

Ekonomická Univerzita

Dátum exportu: 01.04.2015 03:04

1. **Štátny eBay obce asi veľmi nevyužijú**
[Téma: Ekonomická univerzita; Denník N; 02/03/2015; 22/2015; s.: 6,7; EKONOMIKA; VERONIKA FOLENTOVÁ]
2. **MHD v Bratislave od pondelka premáva prázdninovo**
[Téma: Ekonomická univerzita; pravda.sk; 01/03/2015; Spravodajstvo; SITA]
3. **Naučte sa pochváliť. Zaručí vám to úspech**
[Téma: Ekonomická univerzita; HN; 03/03/2015; 42/2015; s.: 15; KARIÉRA; Zuzana Bányi]
4. **Naučte sa pochváliť. Zaručíte vám to úspech**
[Téma: Ekonomická univerzita; hnpodradna.hnonline.sk; 03/03/2015; Servisné prílohy, Moja kariéra; zub]
5. **Novou hovorkyňou Poštovej banky je Anna Tkáčová**
[Téma: Ekonomická univerzita; investujeme.sk; 03/03/2015; Investujeme.sk; Redakcia]
6. **Čína oznámila výrazné zvýšenie investícií do armády**
[Téma: Ekonomická univerzita; Rádio Slovensko, 12:00; 04/03/2015; Rádiožurnál Slovenského rozhlasu; Tamara Lištiaková]
7. **Kapušíanske centrum bioenergie realizuje výskum i vzdelávanie**
[Téma: Ekonomická univerzita; energia.sk; 04/03/2015; energia.sk; TASR 2015]
8. **Slováci, ktorí majú na účte najviac**
[Téma: Ekonomická univerzita; HN; 09/03/2015; 46/2015; s.: 15; BIZNIS ŠPECIÁL; Zuzana Bányi]
9. **Slováci, ktorí majú na účte najviac**
[Téma: Ekonomická univerzita; hn.hnonline.sk; 09/03/2015; Finweb, Správy zo sveta financií; Zuzana Bányi]
10. **Slovenka roka 2015: Ktoré dámy zabojujú o sošku?**
[Téma: Ekonomická univerzita; zenskyweb.sk; 09/03/2015; Redakcia]
11. **Slováci, ktorí majú na účte najviac**
[Téma: Ekonomická univerzita; hnpodradna.hnonline.sk; 09/03/2015; Servisné prílohy, Investor; zub]
12. **Slovenka roka 2015: Ktoré dámy zabojujú o sošku?**
[Téma: Ekonomická univerzita; zenskyweb.sk; 09/03/2015; Redakcia]
13. **Cenová vojna a budúcnosť ropy**
[Téma: Ekonomická univerzita; GoodWill; 06/03/2015; 01/2015; s.: 39; Energetika; RT/TA]
14. **Nový rektor Ekonomickej univerzity**
[Téma: Ekonomická univerzita; GoodWill; 06/03/2015; 01/2015; s.: 74; Vzdelávanie; MI]
15. **Komu sa oplatí druhý pilier**
[Téma: Ekonomická univerzita; Trend; 12/03/2015; 10/2015; s.: 12,13,14,15,16; téma; Filip Obradovič]
16. **Kto boli finalisti Podnikateľa roka 2014**
[Téma: Ekonomická univerzita; etrend.sk; 12/03/2015; eTREND; Oliver Brunovský]
17. **Mini-Erasmus pre stredoškóľákov sa vracia na vysoké školy**
[Téma: Ekonomická univerzita; europskenoviny.sk; 12/03/2015; Európske Noviny; Miroslav Hajnoš]
18. **ZMENA VZŤAHU USA KU KUBE**
[Téma: Ekonomická univerzita; Literárny týždenník; 11/03/2015; 09/2015,10/2015; s.: 4; Komentáre; FRANTIŠEK ŠKVRNDA]
19. **František Škvrnda: O zmene vzťahu USA ku Kube**
[Téma: Ekonomická univerzita; noveslovo.sk; 12/03/2015; noveslovo.sk; FRANTIŠEK ŠKVRNDA]
20. **PREČO ŠTUDOVAŤ NA EU V BRATISLAVE**
[Téma: Ekonomická univerzita; Košice Dnes; 13/03/2015; 50/2015; s.: 15; INZERCIA; KD140264/02]
21. **Analytik: Inštitút minimálneho dôchodku je návrh v prospech 2. piliera**
[Téma: Ekonomická univerzita; teraz.sk; 15/03/2015; TASR]
22. **Analytik: Inštitút minimálneho dôchodku je návrh v prospech 2. piliera**
[Téma: Ekonomická univerzita; openiazoch.zoznam.sk; 15/03/2015; openiazoch.zoznam.sk; Redakcia]
23. **Čistiaci prostriedok môže v budúcnosti varovať pred chorobou**
[Téma: Ekonomická univerzita; webnoviny.sk; 13/03/2015; Veda a technika; WBN/PR]
24. **Stredoškóľáci na vysokej škole? Nový projekt im pomôže rozhodnúť sa, čo ďalej**
[Téma: Ekonomická univerzita; dnes24.sk; 15/03/2015; Nikola Richterová]
25. **Druhý pilier je otvorený: Ostať alebo odísť? Tu je návod**

[Téma: Ekonomická univerzita; aktualne.sk; 15/03/2015; Ekonomika; Simona Blehová]

26. Druhý dôchodkový pilier

[Téma: Ekonomická univerzita; STV Jednotka, 11:55; 15/03/2015; O 5 minút dvanásť; z domova; Rita Fleischmanová, Martin Strážinec]

27. Trh sa prebúda

[Téma: Ekonomická univerzita; Exclusive; 09/03/2015; 03/2015; s.: 20,21; TIME OUT; Redakcia]

28. Oddnes je otvorený 2. dôchodkový pilier

[Téma: Ekonomická univerzita; STV Jednotka, 19:00; 15/03/2015; Správy RTVS; z domova; Rita Fleischmanová]

29. Tatiana: U nás doma sa vždy dobre a zdravo varilo

[Téma: Ekonomická univerzita; pravda.sk; 14/03/2015; Žurnál; Jana Kollárová Pravda]

30. Čína sa stala tretím najväčším vývozcom zbraní na svete

[Téma: Ekonomická univerzita; Rádio Slovensko, 12:00; 16/03/2015; Rádiožurnál Slovenského rozhlasu; Tamara Lištiaková]

31. Čína je 3. najväčším vývozcom zbraní na svete

[Téma: Ekonomická univerzita; Rádio Slovensko, 14:00; 16/03/2015; Správy; zo zahraničia; Tamara Lištiaková]

32. Porota

[Téma: Ekonomická univerzita; zenskyweb.sk; 16/03/2015; Redakcia]

33. Pravda o dôchodkoch z druhého piliera

[Téma: Ekonomická univerzita; HN; 17/03/2015; 52/2015; s.: 12; NÁZORY & ANALÝZY; Rudolf Gálik]

34. BBS sa zamerala aj na manažment samosprávy a jej kontrolórov

[Téma: Ekonomická univerzita; Obecné noviny; 17/03/2015; 11/2015,12/2015; s.: 8; VZDELÁVANIE; st]

35. Porota

[Téma: Ekonomická univerzita; zenskyweb.sk; 17/03/2015; Redakcia]

36. Za pohodlie si musia študenti v Bratislave priplatiť. Porovnali sme ceny niektorých internátov

[Téma: Ekonomická univerzita; dnes24.sk; 17/03/2015; Tomáš Stupavský]

37. VARIÁCIE ŠTÚDIA PRE ZAUJÍMAVÉ UPLATNENIE

[Téma: Ekonomická univerzita; Profit; 17/03/2015; 06/2015; s.: 39,40,41,42,43; Mobilita na školách; KLAUDIA LÁSZLÓOVÁ]

38. Braňo Závodský Naživo: Ján Remeta

[Téma: Ekonomická univerzita; Rádio Expres, 12:10; 17/03/2015; Braňo Závodský Naživo]

39. Spoznajme príbehy ÚSPEŠNÝCH

[Téma: Ekonomická univerzita; Slovenka; 17/03/2015; 11/2015; s.: 16,17; Nezaradene; ĽUDMILA GRODOVSKÁ]

40. Eurofondy čerpáme pomaly a podľa Bruselu s veľkými chybami, čo nás má stáť stovky miliónov

[Téma: Ekonomická univerzita; Rádio Slovensko, 18:18; 18/03/2015; K veci]

41. Znížte dane a odvody - radia odborníci

[Téma: Ekonomická univerzita; Rádio Slovensko, 12:30; 19/03/2015; Z prvej ruky; Juraj Jedinák]

42. Druhý pilier je otvorený

[Téma: Ekonomická univerzita; TA3, 21:30; 19/03/2015; Analýzy a trendy; z domova; Andrej Horváth, Marek Mašura]

43. Štát by mal znížiť odvody z práce

[Téma: Ekonomická univerzita; Rádio Slovensko, 18:00; 22/03/2015; Rádiožurnál Slovenského rozhlasu; z domova; Jana Maťková]

44. BRATISLAVA CHCE BYŤ VÝZNAMNÝM KONGRESOVÝM MESTOM

[Téma: Ekonomická univerzita; InStore; 20/03/2015; 02/2015; s.: 26,27; people; Miloš Nemeček]

45. O štekľivých záberoch nebola reč

[Téma: Ekonomická univerzita; Šport; 26/03/2015; 71/2015; s.: 34; volejbal; LUCIA JEŽÍKOVÁ]

46. Minimálny dôchodok

[Téma: Ekonomická univerzita; STV Jednotka, 19:00; 25/03/2015; Správy RTVS; z domova; Rita Fleischmanová]

47. Nové podmienky minimálneho dôchodku

[Téma: Ekonomická univerzita; STV Dvojka, 21:00; 25/03/2015; Správy a komentáre; z domova; Rita Fleischmanová, Marta Jančkárová]

48. V Bratislave dnes inaugurovali nového rektora Ekonomickej univerzity

[Téma: Ekonomická univerzita; teraz.sk; 27/03/2015; TASR]

49. V Bratislave v piatok inaugurovali nového rektora Ekonomickej univerzity

[Téma: Ekonomická univerzita; dnes24.sk; 28/03/2015; TASR]

50. Peter Krištofovič: Existuje recept na úspech?

[Téma: Ekonomická univerzita; teraz.sk; 28/03/2015; Školský servis; Školský servis]

51. Premiér je spokojný s tým, ako čerpáme eurofondy

[Téma: Ekonomická univerzita; Rádio Expres, 12:00; 27/03/2015; Infoexpres; Branislav Závodský]

52. Európska stabilita rok po Kryme

[Téma: Ekonomická univerzita; noveslovo.sk; 29/03/2015; noveslovo.sk; FRANTIŠEK ŠKVRNDA]

53. Stredoškóľáci ovládli vysoké školy vo veľkom štýle

[Téma: Ekonomická univerzita; europskenoviny.sk; 30/03/2015; Európske Noviny; Miroslav Hajnoš]

54. Bratislava opäť patrila SSOSTE !

[Téma: Ekonomická univerzita; Noviny Poprad; 25/03/2015; 12/2015; s.: 12; PP-36]

55. Nový rektor Ekonomickej univerzity

[Téma: Rektor EU; GoodWill; 06/03/2015; 01/2015; s.: 74; Vzdelávanie; MI]

56. V Bratislave dnes inaugurovali nového rektora Ekonomickej univerzity

[Téma: Rektor EU; teraz.sk; 27/03/2015; TASR]

57. V Bratislave v piatok inaugurovali nového rektora Ekonomickej univerzity

[Téma: Rektor EU; dnes24.sk; 28/03/2015; TASR]

1. Štátny eBay obce asi veľmi nevyužijú

[Téma: Ekonomická univerzita; Denník N; 02/03/2015; 22/2015; s.: 6,7; EKONOMIKA; VERONIKA FOLENTOVÁ]

Ministerstvo vnútra priznáva, že na elektronickom trhovisku je málo firiem, dodávať môže menej ako tritisíc spoločností

VERONIKA FOLENTOVÁ reportérka

Ak by dnes chcela napríklad obec Benice nakúpiť kancelárske potreby za viac ako tisíc eur, musela by si ich objednať cez elektronické trhovisko – takzvaný štátny eBay. Čo by musela urobiť? Najskôr si vybaviť registráciu, zadať ponuku, nechať plynúť aukciu a po vyhodnotení počkať na dodanie tovaru. Doteraz pri takýchto objednávkach niekto z miestneho úradu alebo priamo starosta oslovil dodávateľov, väčšinou miestnych, a dohodol sa s nimi, za akých podmienok mu vedia dodať tovar alebo služby. Trhovisko funguje od júla minulého roka, od marca je však už povinné pre všetkých ministerstvá, štátne firmy, obce či mestá. Ak by chceli, môžu na ňom nakupovať aj súkromné firmy.

UŽ SA REGISTROVALI

Obce o tejto povinnosti vedia. Tie, ktoré Denník N oslovil, už boli zaregistrované. Elektronické trhovisko kritizujú. "Je veľké riziko, že sa vysúťažia dampingové ceny a prídu firmy, ktoré nedokončia prácu a budú z toho len problémy," hovorí Teofil Mihalovič, starosta Dolnej Krupěj, ktorá má takmer 2300 obyvateľov a patrí do Trnavského kraja. Zaviesť povinné trhovisko podľa neho nebol dobrý nápad a nový spôsob nákupov neušetrí peniaze. Cena by nemala byť ako hlavné kritérium, hovorí starosta Beníc pri Martine Milan Remšík. "Za tie roky, čo som starosta, viem, kto má napríklad výpočtovú techniku, s kým som spokojný a nikdy som sa neďíval na najnižšiu cenu," hovorí. Je to podľa neho zlý faktor na určenie najlepšieho dodávateľa. Benice sa už tiež zaregistrovali na štátnom elektronickom trhovisku. Podľa Remšíka to bolo jednoduché, inak to vidí s objednávaním. Obáva sa, že zle popíše, čo chce nakúpiť, a nakoniec dostane niečo, čo nechcel. Nepáčia sa mu ani nízke limity na nákupy. Chcel by, aby bolo trhovisko povinné pri väčších nákupoch, ale akú hranicu nákupu by považoval za ideálnu, nepovedal. O to bojuje aj Združenie miest a obcí Slovenska. Práve mestá môžu mať totiž s nízkym limitom väčší problém, lebo oveľa viac vecí budú musieť nakupovať po novom. Niektoré obce už robili aj testovacie obchody, aby vedeli, ako sa nakupuje. Ministerstvo vnútra tvrdí, že niektorí si chvália menej administratívy, iným zas prekáža, že musia takto súťažiť. "Trhovisko odhalilo aj to, koľko verejných obstarávateľov doteraz neobstarávalo a nakupovalo priamo. Takže povinnosť používať trhovisko im vlastne prináša do života povinnosť obstarávať, nie je to pre nich nástroj na zjednodušenie obstarávania, je to záťaž, že musia začať obstarávať," povedala poradkyňa ministra vnútra Roberta Kaliňáka Tatiana Behrová, ktorá má verejné obstarávanie na starosti.

NEBUDÚ TO POUŽÍVAŤ

Starostovia sa zhodujú, že trhovisko veľmi využívať nebudú. Často totiž nenakupujú za viac ako tisíc

eur. "Zatiaľ som nemal možnosť ani potrebu cez to nakupovať. A nemám veľké oči, že by som cez to niečo nakupoval. Pretože, čo sa týka bežných tovarov, limit neprekročíme, a tam, kde prekročíme, zatiaľ nebudem nakupovať," povedal Remšík. "Do konca roka si myslím, že ho nevyužijem," pridáva sa starostka z Ďurkoviec v Banskobystrickom kraji Eva Egrýová. Nemá také vysoké objednávky. Doteraz nakupovala podobne ako ostatní oslovení starostovia prieskumom trhu. Zatelefonovala niektorým dodávateľom a podľa ich ponúk si vybrala. Dodávali jej najmä regionálni dodávatelia. To sa podľa nej teraz zmení. "Ak nebudú v kontraktačnom systéme zaregistrovaní regionálni predajcovia napríklad z Martina, tak to budú predávať iné spoločnosti, predpokladám, že najmä bratislavské. Regionálni predajcovia tým budú trpieť," hovorí Remšík z Beníc. Ak chce vláda podporovať regionálnych podnikateľov, tak tento krok ich nepodporí, hovorí František Juhos, starosta obce Trstice v Trnavskom kraji. "Pre nás je jednoduchšie osloviť podnikateľa, že potrebujem papriku, on nám ju dodá a viem, že je čerstvá," dodáva. Ani trstický starosta sa nechystá vo veľkej miere využívať elektronické trhovisko. V priemere totiž nakupujú na jeho úrade tovary či služby v hodnote 800 eur. Nechut' obchodovať cez trhovisko potvrdzuje aj Behrová. Niektoré firmy podľa nej posielajú listy, v ktorých štátnym inštitúciám radia, aby obchádzali trhovisko uzatváraním rámcových zmlúv, dodáva. To Behrová neodporúča. "Ak totiž takýto nákup bude cenovo nevýhodný, ťažko sa bude hospodárovi s verejnými zdrojmi zdôvodňovať, že nemal možnosť získať viac a výhodnejších ponúk," hovorí. Mnohé firmy sa podľa nej do systému registrovať nechcú. Vraví, že je ťažké ich presvedčiť, že majú šancu vyhrať.

PONÚK JE MÁLO

A to je teraz aj problém systému, pretože môže byť úspešný len vtedy, ak tam bude dostatok ponúk. Ani ak vás zákon bude nútiť, nemôžete kúpiť v obchode to, čo tam nikto neponúka," hovorí Behrová. A ponúk je tam zatiaľ málo, čo priznáva aj ministerstvo. "3700 ponúk zďaleka nie je cieľový stav. Mali by tam byť desiatky tisíc ponúk na potraviny, zdravotnícke pomôcky, autá, pracovné odevy. Skoro vôbec sa zatiaľ neobchodujú technické, telekomunikačné zariadenia či služby," povedala Behrová. Lepšie sú na tom zatiaľ ponuky na kancelársky papier, tonery a kancelárske potreby. Pri službách by mohli podľa Behrovej cez trhovisko nakupovať napríklad školenia bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, zdravotnú či strážnu službu, upratovanie, údržbu zelene či likvidáciu odpadu, stravovacie služby, zatepľovanie, maliarske práce, výmenu okien či opravu strechy.

NIE JE TO HRA

Aj keď ešte neprebehla na trhovisku ani tisícka obchodov, Behrová hovorí, že už vidieť najčastejšie chyby. Objednávateľia napríklad nedajú nákladový strop a predbežne akceptujú ponuku, ktorá nie je cenovo výhodná. Dodávatelia zas často uvádzajú jednotkovú cenu namiesto celkovej. "Neuvedomujú si, že to nie je počítačová hra, o tom, kto skôr ťukne správnu cenu, ale majú 72 hodín na to, aby ponúkli svoju korektné napočítanú nedampingovú cenu pozostávajúcu z ich nákladov a primeraného zisku," dodala. O tom, ako nakupovať na štátnom trhovisku, budú štát so ZMOS robiť školenia. Už boli v Nitre, budú aj v Bratislave, Košiciach a Žiline.

AKO SA DÁ REGISTROVAŤ

Firma, ktorá sa chce registrovať, musí vyplniť registračný formulár. Na adresu jej prídu údaje, vďaka ktorým sa môže prihlásiť do systému. Na to, aby sa firma registrovala, musí doložiť výpis z registra trestov, potvrdenie zo zdravotnej aj Sociálnej poisťovne, daňového úradu, že nemá nedoplatky. Musí doložiť aj potvrdenie, že nie je v likvidácii či konkurze. Okrem toho zaplatí 66-eurový poplatok za registráciu. Na trhovisko sa nemusia registrovať len firmy, ktoré chcú ponúkať tovar či služby, ale aj vtedy, ak by na ňom chceli nakupovať. Vtedy vyplnia formulár a listom im prídu údaje potrebné na prvé prihlásenie.

Ako funguje trhovisko

Ministerstvo, mesto, obec, štátna firma, ale aj súkromná firma zadefinuje, čo si chce kúpiť.

Zadať ponuku môže dvomi spôsobmi. Buď si vyberie existujúcu ponuku, ktorá je podľa trhoviska najlacnejšia, to sa nazýva predbežná akceptácia. Iné firmy sa budú predbiehať, aby dali nižšiu cenu. Druhá možnosť je, že si vytvorí vlastnú ponuku.

Spustí 72-hodinovú aukciu, ak ide o zložitý obchod, môže sa primerane predĺžiť.

V aukcii môže akákoľvek firma, ktorá je registrovaná v kontraktačnom systéme, predložiť cenu. Ponuky dávajú anonymne.

Víťaza vyberie informačný systém, nebude tam teda zasahovať úradník.

Systém vyhotoví aj zmluvu. Zverejnia sa ostatní uchádzači.

Zmluvu s víťazom zverejnia v centrálnom registri zmlúv, priebeh obchodovania bude archivovaný a bude päť rokov verejne prístupný.

Trhovisko v číslach

860 bolo všetkých obchodov,

608 obchodov vyhlásili povinné osoby

633 obchodov bolo zazmluvnených

128 obchodov zrušili, lebo neprišla ani jedna ponuka

Kto doteraz najviac nakupoval cez trhovisko

Ekonomická univerzita v Bratislave 25
Centrum vedecko-technických informácií 23
Ministerstvo vnútra SR 22
Fakultná nemocnica Prešov 16
Ministerstvo obrany SR 12

Obchodovať môže takmer 3000 firiem

Aktívni dodávatelia, ktorí môžu obchodovať

Spolu 2841
Tovary 1330
Služby 937

Koľko ponúk je zverejnených

Spolu 3691
Tovary 3482
Služby 194
Stavebné práce 15

Najelektronického trhoviska

Najmenší obchod

1,44 eura

Fakultná nemocnica v Prešove si objednala čistiace prostriedky na riad. Ponuky dalo 5 firiem.

Najväčší obchod

130 560 eur

Agentúra Ministerstva školstva pre štrukturálne fondy EÚ si objednala drobné kancelárske potreby. Prihlásilo sa 9 firiem.

Z ktorých krajín sa registrovali firmy

Portugalsko 1
Veľká Británia 1
Rakúsko 2
Maďarsko 2
Česko 61

[Späť na obsah](#)

2. MHD v Bratislave od pondelka premáva prázdninovo

[Téma: Ekonomická univerzita; pravda.sk; 01/03/2015; Spravodajstvo; SITA]

Mestská hromadná doprava (MHD) v Bratislave bude od pondelka 2. marca premávať v režime pracovný deň - školské prázdniny.

Podľa prázdninového režimu bude MHD premávať do piatka 6. marca, v tom čase majú totiž školáci v Bratislavskom kraji jarné prázdniny. Bez obmedzenia budú premávať len linky 31 medzi Slávičím údolím a Trnavským mýtom, 39 zo Slávičieho údolia na Súhvezdnú a spoj č. 184 jazdia od **Ekonomickej univerzity**. Informovala o tom hovorkyňa DPB Adriana Volfová.

Zdieľať článok na Facebook

[Späť na obsah](#)

3. Naučte sa pochváliť. Zaručí vám to úspech

[Téma: Ekonomická univerzita; HN; 03/03/2015; 42/2015; s.: 15; KARIÉRA; Zuzana Bányi]

Slováci často nepoznajú svoj talent a nevedia ho ani odprezentovať, tvrdí pre HN Katka Kovalčíková, ktorá vyhrala európsku súťaž v rečníaní. Tá jej otvorila dvere koučingu a teraz učí ľudí, ako sa správne prezentovať.

Zuzana Bányi

Keďže máte skúsenosti v koučovaní ľudí v sebaaprezentovaní, skúste povedať, ako sú na tom Slováci so schopnosťou predať sa?

Zdá sa mi, že u nás je rozšírené presvedčenie, že ľudia by samých seba nemali chváliť, pretože samochvála smrdí. A tak Slováci čakajú, že keď sa budú skromne a nenápadne tváriť, tak ostatní ich budú oceňovať. Lenže takto to často nefunguje. Keby však sebavedomým spôsobom, nie arogantne, vedeli povedať, v čom sú dobrí a vedeli to podložiť skúsenosťami, mnohým by to s problémom predať sa pomohlo.

Myslíte si teda, že existuje nejaká hranica medzi zdravým sebadocenením chválením sa a aroganciou?

Sú tu dve roviny, a to, kde sa na škále sebavedomia a arogancie vnímam ja, a druhá, kde ma na tejto škále vníma druhá strana. Môže sa totiž stať, že keď sedí sebavedomý človek s nesebaistým, môže sa tento z objektívneho hľadiska prejavovať zdravo sebavedome, no tomu nesebaistému už môže pripadať arogantne. Povedala by som, že taký pomyselný barometer zrelosti je, že človek vie sám seba hodnotiť a reakciu protistrany berie ako spätnú väzbu, ale nenechá sa ňou stopercentne ovplyvniť a manipulovať.

Ako vyplýva z vašich predchádzajúcich odpovedí – Slovákom chýba sebavedomie. Myslíte, že sa niečo takéto malo učiť už na školách?

Začína sa to dokonca ešte skôr, a to u nás doma, v rodinách. Ide o to, ako rodičia oceňujú svoje deti. Má to potom veľký vplyv na to, ako samých seba doceňujeme v dospelosti. V tomto smere je rozšírený ďalší mýtus – cenu má len to, čo je vydeté. Uvediem hneď aj príklad. Matematika dieťaťu ide výborne, tak to je pre rodičov samozrejmosť a dieťa nechvália. Ale prečo má napríklad z angličtiny dvojku – tak tu vidia problém a začnú na dieťa tlačiť a ocenia iba to, ak tu dosiahne zlepšenie. To má za následok, že ako dospelý je potom toto dieťa zmätené, lebo si neváži svoj talent. Lebo to, čo mu ide ľahko, berie ako samozrejmosť, nestojí ho to totiž námahu. Váži si teda len to, čo je oddreté, to, čo ťažko nadobudlo a úplne svoj talent zahodí do kúta a sústredí sa na to, čo mu nejde.

Zaujímavý pohľad. Je však sebaaprezentácia potrebnější či populárnejší ako kedysi?

Určite. Keď majú totiž ľudia vyriešené existenčné problémy, tak sa začínajú zamýšľať aj nad tým, čo by ich bavilo a kde by využili svoj talent. A tiež rastie trend budovania osobnej značky. To znamená, že chcú vytvoriť o sebe taký obraz, ktorý by definoval, že toto som ja a odlišoval by ich od ostatných. Väčšinou však na to ľudia potrebujú pomoc.

A prečo je to tak, nemajú to v sebe?

Aj ja potrebujem pomoc, aj ja sa radím a vyhľadávam spätnú väzbu. Základ je, že niektorí ľudia ani nevedia, v čom sú dobrí, skrátka sa nepoznajú dosť dobre. Znamená to, že potrebujú pomocníka – kouča, aby im vôbec pomohol prísť na to, čo je ich silná stránka. No a keď už to zistia, nevedia to odprezentovať a predať. Takže potrebujú druhého pomocníka, ktorý mu pomôže naučiť sa odprezentovať. Máločo je tragickejšie ako kvalitní ľudia, ktorí sa nevedia predať.

Takže každý má šancu... A keď sa teda naučia prezentovať svoje kvality, čo im to môže priniesť?

Úplne prvoplánovo mi napadá úspech, ďalej dobrú prácu a ohodnotenie. V hlbšom význame im to určite prinesie schopnosť odprezentovať sa, čo znamená, že viem, kto som, viem, v čom som dobrý, aj to, kde ma tlačí topánka a pracujem na sebe. Ďalej je to pocit väčšieho naplnenia, lebo budú robiť to, metaforicky povedané, na čo bol ten daný človek vymyslený.

Povedzte nám ešte niečo o sebe, prečo ste sa prihlásili na rečnícku súťaž?

Keď som prišla do Bratislavy študovať, kamarát mi odporučil rečnícky klub Toastmaster. Tak som sa tam išla pozrieť. No a táto rečnícka organizácia robí každoročne súťaž. Najprv je klubová úroveň, potom vyberú najlepších rečníkov z okolitých štátov a nakoniec je to celokontinentálna súťaž, pre mňa to bolo Európa.

A čo vám víťazstvo teda prinieslo?

Najmä novú kariéru. Keď som vyhrala, začali sa mi ozývať ľudia, s tým, že keď som taká dobrá v prezentáciách, mohla by som im pomôcť pripraviť sa na dôležitú konferenciu. A to bola moja prvá skúsenosť s tým, že viem nielen pripraviť dobrú prezentáciu pre seba, ale pomôcť pripraviť dobrú prezentáciu pre iných ľudí v ich téme. Najprv som robila tréningy jeden na jedného, ale rýchlo som zistila, že je to neefektívne. Takže som postupne začala robiť skupinové školenia.

Môžu teda aj bežní ľudia zažiť podobný úspech?

Áno, aj u nás bude čoskoro medzinárodná rečnícka súťaž otvorená aj pre verejnosť. Súťažiť sa bude v slovenčine, angličtine aj nemčine, a to už 14. marca v aule **Ekonomickej univerzity v Bratislave**. Prihlásiť do súťaže sa môže široká verejnosť, najneskôr však do 10. 3. na stránke www.toastmasters.sk sekcia CEE Speech Contest 2015. Samozrejme, vítaní sú aj tí, ktorých neláka stáť na pódiu, no radi si prídu vychutnať inšpiratívne prejavy z publika.

Tieto štyri veci vám môžu prekaziť prezentáciu

1. Umelá hmota

Koučka: Človek pôsobí neautenticky, lebo sa snaží napodobniť niekoho, kto je považovaný za úspešného alebo za autoritu. Tým, že nie je taký, za akého sa vydáva, je pre druhých nepresvedčivý. Preto vždy buďte sami sebou.

Stylistka: Táto zásada platí aj pri výbere outfitu. Nekopírujte, radšej sa inšpirujte. Buďte preto obozretní pri stopercentnom napodobňovaní outfitov z časopisov či výkladov. Na druhej strane, odporúčam sledovať outfity autorít, ktoré súvisia s oblasťou vášho záujmu. Pomôžu vám dlhodobo budovať váš outfit.

2. Podceňovanie a preceňovanie

Koučka: Niektí podceňujú samého seba, prezentujú sa ostýchavo a s nedôverou alebo ospravedlňovacími už vopred, hoci to, o čom hovoria, je svätá pravda. Alebo aj naopak – podceňujú publikum a prihovára sa mu z piedestálu neomylného experta, na ktorého jeho poslucháči nemajú. V ani jednom z týchto prípadov neuspěje. Preto konajte a prístupujte k svojmu okoliu vždy z pozície partnera.

Stylistka: O vašej istote vypovedá aj váš outfit. Pokiaľ si nie ste istí vašim výberom, držte sa pravidla "menej je viac".

3. Neznalosť cieľovej skupiny – publika

Koučka: Môžete hovoriť múdro a zmysluplne, ale keď si neoveríte, k akému publiku budete hovoriť, môžete si byť istí, že publikum vám nebude rozumieť, stratíte jeho pozornosť a záujem. Preto hovorte rečou publika a oslovujte jeho motívy.

Stylistka: Neznalosť cieľovej skupiny z hľadiska výberu outfitu znamená neznalosť situácie, do ktorej vstupujete. Dbajte na miesto a čas vašej prezentácie, ktoré vo veľkej miere ovplyvňujú výber farieb, strihov a doplnkov.

4. Absolútna nepripravenosť

Koučka: Improvizácia je skvelým nástrojom ovplyvňovania okolia pre tých, ktorí si veria a sú vo svojej oblasti odborníkmi. Ak ste si čo len trochu sami sebou alebo témou, o ktorej hovoríte, neistí, tak jediné, čo vás spasí, je dôsledná príprava.

Stylistka: Pripraviť sa dobre znamená pochopiť, že vaše publikum vás vníma ako celok. Čo hovoríte, je rovnako podstatné ako to, v čom to hovoríte. Myslite na to nielen pri tréningu gestikulácie, mimiky, ale aj pri výbere outfitu.

Veronika Lukáčová, koučka Heuristic management Ľubica Jakušová, stylistka

Máločo je tragickejšie ako kvalitní ľudia, ktorí sa nevedia predať.

Katka Kovalčíková, koučka a víťazka súťaže v prezentácii

Foto:

Katka Kovalčíková sa živí svojím talentom. Prezentovať sa učí aj iných.

[Späť na obsah](#)

4. Naučte sa pochváliť. Zaručíte vám to úspech

[Téma: Ekonomická univerzita; hnp poradna.hnonline.sk; 03/03/2015; Servisné prílohy, Moja kariéra; zub]

Čo vám prináša do života vaša zručnosť prezentovať?

Mám pocit, že najmä schopnosť predať sa. Nenásilne, elegantne, prirodzene. Bez toho, aby som musela príliš argumentovať alebo tlačiť na pílu. Dostala som sa k takým klientom a príležitostiam, ku ktorým sa iní ľudia dostanú len ťažko. Musia sa k tomu doslova prebojovať, stojí ich to veľa námahy, musia mať známosti a ďalšie nástroje na to, aby sa dostali tam, kam sa ja dostanem ľahšie. Zdá sa, že si viem vďaka tomu získať ľudí.

Mali ste takýto dar odjakživa, alebo ste na ňom museli pracovať?

Mám určite dar a talent, ktorý vo mne odmala podporovali, ale ten musím veľmi starostlivo rozvíjať. A to cez tréningy, knihy a prax. Navyše som dosť vnímavá, viem odhadnúť, čo funguje a nefunguje. Takže keď niečo urobím, viem vyhodnotiť, či ten daný nástroj, a to čo som urobila, je funkčné, alebo nie.

Na čo teda pri svojej práci využívate sebareprezentáciu?

Využívam ju na dvoch úrovniach. Prvá je tá, že sama seba na istej rovine vnímam ako produkt, ktorý predávam. Keď chcem predať svoj tréning, ľudia si najskôr musia kúpiť mňa. Zákazníci si totiž automaticky spájajú osobu – tvár s nejakým produktom, a to znamená, že keď im nie je sympatický človek, tak nechcú ani jeho službu, nedôverujú jej.

Keďže máte skúsenosti v koučovaní ľudí v sebareprezentovaní, skúste povedať, ako sú na tom Slováci so schopnosťou predať sa?

Zdá sa mi, že u nás je rozšírené presvedčenie, že ľudia by samých seba nemali chváliť, pretože samochvála smrdí. A tak Slováci čakajú, že keď sa budú skromne a nenápadne tváriť, tak ostatní ich budú oceňovať. Lenže, takto to často nefunguje.

A tak veľa ľudí sa nedocení, kvôli povere – "nemôžem sa oceniť, to nech iní povedia, či som dobrý".

Takže väčšinou iba sedia a čakajú, kto ich pochváli a keď sa toho nedočkajú, sú frustrovaní. Keby však sebavedomým spôsobom, nie arogantne, vedeli povedať, v čom sú dobrí a vedia to podložiť napríklad skúsenosťami, mnohým by to s problémom predať sa pomohlo. Avšak nie každý má takúto schopnosť, pretože v tej domnelej skromnosti tlmia sebadocenenie. A to je potom aj cítiť z toho, ako sedia, ako sa tvária, ako rozprávajú, či majú tichý utiahnutý hlas, alebo ten hlas má určitú zvučnosť a napĺňa priestor.

Myslíte si teda, že existuje nejaká hranica medzi zdravým sebadocenením chválením sa a aroganciou? Sú tu dve roviny, a to, kde sa na škále sebavedomia a arogancie vnímam ja a druhá, kde ma na tejto škále vníma druhá strana.

Môže sa totiž stať, že keď sedí sebavedomý človek s nesebaistým, môže sa tento z objektívneho hľadiska prejavovať zdravo sebavedome, no tomu nesebaistému už môže pripadať arogantne. Povedala by som, že taký pomyselný barometer zrelosti je, že človek vie sám seba hodnotiť a reakciu protistrany berie ako spätnú väzbu, ale nenechá sa ňou stopercentne ovplyvniť a manipulovať.

Tiež chcem dodať, že prílišné chválenkárstvo je často rovnako signálom nízkeho sebavedomia a vnímavejší poslucháč to raz-dva postrehne.

Ako vyplýva z vašich predchádzajúcich odpovedí – Slovákovi chýba sebavedomie a schopnosť prezentovať sa. Myslíte, že sa niečo takéto malo učiť už na školách?

Začína sa to dokonca ešte skôr, a to u nás doma, v rodinách. Ide o to, ako rodičia oceňujú svoje deti za to, čo sa im podarí. Má to potom veľký vplyv na to, ako samých seba doceňujeme v dospelosti.

V tomto smere je rozšírený ďalší mýtus – cenu má len to, čo je vydreté. Uvediem hneď aj príklad. Matematika dieťaťu ide výborne a nosí samé jednotky, tak to je pre rodičov samozrejmosť a dieťa

nechvália. Ale prečo má napríklad z angličtiny dvojku – tak tu vidia problém a začnú na dieťa tlačiť a ocenia iba to, ak tu dosiahne zlepšenie. To má za následok, že ako dospelý je potom toto dieťa zmätené, lebo si neváži svoj talent. Lebo to, čo mu ide ľahko, berie ako samozrejmosť, nestojí ho to totiž námahu. Váži si teda len to, čo je oddreté, to, čo ťažko nadobudlo a úplne svoj talent zahodí do kúta a sústredí sa na to, čo mu nejde. Takže namiesto toho, aby ľudia ocenili to, čo vedia robiť prirodzene a ľahko, čo im ide a na čo majú talent, tak sa sústredia na svoje slabé stránky a nespokojnosť je na svete.

Zaujímavý pohľad. Pozrime sa preto aj vzhľadom na našu históriu a aktuálnu situáciu, či je sebaaprezentácia potrebnejšia či populárnejšia ako kedysi?

Určite, naozaj si myslím, že áno. Keď majú totiž ľudia vyriešené existenčné problémy, tak sa začínajú zamýšľať aj nad tým, čo by ich bavilo, čo by ich naplňalo, čo im dáva zmysel života a kde by využili svoj talent.

A tiež rastie trend budovania osobnej značky. To znamená, že chcú vytvoriť o sebe taký obraz, ktorý by definoval, že toto som ja a odlišoval by ich od ostatných.

A môžu to zvládnuť sami, alebo potrebujú pomoc?

Väčšinou ľudia potrebujú pomoc.

A prečo je to tak, nemajú to v sebe tak ako vy?

Aj ja potrebujem pomoc, aj ja sa radím a vyhľadávam spätnú väzbu. Základ je, že niektorí ľudia ani nevedia, v čom sú dobrí, skrátka sa nepoznajú dosť dobre. Znamená to, že potrebujú pomocníka – kouča, aby im vôbec pomohol prísť na to, čo je ich silná stránka. No a keď už to zistia, nevedia to odprezentovať a predať. Takže potrebujú druhého pomocníka, ktorý mu pomôže naučiť sa odprezentovať.

Máločo je tragickejšie, ako kvalitní ľudia, ktorí sa nevedia predať. Pretože dobrí ľudia sedia doma nezamestnaní a menej dobrí, ktorí sa zas vedia predať, majú neférovú výhodu. A preto je ideálna kombinácia kvalitných ľudí naučiť predať sa.

Takže každý má šancu... A keď sa teda naučia prezentovať svoje kvality, čo im to môže priniesť?

Úplne prvoplánovo mi napadá úspech, ďalej dobrú prácu a ohodnotenie. V hlbšom význame im to určite prinesie schopnosť odprezentovať sa, čo znamená, že viem, kto som, viem, v čom som dobrý, aj to, kde ma tlačí topánka a pracujem na sebe. Ďalej je to pocit väčšieho naplnenia, lebo budú robiť to, metaforicky povedané, na čo bol ten daný človek vymyslený. Robiť budú to, čo im ide ľahko, a tým pádom to budú robiť radšej a možno už nebudú chodiť z práce až takí vyčerpaní. A v konečnom dôsledku príde určite vyššie sebavedomie.

Mali by sa teda podľa vás ľudia prezentovať takí, akí sú, alebo by sa mali prezentovať tak, ako chcú, aby ich ostatní vnímali?

Podľa mňa by sa mali prezentovať čo najviac takí, akí naozaj sú, hlavne z dlhodobého hľadiska, lebo inak ich to dobehne. Aj keď to vieme zakamuflovať, a aj keď sa vedia tváriť tak, ako by chceli, aby ich ľudia vnímali, aby ich mali iní radi, alebo aby ich zobrali do zamestnania, tak nás ich určite dobehne. Pretože, ak takí nie sú, tak to budú musieť predstierať stále, čo je mimoriadne náročné a únavné.

Priznajme si, že sebaaprezentácia sa nedá využiť inak ako pred publikom, či už jednotlivcom, alebo skupinou ľudí. Dá sa z ich reakcie vyčítať, či sa prezentujete správne?

Áno, myslím si, že ich reakcie sú veľmi dôležité. Ide však o to, aby ľudí mimoriadne negatívne reakcie nezastavili v snahe. Ak si pri ich prezentácii ľudia napríklad vytiahnu mobil a začnú prevracať oči, nemalo by ich to odradiť od ďalšej prezentácie. Mali by to brať ako spätnú väzbu a následne zistiť, prečo nedávali pozor a čo teda robili nesprávne. Z vlastnej skúsenosti viem, že ľudia si nevedia spojiť reakciu poslucháčov s niečím, čo urobili. Pre nich je to, žiaľ, čierna skrinka. Myslím si však, že pozornosť si treba zaslúžiť a urobiť teda ten svoj prejav tak, aby bolo ľahké ho počúvať.

Všetky signály, ktoré idú z publika, je dôležité dešifrovať a ak to prezentujúci nedokáže, tak by si mal nájsť odborníka, ktorý mu s tým pomôže. On mu poradí jednoduché triky, ktorými si publikum ľahko získa.

Môžete teda na ilustráciu uviesť nejaký konkrétny príklad?

Samozrejme. Jedným z najdôležitejších nástrojov pri prezentácii je hlas. Niektorí ľudia hovoria veľmi potichu, často nesprávne artikulujú a keď sa to ešte spojí s monotónnym prejavom, teda že neintonujú, nedávajú tomu žiadny dôraz, žiadne bodky, tak to naozaj uspeje aj toho, kto by si rád tému vypočul. Jednoducho jeho mozog nezvládne koncentrovať sa tak usilovne, a vypne sa. Niektorí ľudia majú pocit, že keď majú tichý hlas, stačí, že si zoberú mikrofón. Ale hlas nie je len o tom, byť počutý, ale je aj nositeľom energie a dynamiky.

Keď sa teda ľudia chystajú sebaaprezentovať, na čo by určite, okrem hlasu, nemali zabudnúť?

Prvá vec je, vedieť, čo povedať. Ujasniť si, čím sa chcem prezentovať, na čom svoj príspevok postavím. V prvom rade je teda obsah, a potom nasleduje prejav. Odporúčam prezentérom, aby si definovali, ako chcú na druhých pôsobiť. Dobrá otázka, ktorú si môžu položiť, znie: keď odídem z tohto stretnutia, čo

chcem, aby si ľudia o mne povedali? Prezentéri musia mať jasno v tom, ako chcú pôsobiť. Potom to, čo chcú vyžarovať, môžu vložiť do pohybu, gestikulácie, do hlasu, do mimiky aj očného kontaktu. Samozrejme, inak bude gestikulovať človek, ktorý chce pôsobiť dynamickým dojmom a inak bude gestikulovať človek, ktorý chce pôsobiť veľmi pokojným a vyrovnaným dojmom.

Asi aj keď sa človek pripraví najlepšie ako vie, určite sa v prejave objavia chyby. Čo s tým? To sa, prirodzene, môže stať. Ľudia vždy veľmi dobre reagujú na človečinu, na to, že človek zareaguje prirodzene, prizná chybu a zostane sám sebou. Veľa prezentérov sa napríklad desí toho, že dostanú okno, alebo že im niečo vypadne, alebo sa pokazí technika. Toto sú chyby, ktoré vám ľudia v publiku odpustia, keď voňajú človečinou. To majú ľudia radi a dokonca si takéhoto rečníka ešte viac obľúbia. Povedia si totiž, veď je to len človek. Poslucháči odpustia, takéto zakopnutia a chybičky, keď cítia, že prezentujúci je sám sebou. Takže všetky tieto veci vedia hrať v náš prospech. Chyba je to iba vtedy, keď sa človek hrá na dokonalého, a potom sa pomýli. Poslucháči mu to nedarujú. Škodoradosť, najlepšia radosť.

Myslím si, že rád už bolo tak akurát, povedzte nám ešte, prečo ste sa rozhodli prihlásiť na rečnícku súťaž?

Keď som prišla do Bratislavy študovať, kamarát mi odporučil rečnícky klub Toastmaster. Tak som sa tam išla pozrieť a vtedy klub iba začínal. Veľmi sa mi zapáčila atmosféra, bola totiž veľmi konštruktívna. Všetci tam boli so zámerom rozvíjať sa a učiť sa niečo nové. No a táto rečnícka organizácia robí každoročne súťaž. Najprv je klubová úroveň, potom vyberú najlepších rečníkov z okolitých štátov a nakoniec je to celokontinentálna súťaž, pre mňa to bolo Európa.

Kým ste sa tam dostali, čo tomu predchádzalo?

Zo žartu som sa prihlásila na klubovú úroveň a tú som vyhrala. Potom som išla ďalej, aj to som vyhrala. Ako sa hovorí, šťastie praje začiatočníkom. A dostala som sa až na európsku úroveň a tam došiel na psa mráz. Zistila som, že už mi nestačí talent a robiť veci intuitívne. Boli tam naozaj rečníci, ktorí na seba makali, ktorí mali svojich vlastných koučov a mentorov, ktorí svoju reč prebrali tisíckrát z každej strany. A to už som bola ako Alenka v ríši divov a pochopila som, že to už je vysoko nad moju úroveň. Ale potom o rok, keď som sa prihlásila, už som vedela, s akým levelom sa tam stretnem, takže som k tomu už uvedomelo pristúpila. Vyhľadala som odbornú pomoc a získala tonu spätnej väzby. A vyšlo to, na druhýkrát som vyhrala.

Aby mali ľudia predstavu, ako dlho trvá pripraviť si takú víťaznú reč?

Najskôr, tá najhrubšia robota je napísať reč, a potom už nasleduje len jemné obrusovanie. Zistíte, ktoré slovíčko funguje tak či onak, pri ktorom sa ľudia viac zasmejú. Hovorila som to desiatky a desiatky ráz. Celá príprava trvala približne dva mesiace a reč bola prepísaná možno 70- až 80-krát.

A čo vám víťazstvo teda prinieslo?

Najmä novú kariéru. Keď som vyhrala, začali sa mi ozývať ľudia, s tým, že keď som taká dobrá v prezentáciách, mohla by som im pomôcť pripraviť sa na dôležitú konferenciu. A to bola moja prvá skúsenosť s tým, že viem nielen pripraviť dobrú prezentáciu pre seba, ale pomôcť pripraviť dobrú prezentáciu pre iných ľudí v ich téme. Najprv som robila tréningy jeden na jedného, ale rýchlo som zistila, že je to neefektívne. Takže som postupne začala robiť skupinové školenia.

Môžu teda aj bežní ľudia zažiť podobný úspech?

Áno, aj u nás bude čoskoro medzinárodná rečnícka súťaž otvorená aj pre verejnosť. Súťažiť sa bude v slovenčine, angličtine aj nemčine, a to už 14. marca v aule **Ekonomickej univerzity v Bratislave**. Prihlásiť do súťaže sa môže široká verejnosť, najneskôr však do 10. 3. na stránke www.toastmasters.sk – sekcia CEE Speech Contest 2015. Samozrejme, vítaní sú aj tí, ktorých neláka stáť na pódiu, no radi si prídu vychutnať inšpiratívne prejavy z publika.

[Späť na obsah](#)

5. Novou hovorkyňou Poštovej banky je Anna Tkáčová

[Téma: Ekonomická univerzita; investujeme.sk; 03/03/2015; Investujeme.sk; Redakcia]

Na pozíciu hovorkyne Poštovej banky nastúpila Anna Tkáčová. Nahradila Lenku Lendackú, ktorá je momentálne na materskej dovolenke. Novou členkou tímu oddelenia PR je aj Kvetoslava Kirchnerová na pozícii PR špecialistka.

Oddelenie PR v Poštovej banke prešlo v tomto roku viacerými zmenami. Novými osobami zodpovedajúcimi za kontakt s médiami sú Anna Tkáčová a Kvetoslava Kirchnerová. Zároveň sa oddelenie rozšírilo o tím makroanalytíkov, ktoré okrem iného tiež pravidelne spolupracujú s médiami.

Externá komunikácia:

Anna Tkáčová na pozíciu hovorkyne Poštovej banky prichádza z RTVS, kde od júna minulého roka pôsobila ako redaktorka hlavného televízneho spravodajstva. Predtým pracovala tri roky v spravodajskej televízii TA3. Svoju novinársku kariéru odštartovala v roku 2010 v TASR.

Kvetoslava Kirchnerová pred nástupom do Poštovej banky pracovala v spoločnosti Bratislavský výskový servis na pozícii marketingovej špecialistky. V rokoch 2005 až 2014 viedla svoju vlastnú PR agentúru Open Public Profile. V rokoch 2001 až 2005 pôsobila ako ekonomická redaktorka v tlačovej agentúre SITA a prispievala článkami aj do denníka Sme.

Analytičky:

Jana Glasová súčasťou analytického tímu sa stala v roku 2006 ako absolventka **Ekonomickej univerzity**. Postupne prešla od vypracovávaní mikroekonomických analýz k sledovaniu vývoja makroekonomických ukazovateľov. V súčasnosti sa zameriava predovšetkým na odvetvové analýzy, hodnotenie a prognózovanie ekonomického vývoja a vývoja na finančných trhoch.

Dominika Ondrová je súčasťou tímu Poštovej banky od októbra minulého roka. Na pozíciu analytičky nastúpila po skúsenostiach s analytickou prácou v spoločnosti Henkel, kde pracovala po ukončení polročného pobytu v Kanade a vysokoškolského štúdia na **Ekonomickej univerzite v Bratislave**.

Nada Urbanová je vedúcou oddelenia PR v Poštovej banke dva roky. Oddelenie PR okrem externej komunikácie a analýz zastrešuje aj internú komunikáciu, eventy, reklamné predmety, CSR a sponzoring.

[Späť na obsah](#)

6. Čína oznámila výrazné zvýšenie investícií do armády

[Téma: Ekonomická univerzita; Rádio Slovensko, 12:00; 04/03/2015; Rádiožurnál Slovenského rozhlasu; Tamara Lištiaková]

Oto Görner, moderátor: "Čína oznámila výrazné zvýšenie investícií do armády. Chce sa dostať na úroveň Spojených štátov. Susedné krajiny sa tohto kroku obávajú a takisto dávajú viac peňazí do obrany. Peking okrem toho možno už tento týždeň rozhodne aj o výstavbe najdlhšieho podmorského tunela na svete."

Tamara Lištiaková, redaktorka: "Pred zajtraším výročným zasadnutím parlamentu sú na stole Komunistickej strany zásadné otázky, a to nielen ekonomické, ale aj vojenské. Armáda má dostať o 10 percent viac peňazí. Už minulý rok do nej Peking investoval 115 miliárd eur. To je teda oficiálne číslo. Experti odhadujú, že priznal len polovicu toho, koľko skutočne dal. Byť v tzv. vojenskom rebríčku za Spojenými štátmi sa ale Číne nepozdáva. Alice Rezková z Asociácie pre medzinárodné otázky však pre RTVS upozorňuje, že ešte potrvá, kým sa Čína USA vyrovná."

Alice Rezková, Asociácia pre medzinárodné otázky (preklad z češtiny): "Čínska vláda určite sa snaží svoje investície zvyšovať a vyrovnat' sa Spojeným štátom, napriek tomu, že v porovnaní so Spojenými štátmi stále investuje oveľa menej do armády a ešte bude trvať dlhý čas, kým Spojené štáty doženie."

Tamara Lištiaková: "V ekonomike čínsky gigant podľa Medzinárodného menového fondu aj Svetovej banky, americké hospodárstvo už predbehol, aspoň papierovo. A z toho vyplývajú aj vojenské povinnosti. Hovorí expert na Čínu Peter Baláž z **Ekonomickej univerzity v Bratislave**."

Peter Baláž, **Ekonomická univerzita Bratislava**: "Vo svojej podstate je Čína komunistickou diktatúrou a armáda je pri všetkých zásadných rozhodnutiach, takže je celkom logické, že posilňuje svoje pozície. Čína samozrejme musí posilňovať svoje vojenské pozície aj pokiaľ ide o riešenie územných sporov v Juhočínskom mori a Východočínskom mori."

Tamara Lištiaková: "Investície do zbraní porástli za uplynulé desaťročie asi o 170 percent, a to znepokojuje susedov Číny, ktorí na tento trend tiež reagovali. Do ich armád takisto prúdi viac peňazí. Opäť Alice Rezková."

Alice Rezková: "Napríklad Japonsko teraz po asi jedenástich rokoch, kedy sa snažilo znižovať výdaje na obranu, tak teraz ich zvýšilo. Rovnako tak India každý rok pravidelne navyšuje a vyvoláva to taký určitý kolotoč v zbrojení."

Tamara Lištiaková: "Na agende zasadnutia čínskeho parlamentu bude aj megaprojekt, výstavba najdlhšieho podmorského tunela na svete. Mal by mať asi 100 kilometrov."

[Späť na obsah](#)

7. Kapušianske centrum bioenergie realizuje výskum i vzdelávanie

[Téma: Ekonomická univerzita; energia.sk; 04/03/2015; energia.sk; TASR 2015]

Výskumom, vzdelávaním i poradenstvom v oblasti využívania obnoviteľných zdrojov energie sa zaoberá Výskumno-vývojové, informačné a vzdelávacie centrum bioenergie (VVlaVCB), ktoré otvorili pred časom v Kapušianoch pri Prešove.

"VVlaVCB Kapušany vychádza zo zásad energetickej koncepcie pre znevýhodnené regióny, pričom je aplikované na podmienky východného Slovenska s orientáciou na silné stránky tejto oblasti, a to z hľadiska obnoviteľných zdrojov energie, miestnych surovín a dostatku pracovných síl so skúsenosťami v poľnohospodárstve," informoval TASR výskumný pracovník centra Ján Sarvaš.

V prešovskom regióne sa podľa jeho slov dajú budovať siete vykurovania na báze biomasy v malých mestách a obciach, čo by mohlo byť impulzom ich rozvoja. "Pri využívaní potenciálu biomasy dochádza zároveň k naštartovaniu poľnohospodárstva, ktoré vie následne produkovať aj kvalitné potraviny. Na základe toho môže byť na regionálnej úrovni trvalo udržateľné."

V areáli VVlaVCB funguje pre potreby výskumu, vývoja nových metódik, zhromažďovania poznatkov či následného vzdelávania, moderné laboratórium, v ktorom sa realizujú skúšky spaľovania a splyňovania biomasy. "Naša činnosť je v tejto súvislosti zameraná na detailné pochopenie biochemických procesov pri tvorbe bioplynu, kvapalných biopalív a možnosti ich ovplyvňovania," podotkol Sarvaš s tým, že potrebám výskumu slúži aj vysokovýkonná bioplynová stanica v areáli centra.

V Kapušianoch sa okrem iného zaoberajú aj výskumom rýchlorastúcich drevín a špeciálnych plodín pre potreby výroby tepla, elektriny či pohonných látok, akými sú napríklad ozdobnica čínska, topinambur, cirok či švédka vřba. V areáli vyrábané pelety a brikety z dreva pilín či slamy, zasa podrobujú testovaniu počas ich spaľovania a to z pohľadu ich energetickej efektívnosti, množstva popola či obsahu škodlivín.

VVlaVCB spolupracuje pri výskume špeciálnych energetických plodín s Výskumným ústavom agroekológie v Michalovciach, poskytuje svoje poradenstvo školám, potenciálnym prevádzkovateľom alternatívnych energonosičov, obciam i neziskovým organizáciám. Je zároveň akýmsi "výstavným" centrom všetkých spôsobov využitia biomasy a obnoviteľných zdrojov energie.

Projekt z Kapušian, ktorý sa realizuje v spolupráci uvedeného centra, **Ekonomickej univerzity v Bratislave** a Technickej univerzity v Košiciach, podporila finančne Európska únia.

Copyright © TASR 2015

[Späť na obsah](#)

8. Slováci, ktorí majú na účte najviac

[Téma: Ekonomická univerzita; HN; 09/03/2015; 46/2015; s.: 15; BIZNIS ŠPECIÁL; Zuzana Bányi]

NAŠI MILIONÁRI

Biznismeni zo Slovenska vo svetovom rebríčku chýbajú. Podľa regionálneho Forbesu sú najbohatší u nás títo muži.

Zuzana Bányi

Ivan Chrenko, vek 45 rokov

Miesto v rebríčku najbohatších Slovákov: 1 Hodnota majetku: 725 miliónov dolárov/650 miliónov eur
Zdroj bohatstva: reality

Podobne ako český miliardár Peter Kellner, aj Ivan Chrenko sa stráni médií. Zásadne nezverejňuje svoje fotografie, a to preto, aby nemusel chodiť s ochrankou. Svoj biznis začal rozbiehať v prvej polovici 90. rokov ako šaliensky podnikateľ s audiotechnikou a elektromontážnymi prácami. S partnermi sa neskôr pustil do výroby reproduktorov značky Marsyas. Dnes je partnerom v medzinárodnej developerskej skupine HB Reavis. Tá vznikla ešte v roku 1993 ako AB Reavis a Chrenko do nej vstúpil až v roku 1995. Tento gigant stojí za viacerými realitnými projektmi nielen na Slovensku a v Česku, ale aj v Chorvátsku či v Maďarsku. V našom hlavnom meste postavili napríklad obchodné centrum Aupark či biznis centrum

Apollo. A práve v prenájme kancelárií tkvie tajomstvo jeho podnikania. Podľa medializovaných informácií totiž ponúka svojim nájomníkom mimoriadne nízke ceny a jeho konkurenti, ktorí ponúkajú podobné priestory na prenájom mu nedokážu vo väčšine prípadov konkurovať. Privatizáciou SAD Bratislava sa jeho spoločnosti podarilo získať aj autobusovú stanicu, na ktorej začal vyrastať prestížny projekt Twin City.

Jaroslav Haščák, vek 43 rokov

Miesto v rebríčku najbohatších Slovákov: 2 Hodnota majetku: 560 miliónov dolárov/500 miliónov eur
Zdroj bohatstva: financie

Podnikateľ Jaroslav Haščák sa dostal do povedomia verejnosti vďaka kauze Gorila. Pred tým, ako nabral na popularite, študoval na Pekinskej univerzite aj na Moskovskom inštitúte medzinárodných vzťahov. Prvý milión zarobil ešte v škole. Dovážal na Slovensko a do Čiech oblečenie z Číny. Zarobené peniaze investoval na kapitálovom trhu. Spoločne s Jozefom Oravkinom a Marekom Dospivom začal Haščák obchodovať na trhu s cennými papiermi. Na konci roku 1993 založil finančnú skupinu Penta Brokers. Do tohto projektu prizval ešte ďalších dvoch spolužiakov. Päť partnerov tak predurčilo aj názov, ktorý spoločnosť nesie – teda Penta. V roku 1996 však nastal zlomový moment v ich podnikaní aj v smerovaní firmy. Penta totiž ovládla VÚB Kupón a dostala sa tak k prvej miliarde zisku. Dostatok kapitálu im umožnil získať v podniku majoritu. V roku 1999 sa spoločnosť pretransformovala na holding a v nasledujúcich štyroch rokoch sa mu podarilo uskutočniť niekoľko úspešných reštrukturalizačných a investičných transakcií. V roku 2005 diverzifikovala Penta portfólio a začala investovať do realít. Okrem Slovenska a Česka dnes pôsobí Haščáková Penta už aj v Poľsku a v Nemecku.

Ivan Jakabovič, vek 43 rokov

Miesto v rebríčku najbohatších Slovákov: 5 Hodnota majetku: 406 miliónov dolárov/365 miliónov eur
Zdroj bohatstva: financie, hotelierstvo a cestovný

Po tom, čo Jakabovič získal diplom na Fakulte hospodárskej informatiky na **Ekonomickej univerzite v Bratislave**, odštartoval v roku 1992 svoju kariéru v spoločnosti Procter & Gamble. Keď mal 21 rokov, založil so svojim kamarátom Patrikom Tkáčom jednu z najúspešnejších finančných skupín J&T Securities. Spolu s Patrikom sa v roku 1994 stal jej konateľom. Postupne pôsobil v štatutárnych orgánoch viacerých jej spoločností. Začiatky ich spoločnosti sú však spojené s kupónovou privatizáciou. Kúpovali a prevádzali cenné papiere so stopercentnou maržou. Viac ako pol miliardy zarobili na akciách Nafty Gbely a neskôr ovládali niekoľko privatizačných fondov. V tejto oblasti nastal tiež prvý konkurenčný boj medzi J&T a Pentou. Spoločnosť sa nikdy netajila tým, že túži mať vplyv v mediálnej sfére. Podieľala sa na financovaní českých televízií Prima a Nova. Nejaký čas vlastnila aj televíziu TA3. Dnes vlastní napríklad televíziu JOJ. Miliardy má však i v českej energetike. Jakabovič do spoločného biznisu s Tkáčom vždy vnášal analýzu rizík. Projekty takýmto spôsobom pomáhal stabilizovať. Biznismen sa netají pôžitkárskeho spôsobom života. Okrem lukratívneho bývania v Devíne sa môže popýšiť aj luxusným autoparkom. Miluje more, ku ktorému lieta – ako inak – súkromným lietadlom, alebo oddychuje na jachte.

Martin Kúšik, vek 43 rokov

Miesto v rebríčku najbohatších Slovákov: 3 Hodnota majetku: 470 miliónov dolárov/420 miliónov eur
Zdroj bohatstva: financie

Svoj biznis začínať spolu s Haščákom a ďalšími spoločníkmi v Pente. Tá pôsobí v sektoroch private equity a realitnom developmente. Investuje do energetiky, retailu, zdravotníctva, leteckej výroby, strojárstva, bankovníctva a zábavného priemyslu. Pred tým, ako sa dostal do Penty, však Bratislavčan Kúšik vyštudoval Právnickú fakultu Karlovej univerzity v Prahe. Absolvoval ročné štúdium práva a ekonomiky v Madride. Po krátkom pôsobení v advokácii a v súkromnom podnikaní založil so svojím spolužiakmi už spomínanú Pentu, v ktorej sa v posledných rokoch venoval najmä expanzii na nemecký trh. Predtým zodpovedal za akvizíciu Fortuny, dnes najväčšej stávkovej kancelárie v strednej Európe. Stál tiež pri začiatkoch projektu lekární Dr. Max. V roku 2013 sa však rozhodol pre radikálne riešenie a svoje aktívne pôsobenie v Pente ukončil. Jej spoluvlastníkom však zostal naďalej. V polovici produktívneho veku sa rozhodol žiť, ako sa mu páči. Chcel tráviť viac času s rodinou a riadiť sa vlastným tempom, preto založil spoločnosť Odyssey 44, ktorá sídli v Prahe. Jej hlavným cieľom je investovať do výnimočných podnikov, ktoré vytvárajú trvalé hodnoty pre svojich zákazníkov a zamestnancov.

Patrik a Jozef Tkáčovci, vek 39 a 62 rokov

Miesto v rebríčku najbohatších Slovákov: 4 Hodnota majetku: 423 miliónov eur / 380 miliónov eur
Zdroj bohatstva: financie, hotelierstvo a cestovný ruch

Jozef Tkáč pôsobil v 80. rokoch v Štátnej banke československej. Po prevrate riadil slovenskú divíziu Investičnej banky Praha a po rozdelení federácie sa stal prezidentom Investičnej a rozvojovej banky, ktorá bola nástupníčkou českej matky. Pod jeho ochrannými krídlami začal podnikat' aj jeho syn Patrik. Spolu so svojim kamarátom Ivanom Jakabovičom si na rozbeh svojej firmy požičal od otca vtedajších päťtisíc korún. V roku 1994 založil spoločnosť J&T, ktorá sa zameriavala na obchodovanie s cennými papiermi. Odvtedy sa však veľa zmenilo a do portfólia J&T pribudla energetika, hotelierstvo, cestovný ruch, strojárstvo a televízia JOJ. Vďaka Tkáčovcom sa z Tatranskej Lomnice či z Jasnej stali moderné lyžiarske strediská. Za to ich však ochránari majú "v zuboch", tvrdia, že rozvojom zničili tatranskú prírodu. No Tkáčova J&T neustále kladie dôraz na poskytovanie služieb, ktoré sú spojené s privátnym bankovníctvom. Jozef Tkáč sa verejne takmer neprezentuje na rozdiel od svojho syna. Ten si vybudoval povesť mladého miliónára, ktorý sa netají honosným životným štýlom. Absolvoval napríklad výpravu na severný pól spolu s polárnikom Petrom Valušiakom.

[Späť na obsah](#)

9. Slováci, ktorí majú na účte najviac

[Téma: Ekonomická univerzita; hn.hnonline.sk; 09/03/2015; Finweb, Správy zo sveta financií; Zuzana Bányi]

Aktualizované: 2015-03-09 07:08:33

Ivan Chrenko,
vek 45 rokov
Miesto v rebríčku najbohatších Slovákov: 1
Hodnota majetku:
725 miliónov dolárov/650 miliónov eur
Zdroj bohatstva: reality

Podobne ako český miliardár Peter Kellner, aj Ivan Chrenko sa stráni médií. Zásadne nezverejňuje svoje fotografie, a to preto, aby nemusel chodiť s ochrankou. Svoj biznis začal rozbiehať v prvej polovici 90. rokov ako šaliarsky podnikateľ s audiotechnikou a elektromontážnymi prácami. S partnermi sa neskôr pustil do výroby reproduktorov značky Marsyas. Dnes je partnerom v medzinárodnej developerskej skupine HB Reavis. Tá vznikla ešte v roku 1993 ako AB Reavis a Chrenko do nej vstúpil až v roku 1995. Tento gigant stojí za viacerými realitnými projektmi nielen na Slovensku a v Česku, ale aj v Chorvátsku či v Maďarsku. V našom hlavnom meste postavili napríklad obchodné centrum Aupark či biznis centrum Apollo. A práve v prenájme kancelárií tkvie tajomstvo jeho podnikania. Podľa medializovaných informácií totiž ponúka svojim nájomníkom mimoriadne nízke ceny a jeho konkurenti, ktorí ponúkajú podobné priestory na prenájom mu nedokážu vo väčšine prípadov konkurovať.

Privatizáciou SAD Bratislava sa jeho spoločnosti podarilo získať aj autobusovú stanicu, na ktorej začal vyrastať prestížny projekt Twin City.

Jaroslav Haščák,
vek 43 rokov
Miesto v rebríčku najbohatších Slovákov: 2
Hodnota majetku: 560 miliónov dolárov/500 miliónov eur
Zdroj bohatstva: financie

Podnikateľ Jaroslav Haščák sa dostal do povedomia verejnosti vďaka kauze Gorila. Pred tým, ako nabral na popularite, študoval na Pekinskej univerzite aj na Moskovskom inštitúte medzinárodných vzťahov.

Prvý milión zarobil ešte v škole. Dovážal na Slovensko a do Čiech oblečenie z Číny. Zarobené peniaze investoval na kapitálovom trhu. Spoločne s Jozefom Oravkinom a Marekom Dospivom začal Haščák obchodovať na trhu s cennými papiermi.

Na konci roku 1993 založil finančnú skupinu Penta Brokers. Do tohto projektu prizval ešte ďalších dvoch spolužiakov. Päť partnerov tak predurčilo aj názov, ktorý spoločnosť nesie – teda Penta. V roku 1996 však nastal zlomový moment v ich podnikaní aj v smerovaní firmy. Penta totiž ovládla VÚB Kupón a dostala sa tak k prvej miliarde zisku.

Dostatok kapitálu im umožnil získať v podniku majoritu. V roku 1999 sa spoločnosť pretransformovala na holding a v nasledujúcich štyroch rokoch sa mu podarilo uskutočniť niekoľko úspešných reštrukturalizačných a investičných transakcií. V roku 2005 diverzifikovala Penta portfólio a začala investovať do realít. Okrem Slovenska a Česka dnes pôsobí Haščákova Penta už aj v Poľsku a v

Nemecku.

Ivan Jakobovič,
vek 43 rokov
Miesto v rebríčku najbohatších Slovákov: 5
Hodnota majetku: 406 miliónov dolárov/365 miliónov eur
Zdroj bohatstva: financie, hotelierstvo a cestovný ruch

Po tom, čo Jakobovič získal diplom na Fakulte hospodárskej informatiky na **Ekonomickej univerzite v Bratislave**, odštartoval v roku 1992 svoju kariéru v spoločnosti Procter & Gamble.

Keď mal 21 rokov, založil so svojim kamarátom Patrikom Tkáčom jednu z najúspešnejších finančných skupín J&T Securities. Spolu s Patrikom sa v roku 1994 stal jej konateľom. Postupne pôsobil v štatutárnych orgánoch viacerých jej spoločností. Začiatky ich spoločnosti sú však spojené s kupónovou privatizáciou. Kúpovali a prevádzali cenné papiere so stopercentnou maržou.

Viac ako pol miliardy zarobili na akciách Nafty Gbely a neskôr ovládali niekoľko privatizačných fondov. V tejto oblasti nastal tiež prvý konkurenčný boj medzi J&T a Pentou. Spoločnosť sa nikdy netajila tým, že túži mať vplyv v mediálnej sfére. Podieľala sa na financovaní českých televízií Prima a Nova. Nejaký čas vlastnila aj televíziu TA3. Dnes vlastní napríklad televíziu JOJ.

Miliardy má však i v českej energetike. Jakobovič do spoločného biznisu s Tkáčom vždy vnášal analýzu rizík. Projekty takýmto spôsobom pomáhal stabilizovať. Biznismen sa netají pôžitkárskeho spôsobom života. Okrem lukratívneho bývania v Devíne sa môže popýšiť aj luxusným autoparkom. Miluje more, ku ktorému lieta – ako inak – súkromným lietadlom, alebo oddychuje na jachte.

Martin Kúšik,
vek 43 rokov
Miesto v rebríčku najbohatších Slovákov: 3
Hodnota majetku: 470 miliónov dolárov/420 miliónov eur
Zdroj bohatstva: financie

Svoj biznis začínal spolu s Haščákom a ďalšími spoločníkmi v Pente. Tá pôsobí v sektoroch private equity a realitnom developmente. Investuje do energetiky, retailu, zdravotníctva, leteckej výroby, strojárstva, bankovníctva a zábavného priemyslu.

Predtým, ako sa dostal do Penty, však Bratislavčan Kúšik vyštudoval Právnickú fakultu Karlovej univerzity v Prahe. Absolvoval ročné štúdium práva a ekonomiky v Madride. Po krátkom pôsobení v advokácii a v súkromnom podnikaní založil so svojim spolužiakmi už spomínanú Pentu, v ktorej sa v posledných rokoch venoval najmä expanzii na nemecký trh. Predtým zodpovedal za akvizíciu Fortuny, dnes najväčšej stávkovej kancelárie v strednej Európe.

Stál tiež pri začiatkoch projektu lekární Dr. Max. V roku 2013 sa však rozhodol pre radikálne riešenie a svoje aktívne pôsobenie v Pente ukončil. Jej spoluvlastníkom však zostal naďalej. V polovici produktívneho veku sa rozhodol žiť, ako sa mu páči. Chcel tráviť viac času s rodinou a riadiť sa vlastným tempom, preto založil spoločnosť Odyssey 44, ktorá sídli v Prahe. Jej hlavným cieľom je investovať do výnimočných podnikov, ktoré vytvárajú trvalé hodnoty pre svojich zákazníkov a zamestnancov.

Patrik a Jozef Tkáčovci,
vek 39 a 62 rokov
Miesto v rebríčku najbohatších Slovákov: 4
Hodnota majetku: 423 miliónov eur / 380 miliónov eur
Zdroj bohatstva: financie, hotelierstvo a cestovný ruch

Jozef Tkáč pôsobil v 80. rokoch v Štátnej banke československej. Po prevrate riadil slovenskú divíziu Investičnej banky Praha a po rozdelení federácie sa stal prezidentom Investičnej a rozvojovej banky, ktorá bola nástupníčkou českej matky. Pod jeho ochrannými krídlami začal podnikáť aj jeho syn Patrik.

Spolu so svojim kamarátom Ivanom Jakobovičom si na rozbeh svojej firmy požičal od otca vtedajších päťtisíc korún. V roku 1994 založil spoločnosť J&T, ktorá sa zameriavala na obchodovanie s cennými papiermi. Odvtedy sa však veľa zmenilo a do portfólia J&T pribudla energetika, hotelierstvo, cestovný ruch, strojárstvo a televízia JOJ.

Vďaka Tkáčovcom sa z Tatranskej Lomnice či z Jasnej stali moderné lyžiarske strediská. Za to ich však ochranári majú "v zuboch", tvrdia, že rozvojom zničili tatranskú prírodu.

No Tkáčova J&T neustále kladie dôraz na poskytovanie služieb, ktoré sú spojené s privátnym

bankovníctvom. Jozef Tkáč sa verejne takmer neprezentuje na rozdiel od svojho syna. Ten si vybudoval povesť mladého miliónára, ktorý sa netají honosným životným štýlom. Absolvoval napríklad výpravu na severný pól spolu s polárnikom Petrom Valušiakom.

[Späť na obsah](#)

10. Slovenka roka 2015: Ktoré dámy zabojujú o sošku?

[Téma: Ekonomická univerzita; zenskyweb.sk; 09/03/2015; Redakcia]

Týždenník Slovenka v spolupráci s RTVS a Slovenským národným divadlom dnes predstavením nominantiek, odštartovala už siedmy ročník populárnej čitateľskej ankety SLOVENKA ROKA. Ktoré úspešné Slovenky získajú ocenenie v jednotlivých kategóriách, sa dozvieme 24. mája 2015 v priamom prenose RTVS z historickej budovy Slovenského národného divadla.

Úspešné Slovenky sú nominované v ôsmich kategóriách: Biznis a manažment, Umenie a kultúra, Médiá a komunikácia, Veda a výskum, Vzdelávanie a podpora mladých talentov, Zdravotníctvo, Šport a Charita. Titul Absolútna Slovenka roka si odnesie dáma, ktorá dosiahne najvyšší počet hlasov. Rovnako ako vlani, aj tento rok organizátori udelia Mimoriadne ocenenie za celoživotný prínos pre Slovensko. O víťazkách v jednotlivých kategóriách rozhodnú diváci a poslucháči RTVS, čitatelia týždenníka Slovenka formou SMS hlasovania, kupónov a prostredníctvom internetového hlasovania na stránkach www.slovenkaroka.sk a www.zenskyweb.sk.

Mená víťaziek sa dozvieme 24. mája 2015 počas slávnostného galavečera, ktorý sa uskutoční v historickej budove Slovenského národného divadla v Bratislave a v priamom prenose ho odvysiela RTVS na Jednotke. Počas programu sa divákovi už tradične predstaví slovenská a česká hudobná špička. Aj tento rok organizátori vytvorili netradičnú moderátorskú dvojicu, večerom budú sprevádzať Filip Tůma a Soňa Müllerová.

Záštitu nad týmto ročníkom ankety prevzal prezident Slovenskej republiky Andrej Kiska, adeptky na titul Slovenka roka 2015 vyberala nominačná komisia pod vedením ministra kultúry SR Mareka Maďariča. Okrem nich jej členmi boli: generálny riaditeľ a predseda predstavenstva spoločnosti Unipharma - 1. slovenská lekárnická akciová spoločnosť RNDr. Tomislav Jurik, generálny riaditeľ RTVS Václav Mika, generálny riaditeľ SND Marián Chudovský, prorektor pre rozvoj **Ekonomickej univerzity v Bratislave** prof. Ing. Rudolf Sivák, splnomocnenec vlády SR pre výskum a inovácie prof. RNDr. Jaromír Pastorek, poslankyňa Národnej rady SR JUDr. Renáta Zmajkovičová, člen predstavenstva Prvej stavebnej sporiteľne Ing. Erich Feix, CSc., Ing. Marián Gajdoš zo spoločnosti GAMO, a. s., prezidentka TOP centra podnikateliek Elvíra Chadimová, generálny riaditeľ CK Hydrotour Mikuláš Milko, poslanec Európskeho parlamentu MUDr. Miroslav Mikolášik, riaditeľ BKIS Vladimír Grežo, šéfredaktorka týždenníka Slovenka Mgr. Mária Miková a čestná členka poroty Žofia Lehotská, predsedníčka Odborového zväzu pôšt a logistiky.

Pozrite si EXKLUZÍVNE rozhovory z tlačovej konferencie! Viac vo videogalérii na konci článku...

NOMINÁCIE PODĽA KATEGÓRII

BIZNIS A MANAŽMENT

Ivana Čandová
Elena Kohútiková
Renáta Kliská

UMENIE A KULTÚRA

Oľga Feldeková
Jana Oľhová
Viera Dubačová

MÉDIÁ A KOMUNIKÁCIA

Hana Beranová
Zita Balková
Barbora Demešová

VEDA A VÝSKUM

Sibyla Mislovičová
Emília Hrabovec
Andrea Čalkovská

VZDELÁVANIE A PODPORA MLADÝCH TALENTOV

Eva Grey
Janette Maziniová Motlová
Beáta Mladosičiová

ŠPORT
Petra Vlhová
Lucia Gubíková
Mária Mračnová
Petra Smaržová

CHARITA
Denisa Augustínová
Magda Bederková
Andrea Cocherová

ZDRAVOTNÍCTVO
Angelika Bátorová
Elena Loumová
Alžbeta Béderová

Zdroj a foto: RED, Ramon Leško

[Späť na obsah](#)

11. Slováci, ktorí majú na účte najviac

[Téma: Ekonomická univerzita; hnpodradna.hnonline.sk; 09/03/2015; Servisné prílohy, Investor; zub]

Ivan Chrenko, vek 45 rokov Miesto v rebríčku najbohatších Slovákov: 1 Hodnota majetku: 725 miliónov dolárov/ 650 miliónov eur Zdroj bohatstva: reality Podobne, ako český miliardár Peter Kellner sa aj Ivan Chrenko stráni médiám. Zásadne nezverejňuje svoje fotografie, a to preto, aby nemusel chodiť s ochrankou. Svoj biznis začal rozbiehať v prvej polovici 90. rokov, ako šaliarsky podnikateľ s autodiagnostikou a elektromontážnymi prácami. S partnermi sa neskôr pustil do výroby reproduktorov značky Marsyas. Dnes je partnerom v medzinárodnej developerskej skupine HB Reavis. Tá vznikla ešte v roku 1993 ako AB Reavis a Chrenko do nej vstúpil až v roku 1995. Tento gigant stojí za viacerými realitnými projektami nielen na Slovensku a v Česku, ale aj v Chorvátsku či Maďarsku. V našom hlavnom meste postavili napríklad obchodné centrum Aupark či biznis centrum Apollo. A práve v prenájme kancelárií tkvie tajomstvo jeho podnikania. Podľa medializovaných informácií totiž ponúka svojim nájomníkom mimoriadne nízke ceny a jeho konkurenti, ktorí ponúkajú podobné priestory na prenájom nedokážu vo väčšine prípadov konkurovať. Privatizáciou SAD Bratislava sa jeho spoločnosti podarilo získať aj autobusovú stanicu, na ktorej by začal vyrastať prestížny projekt Twin City.

Jaroslav Haščák, vek 43 rokov Miesto v rebríčku najbohatších Slovákov: 2 Hodnota majetku: 560 miliónov dolárov / 500 miliónov eur Zdroj bohatstva: financie Mediálne známy podnikateľ Jaroslav Haščák sa dostal do povedomia verejnosti vďaka kauze Gorila. Predtým, ako však nabral na popularite študoval na Pekingskej univerzite aj na Moskovskom inštitúte medzinárodných vzťahov. Prvý milión zarobil ešte na vysokej škole. Dovážal na Slovensko a do Čiech oblečenie z Číny. Tieto peniaze však nenechal ležať ľadom na účte a rozhodol sa ich radšej investovať na kapitálovom trhu. Spoločne s Jozefom Oravkinom, Marekom Dospivom začal Haščák obchodovať v Bratislave na rozvíjajúcom sa trhu s cennými papiermi. Na konci roku 1993 založil Penta Brokér. Do tohto projektu prizval ešte ďalší dvoch spolužiakov, s ktorými sa zoznámil na štúdiách v Moskve a v Československu. Päť partnerov, tak predurčilo aj názov, ktorý spoločnosť nesie - teda Penta. V roku 1996 nastal však zlomový moment v ich podnikaní aj v smerovaní firmy. Penta totiž ovládla VÚB Kupón a dotala sa tak prvej miliardy zisku. Dostatok kapitálu im umožnil získať v podniku majoritu. V roku 1999 sa spoločnosť pretransformovala na holding a v nasledujúcich štyroch rokoch mu podarilo uskutočniť niekoľko úspešných reštrukturalizačných a investičných transakcií napríklad vo VSŽ, Slovenskej poisťovni či Slovnafte. V roku 2005 diverzifikovala Penta svoje portfólio začala investovať do realít. Výstpkou na tento trh bol kancelársky projekt Digital Park na bratislavskom nábřeží. Okrem Slovenska a Česka dnes pôsobí Haščáková Penta už aj v Poľsku a Nemecku.

Matin Kúšik, vek 43 rokov Miesto v rebríčku najbohatších Slovákov: 3 Hodnota majetku: 470 miliónov dolárov / 420 miliónov eur Zdroj bohatstva: financie Svoj biznis začínal spolu s Haščákom a ďalšími spoločníkmi v Pente. Tá pôsobí v sektoroch private equity a realitnom developmente. Investuje do energetiky, retailu, zdravotníctva, leteckej výroby, strojárstva, bankovníctva a zábavného priemyslu. Predtým, ako sa dostal do Penty ale Bratislavčan Kúšik vyštudoval právnickú fakultu Karlovej univerzity v Prahe. Absolvoval ročné štúdium práva a ekonomiky v Madride. Po krátkom pôsobení v advokácii a súkromnom podnikaní založil so svojim spolužiakmi už spomínanú Pentu, v ktorej sa v posledných

rokokoch venoval najmä expanzii na nemecký trh. Predtým zodpovedal za akvizíciu Fortuny, dnes najväčšej stávkovej kancelárie v strednej Európe. Stál tiež pri začiatkoch projektu lekární Dr. Max. V roku 2013 sa však rozhodol pre radikálne riešenie a svoje aktívne pôsobenie v Pente ukončil. Jej spoluvlastníkom však zostal aj naďalej. V polovici produktívneho veku sa rozhodol žiť, ako sa mu páči. Chcel tráviť viac času s rodinou a riadiť sa vlastným tempom, preto založil spoločnosť Odyssey44, ktorá sídli v Prahe. Jej hlavným cieľom je investovať do výnimočných podnikov, ktoré vytvárajú trvalé hodnoty pre svojich zákazníkov a zamestnancov.

Jozef a Patrik Tkáčovci, vek 62 a 39 rokov Miesto v rebríčku najbohatších Slovákov: 4 Hodnota majetku: 423 miliónov eur / 380 miliónov eur Zdroj bohatstva: financie, hoteliérstvo a cestovný ruch Jozef Tkáč pôsobil v 80. rokoch v Štátnej banke československej. Po prevrate riadil slovenskú divíziu Investičnej banky Praha a po rozdelení federácie sa stal prezidentom Investičnej a rozvojovej banky, ktorá bola nástupníčkov českej matky. Pod jeho ochrannými krídlami začal podnikat' aj jeho syn Patrik. Spolu so svojim kamarátom Ivanom Jakobovičom si na rozbeh svojej firmy požičal od otca vtedajších päťtisíc korún. V roku 1994 založil spoločnosť J&T, ktorá sa zameriavala na obchodovanie s cennými papiermi. Odvtedy sa však veľa zmenilo a do portfólia J&T pribudla energetika, hoteliérstvo, cestovný ruch, strojárstvo a v neposlednom rade aj médiá. Vďaka Tkáčovcom sa z Tatranskej Lomnice či z Jasnej stali moderené lyžiarske strediská. Za to ich však ochranári majú v zuboch, lebo tvrdia, že rozvojom zničili tatranskú prírodu. No Tkáčová J&T neustále kladie dôraz na poskytovanie služieb, ktoré sú spojené s privátnym bankovníctvom. Jozef Tkáč sa verejne takmer neprezentuje narodiel od svojho syna. Ten si vybudoval povest' mladého miliónara, ktorý sa netají okázalým životným štýlom. Absolvoval napríklad výpravu na severný pól spolu s polárnikom Petrom Valušiakom.

Ivan Jakobovič, vek 40 rokov Miesto v rebríčku najbohatších Slovákov: 5 Hodnota majetku: 406 miliónov dolárov / 365 miliónov eur Zdroj bohatstva: financie, hoteliérstvo a cestovný ruch Po tom, čo Jakobovič získal diplom na fakulte hospodárskej informatiky na **Ekonomickej univerzite v Bratislave** odštartoval v roku 1982 svoju kariéru v spoločnosti Procter & Gamble. Tá sa špecializuje na čistiace výrobky. Keď mal 21 rokov založil spolu so svojim kamarátom Patrikom Tkáčom jednu z najúspešnejších finančných skupín J&T Securities. Spolu s Patrikom sa v roku 1994 stal jej konateľom. Postupne pôsobil v štatutárnych orgánoch viacerých jej spoločností. Začiatky ich spoločnosti sú však spojené s kupónovou privatizáciou. Kúpovali a prevádzali cenné papiere so stopercentnou maržou. Viac ako pol miliardy zarobili na akciách Nafta Gbely a neskôr ovládali niekoľko privatizačných fondov a podieľali sa aj na tansakciách akcií VSŽ, Slovnaftu či Reštitučného fondu. V tejto oblasti nastal aj prvý konkurenčný boj medzi J&T a Pentou. Spoločnosť sa nikdy netajila tým, že túži mať vplyv mediálnej sféry. Podieľala sa tak na financovaní českých televízií Prima a Nova. Nejaký čas vlastnila aj televíziu TA3. Dnes vlastní napríklad televíziu JOJ. Miliardy majú však aj v českej energetike. Jakobovič do spoločného biznisu s Tkáčom vždy vnášal analýzu rizík. Projekty takýmto spôsobom pomáhal stabilizovať. Úspešní biznismeni sa netajú pôžitkárskeho spôsobom života. Okrem lukratívneho bývania v Devíne, sa môže popýšiť aj luxusným autoparkom. Miluje more, ku ktorému lieta ako inak, súkromným lietadlom, alebo oddychuje na jachte.

[Späť na obsah](#)

12. Slovenka roka 2015: Ktoré dámy zabojujú o sošku?

[Téma: Ekonomická univerzita; zenskyweb.sk; 09/03/2015; Redakcia]

Týždenník Slovenka v spolupráci s RTVS a Slovenským národným divadlom dnes predstavením nominantiek, odštartovala už siedmy ročník populárnej čitateľskej ankety SLOVENKA ROKA. Ktoré úspešné Slovenky získajú ocenenie v jednotlivých kategóriách, sa dozvieme 24. mája 2015 v priamom prenose RTVS z historickej budovy Slovenského národného divadla.

Úspešné Slovenky sú nominované v ôsmich kategóriách: Biznis a manažment, Umenie a kultúra, Médiá a komunikácia, Veda a výskum, Vzdelávanie a podpora mladých talentov, Zdravotníctvo, Šport a Charita. Titul Absolútna Slovenka roka si odnesie dáma, ktorá dosiahne najvyšší počet hlasov. Rovnako ako vlani, aj tento rok organizátori udelia Mimoriadne ocenenie za celoživotný prínos pre Slovensko. O víťazkách v jednotlivých kategóriách rozhodnú diváci a poslucháči RTVS, čitatelia týždenníka Slovenka formou SMS hlasovania, kupónov a prostredníctvom internetového hlasovania na stránkach www.slovenkaroka.sk a www.zenskyweb.sk.

Mená víťaziek sa dozvieme 24. mája 2015 počas slávnostného galavečera, ktorý sa uskutoční v historickej budove Slovenského národného divadla v Bratislave a v priamom prenose ho odvysielala RTVS na Jednotke. Počas programu sa divákovi už tradične predstaví slovenská a česká hudobná špička. Aj tento rok organizátori vytvorili netradičnú moderátorskú dvojicu, večerom budú sprevádzať Filip Tůma a Soňa Müllerová.

Záštitu nad týmto ročníkom ankety prevzal prezident Slovenskej republiky Andrej Kiska, adeptky na titul

Slovenka roka 2015 vyberala nominačná komisia pod vedením ministra kultúry SR Mareka Maďariča. Okrem nich jej členmi boli: generálny riaditeľ a predseda predstavenstva spoločnosti Unipharma - 1. slovenská lekárnická akciová spoločnosť RNDr. Tomislav Jurik, generálny riaditeľ RTVS Václav Mika, generálny riaditeľ SND Marián Chudovský, prorektor pre rozvoj **Ekonomickej univerzity v Bratislave** prof. Ing. Rudolf Sivák, splnomocnenec vlády SR pre výskum a inovácie prof. RNDr. Jaromír Pastorek, poslankyňa Národnej rady SR JUDr. Renáta Zmajkovičová, člen predstavenstva Prvej stavebnej sporiteľne Ing. Erich Feix, CSc., Ing. Marián Gajdoš zo spoločnosti GAMO, a. s., prezidentka TOP centra podnikateľiek Elvira Chadimová, generálny riaditeľ CK Hydrotour Mikuláš Milko, poslanec Európskeho parlamentu MUDr. Miroslav Mikolášik, riaditeľ BKIS Vladimír Grežo, šéfredaktorka týždenníka Slovenka Mgr. Mária Miková a čestná členka poroty Žofia Lehotská, predsedníčka Odborového zväzu pôšť a logistiky.

Pozrite si EXKLUZÍVNE rozhovory z tlačovej konferencie! Viac vo videogalérii na konci článku...

NOMINÁCIE PODĽA KATEGÓRII

BIZNIS A MANAŽMENT

Ivana Čandová
Elena Kohútiková
Renáta Kliská

UMENIE A KULTÚRA

Oľga Feldeková
Jana Oľhová
Viera Dubačová

MÉDIÁ A KOMUNIKÁCIA

Hana Beranová
Zita Balková
Barbora Demešová

VEDA A VÝSKUM

Sibyla Mislovičová
Emília Hrabovec
Andrea Čalkovská

VZDELÁVANIE A PODPORA MLADÝCH TALENTOV

Eva Grey
Janette Maziniová Motlová
Beáta Mladosičová

ŠPORT

Petra Vlhová
Lucia Gubíková
Mária Mračnová
Petra Smaržová

CHARITA

Denisa Augustínová
Magda Bederková
Andrea Cocherová

ZDRAVOTNÍCTVO

Angelika Bátorová
Elena Loumová
Alžbeta Béderová

Zdroj a foto: RED, Ramon Leško
Video: Dominik Besler

-END

[Späť na obsah](#)

13. Cenová vojna a budúcnosť ropy

[Téma: Ekonomická univerzita; GoodWill; 06/03/2015; 01/2015; s.: 39; Energetika; RT/TA]

Ceny ropy v uplynulých mesiacoch zažili pád o viac ako polovicu. Jedným z dôvodov nadmernej ponuky bolo zvýšenie produkcie z bridlíc v USA. Ako vidia budúcnosť odborníci?

Charakter konfliktu je zrejmý. Američania vyzývajú členské štáty kartelu OPEC (Organizácia krajín vyvážajúcich ropu), aby sa dohodli na znížení ťažby, a tak naštartovali nový rast cien čierneho zlata. Ten by zabezpečil rentabilitu bridlicovej ťažby. Argumentujú aj tým, že zavádzanie nových technológií pri ťažbe ropy je nevyhnutný krok do budúcnosti, vzhľadom na jej klesajúce celosvetové zásoby.

Predstavitelia ropného kartelu zasa požadujú kolektívne rozhodnutie urobené spoločne s ostatnými krajinami ťažiacimi ropu, hlavne s USA a Ruskom. „Sme svedkami boja, z ktorého ťažia odberatelia. Nikto totiž nechce stratiť svoj podiel z trhového koláča,“ upozorňuje analytik portálu energieprevas.sk Jozef Badida.

Saudská Arábia vs. USA

Podľa Petra Baláža z **Ekonomickej univerzity v Bratislave** sa Saudská Arábia snaží zraziť na kolena americké firmy, ktoré ťažia ropu z bridlíc. Saudi dnes nechcú dovoliť, aby vysoké ceny ropy spôsobili, že sa americké technológie zdokonalia a priemerné ťažobné náklady pôjdu nižšie. Navyše, prichádzajú o americký trh, ktorý mali doteraz istý.

„Saudská Arábia dáva na svetový trh denne okolo 7,5 až 8 miliónov barelov ropy. Je to ropa, ktorá sa predtým vyvážala hlavne do USA, ale tie dnes už neodoberajú také objemy. Krajiny OPEC-u na to reagujú tým, že znižujú ceny domnievajúc sa, že znížená cena znamená zabezpečenie dopytu,“ vysvetľuje P. Baláž.

Cena čierneho zlata podľa neho pôjde počas najbližších mesiacov nahor, no úrovně spred roka nedosiahne. Vďaka cenovým opatreniam zo strany OPEC-u dnes desiatky „bridlicových“ ťažobných firiem krachujú. Tento typ produkcie ropy je totiž omnoho nákladnejší než ťažba z konvenčných ložísk na Blízkom východe a pri nízkych cenách sa neopláca.

OPEC má rezervy na „naťahovanie trakov“

Najväčšie straty z nízkych cien ropy utrpia spomedzi globálnych producentov pravdepodobne ruské ťažobné spoločnosti. Generálny tajomník OPEC-u Abdulláh Salem al-Badrí sa vyjadril, že cieľom nie je zasiahnuť ani Rusko, ani amerických producentov a že za tým všetkým sú čisto ekonomické dôvody.

Proti tomu však stoja slová bývalého poradcu ministra saudskoarabského ropného priemyslu Mohammeda al-Sabbana o tom, že „ak chcete, aby menší producenti trh opustili, musíte držať ceny tak nízko, ako je to len možné“. Bohaté krajiny OPEC-u sú pritom schopné nízke ceny zvládať aj počas niekoľkých rokov; v prípade Saudskej Arábie stojí tento „interval istoty“ minimálne na ôsmich rokoch.

Pozvoľný rast alebo cenové šoky?

Odborníci a analytici sú nejednotní v odhade ďalšieho vývoja. Niektorí producenti bijú na poplach. Tvrdia, že viaceré ťažobné spoločnosti budú tlakom OPEC-u nútené obmedziť produkciu, čo povedie k opätovnému nárastu cien suroviny. Šéf talianskej ropnej firmy Eni Claudio Descalzi sa nechal počuť, že v horizonte piatich rokov sa dokonca môžu ceny ropy vyšplhať zo súčasných 50 až na 200 dolárov.

Druhú stranu názorovej barikády predstavuje A. al-Badrí, ktorý tvrdí, že po istej stagnácii príde pomalý rast. Súčasné nízke ceny podľa neho zredukujú nadbytok suroviny na trhu, trh sa vybalansuje a zotaví.

Neistí sú víťazi aj porazení

Podľa Medzinárodnej agentúry pre energiu (IEA) sa tempo zvyšovania americkej produkcie bridlicovej ropy najprv spomalí, ale potom naberie rýchlosť a v roku 2020 dosiahne 5,2 milióna barelov denne. Tým celková produkcia ropy stúpne na 14 mil. barelov denne.

Spojené štáty zostanú hlavným zdrojom rastu svetovej produkcie do roku 2020. Rusko bude nakoniec pre obrovský nápor v podobe nízkych cien ropy, sankcií Západu a oslabenia rubľa dotlačené k zníženiu produkcie. Podiel OPEC-u na globálnom trhu sa tak mierne zvýši, ale nedosiahne úroveň spred začiatku ťažby z bridlíc v USA. Takýto scenár môže v konečnom dôsledku viesť k uzdraveniu cien najdôležitejšej suroviny globálneho hospodárstva. Alebo to bude možno celkom inak...

RT/TA

Foto: SXC

Saudská Arábia nechce, aby sa vďaka vysokým cenám ropy zdokonalili americké technológie.

Bohaté krajiny OPEC-u sú schopné zvládať nízke ceny aj niekoľko rokov.

Z cenovej vojny ťažia odberatelia; nikto nechce stratiť podiel na trhu.

[Späť na obsah](#)

14. Nový rektor **Ekonomickej univerzity**

[Téma: Ekonomická univerzita; GoodWill; 06/03/2015; 01/2015; s.: 74; Vzdelávanie; MI]

Prezident SR Andrej Kiska vymenoval koncom januára piatich rektorov vysokých škôl, medzi inými aj nového rektora **Ekonomickej univerzity** Ferdinanda Daňa. Vystriedal Rudolfa Siváka. F. Daňo bol od roku 2007 prorektorom pre vzdelávanie, predtým, od roku 2000, dekanom Obchodnej fakulty, na ktorej pôsobil aj ako prodekan.

MI

[Späť na obsah](#)

15. Komu sa opláti druhý pilier

[Téma: Ekonomická univerzita; Trend; 12/03/2015; 10/2015; s.: 12,13,14,15,16; téma; Filip Obradovič]

V nedeľu 15. marca sa oficiálne už po štvrtý raz otvorí druhý dôchodkový pilier. Vláda sa tak rozhodla na základe prvých reálne vypočítaných dôchodkov, na ktoré majú nárok sporitelia odchádzajúci do penzie po desiatich rokoch sporenia v systéme. Prvé prepočty vyvolali na začiatku roka búrlivú diskusiu, keďže prví dôchodcovia by dostali celkovo viac, ak by do druhého piliera vôbec nevstúpili. Komu sa v skutočnosti opláti druhý pilier a komu už nie? Mali by ste využiť šancu otvoreného systému a vystúpiť z neho alebo, naopak, vstúpiť doň? Čo by bolo najlepšie urobiť? TREND sa pokúsil odpovedať na tieto zložité otázky minimálne najbližších dní. Jednoduchá odpoveď neexistuje.

Filip Obradovič / obradovic@trend.sk, Ľuboslav Kačalka / kacalka@trend.sk

Len máločo vie človeka tak rozčúliť ako vlastné zlyhanie. To prichádza po nesprávnom rozhodnutí buď z nevedomosti, respektíve nedostatku informácií, z nepozornosti, alebo zo zlého odhadu budúcnosti. Jedno také rozhodnutie môže približne jeden a pol milióna ľudí v druhom dôchodkovom pilieri urobiť od 15. marca počas nasledujúcich troch mesiacov. V tomto období budú môcť zo súkromného penzijného systému vystúpiť a tí, ktorí v ňom ešte nie sú, doň vstúpiť. Ak niekto čaká na jasné, definitívne a správne odporúčania, čo má robiť, autori tohto textu vopred upozorňujú, že také neexistujú. Do veľkej miery je to vec nastavenia vlastných priorit a vývoja, ktorý nemožno vždy predvídať.

Všeobecná poučka

Vo všeobecnosti platí, že ľudia, ktorí zarábajú málo, a tí, ktorí sú starší, by v druhom pilieri byť nemali. Táto veľmi povrchná poučka sa opakuje už niekoľko rokov a má svoje rácie. Ako vysvetľuje hovorca ministerstva práce Michal Stuška nízko príjmové skupiny ľudí sú zvýhodnené pri výpočte dôchodku z prvého štátneho piliera prvkom solidarity. Lepšie zarábajúci seniori im de facto „prispievajú“ na vyššie dôchodky. Ľuďom, ktorí však do druhého piliera vstúpili, sa dôchodky z prvého piliera kráčia. Nebolo by na tom nič problémové, ak by štát krátil dôchodky z prvého piliera sporiteľom spravodlivo. Teda len o percentuálny príspevok do druhého piliera voči fondom, z ktorých sa dnes vyplácajú dôchodky zo Sociálnej poisťovne. Ale to nerobí. Pri sporiteľoch ignoruje fakt, že na vyplácanie penzií zo Sociálnej poisťovne sa v súčasnosti používajú všetky jej fondy. Do úvahy berie len fond starobného poistenia, ktorý bol na to pôvodne určený. V praxi to znamená, že príspevok do druhého piliera sa voči realite razom výrazne nafúkne a štát ho takto nafúknutý odpíše z pôvodného dôchodku zo Sociálnej poisťovne. Sporiteľ tak dostane z prvého piliera menej, ako by mal byť jeho skutočný nárok, a je oproti ľuďom, ktorí do druhého piliera nikdy nevstúpili, diskriminovaný. Efekt sa znásobuje, ak majú sporitelia do odchodu na dôchodok už len niekoľko rokov či mesiacov. Čím je kratšia doba sporenia, tým sa zväčšuje riziko, že druhý pilier jednoducho nestihne zarobiť dostatočné množstvo peňazí, aby tieto „straty“ dorovnal. Výsledkom je menej peňazí na dôchodku. Všeobecné odporúčanie nie je len propaganda ministerstva práce. To isté tvrdí aj šéf Inštitútu finančnej politiky pri ministerstve financií Martin Filko, ale aj odborník na druhý pilier z Univerzity Mateja Bela v Banskej Bystrici Ján Šebo. Ten dokonca zachádza ďalej a hovorí o konkrétnych číslach. „Pre ľudí vo veku 57 a do vymeriavacieho základu 600 eur sa

jednoznačne oplati vystúpiť," konštatuje pre TREND J. Šebo. Pokoj s rozhodnutím zotrvať v systéme by podľa jeho prepočtov mali mať všetci sporitelia s príjmom nad tisíc eur mesačne bez ohľadu na vek. V druhom pilieri je skupina ľudí s tisíckou mesačne výrazná menšina. Až 800-tisíc sporiteľov má vymeriavací základ do päťsto eur. Od päťsto do tisíc eur má ďalších 373-tisíc sporiteľov. Summa summarum, takmer 1,2 milióna ľudí v druhom dôchodkovom pilieri zarába menej ako tisíc eur. Znie to síce hrozivo, ale vôbec to neznamená, že všetci títo ľudia by mali teraz zo súkromného systému vystúpiť.

Odhady verzus realita

Aktuálny príjem nie je jediná veličina, podľa ktorej sa treba rozhodovať. Po prvé, čím mladší sporiteľ, tým dlhšia doba sporenia. A prax ukazuje, že čím dlhšie si človek spori, tým má väčšiu šancu, že zarobí. Pretože aj prípadné straty je možno dobehnúť, čo dokazuje napríklad historický vývoj akcií. Po druhé, je veľká pravdepodobnosť, že plat mladým ľuďom ešte porastie. Takže absolvent s minimálnou mzdou môže nakoniec z účasti v druhom pilieri profitovať. Z vekového zloženia druhého piliera pritom vyplýva, že ľudia to chápu. Až tri štvrtiny sporiteľov v súkromnom systéme majú do štyridsať rokov. To znamená, že až 76 percent ľudí v druhom pilieri sú ľudia, ktorí majú do dôchodku vyše dvadsať rokov. Takmer štyridsať percent ľudí má pritom do dôchodku vyše tridsať rokov. Napríklad podľa prepočtov J. Šeba aj s platom od 400 do 600 eur by sa to tridsiatnikovi malo oplatiť. Treba však upozorniť, že všetky čísla sú v len teoretickej rovine. „Žiaden odborník na kapitálové sporenie, ale ani konkrétny sporiteľ, nemôže poznať vývoj jeho vlastných vstupných parametrov počas života či budúci vývoj všetkých ekonomických vplyvov," upozorňuje M. Stučka. Napriek tomu dnešná situácia je predsa len iná ako pred desiatimi rokmi, keď vo vzduchu viseli rovnaké otázky. Vtedy ľudia išli do neznámeho, v súčasnosti majú desaťročnú skúsenosť s druhým pilierom a možno reálnejšie odhadnúť budúcnosť. Na začiatku sa napríklad predpokladalo, že ročné reálne zhodnotenie, teda očistené od rastu spotrebiteľských cien, bude dosahovať 3,5 percenta. Skutočnosť je taká, že súkromné dôchodkové fondy ledva zarobili na infláciu, a to tiež až v minulom roku. Reálne zhodnotenie v dlhopisových fondoch je teda menej ako nula. Dôvodom nie je len neschopnosť dôchodkových správcovských spoločností (DSS), ale predovšetkým nestabilné politické prostredie, ktorého je druhý pilier obeťou. Častými zásahmi, zavádzaním neprimeraných garancií, ktoré spôsobili, že penzijní správcovia nedokázali zachytiť rast akcií po kríze, ale aj neustálymi slovnými atakmi, súkromné sporenie na dôchodok utrpelo.

Garancia (ne)zárobku

Problémom je aj opatrenie, ktorým sa úspory jeden a pol milióna ľudí presunuli do garantovaných, teda dlhopisových fondov. A len tí, ktorí vyvinuli následne aktivitu, prešli späť do rizikovejších fondov, ktoré aj podľa už dosiahnutých výnosov dokázali sporiteľom zarobiť viac. Len desatina z nich bola aktívna. Takmer 90 percent ľudí zostali v garantovaných fondoch. Nie preto, že by boli všetci konzervatívni. Ale skôr preto, že väčšina sporiteľov ani netuší, ako sa ich vlastnému majetku v druhom pilieri darí. Podľa prepočtov J. Šeba v prípade, že si ľudia budú sporiť štyridsať rokov v dlhopisových fondoch, 43 percent z nich si nenasporí dostatočnú sumu na dôchodok. Opäť to neznamená, že by títo ľudia mali vystúpiť zo systému. Ale prestúpiť do rizikovejších fondov. TREND sa opýtal ministerstva práce, či na základe týchto skúseností nechce svoje rozhodnutie prehodnotiť a iniciovať debatu o prestúpení ľudí z garantovaných fondov. Rezort v tomto prípade už tvrdí, že to nie je jeho úloha. „Úlohou ministerstva ako legislatívneho regulátora v oblasti starobného dôchodkového sporenia nie je iniciovať prechod do fondov, ktoré by nezodpovedali rizikovému profilu sporiteľa, ale poskytovať relevantné informácie a zvyšovať finančnú gramotnosť verejnosti," hovorí M. Stučka s tým, že práve finančná gramotnosť môže umožniť sporiteľom vybrať si aktívnejšie vhodnú stratégiu investovania. Ak teda dnes vládny smer na čele s Robertom Ficom otvára systém už po štvrtý raz s argumentom nevýhodnosti pre väčšinu ľudí, nemá pravdu. A v prípadoch, v ktorých má, za to môže najmä on sám.

Minimálny dôchodok

Do debaty o tom, pre koho sa oplatiť a pre koho sa druhý pilier neoplatí, pritom môže ešte významne zasiahnuť takzvaný minimálny dôchodok. Je to novinka, ktorú najskôr navrhoval opozičný poslanec Miroslav Beblavý a následne s ňou prišlo ministerstvo práce. Novela zákona o sociálnom poistení je už v parlamente a platiť by mala od polovice júla. Podľa nej každý, kto odpracuje tridsať rokov a bude počas tohto obdobia riadne poistený, by mal mať nárok na celkový dôchodok vo výške 300 eur. Bez ohľadu na to, či mal počas svojho aktívneho života dostatočný príjem, a bez ohľadu na to, či si niekto sporiť v druhom pilieri alebo nie. V praxi to znamená, že zrazu sa súkromný systém stane pre nízkopríjmové skupiny atraktívny. Pretože aj ľudia s minimálnou mzdou nemajú čo stratiť. Všeobecná poučka z úvodu textu tak dostane reálne trhliny. Garantovaný dôchodok štátom zabezpečí ľuďom istotu príjmu v starobe a na sporení v druhom pilieri môžu len získať niečo navyše. A ak aj nezískajú, nestratia. J. Šebo tvrdí, že situácia sa zmení zásadne. A každý do príjmu štyristo eur by mal v druhom pilieri zostať a tí, ktorí tam nie sú, ešte vstúpiť. Podľa ministerstva práce sa nedá súhlasiť s tým, že účasť v druhom pilieri bude pre nízkopríjmové skupiny automaticky výhodná. „Uvedomujeme si však skutočnosť, že „istota" minimálneho dôchodku môže časť týchto ľudí viesť k prípadnému vstupu do druhého piliera a k

rizikovejšiemu investovaniu," konštatuje M. Stučka. Ale podľa neho by sporiteľ mal myslieť na legislatívne limity, keď napríklad od 52. roku života do dovŕšenia dôchodkového veku sa úspory ľudí postupne premiestňujú do dlhopisového fondu.

Vlastný majetok

Celá diskusia sa v januári po prvých dôchodkoch z druhého piliera zvrhla na to, či sporiteľdôchodca bude mať menej alebo viac peňazí, ak by do systému vôbec nevstúpil. Ľudia, ktorí dnes majú pár mesiacov či rokov do dôchodku, by sa však nemali dať zmýliť. Je potrebné si uvedomiť, že prví dôchodcovia si sporili „len“ desať rokov v druhom pilieri a ďalších tridsať rokov boli výlučne v Sociálnej poisťovni. Do súkromného systému pri tom počas ostatných desiatich rokov neposielali žiadne horibilné sumy. Najskôr to bolo deväť percent z hrubej mzdy a posledné roky už len štyri. V praxi to znamená, že penzia z druhého piliera sa podieľa na celkovej výške dôchodku len minimálne. Podľa Inštitútu finančnej politiky bude tento podiel v priemere 7,7 percenta. S dobou sporenia v systéme bude postupne narastať. To znamená, že nemali by ich odradiť ani na prvý pohľad nevýhodné ponuky životných poisťovní, ktoré dôchodky z druhého piliera, takzvané anuity, budú vyplácať. Sporiteľ na ich ponuky nemusí vôbec reflektovať. Môže si počkať na situáciu, keď bude anuitný trh dostatočne dobre vybudovaný a konkurencia bude tlačiť životné poisťovne k výhodnejším ponukám. Alebo sa rozhodnúť pre úplne iné riešenie. Úspory v druhom pilieri sú majetkom sporiteľov. Vlastným majetkom. V momente, keď sa sporiteľ rozhodne vystúpiť do prvého piliera, pretože chce o pár desiatok eur vyšší dôchodok mesačne, svojho majetku sa zbavuje. Stráca ho. Alternatívou je teda uskromniť sa, nechať úspory, aby sa ďalej zhodnocovali, raz ročne si z nich vybrať výnos a počkať, kým sa situácia na trhu upokojí. Alebo nechať úspory ako dedičstvo svojim deťom.

Konečné rozhodnutie

IFP na čele s M. Filkom očakáva, že po štvrtý raz z druhého piliera vystúpi 85-tisíc sporiteľov a Sociálna poisťovňa tak získa 312 miliónov eur. V týchto dňoch s najväčšou pravdepodobnosťou začne posielat' informačné listy Sociálna poisťovňa. Tlaky možno očakávať aj z ministerstva práce a priamo aj od premiéra R. Fica. Platí, že nech už budú ich slová a odporúčania akékoľvek, nikto nedokáže zhodnotiť, čo je pre sporiteľa prioritné. Sporiteľ by mal zachovať chladnú hlavu, premyslieť si, aká je jeho súčasná finančná situácia a aká by mala byť v budúcnosti. Potom je potrebné zobrať do úvahy fakt, že nie druhý pilier má problém, ale je to práve prvý pilier. „Druhý pilier je tom, že máte alternatívny zdroj príjmu. Vždy je lepšie mať dva zdroje ako len jeden. Trend starnutia populácie je nezastaviteľný," konštatuje prognostik Slovenskej akadémie vied Vladimír Baláž. Počet pracujúcich na jedného dôchodcu klesá. V roku 2060 to bude menej než jeden pracujúci na jedného dôchodcu. Aj preto podľa ministerstva financií z pohľadu budúcnosti druhý pilier odľahčuje verejné financie. Rezort práce tvrdí, že jeho úlohou je poskytovať informácie a zvyšovať finančnú gramotnosť sporiteľa. Ak je to pravda, jeho odporúčanie pre ľudí by malo byť: nerobiť paniku a počkať. Pretože odhadovať priority jednotlivcov je nezmysel.

Politické riziko Sústavne, nie ústavne

Fráza „druhý pilier potrebuje ústavnú ochranu" zaznieva prakticky na každej diskusii o dôchodkovom sporení u nás. Namiesto politickej dohody však prichádzajú poslanci za asistencie televíznych kamier so sústavnými návrhmi na zmenu. V mnohých prípadoch je cieľom skôr priniesť percentá do straníckych preferencií ako na investičné účty sporiteľov. Hneď po otvorení diskusie o (ne)férovosti prvých vypočítaných dôchodkov inicioval poslanec Mostu-Híd poslanecký prieskum v Národnej banke Slovenska (NBS). Jej výsledky však odbornú verejnosť neprekvapili. NBS nezodpovedá za férovosť vypočítaných dôchodkov, ale iba na dodržiavanie regulačných pravidiel. Centrálnu banku trápi iba to, či poisťovne počítali dostatočne obozretne. Recept na nízke druhopilierové dôchodky navrhla skupina opozičných poslancov z viacerých strán. Július Brocka (KDH), Martin Chren (Skok), Erika Jurinová (OLaNO), Ľudovít Kaník (SDKÚ-DS) a Jozef Mihál (SaS) chcú, aby výšku dôchodkov dorovnávala Sociálna poisťovňa z rezervného fondu solidarity. Hoci tento fond nie je primárne určený na výplatu dôchodkov, prostriedky z neho krížovo dotujú prvopilierové dôchodky. Podľa Ľ. Kaníka sú vo výhode penzisti, ktorí si nesporeli v druhom pilieri. Solidárne dorovnávanie v prípade sporiteľov z druhého piliera je iba na úrovni 77 percent ostatných penzistov. Riaditeľ The Benchmark Research & Consultancy Michal Nalevanko reaguje, že takýto návrh si zaslúži byť považovaný za zaujímavý. „Ukazuje totiž, ako sa môže dobrý, no nedomyšlený úmysel zmeniť na veľký problém." M. Nalevanko pôsobil v čase nastavovania druhého piliera na ministerstve práce. O tom, že spôsob výpočtu dôchodku z priebežného systému znevýhodňuje sporiteľov v druhom pilieri, sa podľa neho hovorí celé roky. Schválenie poslaneckého návrhu by však vytvorilo možnosť morálneho hazardu s odkazom: „Je úplne jedno, koľko máte rokov, a nezáleží ani na výške vášho príjmu. Čo najskôr vstúpte do druhého piliera!" Na jednej strane by mohli v prípade smrti sporiteľa pozostalí dedič, ale pri dožití sa dôchodku by na tom nebol sporiteľ horšie, ako keby ostal len v priebežnom systéme. V priebežnom systéme by sa tak neoplatilo ostať. Nová situácia by zásadne zamávala príjmami Sociálnej poisťovne a verejných financií. „Z hľadiska podstaty poslaneckého návrhu ide o ekvivalent nepretržitého otvorenia druhého piliera." S vlastnými návrhmi prišiel pred časom aj ďalší politický subjekt Siet'. Sporiteľom chce umožniť slobodne

nakladať s úsporami nad rámec minimálneho dôchodku. Navrhuje aj zlúčenie druhého a tretieho piliera a opätovnú povinnosť vytvárať indexové fondy. Tie by boli pre nových sporiteľov základnou možnosťou s právom na prestup do iného fondu. Paradoxne však väčšina DSS indexový fond ponechala aj bez zákonnej povinnosti. A hoci Sieť argumentuje, že indexové fondy sú na správu lacnejšie, poplatkový strop je pre všetky fondy rovnaký. Bez ústavnej ochrany je len málo pravdepodobné, že jeden z najviac otváraných zákonov sa dočká pokoja. Napriek paragrafovému prievanu je slovenský druhý pilier najstabilnejší spomedzi krajín V4. (Ik)

Najviac zarábajú indexové fondy

Hoci indexové fondy pracujú pre spotrebiteľov len od apríla 2012, za necelé tri roky dosiahli vyšší percentuálny výnos ako napríklad akciové fondy za desať rokov existencie. Pri porovnávaní však netreba zabúdať, že kým indexy profitujú z krátkodobého neustáleho rastu, ostatné fondy sa museli vyrovnáť s prudkými prepismi po vypuknutí krízy. Vo výkonnosti ich obmedzilo aj pravidlo o povinnosti dorovnávať straty už na šesťmesačnej báze. Akciové fondy dokázali využiť situáciu na trhoch v prospech klientov. Allianz tak aspoň čiastočne kompenzuje zrušenie indexového fondu. Veľmi príjemne prekvapil zmiešaný fond VÚB Generali, ktorý výkonnostne prekonal až päť akciových fondov. O zmiešané fondy je medzi správcami minimálny záujem, okrem spomínanej VÚB ho ponúka už iba DSS Poštovej banky a ING. Dobrou správou pre sporiteľov je, že aj v období nízkych úrokových sadzieb existuje dlhopisový fond s výkonnosťou viac ako šesť percent. Správca DSS Poštovej banky doplnil portfólio lepšie úročenými korporátnymi dlhopismi s béčkovým ratingom. Od uvoľnenia investičných pravidiel je rozdiel vo výkonnosti jednotlivých typov fondov aj samotných správcov naozaj výrazný. Rozhodne už nie je jedno, pre ktorú spoločnosť sa sporiteľ rozhodne. Desaťročná história je už reprezentatívnym porovnávacím obdobím. Podľa ilustratívneho výpočtu TRENDU pritom rozdiel vo výkonnosti predstavuje pri priemernom sporiteľovi niekoľko tisíc eur. Za predpokladu, že budúci dôchodca dostával po celý čas priemernú mzdu a v systéme je od jeho začiatku. Predovšetkým mladí ľudia na začiatku sporenia by sa nemali báť riskovať v rizikovejších fondoch. Mnohí to však neurobia. Vyplýva to z prieskumu medzi druhákmi rôznych vysokých škôl, ktorý v tomto akademickom roku realizoval Pavel Škriniar z **Ekonomickej univerzity**. Len pätnásť percent oslovených študentov by si vybralo akciový fond, tridsať percent by uprednostnilo dlhopisový fond. Viac ako polovica by si sa rozhodla pre pomerne rozloženie úspor medzi oba druhy fondov. Podľa staršieho prieskumu o finančnej gramotnosti študenti dosiahli pri téme o dôchodkoch dokonca horšie výsledky ako bežná populácia. (Ik)

Úspory v druhom dôchodkovom pilieri sú majetkom sporiteľa, o ktorý automaticky príde, ak zo systému vystúpi

7,7 % tvorí suma z druhého piliera na celkovom dôchodku prvých sporiteľov

Ako sa darilo fondom (%)

Fond Správca Výnos od vzniku Maximálny prepis
Index (MSCI World) Axa 60,38 -12,46
Index (Euro Stoxx 50) Ing 59,36 -19,33
Index (MSCI World) Aegon 57,36 -11,94
Index (MSCI AH Country) VÚB Generali 52,72 -12,73
Perspektíva (MSCI Daily Net Total Return Europe) DSS Poštovej banky 49,37 -14,89
Profit (akciový) VÚB Generali 42,92 -10,94
Mix (zmiešaný) VÚB Generali 41,71 -8,23
Progres(akciový) Allianz 40,4 -10,85
Stabilita (dlhopisový) DSS Poštovej banky 34,91 -2,74
Prosperita (akciový) DSS Poštovej banky 33,29 -12,34
Dynamika (akciový) Ing 32,77 -9,77
Klasik (dlhopisový) VÚB Generali 32,56 -1,91
Akciový (akciový) Axa 29,62 -10,27
Solid (dlhopisový) Aegon 29,58 -3,05
Benefit (zmiešaný) DSS Poštovej banky 29,49 -10,26
Harmónia (zmiešaný) Ing 27,04 -7,91
Dlhopisový (dlhopisový) Axa 26,11 -1,42
Garant (dlhopisový) Allianz 26,04 -1,65
Vital (akciový) Aegon 25,27 -17,27
Tradícia (dlhopisový) Ing 25,25 -0,81

POZNÁMKA: Výnos indexových fondov sa mierne líši od benchmarku, DSS si držia hotovostnú rezervu
Prameň: manazeruspor.sk, prepočet TREND, údaje k 4. 3. 2015

Tab. 1.: Komu sa oplatí druhý pilier

Tab. 2.: Po zavedení inštitútu minimálneho dôchodku

[Späť na obsah](#)

16. Kto boli finalisti Podnikateľa roka 2014

[Téma: Ekonomická univerzita; etrend.sk; 12/03/2015; eTREND; Oliver Brunovský]

V deviatom ročníku slovenského kola EY Podnikateľ roka 2014 zvíťazili Alexander Varga a Eva Stejskalová z bratislavského MicroStepu, ktorý je výrobcom špičkových CNC strojov na rezanie materiálov plazmou, laserom, plameňom a vodným lúčom. Až 95 percent produkcie doteraz smerovalo na export, CNC stroje už dodali výrobcom do vyše 50 štátov sveta.

Zdroj - Maňo Štrauch

Pozrite si, kto boli ďalší finalisti, z ktorých vyberala odborná porota zostavená predovšetkým z doterajších Podnikateľov roka.

Zsolt Bindics z odbytového združenia GreenCoop v Zlatnej na Ostrove začal podnikat' už počas štúdia podnikového manažmentu, Za desať rokov sa mu podarilo so spoločníkmi vybudovať najväčšie skleníkové hospodárstvo na Slovensku.

Po čase obchodovania s ovocím a zeleninou si totiž uvedomili, že reťazce čoskoro budú hľadať čerstvú domácu produkciu a kvalitných slovenských výrobcov. Svoje plány nakreslili naozaj vo veľkom, ako producenti sa spojili do družstva, priťahli investorov.

Na šiestich geotermálnych vrtoch potom vybudovali 16 hektárov skleníkov, ktoré vďaka využívaniu špičkových technológií produkujú 8-tisíc ton paradajok ročne.

V tomto roku budujú ďalších päť hektárov skleníkov. Zs. Bindics je veľmi netypický družstevník. Je nielen hlavným motorom tohto združenia, má aj ďalšie podnikateľské aktivity v priemyselnom parku Štúrovo, prednáša aj na Poľnohospodárskej univerzite v Nitre a publikuje ekonomické eseje.

Zdroj - Maňo Štrauch

Juraj Habovštiak, pôvodným povoláním konštruktér výrobných technológií vo voľakedajšej Tesle Orava, už v polovici 90-tych rokov videl, že s fabrikou to dobre nedopadne. Rozhodol sa teda založiť si na dedine v Krivej vlastnú firmičku MTS (skratka slov Modern Technology Systems) a čoskoro bol obchodným zástupcom firmy Bosch na Slovensku v oblasti automatizačnej techniky.

Nemohol si urobiť garážovú firmu, garáž doma nemali, kanceláriu si teda zariadil v spálni a rodinnú spáľňu presťahoval do šatníka. Dnes má firma vlastný moderný areál, zamestnáva 150 ľudí a v Krivej buduje "technology village".

Nemajú sériovú výrobu, každý projekt je originál, dodali už súčasti technologických liniek väčšine významných zahraničných investorov v SR najmä z elektrotechnického a automobilového priemyslu a mnohým zahraničným producentom od Číny až po Mexiko.

J. Habovštiak má vo firme majoritu, cítiť v nej, na akých základoch ju budoval. Vďaka osobnému zariadeniu a aj špecifickému humoru jej dodal charakteristický rodinný rozmer, ktorý vystihujú jeho slová: "Zamestnanec je pre mňa v prvom rade človek".

Július Hron, majiteľ spoločnosti Auto-Impex Bratislava, zakladal s ďalšími štyrmi spoločníkmi začiatkom 90. rokov firmu na predaj ojazdených vozidiel. Dlhé roky predtým bol šéfom autodopravy v Slovenskej televízii, o autách vedel všetko. Čoskoro získali zastúpenie Nissanu na Slovensku a potom aj nákladných áut Iveco.

Po štyroch rokoch bol J. Hron už jediným majiteľom firmy a podarilo sa mu rozbehnúť ju tak, že dnes má päť prevádzok, 21 subdodávateľských servisov po celom Slovensku a vyše 200 zamestnancov.

J. Hron sa ale zapísal do povedomia verejnosti aj ako mimoriadne spoločensky angažovaný podnikateľ. Stál pri zrode úspešného projektu transformácie detských domov na rodinné a dodnes predsedá spoločnosti organizujúcej koncerty detí z detských domovov Úsmev ako dar. Angažuje sa aj v projekte podpory duálneho vzdelávania na Slovensku, ktorá má skvalitniť odborné školstvo. Aj preto získal okrem účasti vo finále tiež špeciálne ocenenie poroty za spoločenský prínos.

Šimon Šicko, Marián Fridrich a Filip Fischer z bratislavskej Pixel Federation sú vášniví hráči počítačových hier. Spoločne aj pracovali vo firme, ktorá v tejto oblasti podnikala až kým si uvedomili, že majú šancu sami si postaviť firmu, vytvorenú podľa ich vlastných vízií.

Biznis model postavili na hrách, ktoré sa poskytujú zadarmo na facebooku, ich prvým veľkým hitom sa stala TrainStation. Radi vtipkujú o tom, aké zábavné je celé dni sa v práci iba hrať.

Firma im však dala zabrať, kreatívne aj finančne. Konkurencia na globálnom trhu - a žiadny iný v tomto biznise nemá zmysel - je obrovská. Opakovane sa posilňovali investormi, no dnes má firma už aj skvelé čísla.

Zakladatelia firmy na rozdiel od mnohých iných podnikateľov veria v silu synergii, sú dobrí kamaráti a tvrdia, že správna firma potrebuje viac spoločníkov na vzájomnú pomoc. Pixel Federation popri finálovej účasti v súťaži získal aj cenu Technologický podnikateľ roka.

Cenu magazínu Profit za najkrajší podnikateľský príbeh dostal Peter Matúška zo spoločnosti Acaimania Europe.

Celosvetovú súťaž EY Podnikateľ roka na Slovensku organizuje poradenská a audítorská spoločnosť EY spoločne s týždenníkom TREND.

Porotu súťaže v tomto ročníku tvorili Miroslav Trnka z Esetu, Podnikateľ roka 2006, Peter Zálešák, Nay (2008), Michal Štencl, Sygic (2009), Tomáš Běl, ExiSport (2010), Ľuboš Fellner, Bubo travel agency (2011), Vladimír Šrámek, Decodom (2013), Oliver Brunovský, šéfredaktor TRENDU, Rudolf Sivák, v tom čase rektor **Ekonomickej univerzity v Bratislave** a Róbert Šimončíč, generálny riaditeľ SARIO.

[Späť na obsah](#)

17. Mini-Erasmus pre stredoškóľákov sa vracia na vysoké školy

[Téma: Ekonomická univerzita; europskenoviny.sk; 12/03/2015; Európske Noviny; Miroslav Hajnoš]

Minulý november sa vďaka projektu Mini-Erasmus mohlo na vysoké školy (Paneurópska vysoká škola, Slovenská technická univerzita, Univerzita Mateja Bela, VŠEMvs) pozrieť okolo 110 žiakov stredných škôl z celého Slovenska. V termíne 22. až 26 marca 2015 dostanú žiaci príležitosť vyskúšať si túto možnosť opäť – teraz však vo väčšom.

"Posledné dva mesiace sme tvrdo pracovali na tom aby Mini-Erasmus mohol byť znova realitou. V dôležitosti podujatia nás utvrdili aj konverzácie s absolventmi prvého turnusu. Žiaci, ktorí sa zúčastnili Mini-Erasmu v novembri, majú vo vysokej škole viac jasno a sústreďujú sa viac na ich cieľ." tvrdí Matúš Jarolín, autor projektu. Projekt priniesol žiakom stredných škôl unikátnu možnosť vidieť skutočné vyučovanie na vybraných vysokých školách. Organizátori pripravili aj množstvo workshopov, ktoré zlepšili schopnosti a informácie mladých o možnostiach na Slovensku a v EÚ. Cieľom projektu je lepšie sa zorientovať v možnostiach, ktoré mladí majú.

"Mini-Erasmus v novembri bol skôr braný ako nultá verzia. Videli sme veľa chýb a veľa vecí, ktoré sme chceli zmeniť. Zároveň, našim cieľom bolo rozšíriť projekt všetkými smermi – počtom vysokých škôl a odborov, počtom stredných škôl, či počtom partnerov, ktorí sa budú podieľať na príprave naozaj skvelého programu. Môžem skonštatovať, že toto sa nám teraz podarilo." dopĺňa.

Projekt Mini-Erasmus v marci 2015 prináša tieto novinky a bude mať nasledovnú podobu:

zapája sa vyše 20 stredných škôl z celého Slovenska,

projekt sa vracia v rovnakej podobe na Paneurópsku vysokú školu, Slovenskú technickú univerzitu a Univerzitu Mateja Bela v Banskej Bystrici (v BB je doplnený odbor filozofia). Na VŠEMvs sa v aktuálnom turnuse projekt neuskutoční,

projekt sa rozširuje na **Ekonomickú univerzitu v Bratislave**, Fakultu Sociálnych a ekonomických vied Univerzity Komenského v Bratislave, Fakultu sociálnych vied Univerzity sv. Cyrila a Metoda v Trnave a Slovenskú poľnohospodársku univerzitu v Nitre. Celkovo sa Mini-Erasmus bude realizovať na 7 vysokých školách,

projekt zachováva štruktúru: do popoludňajších hodín, žiaci za asistencie tútorov navštevujú semináre a prednášky. Popoludní a večer je žiakom pripravovaný program na získavanie dodatočných informácií o vzdelávaní, EÚ, workshopy a sociálny program,

registrácia do projektu sa začína 2. marca 2015 a končí pre veľký záujem, 13. marca 2015! Registračný link bude distribuovaný koordinátormi projektu EuroSchool, inými osobami alebo na webovej stránke TU, kde budú uvedené všetky doplňujúce informácie o projekte,

účastníci, ktorí prichádzajú do mesta, kde potrebujú nocľah na internáte, musia mať bezpodmienečne 18 rokov. NOVINKA – pokiaľ si však vedia vybaviť ubytovanie inak ako na internáte, veková podmienka sa na nich nevzťahuje avšak musia to oznámiť najneskôr do konca registrácie organizátorom na euroschool@esn.sk. Pre účastníkov, ktorí majú bydlisko v meste alebo v okolí konania svojho Mini-Erasmu je minimálny potrebný vek 16 rokov (BA > BA, Trnava > Trnava...),

projektu sa môžu zúčastniť aj tí žiaci, ktorí sa už predtým zúčastnili. Projektu na 1 vysokej škole sa môžu zúčastniť 2 žiaci z danej strednej školy. Pri 7 vysokých školách sa tak môže z jednej danej strednej školy zúčastniť maximálne 14 žiakov. Táto podmienka neplatí, pokiaľ je stredná aj vysoká škola v tom istom meste.

Projekt ako príležitosť rozšíriť si obzory...

"Tento rok začíname aj s registráciou trochu skôr. Je to preto, lebo nechceme aby boli veci robené na poslednú chvíľu ako to bolo občas cítiť v novembri. Je to ale pochopiteľné, vtedy bol projekt úplná novinka. Naším cieľom je priniesť žiakom čo najkvalitnejší týždeň z ktorého si prinesú domov čo najviac informácií a zážitkov" hovorí spoluautor Tomáš Hajdušek. "Chceli by sme na záver odkázať žiakom, aby sa nebáli túto príležitosť využiť. Skúste to, hlavne sa dozviete niečo nové. Skúste aj školu, na ktorú bezprostredne nechcete ísť, možno zistíte, že práve to vás baví. Hlavne tretiaci môžu na jeseň skúsiť v ďalšom turnuse Mini-Erasmus inú školu. Čím viac informácií, tým kvalitnejšie rozhodnutie." dopĺňa.

Projekt Mini-Erasmus je projektom organizácie Future Generation Europe (FGE) v spolupráci s množstvom univerzitných a celoslovenských študentských organizácií (predovšetkým Erasmus Student Network Slovensko, AIESEC Slovensko, Stredoškolská študentská únia Slovenska). Projekt je pod záštitou Zastúpenia Európskej komisie na Slovensku a europoslanca Ivana Štefanca.

Share on Facebook

Tweet on Twitter

Share on Google

Related

[Späť na obsah](#)

18. ZMENA VZŤAHU USA KU KUBE

[Téma: Ekonomická univerzita; Literárny týždenník; 11/03/2015; 09/2015,10/2015; s.: 4; Komentáre; FRANTIŠEK ŠKVRNDA]

FRANTIŠEK ŠKVRNDA

Vzťah ku Kube predstavuje dlho jednu z mrzkých tvárí politiky Washingtonu. Znamenajú návrhy USA na normalizáciu vzťahov s Havanou skutočný obrat v ich politike, alebo ide len o ďalší krycí manéver upadajúcej superveľmoci na zlepšenie vlastnej vizáže? Už viac ako polstoročie trvajúca blokáda Kuby je medzinárodnoprávnym politickým atavizmom nepatriacim do 21. storočia. Napokon, 69. valné zhromaždenie OSN na zasadnutí 28. októbra 2014 prijalo už dvadsiaty tretí raz po sebe rezolúciu: Nevyhnutnosť skončenia ekonomickej, obchodnej a finančnej blokády zavedenej USA proti Kube. Hlasovalo za ňu (už niekoľko rokov takmer rovnako) 188 zo 193 členských štátov OSN. Proti boli len USA a Izrael; Marshallove ostrovy, Mikronézia a Palau sa hlasovania zdržali. Všetky členské štáty **EU**, ale aj NATO(!) teda žiadajú zmenu postoja USA. Po 26. júli 1953, keď povstanci vedení Fidelom Castrom zaútočili na kasárne Moncada v Santiagu, sa zdalo, že išlo o jednu z bežných udalostí boja o moc v Karibiku a Latinskej Amerike, ktorá pre neúspech upadne po čase do zabudnutia. Tobôž ak Kuba, ekonomicky závislá od USA, bola aj destináciou, kam sa chodilo lacno a bujaro zabávať panstvo. Brilantná reč F. Castra na súdnom procese zakončená výrokom „Dejiny mi dajú za pravdu!“ naznačovala, že to môže byť aj ináč. Odsúdili ho síce na 15 rokov, ale po všeobecnej amnestii sa už po necelých dvoch rokoch dostal z väzenia. Odišiel do mexického exilu a v roku 1956 sa na čele 82 povstalcov vrátil na jachte Granma na Kubu a začal boj proti diktátorovi F. Batistovi - proamerickému exponentovi vládnúcemu de facto od roku 1933. V USA pokladali úspechy povstalcov za efemérnu aktivitu a vážnosť situácie si uvedomili až po páde F. Batistu na začiatku roka 1959. Prezident D. Eisenhower sa vraj čudoval, prečo sú Kubánci takí nespokojní s USA. Biely dom sa však spupne k F. Castrovi obrátil chrbtom a hľadal niekoho iného, kto by ďalej presadzoval a chránil záujmy USA na

ostrove. Po odmietnutí USA F. Castro, aj vzhľadom na svoju ľavicovú orientáciu, hľadal pomoc v ZSSR. Prešiel plne na pozície marxizmu a pod jeho vedením sa na Kube začal budovať socializmus. Washington prijal voči Havane rad odvetných opatrení, ktoré vyústili do úplnej blokády. Po rozpade bipolarity sa predpokladalo, že vláda F. Castra na Kube bez podpory socialistických štátov dlho nevydrží. Nestalo sa, a Kuba zostala socialistickým štátom až doteraz. Podmienky života má na Kube sa iste nedajú porovnávať so strednou Európou, ale pre obyvateľov Latinskej Ameriky sú prítlačivé - zlikvidovala sa negramotnosť, existuje lekárska starostlivosť a vzdelávací systém pre všetkých, kriminalita je na latinskoamerické pomery na mimoriadne nízkej úrovni a podobne. Fidel Castro - symbol kubánskej revolúcie a schopnosti odolávať tlaku USA, ktorý sa stal prítlačivý nielen pre Latinskú Ameriku, ale aj pre ďalšie rozvojové krajiny, pre celý ľavicovo a pokrokovú cítiaci svet - bol trňom v oku Washingtonu. Podnikli naňho ťažko zráateľné množstvo pokusov o rozličné atentáty - niekedy sa uvádza, že ich bolo až 638, pritom vo väčšine z nich mala prsty CIA. Ide o unikátny barbarský svetový politický rekord. Po vyhlásení ministra zahraničných vecí USA J. Kerryho v novembri 2013, že Monroeova doktrína z r. 1823 už prestala platiť, prišiel prezident USA na konci roka 2014 s ďalšou správou o zmene na západnej pologuli. Washington chce normalizovať vzťahy s Kubou. Obnovenie diplomatických vzťahov prerušených v roku 1961 by B. Obama chcel dosiahnuť do 10. apríla 2015, keď sa začne 7. summit Amerík. Kubánsky prezident R. Castro však zdôraznil, že to môže byť len začiatok normalizácie vzťahov, lebo tá vyžaduje ukončenie blokády Kuby a vrátenie územia základne Guantanamo, ktoré si USA prenajali v roku 1903 pôvodne na 99 rokov. V roku 1934, keď na Kube už fakticky vládol F. Batista, Washington uzavrel novú, časovo neobmedzenú dohodu, vypovedateľnú len so súhlasom oboch strán či po porušení dohodnutého štatútu. Od príchodu F. Castra k moci Kuba neprevzala ani jednu platbu USA za prenájom základne a považuje ju za okupované územie. Okrem toho podľa Havany zriadenie väzenia na Guantaname v roku 2002 porušuje dohodnutý štatút. Kuba požaduje aj vymazanie z washingtonského zoznamu štátov podporujúcich terorizmus. K zblíženiu Kuby s USA sa vyjadril aj F. Castro, ktorý sa v roku 2008 vzdal zo zdravotných dôvodov všetkých štátnych a neskôr aj straníckych funkcií. Po niekoľkotýždňovom mlčaní napísal v článku v Granme, že síce USA neverí, ale podporuje mierové riešenie problémov. Znovu teda nepôjde o žiadnu dramatickú zmenu hodnôt a zásad zahraničnej politiky USA, ale skôr o priznanie toho, že Washington už nie je schopný brániť „červenému“ či niekedy len „ružovému“ štátom Latinskej Ameriky, ktoré s Kubou spolupracujú a nenechajú ju v izolácii. USA však potrebujú zrejme aj čoraz viac síl a prostriedkov na to, aby sa mohli angažovať v Európe a vo vytváraní chaosu v blízkosti Ruskej federácie a Číny, čím sa usilujú oddialiť svoj úpadok ako jedinej superveľmoci a hegemonu svetovej politiky.

Autor prednáša medzinárodné vzťahy na **Ekonomickej univerzite**.

[Späť na obsah](#)

19. František Škvrnda: O zmene vzťahu USA ku Kube

[Téma: Ekonomická univerzita; noveslovo.sk; 12/03/2015; noveslovo.sk; FRANTIŠEK ŠKVRNDA]

Vzťah ku Kube predstavuje dlho jednu z mrzkých tvárí politiky Washingtonu. Znamenajú návrhy USA na normalizáciu vzťahov s Havanou skutočný obrat v ich politike, alebo ide len o ďalší krycí manéver upadajúcej superveľmoci na zlepšenie vlastnej vizáže?

Už viac ako polstoročie trvajúca blokáda Kuby je medzinárodnoprávnym politickým atavizmom nepatriacim do 21. storočia. Napokon, 69. valné zhromaždenie OSN na zasadnutí 28. októbra 2014 prijalo už dvadsiaty tretí raz po sebe rezolúciu: Nevyhnutnosť skončenia ekonomickej, obchodnej a finančnej blokády zavedenej USA proti Kube. Hlasovalo za ňu (už niekoľko rokov takmer rovnako) 188 zo 193 členských štátov OSN. Proti boli len USA a Izrael; Marshalllove ostrovy, Mikronézia a Palau sa hlasovania zdržali. Všetky členské štáty EÚ ale aj NATO(!) teda žiadajú zmenu konania USA.

Po 26. júli 1953, keď povstalci vedení F. Castrom zaútočili na kasárne Moncada v Santiagu, sa zdalo, že išlo o jednu z bežných udalostí boja o moc v Karibiku a Latinskej Amerike, ktorá pre neúspech upadne po čase do zabudnutia. Tobôž ak Kuba, ekonomicky závislá od USA, bola aj destináciou, kam sa chodilo lacno a bujaro zabávať panstvo.

Brilantná reč F. Castra na súdnom procese, zakončená výrokom "Dejiny mi dajú za pravdu!" naznačovala, že to môže byť aj ináč. Odsúdili ho síce na 15 rokov, ale po všeobecnej amnestii sa už po necelých dvoch rokoch dostal z väzenia. Odišiel do mexického exilu a v roku 1956 sa na čele 82 povstalcov vrátil na jachte Granma na Kubu a začal boj proti diktátorovi F. Batistovi – proamerickému exponentovi vládnucemu de facto od roku 1933.

V USA považovali úspechy povstalcov za efemérnu aktivitu a vážnosť situácie si uvedomili až po páde F. Batistu na začiatku roka 1959. Prezident D. Eisenhower sa vraj čudoval, prečo sú Kubánci takí nespokojní s USA. Biely dom sa však spupne k F. Castrovi obrátil chrbtom a hľadal niekoho iného, kto by ďalej presadzoval a chránil záujmy USA na ostrove.

Po odmietnutí USA F. Castro, aj vzhľadom na svoju ľavicovú orientáciu, hľadal pomoc v ZSSR. Prešiel plne na pozície marxizmu a pod jeho vedením sa na Kube začal budovať socializmus. Washington prijal voči Havane rad odvetných opatrení, ktoré vyústili do úplnej blokády.

Po rozpade bipolarity sa predpokladalo, že vláda F. Castra na Kube bez podpory socialistických štátov dlho nevydrží. Nestalo sa, a Kuba zostala socialistickým štátom až doteraz. Podmienky života nás na Kube sa iste nedajú porovnávať so strednou Európou, ale pre obyvateľov Latinskej Ameriky sú príznačné – zlikvidovala sa negramotnosť, existuje lekárska starostlivosť a vzdelávací systém pre všetkých, kriminalita je na latinskoamerické pomery na mimoriadne nízkej úrovni a pod.

Fidel Castro – symbol kubánskej revolúcie a schopnosti odolávať tlaku USA, ktorý sa stal príznačným nielen pre Latinskú Ameriku, ale aj pre ďalšie rozvojové krajiny, pre celý ľavicovo a pokrokovým cítiaci svet – bol trňom v oku Washingtonu. Podnikli naňho ťažko zrádateľné množstvo pokusov o rozličné atentáty – niekedy sa uvádza, že ich bolo až 638, pričom vo väčšine z nich mala prsty CIA. Ide o unikátny barbarský svetový politický rekord.

Po vyhlásení ministra zahraničných vecí USA J. Kerryho v novembri 2013, že Monroeova doktrína z r. 1823 už prestala platiť, prišiel prezident USA na konci roka 2014 s ďalšou správou o zmene na západnej pologuľi. Washington chce normalizovať vzťahy s Kubou.

Obnovenie diplomatických vzťahov prerušených v roku 1961 by B. Obama chcel dosiahnuť do 10. apríla 2015, keď sa začne 7. summit Amerík. Kubánsky prezident R. Castro však zdôraznil, že to môže byť len začiatok normalizácie vzťahov, lebo tá vyžaduje ukončenie blokády Kuby a vrátenie územia základne Guantánamo, ktoré si USA prenajali v roku 1903 pôvodne na 99 rokov. V roku 1934, keď na Kube už fakticky vládol F. Batista, Washington uzavrel novú, časovo neobmedzenú dohodu, vypovedateľnú len so súhlasom oboch strán či po porušení dohodnutého štatútu. Od príchodu F. Castra k moci Kuba neprevzala ani jednu platbu USA za prenájom základne a považuje ju za okupované územie. Okrem toho podľa Havany zriadenie väzenia na Guantáname v roku 2002 porušuje dohodnutý štatút. Kuba požaduje aj vymazanie z washingtonského zoznamu štátov podporujúcich terorizmus.

K zblíženiu Kuby s USA sa vyjadril aj F. Castro, ktorý sa v roku 2008 vzdal zo zdravotných dôvodov všetkých štátnych a neskôr aj straníckych funkcií. Po niekoľkotýždňovom mlčaní napísal článok v Granme, že sice USA neverí, ale podporuje mierové riešenie problémov.

Znovu teda nepôjde o žiadnu dramatickú zmenu hodnôt a zásad zahraničnej politiky USA, ale skôr o priznanie toho, že Washington už nie je schopný brániť "červenému" či niekedy len "ružovému" štátom Latinskej Ameriky, ktoré s Kubou spolupracujú a nenechajú ju v izolácii. USA však potrebujú zrejme aj čoraz viac síl a prostriedkov na to, aby sa mohli angažovať v Európe a vo vytváraní chaosu v blízkosti Ruskej federácie a Číny, čím sa usilujú oddialiť svoj úpadok ako jedinej superveľmoci a hegemonu svetovej politiky.

Autor prednáša medzinárodné vzťahy na **Ekonomickej univerzite**

Vyšlo v Literárnom týždenníku 9 – 10/2015

[Späť na obsah](#)

20. PREČO ŠTUDOVAŤ NA **EU** V BRATISLAVE

[Téma: Ekonomická univerzita; Košice Dnes; 13/03/2015; 50/2015; s.: 15; INZERCIA; KD140264/02]

PODNIKOVHOHOSPODÁRSKA FAKULTA **EKONOMICKEJ UNIVERZITY V BRATISLAVE** SO SÍDLOM V KOŠICIACH

Podnikovohospodárska fakulta **Ekonomickej univerzity v Bratislave** so sídlom v Košiciach (PHF **EU**) ako súčasť najvýznamnejšej a najväčšej vzdelávacej inštitúcie ekonomického zamerania na Slovensku má dlhoročnú históriu a skúsenosti s prípravou absolventov ekonómie a manažmentu.

V roku 2015 si pripomenieme 63. výročie vzniku konzultačného strediska v Košiciach pre štúdium popri zamestnaní, vtedy ešte Vysokej školy hospodárskych vied Bratislava (1952), ako aj 23. výročie vzniku Podnikovohospodárskej fakulty **Ekonomickej univerzity v Bratislave** so sídlom v Košiciach (1992), čo svedčí o tradícii ekonomického a manažérskeho vzdelávania v Košiciach.

Fakulta zabezpečuje prípravu vysokoškolsky vzdelaných ekonómov vo všetkých formách štúdia, na dennom, externom, bakalárskom, inžinierskom a doktorandskom štúdiu. Príprava absolventov fakulty sa uskutočňuje v Košiciach a od roku 1994 aj na pedagogickom pracovisku fakulty v Michalovciach.

PRIPRAVUJÚ ODBORNÍKOV

Fakulta má priznanú spôsobilosť uskutočňovať habilitačné konanie a konanie na vymenúvanie profesorov v odbore Ekonomika a manažment podniku. PHF **EU** má dôležité postavenie vo východoslovenskom regióne pri výchove ekonómov pre potreby širokej škály podnikov, inštitúcií a organizácií. Fakulta pripravuje odborníkov so zameraním najmä na ekonomiku a manažment podnikov, finančné riadenie podnikov, ale vychováva aj marketingovo orientovaných odborníkov so zameraním na obchodné podnikanie. Vzhľadom na štruktúru a obsah predmetov získavajú absolventi fakulty spôsobilosť orientovať sa v problematike ekonomiky rôznych typov podnikov a inštitúcií a efektívne pôsobiť na všetkých stupňoch riadenia. Nezamestnanosť absolventov **EU** v Bratislave je podľa štatistických údajov na úrovni 3,6 % a priemerná mzda absolventa **EU** v Bratislave sa pohybuje na úrovni 967 eur. Atraktivnosť štúdia fakulta zvyšuje aj budovaním nových moderných priestorov, v ktorých prebieha výučba už od roku 2011. Manažérsky systém fakulty budovaný na princípoch modelu kvality CAF 2006 a STN EN ISO 9001:2009 smeruje fakultu k neustálemu zlepšovaniu ako aj k potrebe aplikovať získané poznatky v praxi. Fakulta získala ocenenia "Národná cena Slovenskej republiky za kvalitu" v roku 2008 "Cena za zlepšenie výkonnosti" a za rok 2010 "Ocenený finalista súťaže Národná cena Slovenskej republiky za kvalitu 2010".

MEDZINÁRODNÁ AKREDITÁCIA

V roku 2012 sa **EU** v Bratislave zapojila do procesu medzinárodnej akreditácie AACSB (Association to Advance Collegiate Schools of Business – Asociácia na podporu vysokých škôl v oblasti biznisu), ktorá patrí medzi tri najuznávanejšie agentúry na svete, zamerané na akreditáciu vysokých škôl pôsobiacich v oblasti ekonómie a manažmentu (business schools). Z krajín strednej a východnej Európy získali biznis akreditáciu zatiaľ iba 3 inštitúcie - Ekonomická fakulta Univerzity v Ľubľane (Slovinsko), Kozminski University (Poľsko) a Zagreb School of Economics and Management (Chorvátsko). Z krajín západnej Európy bolo akreditovaných 79 škôl. **EU** v Bratislave navštívil v januári 2015 opätovne mentor AACSB Dr. Kjell Knudsen z Labovitz School of Business and Economics, University of Minnesota Duluth a v rámci stretnutia sa uskutočnil workshop aj na pôde PHF **EU**. Spolu s členmi vedenia sa pán mentor oboznámil so situáciou a procesmi riadenia kvality na PHF **EU** a v rámci predstavovania štandardov AACSB poukázal na možnosti zlepšovania, ktoré napomôžu pri uskutočnení tohto strategického cieľa univerzity v procese medzinárodnej akreditácie AACSB. Získaním akreditácie na medzinárodnej úrovni sa **Ekonomická univerzita v Bratislave** zaradí medzi elitné vysokoškolské inštitúcie a pre jej fakultu a ich absolventov to bude známkou kvality nadobudnutého vzdelania uznávaného v celosvetovom rámci.

doc. RNDr. Zuzana Hajduová, PhD. dekan

Pridaj sa k nám ! <https://www.facebook.com/phfeu>

Workshop s Dr. Knudsenom, mentorom AACSB na pôde PHF **EU**

EKONOMICKÁ UNIVERZITA V BRATISLAVE Podnikovohospodárska fakulta so sídlom v Košiciach, Tajovského 13, 041 30 Košice 055/722 31 11, <http://www.euke.sk>

KD140264/02

[Späť na obsah](#)

21. Analytik: Inštitút minimálneho dôchodku je návrh v prospech 2. piliera

[Téma: Ekonomická univerzita; teraz.sk; 15/03/2015; TASR]

Uviedol to dnes v relácii RTVS O 5 minút 12 analytik Inštitútu sporenia a investovania Ján Šebo.

Ilustračné foto Foto: TASR/Vladimír Benko

Bratislava 15. marca (TASR) – Inštitút minimálneho dôchodku, ktorý pripravila súčasná vláda, je návrhom v prospech 2. dôchodkového piliera. Uviedol to dnes v relácii RTVS O 5 minút 12 analytik Inštitútu sporenia a investovania Ján Šebo v diskusii s ekonómom **Ekonomickej univerzity v Bratislave** Ľubošom Pavelkom a vedeckým pracovníkom Ekonomického ústavu SAV Viliamom Páleníkom k téme 2. piliera, ktorý sa oddnes do 15. júna otvoril pre vstup, respektíve výstup sporiteľa.

"Jednoznačne je to 'prodruhopilierový' návrh. Z toho dôvodu aj ľudia, ktorí chcú z druhého piliera vystúpiť, ak sú nízko príjmoví a sporia len 10 rokov, čo môžu stratiť? Nech počkajú dva mesiace, kým zákon bude schválený a rozhodnú sa potom presnejšie a lepšie," zdôraznil Šebo. Ľudí v 2. pilieri vo veku nad 56 rokov veku je viac ako 27.000. S týmto návrhom súhlasí aj Pavelka. "Pokiaľ sa jedná o ľudí,

ktorých sa týka minimálny dôchodok, je lepšie, ak v 2. pilieri zostanú. Svojím spôsobom nemajú čo stratiť a využijú tzv. efekt morálneho hazardu, teda keď dostanem z druhého piliera kombinovane s prvým pilierom viac, tak v 2. pilieri zostanem. Keď nie, tak sa vrátim do prvého piliera a nič sa nedeje. Tzv. morálny hazard je však niečo, čo by sme nechceli v spoločnosti vôbec mať," poznamenal Pavelka.

Podľa Páleníka je na škodu veci, že doteraz nevznikla štátna poisťovňa, ktorá by bola konkurenciou pre súkromné poisťovne ponúkajúce v súčasnosti nie veľmi atraktívnu anuitu z nasparených peňazí. "Je na škodu, že štát nezaložil štátnu poisťovňu, ktorá by zobrala výpočty ministerstva financií a takto vypočítané dôchodky by vyplácala. Ak si štát myslí, že z tých nasparených peňazí sa dajú vyplácať vysoké dôchodky, pričom súkromné poisťovne sľubujú nereálne nízke dôchodky, tak nech ich štátna poisťovňa vypláca," dodal Páleník.

[Späť na obsah](#)

22. Analytik: Inštitút minimálneho dôchodku je návrh v prospech 2. piliera

[Téma: Ekonomická univerzita; openiazoch.zoznam.sk; 15/03/2015; openiazoch.zoznam.sk; Redakcia]

Inštitút minimálneho dôchodku, ktorý pripravila súčasná vláda, je návrhom v prospech 2. dôchodkového piliera. Uviedol to dnes v relácii RTVS O 5 minút 12 analytik Inštitútu sporenia a investovania Ján Šebo v diskusii s ekonómom **Ekonomickej univerzity v Bratislave** Ľubošom Pavelkom a vedeckým pracovníkom Ekonomického ústavu SAV Viliamom Páleníkom k téme 2. piliera, ktorý sa oddnes do 15. júna otvoril pre vstup, respektíve výstup sporiťela.

"Jednoznačne je to 'prodrugopilierový' návrh. Z toho dôvodu aj ľudia, ktorí chcú z druhého piliera vystúpiť, ak sú nízko príjmoví a sporia len 10 rokov, čo môžu stratiť? Nech počkajú dva mesiace, kým zákon bude schválený a rozhodnú sa potom presnejšie a lepšie," zdôraznil Šebo. Ľudí v 2. pilieri vo veku nad 56 rokov veku je viac ako 27.000. S týmto návrhom súhlasí aj Pavelka. "Pokiaľ sa jedná o ľudí, ktorých sa týka minimálny dôchodok, je lepšie, ak v 2. pilieri zostanú. Svojím spôsobom nemajú čo stratiť a využijú tzv. efekt morálneho hazardu, teda keď dostanem z druhého piliera kombinovane s prvým pilierom viac, tak v 2. pilieri zostanem. Keď nie, tak sa vrátim do prvého piliera a nič sa nedeje. Tzv. morálny hazard je však niečo, čo by sme nechceli v spoločnosti vôbec mať," poznamenal Pavelka.

Podľa Páleníka je na škodu veci, že doteraz nevznikla štátna poisťovňa, ktorá by bola konkurenciou pre súkromné poisťovne ponúkajúce v súčasnosti nie veľmi atraktívnu anuitu z nasparených peňazí. "Je na škodu, že štát nezaložil štátnu poisťovňu, ktorá by zobrala výpočty ministerstva financií a takto vypočítané dôchodky by vyplácala. Ak si štát myslí, že z tých nasparených peňazí sa dajú vyplácať vysoké dôchodky, pričom súkromné poisťovne sľubujú nereálne nízke dôchodky, tak nech ich štátna poisťovňa vypláca," dodal Páleník.

[Späť na obsah](#)

23. Čistiaci prostriedok môže v budúcnosti varovať pred chorobou

[Téma: Ekonomická univerzita; webnoviny.sk; 13/03/2015; Veda a technika; WBN/PR]

Foto: Henkel

BRATISLAVA 13. marca (WBN/PR) - Porotu slovenského semifinále súťaže Henkel Innovation Challenge, ktoré sa uskutočnilo v Bratislave, napokon presvedčila dvojica Peter Kubjatko a Zuzana Mináriková z **Ekonomickej univerzity v Bratislave**. Slovenskí finalisti postupujú do veľkého finále súťaže Henkel Innovation Challenge, ktoré sa bude konať na začiatku apríla vo Viedni. O prvenstvo sa popasujú s víťaznými tímami z ďalších 27 krajín.

Do súťaže Henkel Innovation Challenge sa na Slovensku v roku 2014 zapojilo celkovo 9 tímov. Mali za úlohu navrhnuť a predstaviť inovatívny produkt alebo technológiu pre jednu z troch divízií spoločnosti Henkel: Pracie a čistiace prostriedky, Beauty Care a Lepidlá Technológie. Inovácia by pritom mala byť taká, s ktorou by sa mohli stretnúť spotrebiteľia v budúcnosti – konkrétne v roku 2050 a mala byť navrhnutá tak, aby vyhovovala všetkým kritériám udržateľnosti zdrojov. Každý z tímov mal svojho vlastného mentora z radov manažérov spoločnosti Henkel, ktorý tím usmerňoval a pomáhal mu pripraviť sa na záverečnú prezentáciu.

Tohtoročný víťazný nápad na produkt s názvom "Doktor Břef" je inovácia, vďaka ktorej by sa ľudia starali nielen o čistotu svojej domácnosti, ale aj o svoje zdravie. Doktor Břef vyzerá ako klasický produkt na čistenie toalety, avšak obsahuje v sebe technológie, ktoré umožnia vďaka ľudským extrementom identifikovať chorobu v zárodok a zároveň upozorniť na akékoľvek problémy v organizme. Keď sme sa

víťaznej dvojice Petra Kubjatka a Zuzany Minárikovej opýtali, ako sa zrodil ich víťazný produkt, povedali, že v prvotnej fáze mali asi 15 nápadov, nad ktorými premýšľali. "Doktor Bref bol najskôr iba taká recesia, až potom sme v ňom objavili potenciál a rozhodli sme sa ho detailnejšie rozpracovať. Cenné rady sme získali od našej mentorky Zuzany Váry, šéfkyně marketingu divízie Beauty Care v Henkel Slovensko, ktorá nás usmernila hlavne čo sa týka marketingovej stratégie produktu," dodali víťazi.

Mentorka víťazného tímu Zuzana Váry k súťaži dodáva: "Cením si, že počas našich spoločných stretnutí a diskusií mali moji zverenci záujem počúvať, prijímať rady a najmä snahu neustále sa zlepšovať a zdokonaľovať ich inovatívny koncept Bref the doctor. Naša spolupráca sa tak zavŕšila úspešnou prezentáciou v rámci slovenského kola. V medzinárodnom finále im budem držať palce a s mojou podporou môžu rátať aj naďalej."

Od 8. do 10. apríla bude tento tím reprezentovať Slovensko na medzinárodnom finále súťaže vo Viedni, kde bude bojovať o prvú cenu, ktorou je "Lístok na cestu okolo sveta" v hodnote 10 000 eur. V poradí druhý a tretí tím získa peňažnú cenu v hodnote 4 000 a 2 000 eur. Prvé tri tímy sa tiež budú mať možnosť stretnúť a porozprávať s výkonným riaditeľom spoločnosti Henkel Kasperom Rorstedom.

Viac informácií o "Henkel Innovation Challenge" je zverejnených na stránke www.henkelchallenge.com alebo na Facebooku www.facebook.com/henkelchallenge s viac ako 102 000 fanúšikmi. Videá z predchádzajúcich ročníkov nájdete na Youtube.

[Späť na obsah](#)

24. Stredoškóľáci na vysokej škole? Nový projekt im pomôže rozhodnúť sa, čo ďalej

[Téma: Ekonomická univerzita; dnes24.sk; 15/03/2015; Nikola Richterová]

Mini Erasmus umožňuje študentom stredných škôl nazrieť na prednášky na univerzitách. Počas prvého ročníka sa projektu zúčastnilo 110 záujemcov, tento rok sa počet zdvojnásobil. Len do Bratislavy tak príde vyše 170 zvedavých stredoškóľákov, ktorých čaká okrem spoznávania aj veľa zábavy.
15. marec 2015 Nikola Richterová

Stredoškóľáci, ktorí sa rozhodnú zapojiť sa do projektu, majú o program postarané. Organizátor Matúš Jarolín prízvukuje, že ani jeden z prihlásených sa nemusí obávať, že by sa za ním na vysokej škole obzerali, čo tam robí: "Žiaci stredných škôl sú zaradení do skupín, ktoré majú na starosti organizátori. Tí im okrem prednášok pripravujú aktivity na poobedie a večer, ktorý je zameraný na informácie a rozvoj schopností účastníkov."

V praxi to tak znamená, že študenti prídu aj k informáciám, ktoré by sa na univerzitách počas dňa otvorených dverí od pracovníkov školy nedozvedeli.

"Študenti vysokých škôl im ukážu reálny obraz lepšie ako vyučujúci. Navyše, ak sa dostane stredoškóľák na vyučovanie, dá mu to určite viac, ako nejaký deň otvorených dverí, kde všetci dávajú do pozornosti iba plusy a mínusy sa zatlkajú," vysvetľuje organizátor.
Pozitívne ohlasy a nárast záujemcov

Prvý pokus dopadol podľa Jarolína viac než dobre: "V záverečných dotazníkoch sa nám deti vyjadrili k viacerým skutočnostiam. Z nich vyplývalo, že projekt hodnotili pozitívne a predovšetkým, že im to pomohlo overiť si, či daná vysoká škola spĺňa ich predstavy."

Dosiahnutý stanovený cieľ prvého ročníka organizátorov povzbudil, aby projekt zopakovali. "Skutočnosť, že ohlasy boli také pozitívne nás skutočne veľmi motivovala. Rozhodli sme sa preto urobiť projekt 22. – 26. marca znova," dodal Matúš Jarolín.

Do programu sa organizátorom podarilo zapojiť viac ako dvojnásobný počet účastníkov. Do projektu sa tentokrát zapojilo aj viac škôl. "Z vysokých škôl máme na výber štyri v Bratislave a po jednej v Trnave, Banskej Bystrici a Nitre. Do druhého ročníka sa zapojilo 230 záujemcov z 25 stredných škôl. Väčšina z nich má záujem o hlavné mesto, tam nám pôjde vyše 170 účastníkov," upresnil organizátor, ktorý je zároveň aj autorom celého projektu.

V budúcnosti chcú Mini Erasmus ešte skvalitniť

O štúdiu v Bratislave je najväčší záujem prirodzene aj vďaka tomu, že v hlavnom meste je vysoký počet žiadaných univerzít. Medzi tie, ktoré sa do tohto projektu zapojili patria Paneurópska vysoká škola, Slovenská technická univerzita, **Ekonomická univerzita v Bratislave** a Fakulta Sociálnych a ekonomických vied Univerzity Komenského v Bratislave.

Organizátor myslí aj na budúcnosť. Akcii by chcel zabezpečiť ešte väčšiu profesionalitu a kvalitu. "Radi by sme oslovili sponzorov z privátnej sféry ako aj opätovne Ministerstvo školstva. Do budúca by sme napríklad radi videli všetkých účastníkov na jednom ubytovaní, či posilnenie spolupráce so strednými školami," dodal na záver hlavný organizátor.

[Späť na obsah](#)

25. Druhý pilier je otvorený: Ostať alebo odísť? Tu je návod

[Téma: Ekonomická univerzita; aktualne.sk; 15/03/2015; Ekonomika; Simona Blehová]

Druhý pilier je otvorený: Ostať alebo odísť? Tu je návod

BRATISLAVA - Druhý pilier sa opäť otvoril. Už po štvrtýkrát od jeho zavedenia z neho môžu ľudia vystúpiť, alebo doň vstúpiť. Čas na to majú od 15.marca do 15.júna. Napriek tomu, že sa o najnovšej novele zákona o starobnom dôchodkovom sporení už čo to povedalo, mnoho sporiteľov stále nevie, či sa im oplatí zostať, alebo radšej odísť. Prinášame preto prehľad rád od odborníkov, ktorí dnes na túto tému diskutovali v relácii RVTŠ O 5 minút 12.

Zotrvanie či vystúpenie z druhého piliera by ste si mali poriadne rozmyslieť. Ilustračná fotka Zdroj - TASR/Radovan Stoklasa

Vláda novelou zákona zareagovala na situáciu, ktorá vznikla na začiatku roka po spustení výplatnej fázy dôchodkov z druhého piliera. Ako sa totiž ukázalo, výnosy z neho boli nižšie, ako sa pôvodne očakávalo.

Niektorým, hlavne tým najstarším sporiteľom, sa zotrvanie v druhom pilieri neoplatí. Dôchodok z dvojpilierového systému, teda z prvého a druhého spolu, im totiž vyšiel nižší ako ten, ktorý by dostali, ak by v druhom pilieri nikdy neboli.

Komu presne sa ale naozaj oplatí odísť a kto by mal radšej v druhom pilieri zostať, je pomerne komplikovaná otázka.

Starší ľudia s nižším príjmom

Názory odborníkov na to, kto by mal z druhého piliera odísť, sa rôznia. "Ten, kto zarába niekde okolo priemernej mzdy alebo menej a očakáva, že jeho príjmová situácia sa príliš nezlepší a do dôchodku má už iba tak 15-20 rokov, by mal radšej považovať o vystúpení," myslí si ekonóm z **Ekonomickej univerzity v Bratislave** Ľuboš Pavelka.

Podľa neho je momentálne v druhom pilieri milión ľudí, ktorí tam vôbec nemajú čo hľadať. Analytik Inštitútu sporenia a investovania Ján Šebo s ním nesúhlasí, podľa neho je to rozhodne o mnoho menej ako milión. Súhlasí ale, že starším ľuďom dnes skutočne môžu vychádzať nižšie dôchodky vplyvom toho, že sú v druhom pilieri.

"Ak sa bavíme o skupine ľudí, ktorí majú dnes 59, 60, 61 rokov, tak tu sa dá na veľmi vysokej hladine pravdepodobnosti povedať, že áno, z prvého piliera by mali vyšší dôchodok. Ale vždy sa ich musíte spýtať aj druhú časť tej otázky, a síce: Vzdáte sa všetkých svojich úspor? A tam už sa na to ľudia začnú trošku inak pozeráť," povedal Šebo.

Ako ale ďalej upozorňuje, inštitút minimálneho dôchodku, ktorý plánuje Smer zaviesť, je prodruhopilierovým opatrením, ktorý títo ľudia môžu využiť. "Zavádza určitú garanciu pre nízkopríjmové skupiny, že aj keď si budú sporiť v druhom pilieri a prijmú tú najagresívnejšiu stratégiu, tak budú im to vyjde a budú mať viac, ako iba z prvého piliera, alebo im štát garantuje minimálny dôchodok," pripomenul Šebo.

"Čo sa týka ľudí, ktorých sa týka minimálny dôchodok, tak tam by som odporučil v druhom pilieri ostať, lebo nemajú čo stratiť," rovnako radí aj analytik zo Slovenskej akadémie vied Viliam Páleník.

A čo mladší?

Mladším sporiteľom, teda ľuďom od 25 po 45 rokov, ktorí si budú v druhom pilieri sporiť ešte dostatočne dlhý čas, radia odborníci radšej zostať. Nehrá podľa nich rolu ani súčasný príjem.

"Ak máte 25-30 rokov sporiaci horizont ešte pred sebou, tá mzda nehrá veľkú rolu, pretože máte ešte celú kariéru pred sebou. Tam sa oplatí zostať veľkému množstvu ľudí. Neoplatí sa to iba ľuďom, ktorí vedia, že budú z práce často vypadávať," myslí si Šebo.

Páleník mladším ľuďom súčasne radí riskovať. "Títo ľudia by mali ísť do rizikovejších, rastových fondov.

Peňažný trh nebude výnosný, ale akciový trh môže byť v najbližších desiatkach rokov veľmi výnosný. Až niekoľko rokov pred dôchodkov by si to mali opäť uvážiť a časť previesť do konzervatívnejších fondov," radí Páleník.

Vo všeobecnosti sa ale odborníci zhodujú, že univerzálne rady pre ľudí neexistujú, je to vždy veľmi individuálne. Práve preto by mali byť Slováci aktívnejší a o svoje úspory sa viac zaujímať.

[Späť na obsah](#)

26. Druhý dôchodkový pilier

[Téma: Ekonomická univerzita; STV Jednotka, 11:55; 15/03/2015; O 5 minút dvanásť; z domova; Rita Fleischmanová, Martin Strižinec]

Martin Strižinec, moderátor: "Pekný deň, pozdravujem na celé Slovensko. Som Martin Strižinec a je O päť minút dvanásť. Dnes máme pätnásteho marca. Po štvrtý raz sa otvára druhý dôchodkový pilier na tri mesiace. Ak aj vy stojíte pred dilemou, či si ďalej sporiť na svojom osobnom dôchodkovom účte, alebo naopak zvažujete, či z druhého piliera radšej vystúpiť, sledujte dnešnú debatu odborníkov - ekonómov. Už o chvíľu sa začne. Prvá praktická rada - pri rozhodovaní vám môže pomôcť aj stránka FinancnyKompas.sk. Viac v reportáži Rity Fleischmannovej."

(začiatok reportáže)

Rita Fleischmanová, redaktorka: "Do dôchodkovej kalkulačky sporiteľ napíše svoj vek, vzdelanie, príjem a dĺžku sporenia v druhom pilieri. Kalkulačka mu vypočíta, aký by teoreticky mohol mať v budúcnosti dôchodok."

Maroš Ovčarik, Finančný kompas: "Od štátu zo Sociálnej poisťovne a porovnať ho s kombinovaným dôchodkom, to znamená dôchodkom od štátu vrátane dôchodku z druhého piliera, a tak zistia ľudia, že ktorý by mohol byť potenciálne vyšší."

Michal Nalevanko, The Benchmark Research & Consultancy: "Žiadna finančná kalkulačka nedá jednoznačnú odpoveď na to, či ostať v druhom pilieri, alebo z neho vystúpiť. Každé takéto rozhodnutie je založené na množstve predpokladov, ktoré sa do budúcnosti môžu alebo nemusia vyplniť. Veľkou neznámou je napríklad aj to, ako bude vyzeráť dôchodkový systém."

Rita Fleischmanová: "Analytik Finančného kompasu tvrdí, že pre ľudí do štyridsať rokov sa oplatí zostať v druhom pilieri a v rámci neho vložiť svoje úspory do negarantovaných fondov. V nich je totiž nielen vyššie riziko, ale aj predpoklad, že budú výnosnejšie. Zostať, ale za iných podmienok, by mali aj ľudia do päťdesiatky."

Maroš Ovčarik: "Pomer tých garantovaných a negarantovaných fondov mierne otočiť, to znamená viac peňazí postupne presúvať do garantovaných fondov. A pre ľudí vo veku od päťdesiat do šesťdesiat, vlastne až do dôchodku, odporúčam skutočne vážne zvážiť, či zotrvať alebo nezotrvať. Pri ľuďoch, ktorí mali skôr nižšie príjmy ako je priemerná mzda, alebo príjem na úrovni priemernej mzdy, by sme odporúčali možno aj skôr vystúpiť."

Rita Fleischmanová: "Všetci sporitelia dostanú informáciu zo Sociálnej poisťovne o tom, podľa čoho by sa mali rozhodovať. Od pondelka bude v pobočkách poisťovne pripravené tlačivo pre tých, ktorí sa rozhodnú vystúpiť z druhého piliera."

Peter Višváder, hovorca Sociálnej poisťovne: "Toto tlačivo bude k dispozícii nielen v pobočkách Sociálnej poisťovne, ale aj na internetovej stránke bude voľne k stiahnutiu. A v prípade, že niekto nebude mať prístupné takéto oficiálne tlačivo, tak môže napísať aj voľne rukou voľne štylizovaný list, ktorého obsahom však musí byť jednoznačne preukázaná vôľa vystúpiť z druhého piliera."

Rita Fleischmanová: "Nasporené peniaze tých, ktorí sa rozhodnú z druhého piliera vystúpiť, sa vrátia do Sociálnej poisťovne. Nikto ich nedostane na svoj súkromný účet a nedajú sa nimi ani vyrovnáť dlhy voči Sociálnej poisťovni."

(koniec reportáže)

Martin Strižinec: "O päť minút dvanásť dnes bez politikov. Debata odborníkov o našich dôchodkoch. Ako prvého vítam v štúdiu Jána Šeba, analytika Inštitútu sporenia a investovania. Pekný deň vám želim."

Ján Šebo, analytik, Inštitút sporenia a investovania (host' v štúdiu): "Dobrý deň."

Martin Strižinec: "Zároveň docent Ekonomickej fakulty Univerzity Mateja Bela v Banskej Bystrici. Druhým hosťom O päť minút dvanásť je pán Viliam Páleník, vedecký pracovník Ekonomického ústavu Slovenskej akadémie vied. Pekný deň."

Viliam Páleník, vedecký pracovník, Ekonomický ústav SAV (hosť v štúdiu): "Dobrý deň prajem."

Martin Strižinec: "A vítam aj pána Ľuboša Pavelku z **Ekonomickej univerzity v Bratislave**. Pekný deň."

Ľuboš Pavelka, ekonóm, **Ekonomickej univerzity v Bratislave** (hosť v štúdiu): "Dobrý deň prajem."

Martin Strižinec: "Pripomínam, že do debaty sa dnes zapojí ešte aj demograf Boris Vaňo, jeden zo spoluautorov Demografického atlasu Slovenskej republiky, o ktorom ste určite tento týždeň počuli aj z našich správ. Páni, teda možno nám tu chýba nejaká krištáľová guľa, aby sme vedeli vyveštiť a zodpovedať na tie otázky, ktoré nás čakajú. Neexistuje univerzálna rada, na tom sa asi zhodneme, ani recept, ale skúsme sa k nej nejakým spôsobom priblížiť. Ja budem potom podľa rôznych vekových kategórií usmerňovať tú debatu. Začnem tým, že ale podľa ministra Richtera a podľa premiéra Fica asi milión ľudí nemá čo v druhom pilieri robiť. Je ich naozaj toľko, pán Páleník?"

Viliam Páleník: "Tak asi to bolo myslené obrazne. Ľudia sporia v pilieri a iní robia za nich a zhodnocujú ich prostriedky. Ale vážne. To je naozaj individuálne rozhodnutie každého človeka, teda či tam chce byť, alebo nechce tam byť, či si chce sporiť na starobu, alebo spoliehať skôr na prostriedky štátu. A samozrejme sám si musí odhadnúť, čo bude o desať, o dvadsať rokov, aké vysoké budú tie dôchodky. Nikto v tomto nedá záruku úspechu, ani neúspechu. Ani premiér, ani ja. Samozrejme je tam určitá logika – čím je tam človek kratšie, čím menej zarába, tým si menej nasporí. Ale sporia sa percentá, čiže aj z tej malej sumy nejaké percento sa tam pribudne zhodnotením tak, ako z veľkej sumy. Takže nemyslím, že to je taká jednoduchá matematika. Samozrejme, kto menej sporiť, menej nasporí a tie prostriedky, ktoré dostane, sú výrazne nižšie."

Martin Strižinec: "Milión a pol sporiteľov v systéme, milión ľudí tam nemá čo robiť. Je to naozaj tak, pán Pavelka?"

Ľuboš Pavelka: "Tak podľa môjho názoru možnože to je aj viac ako milión ľudí, ktorí tam nemajú čo robiť. Všetko by záviselo samozrejme od toho, pokiaľ by sme sa pozreli na štruktúru tých príjmov tých ľudí, ktorí si sporia v druhom pilieri. Pokiaľ tam je milión ľudí, ktorí zarábajú pod tisíc eur, tak dajme tomu by sme mohli povedať, že skutočne aj tých milión je ešte, by som povedal, príliš nízke číslo a možno aj viac ľudí by tam nemalo čo hľadať. Všetko závisí od týchto okolností."

Martin Strižinec: "Myslím, že, prepáčte, môžeme si už podávať aj grafy, koľko je sporiteľov, aký majú vek, ako sú rozložené, nech je tá debata aj taká faktickejšia, aj nech diváci vidia."

2. pilier
cca 1,5 mil. sporiteľov
spravovaný majetok: 6,4 mld. eur
celkový výnos: 371,1 mil. eur
celkové zhodnotenie: 17,9 %
6 DSS (pri spustení systému 8

2. pilier - vekové rozdelenie sporiteľov k 31.12.2014

Veková hranica	Počet sporiteľov	% podiel
do 25	81 104	5,5 %
od 26 do 35	514 472	35,1 %
od 36 do 45	552 489	37,7 %
od 46 do 55	289 557	19,8 %
od 56	27 211	1,9 %
Spolu	1 464 833	100,0 %

Sporitelia v 2. pilieri (údaje k 31.12.2014)

23,7 % bez vymeriavacieho základu (nie sú aktívni na trhu práce)
72,1 % s príjmom do priemernej mzdy
81,5 % s príjmom do 1,25-násobku priemernej mzdy

Ľuboš Pavelka: "Možno jedno konkrétne číslo. Teda ani nie číslo, ale fakt. Že ten, kto očakáva, že v budúcnosti sa jeho príjmová situácia príliš nezlepší, tak možnože by bolo lepšie pre neho, a zarába teda niekde okolo priemernej mzdy alebo menej a do toho dôchodku má dajme tomu už iba nejaký pätnásť, dvadsať rokov, tak by bolo lepšie, aby považoval o vystúpení."

Martin Strižinec: "Milión ľudí, alebo nie?"

Ján Šebo: "Určite je to omnoho menej. Nedovolil by som si tvrdiť, že milión. Je síce zložité posudzovať, pre koho sa neoplatí byť v druhom pilieri, ale ak by sme sa mali baviť niekde o číslach nejakých stopäťdesiat tisíc, tak možno, ale aj to len za predpokladu, že by sme posudzovali len tú výhodnosť, že z prvého piliera dostanem viac. Ale dvojpilierový systém je o niečo inom, nielen o špekulovaní, z ktorého systému budem mať, jedného alebo druhého, viac."

Martin Strižinec: "Tak skúsme teda začať ľuďmi, ktorí majú do dôchodku najbližšie, pár rokov, sú v druhom pilieri. Podľa tých čísiel, ktoré možno už aj diváci videli, ľudí nad päťdesiatšesť rokov je v systéme okolo dvadsaťsedem tisíc. Tí sú asi aj najviac vystrašení tými správami o tých prvých dôchodkoch z druhého piliera. Majú rovno odísť, podľa vás, pán Šebo? Alebo aj oni ešte majú čo zvažovať?"

Ján Šebo: "Ak sa bavíme dnes, tak je možné identifikovať skupinu ľudí, hlavne tých, ktorí majú povedzme že teraz päťdesiatdeväť, šesťdesiat, šesťdesiatjeden rokov, kde je možné na nejakej veľkej hladine pravdepodobnosti povedať, že áno, iba z prvého piliera by ste mali väčší dôchodok. Otázka je, musíte sa vždy spýtať druhú, alebo tú druhú časť vety – Vzdáte sa všetkých svojich úspor? A tam už začínajú tí ľudia sa trochu ináč nazerať na to. Predsa len, sú to moje úspory, som ochotný mať z oboch pilierov možno o niečo nižší dôchodok. Ale áno, je možné, u týchto skupín je možné identifikovať tých, ktorí by mali iba z prvého piliera väčší dôchodok."

Martin Strižinec: "Ako sa ich situácia zmení, keď sa schváli minimálny dôchodok, o ktorom už začal parlament rokovať?"

Ján Šebo: "Tento inštitút, dá sa povedať, že obráti naše výpočty hore nohami, pretože zavádza viac-menej určitú garanciu pre nízko príjmové skupiny v tom, že aj keď si budem sporiť v druhom pilieri a príjem tu najagresívnejšiu stratégiu, tak buď mi to vyjde a budem mať viac ako by som mal z oboch pilierov, alebo len z prvého piliera, a ak mi nevyjde, stále budem mať."

Martin Strižinec: "Je ešte ale pre týchto ľudí vhodné mať čo najagresívnejšiu stratégiu nastavenú?"

Ján Šebo: "Ak sa bavíme o tejto vekovej skupine, tých päťdesiatdeväť a viac, no tak tam už..."

Martin Strižinec: "Tam ani nemôžu."

Ján Šebo: "Môžu, ale len na vlastnú žiadosť tam môžu využiť. Ale myslím, že pre nich by maximálne do päťdesiatich percent, čo je, áno, ale musia byť aktívni, to znamená, že sami musia prejavovať tú vôľu, čo je výborný prvok v našom systéme. V prípade, že sú neaktívni, alebo takí inertní, tak viac-menej v tomto prípade už by tam mali len nejaký, myslím, že maximálne desať percent. Ale väčšina z nich je stále v dlhopisovom fonde."

Martin Strižinec: "Čiže vláda otvára druhý pilier, na druhej strane schvaľuje minimálny dôchodok v parlamente. Ten minimálny dôchodok paradoxne ten druhý pilier ako keby posilnil, z vášho pohľadu?"

Ján Šebo: "Jednoznačne je to prodruhopilierový návrh. A z toho dôvodu aj títo ľudia, ktorí chcú vystúpiť a sú nízko príjmoví a sporiť si tam len tých desať rokov, čo môžu stratiť? Nech počkajú dva mesiace, kým to bude schválené, a rozhodnú sa potom presnejšie a lepšie."

Martin Strižinec: "Čo by ste vy povedali ľuďom, ktorí sú pár rokov pred dôchodkom a sporia v druhom pilieri? Podotýkam, že ich je okolo dvadsaťsedem tisíc nad päťdesiatšesť rokov."

Ľuboš Pavelka: "Pokiaľ sa jedná o ľudí, ktorých sa týka minimálny dôchodok, tak tam by som povedal to, čo povedal kolega, že je lepšie, nech tam zostanú, pretože svojím spôsobom nemajú čo stratiť a využijú takzvaný efekt morálneho hazardu. To znamená, že keď dostanem z druhého piliera kombinovane s prvým pilierom viac, tak tam zostanem, a keď nie, tak sa vrátim do prvého a nič sa nedeje. Ale toto v zásade ten morálny hazard je niečo, čo by sme nechceli vôbec mať v spoločnosti a bohužiaľ tuná sa v tejto oblasti potvrdzuje."

Martin Strižinec: "Čiže keby sme chceli vytvoriť čo najuniverzálnejšiu radu pre týchto ľudí?"

Ján Šebo: "Počkať dva mesiace."

Martin Strižinec: "Počkať na ten minimálny dôchodok?"

Ján Šebo: "Určite áno."

Martin Strižinec: "Poďme teda k ďalšej vekovej kategórii. Oveľa väčšiu skupinu sporiteľov tvoria ľudia

štyridsaťšesť až päťdesiatpäťroční, tých je v systéme okolo dvestodeväťdesiat tisíc, teda budú si sporiť na dôchodok ešte desať a viac rokov. Nejaká špeciálna rada pre nich? Pán Páleník."

Viliam Páleník: "Tak ja by som sa ešte chcel vyjadriť k tej najstaršej vekovej skupine. Ja by som im radil, aby sa spýtali, aký budú mať ten dôchodok po desať rokov sporenia."

Martin Strižinec: "Koho sa to majú spýtať?"

Viliam Páleník: "Mali by sa to spýtať tých, ktorí vypočítali, že je možné vyplácať oveľa väčšie dôchodky ako poskytujú komerčné poisťovne. A je podľa mňa na škodu, že štát nezaložil štátnu poisťovňu, ktorá by..."

Martin Strižinec: "Na vyplácanie tých dôchodkov?"

Viliam Páleník: "...zobrala výpočty ministerstva financií a takéto dôchodky by záväzne vyplácala. Čiže ak štát si myslí, že z tých nasparených peňazí sa dá vyplácať vysoké dôchodky a tie súkromné poisťovne sľubujú nereálne nízke dôchodky, tak nech takéto vysoké dôchodky tá štátna poisťovňa vypláca."

Martin Strižinec: "Čiže teraz hovoríme o anuitnom trhu, ktorý sa u nás rozbieha, hej?"

Viliam Páleník: "Áno. Nech požadujú od štátu, aby to, čo štát hovorí, že sa dá, nech aj spraví."

Martin Strižinec: "Aby sme to zarámcovali. Máme tu teraz tri poisťovne, ktoré môžu vyplácať tie anuity. Vy navrhujete, aby vznikla ešte nejaká štvrtá štátna?"

Viliam Páleník: "Aby vznikla štvrtá štátna a tá nech vezme výpočty Inštitútu finančnej politiky ministerstva financií a podľa toho nech vypláca dôchodky."

Martin Strižinec: "Je to reálne? Asi skôr je to..."

Viliam Páleník: "Ak sú tie výpočty reálne, tak toto je dobrá myšlienka, nie?"

Martin Strižinec: "Asi som tu nie na to, aby som to posudzoval. Len že či si myslíte, že či je to aj politicky prechodné riešenie."

Viliam Páleník: "Prečo nie? Bolo by vynikajúce, aby bola férová konkurencia medzi štátnymi DSS-kami a súkromnými DSS-kami, aby bola férová konkurencia medzi štátnou poisťovňou, ktorá vypláca dôchodky, a súkromnými. Vtedy by nemohlo vzniknúť žiadne podozrenie, že niekto si tam získava nadmerné marže, alebo že nekoná efektívne a podobne. Zdravá konkurencia medzi štátnymi a súkromnými firmami je vždy na prospech všetkých."

Martin Strižinec: "Prečo ten úsmev na vašej tvári?"

Ján Šebo: "Je to nereálne, je to vnášanie absolútne dosť nesystémového prvku. Ak sa chceme baviť o konkurencii v prípade produktov deakumulačnej fázy, tak skôr by sme potom mali zvažovať púšťať postupne, ako sa bude budovať anuitný trh, aj iné typy produktov, nielen takzvané tie poisťné produkty."

Martin Strižinec: "Napríklad?"

Ján Šebo: "Môžete tam pustiť, keď sa bavíme o poisťných produktoch, môžete tam pustiť napríklad spojené anuity, že dvaja jednotlivci si nakúpia jeden spoločný dôchodok."

Martin Strižinec: "Čiže manželia?"

Ján Šebo: "Príklad, áno. Ten by poriešil aj to, že napríklad jeden z manželov, ktorý je starší, tak by musel počkať na toho manžela, kým druhý dosiahne dôchodkový vek a teda spolu si nakúpiť."

Martin Strižinec: "A funguje to tak niekde?"

Ján Šebo: "Samozrejme. Spojené anuity sú relatívne bežný produkt na vyspelejších trhoch."

Viliam Páleník: "Áno, určite tie určité finančné inovácie by tu boli na mieste, aby naozaj bolo viac možností. Napríklad podľa mňa by bolo namieste, aby v druhom pilieri si mohol sporiteľ vybrať, že nechce poberať akýsi príplatok ku dôchodku, ale chce si tie peniaze nechať, šetriť a ešte zhodnotiť a potom ich využiť, keď bude odkázaný, keď bude bezvládný, keď bude potrebovať prispievať na opateru, alebo na takzvaný domov dôchodcov, aby potom dostal tieto prostriedky."

Martin Strižinec: "Čiže keď už bude taký že naozaj starý dôchodca z neho."

Viliam Páleník: "Áno. Napríklad takýto poisťný produkt by podľa mňa bol veľmi vhodný a zodpovední ľudia by sa preň určite rozhodli."

Martin Strižinec: "Nie je zaujímavé ale, že tá debata o otvorení druhého piliera vlastne bola naštartovaná práve tými prvými nízkymi dôchodkami? Ale otvorili sme druhý pilier a politici absolútne zabudli. Aj sa hovorilo, že ten zákon o tých anuitách bude nejakým spôsobom zmenený, novelizovaný a tak ďalej, ale zabudlo sa na tú tému. Mal by sa meniť, podľa vás, pán Pavelka?"

Ľuboš Pavelka: "Jednoznačné je, že tri životné poisťovne na trhu je málo. Poznáme to za socializmu. Prišli ste do obchodu kúpiť si televízor, mali ste na výber dva typy. Boli drahé, so slabými technickými parametrami, ale nemali ste na výber, museli ste si, keď ste chceli pozerať televízor, museli ste si ho kúpiť. Dneska sporiteľ odchádza z druhého piliera, má nasporený nejaký objem finančných prostriedkov, alebo bude odchádzať, má na výber medzi tromi životnými poisťovňami, ktoré mu neponúkajú zrovna atraktívne výnosy, alebo atraktívnu tú anuitnú rentu. Môžeme sa tu pobaviť o tom, prečo mu neponúkajú atraktívnu rentu, plusy, mínusy, a čo je teda dôvodom, príčinou toho, či to je nejaká, by som povedal, ziskuchtivosť tých poisťovní, alebo sú to reálne podmienky, ktoré sú na tých kapitálových trhoch."

Martin Strižinec: "A ako si na to odpovedáte vy?"

Ľuboš Pavelka: "Keby som chcel teraz nahráť na smeč tým poisťovňam, poviem, je momentálne situácia v nesprávnom čase na nesprávnom mieste. To znamená, že momentálne peniaze ako také neni kde zhodnocovať. Vidíme, čo sa deje v súvislosti s kvantitatívnym uvoľňovaním, vidíme, aké sú výnosy štátnych dlhopisov tých najbonitnejších ekonomík Európskej únie. Nemci vydali desaťročné bondy s úrokom nula dvadsaťpäť, Slovensko si vie požičať za jedna celá, ja neviem, štyridsaťpäť, alebo koľko. To znamená, že sme v situácii, kde sú úrokové sadzby na historických minimách, to znamená, konzervatívne investovanie nevie zabezpečiť zhodnotenie úspor, ktoré by bolo adekvátne, potrebné na to, aby boli vyplácané seriózne renty životnými poisťovňami."

Martin Strižinec: "A to je tá aktuálna situácia."

Ľuboš Pavelka: "To je tá aktuálna situácia."

Martin Strižinec: "Ale to sa asi tiež zmení o pár rokov zase, nie?"

Ľuboš Pavelka: "No ale tá situácia, keď vieme, že sú už desaťročné dlhopisy vydávané s úrokom nula dvadsaťpäť, tak tá situácia sa za dva roky nezmení. Tým je aj trochu odpoveď to, čo ste pred chvíľkou hovoril, že tí ľudia, čo majú dajme tomu desať, pätnásť rokov, to sú zase tí nešťastníci, bohužiaľ, ktorí nebudú mať šancu, aj keby sa tie trhy nejakým spôsobom dobre vyvíjali. Dobré vyvíjali v tom zmysle, že by to kvantitatívne uvoľňovanie po čase sa utlmilo, opätovne by nejaké reálne úrokové sadzby na tom trhu nastali, že by sa potlačili takzvané prvky finančnej represie, čo znamená, že úrokové sadzby sú nižšie vo všeobecnosti ako je inflácia. A to je dokonca teraz momentálne cieľ centrálnych bánk, znehodnotiť peniaze. A nedarí sa im to, lebo je deflácia, áno? Nedarí sa im to. Znehodnotiť peniaze tým, že tie výnosy z tých peňazí budú nižšie ako je rast životných nákladov, alebo vlastne kúpna sila obyvateľstva. To znamená, prakticky je tu záujem, aby sa trošku znížila, alebo znižovala postupne kúpna sila obyvateľstva. Na druhej strane máme tuná presne v protiklade stratégiu sporiteľa v druhom pilieri, ktorý chce dostať čo najväčšiu rentu, chce, aby sa mu tie peniažky čo najlepšie zhodnocovali. A momentálne dá sa povedať, že skoro tie peniažky ani neni kde bezpečne zhodnocovať tak, aby prekonal, nemyslím súčasnú infláciu, veď máme defláciu skoro, ale tú infláciu, ktorá tu bola napríklad v uplynulých desiatich rokoch, alebo ktorá nás môže v tých budúcich desiatich, pätnástich rokoch čakať."

Martin Strižinec: "Čiže teraz nie je vhodný čas na investovanie a zhodnocovanie."

Ľuboš Pavelka: "Presne."

Martin Strižinec: "A dá sa odhadnúť, že sa to preklopí, alebo to je tiež veštenie?"

Ľuboš Pavelka: "Je to svojím spôsobom veštenie z gúli. Vieme, že v Japonsku boli dve dekády nízkych úrokových sadzieb. A momentálne úrokové sadzby v rámci eurozóny sú – priemerne myslím tých bonitných krajín, nemyslím Grécko, alebo krajiny periférie eurozóny – sú ešte na nižšej úrovni ako v Japonsku boli v uplynulej dekáde. To znamená, že je dosť možné, že celá nasledujúca dekáda bude svojím spôsobom veľmi slabá z hľadiska zhodnocovania, z hľadiska generovania výnosov pre tých sporiteľov v druhom pilieri."

Viliam Páleník: "V konzervatívnych."

Martin Strižinec: "Ale platí to v konzervatívnych fondoch."

Ľuboš Pavelka: "V konzervatívnych, samozrejme, konzervatívnych. Ale zase, veď ako pán Páleník povedal, že pre konzervatívnych tam je to jednoznačné, ale pokiaľ ideme trošku do toho portfólia, ktoré by mohlo zabezpečiť lepšie výnosy, to znamená dlhopisové, dlhopisové za uplynulý rok možno v priemere sa zhodnotili niekedy až o štyri percentá. Ale za akú cenu? Veď sme si pred chvíľkou povedali, že dlhopisy sú len úročené nula dvadsaťpäť, ten výnos je kombinovaný. Jedna vec je nominálna úroková sadzba, takzvaný kupón z toho dlhopisu, štátneho alebo korporátneho, a druhá vec je precenenie toho aktíva, toho dlhopisu z dôvodu toho, že došlo k poklesu úrokových sadzieb. To znamená, že ten príjem, ten výnos je de facto svojím spôsobom čiastočne virtuálny. To znamená, že ani dlhopisy nebudú tým správnym riešením, alebo tým správnym aktívom, ktoré môže zabezpečiť dlhodobu kvalitné bezpečné zhodnocovanie nad úrovňou očakávaného rastu cien."

Martin Strižinec: "Dobre, už sme teraz asi príliš odborní, ale aby som to zjednodušil. Podľa vás, pán Pavelka, nie je vhodná doba na investovanie a tak skoro sa to nezmení?"

Ľuboš Pavelka: "Tak skoro sa to nezmení. A jedno riešenie tu je práve pre tých, ktorí teraz v zásade potrebujú už tú situáciu vedieť, ako na tom sú, respektíve budú odchádzať z druhého piliera a chcú si dať tomu kúpiť tú životnú poisťku, aby teraz vstúpil do hry ešte štát a povedal, že ten trh bude liberalizovanejší..."

Martin Strižinec: "Čiže mal by sa zmeniť ten zákon o tých anuitách."

Ľuboš Pavelka: "...umožnil tak pustiť ďalších hráčov. A druhá vec je..."

Martin Strižinec: "Akých ďalších hráčov? Si povedzme."

Ľuboš Pavelka: "Ďalších hráčov v oblasti životných poisťovní na to, aby tie anuity ponúkané boli konkurenčne schopnejšie. Keď si nahodím tú sumu nasporenú z toho druhého piliera do internetovej kalkulačky, zistím, že všade inde, v Holandsku, v Nemecku mi poskytnú pri adekvátnom type poistenca oveľa vyššiu doživotnú rentu anuitnú ako mi ponúknu tieto tri naše slovenské. A druhá vec je umožniť to, čo tu už hovoril aj pán Páleník, že by časť tých peňažných prostriedkov nebola použitá na životnú rentu, ale bola by napríklad použitá na zakúpenie takzvaného poistenia nesebestačnosti. To bolo, myslím, takto myslené aj z vašej strany."

Viliam Páleník: "Niečo na ten spôsob, áno."

Ľuboš Pavelka: "To znamená, že by si mohol odčleniť časť tých finančných prostriedkov a z nich by si mohol zakúpiť nový finančný produkt, ktorý by slúžil práve na to obdobie, nazvem to..."

Martin Strižinec: "Keď už sa človek naozaj nedokáže postarať o seba sám."

Ľuboš Pavelka: "...do tej najhoršej fázy toho tretieho veku, keď už bude nesebestačný, bude odkázaný na pomoc iných, čo sa týka zdravotnej a sociálnej starostlivosti a podobne."

Martin Strižinec: "Nech nám to odsýpa. Vy ste znova krútili hlavou, pán Šebo. Tak povedzte, ako je to s tým investovaním v súčasnosti a či ste väčší optimista ako pán Pavelka."

Ján Šebo: "Nikto nemá čarovnú guľu. Každopádne vieme povedať, že anuity sú výborný produkt. Do investičnej fázy, tam môžem k tomu povedať iba jednu vec. Ukázalo sa za posledné dva-tri roky, že to naši správcovia vedia, majú voľné ruky, no tak nech ukazujú ďalej, ja budem spokojný. Ja si vyberiem toho najlepšieho, pretože viem si ho vybrať. Druhá vec je..."

Martin Strižinec: "Otázka je, či to vedia aj ľudia, ktorí si sporia v druhom pilieri."

Ján Šebo: "A konečne sa začíname baviť o niečom. Našou úlohou nie je kafrat sa do roboty tým, ktorí sú v tom odborníci. Životné poisťovne sú odborníci vo svojich produktoch, správcovia sú odborníci vo svojich produktoch. Ponukovú stranu nechajme na pokoji. My máme nefunkčnú dopytovú stranu trhu na Slovensku. Začnime sa starať o sporiteľa. Tomu začnime pomáhať, začnime..."

Martin Strižinec: "Takže nejaká väčšia osвета? Alebo akým spôsobom?"

Ján Šebo: "No samozrejme. Stále sa iba bavíme o tom, ako by to mohol niekto iný robiť lepšie, a pritom úplne zabúdame na to, že tu máme jeden a pol milióna ľudí, ktorým sme doniesli niečo nové. Je to úplne nová vec, ktorú sme zavádzali. A dovoľm si tvrdiť, že deväťdesiat percent ľudí je absolútne invertných, nevedia, ako sa majú rozhodnúť a ich..."

Martin Strižinec: "Vrátíme sa k tomu na konci relácie, k tomu, že ako investovať a čo sú tie fondy a podobne. Skúsme ešte dať nejakú radu ľuďom, ktorých je najviac v tom systéme. Je ich viac ako milión de facto, keď sa zrátajú tí dvadsaťpäťroční a štyridsaťšesťroční, tak je to tá najväčšia skupina, ktorí majú naozaj ešte veľmi veľa rokov do dôchodku, dvadsať-tridsať dajme tomu. Je nejaká rada pre nich? Tiež súvisí to s výškou platu? Lebo to obdobie toho sporenia je pomerne veľkorysé. Čiže komu sa tam oplatí zostať a komu nie? Je to ten, ako minister Richter myslím hovorí, jedna celá dvadsaťpäť násobok tej priemernej mzdy? Čiže tam mi to vychádza okolo tisíc eur mesačne, keď niekto zarába, ten by mohol zostať. Tí ostatní majú zvažovať, alebo pri tom veku je to jedno?"

Ján Šebo: "Ak máte dvadsaťpäť-tridsať rokov, sporiaci horizont ešte pred sebou, no tak ten vymeriavací základ, alebo tá mzda teraz ešte nehrá až tak veľkú rolu, pretože pred sebou máte celú príjmovú kariéru a nikto si nedovolí na tridsať rokov odhadovať, čo sa vlastne stane. Preto sa to oplatí pre veľké množstvo ľudí. Tam je fakt, jedine v prípade, že ste si istý, že nebudete zarábať, jednoducho že budete často vypadávať z trhu práce, no tak ten prvý pilier vás penalizuje za to, že ste v druhom, tak vám bude krátená mzda. Ale takisto aj z prvého dostanete veľmi nízku mzdu. Tak v tomto prípade áno."

Martin Strižinec: "Pán Páleník, vaša reakcia ešte."

Viliam Páleník: "Ešte chcem doplniť. U ľudí, ktorí majú pred sebou desiatky rokov sporenia, rozhodne podľa mňa je výhodné, keď idú do rastových fondov, do rizikových investícií. Lebo, ako bolo celkom správne povedané, peňažný trh nebude výnosný, ale akciový trh môže byť v budúcich desiatkach rokov veľmi výnosný. Ak sa nedarí peňažnému, viac sa darí akciovému. To sú zložitejšie veci. Čiže mladým by som doporučil ísť skôr do tých rastových, rizikovejších vecí a niekoľko rokov pred dôchodkom potom uvážlivo prejsť do konzervatívnejších fondov, aby sa im to už nepokazilo. Ale za tie desiatky rokov sa aj darí, aj nedarí, zhoršuje sa to, zlepšuje, ale za celú dobu sa to môže pekne zhodnotiť. A na konci to treba brať konzervatívne, aby sa im to tam posledné roky nepokazilo. To je všeobecná rada, to nie je nejaký geniálny nápad môj, ale aj v praxi to funguje. Akciové trhy z dlhodobého hľadiska dávajú väčšie výnosy ako peňažné."

Martin Strižinec: "Pán Pavelka, vidím, že chcete reagovať a zrejme o tých fondoch hovoriť. Vrátíme sa k týmto investičným stratégiám a k tomu, kam DSS-ky investujú a podobne, kam by ľudia mali, ako by sa mali o to starať, ku koncu relácie. Ďakujem za túto prvú časť. Ako som sľúbil, ďalším hosťom O päť minút dvanásť bude demograf Boris Vaňo. Želám vám pekný deň."

Boris Vaňo, demograf, Infostat Výskumné demografické centrum (host' v štúdiu): "Pekný deň, dobrý deň."

Martin Strižinec: "Podotýkam, že pracujeme vo Výskumnom demografickom centre Infostat a ste aj jedným z autorov Demografického atlasu Slovenskej republiky, ktorý bol verejne odprezentovaný práve tento týždeň. To, že starneme, vieme. Ale ako rýchlo starneme, pán Vaňo? Ako budeme starnúť rýchlo?"

Boris Vaňo: "Starneme rýchlo a budeme starnúť ešte rýchlejšie. To je taký základný trend, čo sa týka vývoja vekovej štruktúry obyvateľstva na Slovensku. Nevieť, keby sme to dokumentovali na takých základných číslach, aby to bolo vidno, to zrýchlenie, tak za tých štyridsať rokov povojnového vývoja sme zostarli o tri roky a za pätnásť rokov od roku deväťdesiat dodneska sme zostarli o šesť, čiže je to veľký rozdiel. A očakávame, že do budúcnosti zostarneme ešte zhruba o ďalších desať rokov."

Martin Strižinec: "Dajme si takú tú základnú matematiku. Koľko ľudí teraz pracuje na dôchodcu a ako sa to zmení?"

Boris Vaňo: "Tak v súčasnosti je to necelých päť ľudí, ktorí pracujú na dôchodcu. A v tom roku 2050-2060 to bude necelé dva, čiže zhruba jedna celá šesť podľa toho najpravdepodobnejšieho scenára prognózy. Každopádne, či už to bude jedna šesť, jedna sedem, jedna osem, tam samozrejme je určitá neistota, ale je to výrazné zníženie."

Martin Strižinec: "A kedy nastane ten zlom, že už bude to jedna k jednej a postupne sa to začne teda sa obracať?"

Boris Vaňo: "Tak to bude niekedy až za horizontom prognóz, ktoré máme momentálne k dispozícii, ale pravdepodobne to bude niekedy v roku, po roku 2060 veľmi krátko, pretože to je zhruba to obdobie, keď sa zastaví proces starnutia bez nejakého aj nášho veľkého pričinenia. Zjednodušene povedané, keď tie silné generácie, ktoré teraz idú do poproduktívneho a poreproduktívneho veku, ktoré sa narodili ešte v druhej polovici minulého storočia, vlastne zostarnú a..."

Martin Strižinec: "To sú tie Husákové deti takzvané?"

Boris Vaňo: "To sú tie Husákové a povojnové generácie. Tie idú teraz vlastne do toho dôchodkového

veku. Tam budú tie dva veľké skoky vo vývoji, jeden už vo veľmi krátkom období a jeden okolo toho roku 2035, kedy tieto silné generácie prejdú do poproduktívneho veku a vlastne zaťažia ten dôchodkový systém. A potom bude to vyrovnanie, keď tieto silné generácie vlastne vymrú a vlastne sa dostaneme už do takého rovnovážnejšieho stavu, ale tá populácia bude výrazne staršia ako je dnes."

Martin Strižinec: "Čiže kebyže sa spýtam na príčiny toho starnutia, je to práve toto, hej? Že boli veľké generácie a tie sú nahradzované čoraz menšími generačnými..."

Boris Vaňo: "To je príčina toho, že starneme tak extrémne rýchlo. Pretože máme silné generácie, ktoré sa dostávajú do vysokého, vyššieho a vysokého veku, a nahradzujú ich veľmi slabé generácie, ktoré sa narodili po roku 1990."

Martin Strižinec: "A tie rodia menej detí ako kedysi."

Boris Vaňo: "A tým samozrejme, že ten potenciál toho rodičovstva je nižší. Napriek tomu, že začíname mať postupne viac detí, nie je možné to vykompenzovať pôrodnosťou. Vlastne v konečnom dôsledku je problém tá nízka pôrodnosť, pretože my na Slovensku starneme nie preto, že by sme žili nejak extrémne dlho, ale starneme napriek tomu, že žijeme relatívne krátko, pretože úmrtnosť na Slovensku nie je veľmi priaznivá. A to je ten vplyv veľmi nízkej pôrodnosti."

Martin Strižinec: "Ale aj tento parameter sa bude meniť? Budeme žiť dlhšie."

Boris Vaňo: "Budeme žiť dlhšie, samozrejme. Je tu opäť veľký potenciál tým, že sme krajina, ktorá má relatívne nepriaznivé pomery v Európskej únii, takže je tu priestor na to, aby sa tie úmrtnostné pomery zlepšovali. Čiže budeme žiť dlhšie, ľudský život sa bude predlžovať, ale ten rozhodujúci dôvod toho intenzívneho starnutia je práve tá nízka pôrodnosť, malý počet detí a ich podiel v populácii."

Martin Strižinec: "Rozprávame sa o dôchodkoch, ale v akých všetkých oblastiach toho verejného života sa to starnutie prejaví?"

Boris Vaňo: "Tak dôchodky sú určite taký jeden viditeľný dôvod, druhý je trh práce. To sú asi dva, o ktorých sa najviac hovorí. Ale starnutie a hlavne také intenzívne starnutie... Veď tridsaťtri percent ľudí bude vo veku nad šesťdesiatpäť rokov už o dvadsať, tridsať rokov. To je veľký vplyv na chod spoločnosti, čiže dotkne sa to celého fungovania spoločnosti. Ja by som pridal možno ešte zdravotníctvo, vzdelávanie ako také, sociálne služby, starostlivosť o seniorov, infraštruktúra, bývanie. Čiže naozaj tých oblastí je veľké množstvo. Zmení sa, tým vysokým podielom seniorov v spoločnosti sa určite zmení celá populačná spoločenská klíma."

Martin Strižinec: "Mala by sa evidentne zmeniť aj politika štátu. Politici ale dlhodobo majú tie plány skôr také naozaj štvorročné, že nevidia za horizont toho, málokedy vidia za horizont toho volebného obdobia. Kedy bude o päť minút dvanásť v tomto smere, že už bude neskoro prijímať nejaké opatrenia? Kedy by sme mali začať myslieť na to, že starneme rýchlo?"

Boris Vaňo: "Tak podľa mňa o päť minút dvanásť už bolo."

Martin Strižinec: "Bolo už?"

Boris Vaňo: "Bolo."

Martin Strižinec: "Už je päť minút po dvanásť?"

Boris Vaňo: "Tak možnože je dvanásť. Ale tie aktivity zatiaľ, by som povedal, nezodpovedajú tomu stavu, aký je. Pretože tieto demograficky podmienené dopady na spoločnosť majú silnú zotrvačnosť a treba naozaj... Nedajú sa zmeniť, že aha, už sme starí, tak pozor, musíme začať niečo robiť."

Martin Strižinec: "Musíme sa na to pripravovať."

Boris Vaňo: "Proste my vieme, že starí budeme a budeme intenzívne starnúť, tak už dnes musíme začať prijímať opatrenia. A ďalší..."

Martin Strižinec: "Aké?"

Boris Vaňo: "No v podstate v dnešnej situácii môžeme ovplyvniť vekové zloženie obyvateľstva alebo starnutie len cez pôrodnosť. Úmrtnosť je daná, pomerne rovnomerná a každý chce, aby sa znižovala."

Martin Strižinec: "Čiže stimulovať mladé rodiny, aby mali lepšie podmienky pre život."

Boris Vaňo: "Sú asi tri také hlavné oblasti."

Martin Strižinec: "Zakladanie rodín."

Boris Vaňo: "Stabilita a podpora mladých rodín s deťmi, potom sú to opatrenia vzhľadom na zladenie rodičovských a pracovných povinností a takzvaná kompenzácia stratených príležitostí, ktorá vzniká v dôsledku toho, že tie rodiny majú povedzme viac detí. No a toto všetko treba spraviť komplexne, pretože pre každého je niečo iné dôležité, niečo iné mu vyhovuje, a stabilne. To je ďalší problém, že nie je možné s jednou vládou tak, s druhou tak. Pokiaľ tie opatrenia nebudú mať dlhodobu stabilný koncept, tak úspešné nebudú. Pretože tým, že je to beh na dlhú trať, tak tá stabilita a komplexnosť sú nevyhnutné."

Martin Strižinec: "Ešte porovnanie v rámci Európy. Ako sme na tom teraz? Ako na tom budeme o niekoľko rokov?"

Boris Vaňo: "No momentálne, napriek tomu, že starneme pomerne teda intenzívne, starnú aj iné európske krajiny. A tým, že sme boli veľmi mladí v dôsledku tej vysokej pôrodnosti v druhej polovici dvadsiateho storočia, tak ešte stále patríme k najmladším krajinám - Cyprus, Írsko a my sme najmladší v Európskej únii. Ale očakáva nás veľmi výrazná zmena. Na Slovensku a v Poľsku bude proces populačného starnutia zo všetkých európskych krajín, alebo teda zo všetkých krajín Európskej únie najintenzívnejší."

Martin Strižinec: "Čiže dostaneme sa na opačnú...?"

Boris Vaňo: "Čiže dostaneme sa na opačnú stranu a budeme patriť medzi najstaršie krajiny v tom roku 2050-2060."

Martin Strižinec: "Hostom O päť minút dvanásť bol demograf Boris Vaňo. Veľmi pekne vám ďakujem. Želám ešte peknú nedeľu."

Boris Vaňo: "Peknú nedeľu. Dovoďenia."

Martin Strižinec: "Starneme, čo teda nie je nová informácia, ale ako sa s tým vysporiadať? Čo by mal štát, pán Páleníček, robiť v tejto chvíli? Ako by sme sa mali pripraviť na to naše starnutie, aby bolo povedzme príjemné a nehasili potom problémy, na ktoré už bude neskoro?"

Viliam Páleníček: "Tak príjemné, to je vec medziľudských vzťahov. Ja sa na to pozriem trochu ekonomicky."

Martin Strižinec: "Však kvôli tomu ste tu, koniec koncov."

Viliam Páleníček: "Takže chcel by som nadviazať na pána riaditeľa Vaňu. My sme robili veľký projekt do striedanej ekonomiky, kde spolupracovali sme aj s jeho kolegami, kde sme prepočítali demografický vývoj do budúcnosti. To Výskumné demografické centrum robí veľmi kvalitne. Ale my sme sa snažili prepočítať ekonomické dôsledky toho procesu - ako sa zmení trh práce a koľko bude dôchodcov, ako bude sa vyvíjať zdravotníctvo, aká bude dlhodobá starostlivosť a čo sa s tým dá robiť. Vyšlo nám, že ak by vláda na to nereagovala, len by zvyšovala, ako by pribúdalo dôchodcov, tak by zvyšovala odvody na dôchodky, aby to mala v priebežnom systéme z čoho financovať, keby nemenila zdravotníctvo, len by zvyšovala odvody na zdravotníctvo, aby to mala z čoho financovať, lebo starší sú častejšie chorí, tak nám vyšlo, že by v priebehu pätnástich rokov museli stúpnuť odvody na pracovníka o zhruba desať percentuálnych bodov, čo by zdraželo pracovnú silu a znížilo by to hrubý domáci produkt o zhruba šesť percent, to znamená zhruba o pol percentuálneho bodu. Ročne by nám to spomalilo..."

Martin Strižinec: "No zrejme by aj to zvýšilo nezamestnanosť."

Viliam Páleníček: "Áno, zvýšilo by to... Ani by to nezvýšilo nezamestnanosť, znížilo by to zamestnanosť, lebo nezamestnaných bude málo, lebo mladých bude málo. Takže ale rozhodne by to zhoršilo ekonomickú situáciu. A čo sa s tým dá robiť? Tak sme navrhli, že by mali nastať zmeny v prvom pilieri, mali by nastať zmeny zdravotníctva, ale hlavne vláda by mala sa venovať tým odvetviám ekonomiky, ktoré produkujú pre starších, tak, aby sme uspokojili ten dopyt našich starších, aby sme menej výrobkov dovážali a hlavne aby sme boli schopní vyrábať, vyvážať výrobky pre starších do západnej Európy, ale aj do celého vyspelého sveta, kde je starnutie veľmi výrazné. Čiže výrobky tovarov a služieb pre starších je veľmi výrazná ekonomická šanca pre našu ekonomiku, ale je to aj spôsob, ako riešiť naše vnútorné problémy."

Martin Strižinec: "A na druhej strane je to aj nutnosť."

Viliam Páleník: "Z pohľadu dôchodkového systému, ktorý je dnes teda na stole, sme došli k záveru, že naozaj bude potrebné prvý pilier priebežný výrazne otvoriť, že bude potrebné, aby nebol financovaný iba z odvodov od zamestnanca, ale aby nejakom rozumnom pomere bol financovaný z plošných daní, to znamená z DPH, alebo všeobecne zo štátneho rozpočtu. Že ten doterajší stav, keď prvý pilier je akosi jednorazovo už desiatky rokov dotovaný, treba nejako prehodnotiť a prijať to fakt ako systém. Oddialenie odchodu do dôchodku treba naozaj seriózne diskutovať s ľuďmi. Je treba meniť životný štýl, aby vek dožitia v dobrom zdraví sa u nás predlžoval, lebo to je u nás naozaj veľmi zlé. A podporiť špecializáciu našej ekonomiky pre výrobkov pre starších. Takže to sú hlavné aspekty, ktoré podľa našich prepočtov môžu zastaviť to spomaľovanie nášho hospodárskeho rastu vplyvom starnutia, dokonca môže to aj podporiť..."

Martin Strižinec: "Ako je možné, že to nie je pre politikov téma, že o tom nepočujeme?"

Viliam Páleník: "Tak my prepočítavame tieto ekonomické dôsledky na pätnásť rokov, demografické sa bežne počítajú na desiatky rokov, do roku 2060. Lebo raz, keď sa niekto narodil, tak sa dožije šesťdesiatky, sedemdesiatky, ak v priebehu toho života nezomrie, čiže je tam... veľmi dobre sa to pomerne presne prognózuje. Ale politici zvyčajne rozmyšľajú na to jedno volebné obdobie, alebo ďalšie."

Martin Strižinec: "Krátkodobejšie."

Viliam Páleník: "Aj keď druhý pilier, treba povedať, že jeho zmysel bol stlmiť tento demografický vývoj. Nie vyriešiť, ale stlmiť. To bol prvý aspekt. A druhý aspekt je, aby sa vytvorili národné úspory v objeme zhruba jedného hrubého domáceho produktu, ktoré by mohli zvýšiť hospodársky rast Slovenska. Tento makroekonomický súvis sa málo spomína, ale treba pripomenúť, že každý, kto je v druhom pilieri, sporí a tie jeho prostriedky sa používajú na podporu nášho hospodárskeho rastu. Ja len pripomeniem a nechcem to veľmi rozoberať, ale Grécko napríklad má sklon k úsporám nulový, všetky príjmy spotrebujú ihneď. Dokonca štatisticky Portugalci spotrebujú viac ako zarobia, to znamená, sa zadlžujú. A ten určitý spôsob viesť, aby obyvatelia sporili pre svoju budúcnosť, je nadhospodársky veľmi významný a treba tým, ktorí sú v druhom pilieri, z tohto pohľadu aj poďakovať."

Martin Strižinec: "Ďakujem. Otvorili ste dve témy. Jednak vek odchodu do dôchodku, že sa bude musieť zvyšovať. Aj na to existuje už nejaký plán. Ďalšia vec je prvý pilier, jeho únosnosť a to, že budeme ho musieť v istej chvíli otvoriť. Čiže spýtam sa teraz možno trochu tak až provokatívne, že nie je to garantovanie toho prvého fondu to, že bude nejaký možno minimálny dôchodok garantovaný, ktorý ale koniec koncov každá ďalšia vláda môže upraviť a zmeniť, a to, že z prvého piliera dostanete viac peňazí, možno v týchto rokoch to platí, ale nie je to to isté, sľubovať takéto garancie, ako pred desiatimi rokmi sa sľubovali tie švajčiarske dôchodky v tých kampaniach? Nie je to rovnako planý sľub, pán Šebo?"

Ján Šebo: "Povedali ste to vy a ja s tým súhlasím. Za posledných pätnásť minút tu boli načrtnuté veľké trendy, či už v demografii, nejaká odozva makroekonomickej politiky, tak sa to pokúsím povedať, ako to vlastne ovplyvní jednotlivca. Tridsaťročný človek má väčšiu istotu v tom, že z prvého piliera dostane menej ako dnes, a má väčšiu istotu, že z druhého piliera dostane viac. Toto je fakt. No prečo mu to nepovedia? No tak lebo je to veľmi ťažké, robiť to až na úroveň jednotlivcov. Len pár ľudí je schopných si sadnúť, prepočítať to a povedať, čo sa jednotlivcovi oplatí a čo nie. Nemôžete to povedať presne, ale je vhodné to povedať. Politik vám to nepovie. Aký politik vám povie pravdu do očí, že - "Viete čo, súčasní štyridsiatnici, pôjdete do dôchodku, keď budete mať šesťdesiatpäť, aj to je väčšia pravdepodobnosť, že nebudete mať taký dôchodok ako dnes"?"

Martin Strižinec: "A čo taký dvadsať-dvadsaťpäťročný človek? To je nejaký čerstvý absolvent tohtoročný. Koľko rokov bude musieť robiť? Kedy on pôjde do dôchodku?"

Ján Šebo: "Ako poznám tú mieru zlepšovania, respektíve znižovania tej intenzity úmrtnosti a ten mechanizmus, ktorý je nastavený v zákone o sociálnom poistení, to automatické predlžovanie veku odchodu do dôchodku, súčasný dvadsaťpäťročný človek tak šesťdesiatšesť-šesťdesiatosem možno."

Martin Strižinec: "Aj to je ešte s otáznikom. Prvý pilier a jeho..."

Ľuboš Pavelka: "Ja by som ešte chvíľočku k tomu odchodu do dôchodku. Súhlasím s tým, že to bude tých šesťdesiatšesť-šesťdesiatosem u tých mladých ľudí, ale jednu vec si musíme uvedomiť. Tuná mám pred sebou tabuľku, ktorú som dnes stiahol z internetu, a tu je skutočný a tabuľkový vek odchodu do dôchodku v krajinách OECD. Čo je tu zaujímavé, všade, vo všetkých krajinách je vyšší oficiálny vek odchodu do dôchodku ako u nás. U nás je šesťdesiatdva, ako vieme, inde je to väčšinou šesťdesiatpäť, v niektorých krajinách ešte vyšší. Ale ten skutočný vek odchodu do dôchodku je približne len o pol roka, alebo o jeden rok vyšší ako je tomu na Slovensku. Čo to znamená? Že väčšina toho ekonomicky aktívneho obyvateľstva ide v tých vyspelých ekonomikách na predčasné dôchodky. Takže treba ľuďom povedať pravdu, že jedna vec je tabuľkový vek odchodu do dôchodku, druhá vec je skutočný vek. A potom je aj forma toho krátenia, alebo ten koeficient toho krátenia dôchodku pri tom predčasnom

dôchodku, prípadne ako je to súbeh dôchodku a súbeh pracovného príjmu, ktorý je u nás veľmi štedro nastavený oproti iným vyspelým krajinám."

Martin Strižinec: "Prvý pilier, pán Pavelka, je únosný? Lebo keď si povieme, že čo tu bude o tridsať rokov, v roku 2045, a keď si predstavíme, čo tu bolo pred tridsiatimi rokmi, tak minimálne niekoľko otáznikov môžeme mať o tom, že čo sa tu naozaj udeje za tie dekády. Čo s tým prvým pilierom? Budeme ho musieť nejakým spôsobom meniť, aj jeho nastavenie? Vie štát v súčasnosti garantovať akýkoľvek dôchodok o dvadsať, tridsať, štyridsať rokov?"

Ľuboš Pavelka: "Štát to garantovať nevie. Tuná mám dôkaz. Toto je môj výpis zo Sociálnej poisťovne z roku 2003 a tuná v poučení na zadnej strane tohto výpisu je napísané, že v roku 2014 sa priemerný osobný mzdový bod bude krátiť už iba o štyri percentá. Aká je realita, vieme, to znamená, bude to po roku 2017 myslím až o štyridsať percent nad, myslím pre ľudí, ktorí zarábajú viac ako jedna celá dvadsaťpäť násobku mzdy v ekonomike, to znamená približne nejakých tisíc sto eur. To znamená, tým ľuďom už, tí ľudia budú predstavovať čoraz väčší prvok solidarity, to znamená, budú prispievať tým ľuďom s nízkymi dôchodkami. Realita bola taká, že Sociálna poisťovňa v roku 2003 rozposlala všetkým poistencom, ktorí v tom čase platili odvody, poslala im list, kde im hovorila niečo iné. To znamená, že už sa tuná menia pravidlá hry behom jedenástich rokov a neplatí to, čo bolo v roku 2003 tu deklarované oficiálnym listom Sociálnej poisťovne adresovanom poistencom. To znamená, že tie parametre sa budú meniť. To znamená, že... Napríklad aj tieto minimálne dôchodky. Veď tie minimálne dôchodky, v zahraničí by si nikto nedovolil spojiť minimálny dôchodok zamestnanca a živnostníka. Veď vieme, ako je to v živnostenskom stave, že tam je väčšina ľudí, ktorí majú minimálny vymeriavací základ, a častokrát sú to ľudia, ktorí majú oficiálne príjmy iné, oveľa iné teda, ako sú tie v skutočné príjmy. A teraz sa im majú skladať ľudia, ktorí majú príjem, dajme tomu úradníci alebo, ja neviem, učители, ktorí majú príjem tisíc eur na vysokej škole, majú sa im skladať na dôchodky. Ten, kto má minimálny dôchodok. To znamená, že aj tento systém, teda nastavenie toho minimálneho dôchodku a spojenie s tým, že živnostník má nárok na taký istý minimálny dôchodok, ktorý si platil z minimálneho vymeriavacieho základu ako niekto, kto zarábala tisíc dvesto eur dajme tomu hrubého mesačne, je nespravodlivý. Systém sa bude meniť do budúcnosti, bude sa meniť, možno nakoniec sa bude viacej nivelizovať a ešte viac solidarizovať. Nazveme to solidarizovať. To znamená, že niekomu z vyššej skupiny príjmovej uberať ten jeho nárok, ktorý by mal za normálnych okolností, a tomu slabému pridávať. Buď to pôjde priamo, že to pôjde cez výpočet dôchodku, alebo dôjdeme v konečnom štádiu, možno za desať rokov, skôr možno ani nie, k tomu, čo je v zahraničí úplne bežné, to znamená, že dôchodky sú nastavené ako brutto príjem a z nich sa platia zdravotné odvody a daň z príjmu. Tuná o tom nikto nechce počuť na Slovensku, ale takto to beží vo všetkých krajinách, okrem Slovenska, Česka a Bulharska. To znamená, sme tri krajiny, kde to takto nebeží. A teraz je taká situácia, že sa zdaňujú aj slovenské dôchodky posielané do zahraničia, napríklad do Nemecka, v Nemecku sa zdaňujú daňou z príjmu. Takže my vlastne dotujeme nemecký štátny rozpočet."

Martin Strižinec: "Posuniem to ešte citátom prognostika Vladimíra Baláža. Štát bude o pár desiatok rokov vyplácať ľuďom len základnú sociálnu dávku, čím vzrastie potreba vlastných úspor. S tým súhlasíte, pán Páleník? Bude to iba nejaká základná dávka, nejaký naozaj že minimálny dôchodok? Ak teraz hovoríme, že to bude nejakých tristo eur, tak zmeníme to možno vo finále iba na pár desiatok?"

Viliam Páleník: "Ja verím, že to bude lepšie. Ale skutočne starnutie u nás povedie v najbližších desiatich rokoch k veľmi vážnym problémom dôchodkového systému, zdravotného systému a hlavne dlhodobej starostlivosti, to je v tom štádiu odkázanosti. Tam máme veľmi, veľmi zle nastavený systém, alebo povedal by som, že až žiaden systém, tak sa to niekedy javí. Všetky tieto oblasti budú potrebovať vážnu spoločenskú debatu, lebo naozaj nájsť tam spravodlivé riešenie, ktoré spoločnosť prijme, a zároveň aby sa nemenilo každú chvíľu, aj politici musia v tom byť veľmi zodpovední, to sú veľké výzvy, aj treba, aby sa ľudia do tej debaty zapájali. Napríklad je to otázka odchodu do dôchodku. Naozaj súbeh dôchodku a práce u nás je mimoriadne luxusný a musí sa zrušiť. To je nezodpovedné od politikov, že to pripúšťajú. Také niečo vo svete nie je, ani bohaté krajiny si to nedovolia a nie je to ani spravodlivé voči ľuďom, ktorí nemajú prácu, a ľuďom, ktorí majú aj prácu, aj dôchodok. To jednoducho nie je fér. Ale, na druhej strane, predĺžovanie odchodu do dôchodku je férové riešenie, ale treba vysvetliť, že ak človek sa dožije v dobrom zdraví o rok dlhšie, v dobrom zdraví, nehovorím, že sa dožije a zomrie, ale v dobrom zdraví že by mohol aj pracovať o rok dlhšie, je zdravý z dôvodu lepšieho životného štýlu, alebo zdravšieho prostredia, tak je férové, aby o ten rok života, ktorý mu pribudol, sa podelil. Pol roka pracoval, pol roka mal dôchodok dlhší. Alebo tretinu, dve tretiny. Musíme sa zhovárať o tom, čo je spravodlivé, ako sa človek má podeliť o ten nový rok života, ktorý..."

Martin Strižinec: "Čiže evidentne nás čaká ešte nejaká veľká debata celospoločenská."

Viliam Páleník: "Ale samozrejme nie všetko, aby pribudlo pre dôchodok, alebo nie všetko, aby odpracoval. Musí si to spravodlivo podeliť. A táto debata je vážna. Veľmi vážna je debata druhého piliera, kedy vlastne si ľudia sporia pre seba. To je pekné, ale pre tých existujúcich dôchodcov musí štát vlastne sanovať tú Sociálnu poisťovňu. Čiže toto sanovanie treba brať ako náklad reformy vzniku

druhého dôchodkového..."

Martin Strižinec: "No ale to sa má preklopiť."

Viliam Páleník: "A potom o tridsať rokov sa to preklopí, ale tých tridsať rokov musí štát platiť."

Martin Strižinec: "To treba platiť."

Viliam Páleník: "A toto platenie musíme brať ako investíciu do budúcnosti, že budeme ekonomika, ktorá bude mať nasporené veľké množstvo peňazí, ktoré bude používať pre svoj hospodársky rast. Musíme si uvedomiť, že musíme financovať dlhodobú starostlivosť. To ľudia nie sú schopní si financovať. Musíme si uvedomiť, že zdravotníctvo musí prejsť hlbokými reformami. To nie je o nejakých poplatkoch a dvadsaťkorunáčkach. Musí prejsť zdravotníctvo hlbokými. Lebo to starnutie povedie k takým nárokom na zdravotníctvo, že sa naozaj na to musíme vážne pozrieť. Čiže čakajú nás vážne témy v najbližších desiatich rokoch a treba sa naozaj v dobrom odborne, ale aj ľudsky sa venovať tej debate. Ľudia musia prijať tie názory. Nielen že im to niekto sľúbil, prikázal, zakázal, alebo ich na niečo nalákal. To sú veľmi vážne veci, ktoré desiatky rokov musia dobre fungovať."

Martin Strižinec: "Ďakujem. Otvorili sme teraz už pomerne širokú tému. Starneme, budeme sa s tým musieť vysporadúvať, čakajú nás evidentne veľmi ťažké debaty. A verme, že ale aj politici... Evidentne sa musia trochu spamätať, ak som vás správne a dobre počúval. Posúvam to a vraciam k druhému pilieru. Budeme hovoriť teraz o politických zásahoch a potom o tom investovaní. Pripomeňme si takú malú výmenu argumentov, ktorá tu nastala koncom januára, keď sme teda boli v situácii pred otvorením druhého piliera. Ľudovít Kaník a Ján Richter."

(začiatok archívneho záznamu, O päť minút dvanásť, 25.01.2015)

Ľudovít Kaník, poslanec NR SR, bývalý minister práce, sociálnych vecí a rodiny SR (SDKÚ-DS): "Chyba sa stala jednoznačne v tom, že do tohto systému tak, ako bol nastavený na začiatku, sa často vstupovalo zo strany Ficových vlád. Mám tu spočítané, že konkrétne dvanásťkrát sa tento systém menil, a zásadným spôsobom, novelami, z toho desaťkrát to bola Ficova vláda. Tieto zmeny spôsobili, že po väčšinu času, kedy tento systém bežal, nemohol fungovať tak, ako bol nastavený, to znamená, nemohol dosahovať výnosy."

Ján Richter, minister práce, sociálnych vecí a rodiny SR (Smer-SD): "Všetky naše zásahy súviseli so záujmom pre väčšiu ochranu sporiteľa ako takého. Opakujem, väčšiu ochranu. Áno, možno aj niekde väčšia regulácia, isté presné vymedzenie z hľadiska jednotlivých fondov, konzervatívnych a iných, ale vždy súviseli s väčšou ochranou. My, keby sme neboli bývali pristúpili napríklad v roku 2012 k zníženiu odvodu percenta z deväť na štyri, no dnes by bol ten výsledok taký, že o to by viacej tí sporitelia boli bývali prerobili."

(koniec archívneho záznamu, O päť minút dvanásť, 25.01.2015)

Martin Strižinec: "Je to tak, že zavedenie garancií spôsobilo, že DSS-ky nedokázali zachytiť rast akcií po kríze, pán Šebo?"

Ján Šebo: "Jednoznačne áno. Šesťmesačný benchmark v prípade akciových alebo rizikovejších investícií tam nemal čo hľadať."

Martin Strižinec: "Je to vôbec ale vyrátané, pán Páleník, že keby sa ten systém, keby tam nebol zásah do toho systému v tom čase, že máme vôbec vyrátané, že o koľko viac peňazí by bolo na dôchodkových účtoch?"

Viliam Páleník: "Práve toto mi je veľmi ľúto, že keď sa robia takéto zásahy, tak predtým by mali byť rozsiahle výpočty, kde by sa to prepočítalo, a potom aj po niekoľkých rokoch zhodnotili, či to bolo správne. Podľa mojich informácií nebol zadaný žiaden rozsiahlejší vedecký projekt, ktorý by hodnotil fungovanie druhého piliera, alebo možné alternatívy, možné prepočty jednotlivých zmien. Je mi ľúto, ale v takom väčšom rozsahu komplexnejšie projekty v tomto nie sú."

Martin Strižinec: "A dá sa k tomu spätne vrátiť? Vieme to vyrátať spätne?"

Viliam Páleník: "Dalo by sa to, spätne by sa to podľa mňa určite dalo vyrátať, ale je prirodzené, že by to rátanie malo byť financované z verejných zdrojov. Ťažko to bude riešiť niekto zo súkromných zdrojov. Ak to zo súkromných zdrojov zaplatí, tak sa povie, že to je tendenčný výpočet, a nebral by sa vážne. Čiže mali by existovať podľa môjho názoru u nás tematické vedecké výzvy, kde by sa takéto základné témy zadali verejnou súťažou, a inštitúcie, ktoré majú skúsenosti, ktoré majú dobrých vedeckých analytických pracovníkov, by sa o to uchádzali a bralo by sa to ako objektívne vedecké poznatky. Dokonca vôbec by

nebolo na škodu, aby simultánne to prepočítavali aj viacerí to isté zadanie, aby sme naozaj si boli istí, že to je správne."

Martin Strižinec: "Ale je pravdepodobné teda, že zarobili by sporitelia viac, ak by vláda svojim rozhodnutím neviazala DSS-kám ruky?"

Viliam Páleník: "Podľa môjho expertného odhadu je to pravdepodobné."

Martin Strižinec: "Vy hovoríte na to čo, pán Pavelka?"

Ľuboš Pavelka: "Ja som tiež toho názoru, že by zarobili viac, len to má jeden háčik. Oni by zarobili viac, keby sa boli adekvátne správali ešte aj v období pred tým, kým tieto zmeny nastali legislatívne v správcovskej spoločnosti. Veď to umiestnenie tých, nazvem to aktív, ktoré by mohli doniesť väčší výnos, bolo veľmi nízke už v tom predchádzajúcom období. To znamená, že treba sa naozaj, keď si chceme urobiť správny obraz, vrátiť k tomu, aké boli v tom čase..."

Martin Strižinec: "Čiže DSS-ky nerobili dobrý biznis v tej chvíli, podľa vás?"

Ľuboš Pavelka: "Oni boli tak opatrné, že vlastne na tú... a potom tú opatrnosť... zvalili to potom na štát, že došlo k zmenám a oni nemohli investovať. Viete, to je také voľačo, že keby som bol býval vedel. Trikrát podmieňovací spôsob. Jednoducho potom sa hľadá vinník na tej opačnej strane a nie u seba samého. Samozrejme, že pravda je v tom, že tie zmeny napomohli k tomu, že zostali v tom svojom konzervatívnom orientovaní a samozrejme už do tých aktív vôbec nešli, aj keď bola šanca, že v čase hlbokých historických prepádov na akciových trhoch by boli tí sporitelia v tom druhom pilieri, predovšetkým v tých akciových a iných fondoch, veľmi slušne zarobili, čo sa mohlo odraziť aj na ich budúcich dôchodkoch. Takže pravda je tak niekde uprostred."

Martin Strižinec: "Vy ešte, pán Pavelka, upozorňujete na jednu vec, že dôchodky, ak to správne chápem, z druhého piliera nie sú valorizované, a hovoríte, pripomínate už teraz to, že sto eur má inú hodnotu teraz ako bude mať o desať, možno dvadsať rokov. Poprosím aj réžiu o ten graf. Je to váš vlastný výpočet, okomentujte ho."

Kúpna sila dôchodkovej renty 100 eur z druhého piliera bez valorizácie (vypláca životná poisťovňa)
Obdobie výplaty renty Rast životných nákladov v % ročne Kúpna sila 100 eur Rast životných nákladov v % ročne Kúpna sila 100 eur Rast životných nákladov v % ročne Kúpna sila 100 eur
10. rok 2,50 % 78,10 eur 3,0 % 74,40 eur 3,50 % 70,89 eur
15. rok 2,50 % 69,04 eur 3,0 % 64,18 eur 3,50 % 59,68 eur
20. rok 2,50 % 61,02 eur 3,0 % 55,30 eur 3,50 % 50,25 eur
25. rok 2,50 % 26,93 eur 3,0 % 47,76 eur 3,50 % 42,31 eur
zdroj: vlastné prepočty, Ľuboš Pavelka, Obchodná fakulta **Ekonomickej univerzity v Bratislave**, marec 2015

Ľuboš Pavelka: "Ja by som k tomuto chcel povedať nasledovné. V tabuľke, ktorú vidíme pred sebou, je uvedené obdobie výplaty. To znamená, sporiteľ, ktorý v desiatom roku poberania renty bude dostávať nominálnych sto eur z druhého piliera, si za ne kúpi pri odhadovanej dajme tomu dvaapolpercentnej inflácii toľko, koľko si dnes kúpi za sedemdesiatosem eur, pri trojpercentnej inflácii dokonca len sedemdesiatštyri eur a tak ďalej. To znamená, napríklad v dvadsiatom roku, keď sa pozriete na túto tabuľku, tak pri triapolpercentnej inflácii si kúpi za svoju doživotnú rentu, ktorá by nebola valorizovaná, iba polovicu toho, čo by si kúpil za tieto peňažné prostriedky dnes. Čo tým chcem povedať? Stále sa tu hráme s číslami, stále sa tu hráme s nejakými súčtami prvý pilier, druhý pilier, spolu, bolo to viac, bude to viac, ako keby som bol len v prvom pilieri, ale ignorujeme tú skutočnosť, tú časovú hodnotu peňazí. Ja, keď som bol malý, platili tieto päťkoruny a za takúto päťkorunu sa dalo kúpiť asi toľko, jak dneska za päť eur, áno? To znamená, že pokiaľ je nevalorizovaná renta, tak si treba uvedomiť, že práve vtedy, keď ten človek už bude potrebovať tých peňažných prostriedkov najviac práve na tú sociálnu a na tú zdravotnú starostlivosť, tak vlastne si kúpi za tieto peňažné prostriedky prakticky polovicu, alebo ešte menej ako uvažuje dnes."

Martin Strižinec: "Dobre. Teda máme dať do zákona o tej anuite, ak to správne chápem, takúto poznámku, že má to byť valorizované a tie životné poisťovne sa s tým majú vysporiadať? Alebo na koho to smerujete?"

Ľuboš Pavelka: "No lenže keby to bolo... No keď to bude takto predpísané, že musia tam dať valorizovanú rentu, oni nevedia to inak, inak sa s tým vysporiadať, lebo tam sa bavíme o čisto matematickom modeli, oni musia znížiť tú prvotnú rentu, z ktorej to bude vychádzať, výrazne nižšie oproti tomu, čo by ponúkli teraz. A úplne, by som povedal, zostanú tak frustrovaní tí investori, že vlastne o to ani nebudú mať záujem a ten celý systém odpadne. Jednoducho nevedomujeme si, že peniaze majú inú hodnotu."

Martin Strižinec: "Teraz a v budúcnosti."

Ľuboš Pavelka: "Stačí si pozrieť, koľko sme platili za nájomné pred pätnástimi rokmi a koľko platíme dneska, je to asi trojnásobok."

Martin Strižinec: "Pán Šebo."

Ján Šebo: "Opatrne sa hrať s tým, že predpokladáme, že na dôchodkovom veku máme všetci lineárny priebeh spotrebnej funkcie, teda že míňame každý mesiac toľko isto a zvyšuje sa to len vplyvom inflácie, alebo nejakého rastu, rastu nejakej cenovej hladiny. Neodporúčal by som takýto produkt, čo i len, ani len myslieť nad tým, že ho dávať ako povinný niekomu nakupovať. Totižto v dôchodku najskôr máte prvých štyri, päť rokov, ak vám vydá ten zdravotný stav, tak máte relatívne takzvaný aktívny dôchodkový vek, kde míňate viac na rôzne iné typy výdavkov. Potom je takzvaný ten dôchodkový vek, kde už nemíňate napríklad buď na dovolenky, alebo na prechádzky, alebo na výlety a niečo podobné, už ste takí skôr doma usedavejší. Ale áno, na konci vám rastú výdavky hlavne zdravotné, alebo tú dlhodobú starostlivosť. Takže predpokladať, že je to lineárne, to je nebezpečná vec."

Martin Strižinec: "Podľa teraz diskutovať o tých investíciách, posledných desať minút na to využime, že kam investujú DSS-ky. Kam investujú DSS-ky? Povedzme to tak ako, ale tak ľudovo."

Ján Šebo: "DSS-ky investujú tam, kam my sporitelia im dáme peniaze. Keďže deväťdesiat percent ľudí je v konzervatívnych, no tak si DSS-ky nainvestujú konzervatívne a..."

Martin Strižinec: "Toto sú vaše grafy, pán Šebok, tak prípadne okomentujte."

Ján Šebo: "Toto je, čo znamená sporenie. Väčšina ľudí tým, že máme dobrovoľný vstup do tridsaťpäťky, cítim si slobodu rozhodnutia, tak si pozrite, čo by spravil sporiteľ A. Dáva tam mesačne stále takú istú sumu, nech je to mesačne päťdesiat eur. Začne v dvadsaťpäťke, to je tá modrá čiara, a na konci má hodnotu úspor, to je vývoj tej modrej čiary. Zoberte si ale človeka, ktorý, to je tá zelená čiara, začne tú istú sumu päťdesiat eur mesačne dávať od tridsaťpäťky do šesťdesiatpäťky. Pozrite sa, kde skončí. A pozor, ten sporiteľ B, to je veľmi zaujímavý sporiteľ, ktorý si od dvadsaťpäťky do tridsaťpäťky tú sumu päťdesiat eur mesačne stále prispieva a potom v tridsaťpäťke jednoducho prestane. Vidíte ten rozdiel?"

Martin Strižinec: "Čiže ako odíde do prvého piliera?"

Ján Šebo: "Nie, jednoducho prestane prispievať z akéhokoľvek dôvodu. Základom je, že bude mať stále nasparené viac ako ten, ktorý si od tridsaťpäťky do šesťdesiatpäťky stále sporí. A toto je tá zákonitosť, ktorú treba jednoducho vysvetľovať ľuďom, že podstata je dĺžka sporenia. Ani nie tak veľmi výška, ale hlavne tá dĺžka."

Martin Strižinec: "Skúsme aj ďalšie grafy, ktoré sú vaše. A prípadne teda tam už budeme hovoriť presne o tých fondoch a o tom, ako vlastne investovať správne. Povedzte teraz."

Ján Šebo: "No deväťdesiat percent ľudí na Slovensku sa stalo..."

Martin Strižinec: "Po tej zmene legislatívy boli presunutí do tých garantovaných fondov a sami teda neurobili tú iniciatívu, že oznámili, že teda chcem zostať v nejakom rizikovejšom fonde. Ja to ešte dokreslím číslami, lebo som si pozeral, že tie tri najväčšie DSS-ky u nás - Allianz, AXA, VÚB Generali - tam sa naozaj kumuluje majetok tých garantovaných fondoch vo výške viac ako štyri miliardy eur. A v tých rizikovejších, alebo najrizikovejších, keď som pozeral, tak tam je to okolo tristo miliónov. Čiže štyri miliardy verus tristo miliónov. A pritom väčšina sporiteľov je v tom produktívnom veku, hej, dvadsaťpäť až... respektíve dvadsaťšesť až štyridsaťpäť rokov. Čiže ako majú tí ľudia investovať? Keď teda dajme tomu máme tridsaťročného človeka, ako si má rozdeliť to portfólio?"

Počet sporiteľov k 31.12.2014
DSS Spolu k 31.12.2014 Podiel
AEGON 174 375 11,9 %
Allianz 458 862 31,3 %
AXA 358 163 24,5 %
DSS Poštovej banky 102 218 7,0 %
ING 147 839 10,1 %
VÚB Generali 223 376 15,2 %
Celkový počet sporiteľov 1 464 833 100,0 %

Ján Šebo: "Keď sa o to nechce starať, tak do štyridsaťpäťky by sa nemal ani pozrieť, že čo sa mu na tom účte deje, a mal by byť pekne krásne v indexovom fonde."

Martin Strižinec: "V indexovom фонде, teda v tom najrizikovejšom."

Ján Šebo: "V prípade, že sa o to nechce starať. Je dosť nebezpečné nestarať sa o vlastné úspory. Bohužiaľ, deväťdesiat percent ľudí na Slovensku to robí, že boli presunutí do dlhopisových, ani nevedia, čo tam majú, koľko tam majú, prečo tam majú, čo s tým majú robiť. A ten graf, čo ste aj zverejnili, jasne ukazuje - štyridsaťtri percent z týchto ľudí si nenasporí dosť. To berieme do úvahy infláciu, rast..."

Martin Strižinec: "Keď budú v garantovanom фонде výlučne a majú ešte veľmi dlhý čas do dôchodku."

Ján Šebo: "Samozrejme."

Martin Strižinec: "Ako sa má... Aký je ideálny ale potom ten nejaký... to nastavenie, že čo má byť v garantovanom, čo má byť v negarantovanom фонде?"

Ján Šebo: "Od jedného veľkého mysliteľa ekonomického Modiglianiho, Samuelsona, Mertona a ďalších bolo tu spústa, obrovitánske množstvo štúdií, akým spôsobom si máme sporiť. Speriť si treba čo najdlhšie, začať vo veľmi rizikovitom фонде a minimálne polovicu sporiaceho horizontu, pretože to riziko je skutočne minimálne. To, že vám trhy spadnú akciové o päťdesiat percent, neznamená, že vám spadnú konečné úspory o päťdesiat percent. To je nonsens. A práve preto sporiť sa má tak, že čo najdlhšie čo najrizikovejšie a postupne, ako sa začínam blížiť k dôchodkovému veku, veľmi rozumne sa pozerat' na to, aká časť, nie všetko, aká časť môjho majetku má ísť do nejakého konzervatívnejšieho. A verte mi, dlhopisy vôbec nie sú menej rizikové ako akcie, a hlavne nie v súčasnosti."

Martin Strižinec: "No, našiel som ešte jeden váš citát, že keď ste hovorili o akciových фондах, väčšina ľudí si nevšimne zmenu štruktúry portfólia, lebo nečítajú mesačné správy. Pripustíme teda, že po dnešnej diskusii si ľudia začnú čítať tie mesačné správy. Čo tam majú čítať? Čo si majú všimnúť v tých mesačných správach?"

Ján Šebo: "Predpokladajme, že dokážu pochopiť rozdiel medzi akciami a dlhopismi. Tak určite si majú pozrieť, aká časť je nainvestovaná do akcií. Pretože to, že napíšeme akciový fond, neznamená, že je akciový. Od roku 2009 do roku 2013 akciové фонды neboli akciové, boli ultra ultrakonzervatívne. Takže keď napíšete do zákona, že tu máme vysoko výnosné фонды, neznamená, že je to pravda. Takže sa majú pozrieť na to, aká časť je nainvestovaná do akcií. A ideál, je fakt ideál, keď si to dokážete spojiť s nejakým benchmarkom, s niečím, čo vidíte, že na trhu sa niečo také obchoduje, a pozrite si dlhú históriu, pokiaľ možno dvadsať rokov, a pozrite sa na to, ako sa to vyvíja. Ak to padne dole pätnásť, dvadsať percent a vy ste schopní to zvládnuť, tak je to pre vás. Ak ste to nie schopní zvládnuť, tak to pre vás nie je."

Martin Strižinec: "Pán Pavelka."

Ľuboš Pavelka: "Ja by som k tomu povedal nasledovné. Mám tu pred sebou jeden bankový ekonomický časopis. Medzi rokmi 1989 až 2008 bol priemerný ročný výnos amerického akciového indexu Standard & Poor's osem celá štyri percenta, avšak priemerný investor v akciových фондах zarobil iba jedna celá deväť percenta."

Martin Strižinec: "Takže hovoríte to, že tie správcovské firmy si nechávajú väčšinu toho zisku? Alebo kde sa to stratí?"

Ľuboš Pavelka: "Priemerný - tabuľka, ktorá je k tomu - priemerný investor nezarobí výnos aktív znamená, že síce tuná dôchodkové správcovské spoločnosti, životné poisťovne, podielové фонды a tak ďalej, kolektívni správcovia peňažných prostriedkov hovoria - Áno, vidíte, keby ste si boli sporiť v akciových фондах, mohli ste zarobiť osem percent, takto sa vyvíjal index. Áno, to je pravda, ale realita bola taká, že dostali z toho iba zlomok. A toto si nevymýšľam ja, toto ukazuje oficiálny materiál, ktorý pripravila banka pre privátnych klientov."

Martin Strižinec: "Vaša reakcia. Pán Páleník dlho nehovoril, tak nech sa páči."

Viliam Páleník: "Tak naozaj je to široká téma, ale pokiaľ ide o tie фонды, tak znova pripomeniem, ak by bola existovala štátna DSS-ka, ktorá by spravovala povedzme iba konzervatívne фонды, tak by to mohla urobiť veľmi lacno, lebo pri štátnej pokladni sa sledujú aj vývoje dlhopisov, čiže dokázala by to spraviť, možno by sama ponúkla veľmi nízke poplatky, možno by bola veľmi úspešná, takisto pri vyplácaní dôchodkov. Ale áno, od tých výnosov sa odpočítajú poplatky, ktoré si tie DSS-ky účtujú. V konzervatívnych фондах by mali byť tie poplatky výrazne nižšie, lebo to je oveľa jednoduchšie, oveľa menej takpovediac práce a tie poplatky skôr stúpili legislatívne. A ono by štát mal sa zastať svojich sporiťel'ov a mal by tlačíť na nižšie poplatky. Ale na druhej strane chcem pripomenúť divákovi, že mnohí radi hrajú športku a rozmyšľajú, kedy ktoré číslo padlo, niektorí tipujú športové zápasy. Ja im

doporučujem, aby si tipovali, aké budú výnosy ktorých akcií. Je to zaujímavé. Po desiatich rokoch by sa to veľmi rýchlo naučili a rozhodne je to výnosnejšie ako športka. Takže nie sú to jednoduché veci, treba sa tomu venovať, ale rozhodne je to zaujímavejšie, je to napínavejšie, je to poučnejšie ako niektoré hry, ktoré naozaj sú o náhode a nie o poučení. Takže ja im zo svojej skúsenosti doporučujem, aby si z toho urobili veľmi zaujímavé hobby, na ktorom sa poučia, naučia sa to, ale hlavne by mohli dosiahnuť aj pre seba väčší výnos. O majetok sa treba starať a treba sa venovať tomu, pozrieť sa, ako sa tie veci vyvíjajú, rozmýšľať, učiť sa niekedy aj na svojich chybách, ale radšej na cudzích chybách, a rozhodne by to bolo lepšie. O majetok sa treba starať."

Martin Strižinec: "Myslíte si ale, že sme v takom štádiu, že tí ľudia nevedia, alebo nechcú, alebo ich to nezaujíma? Alebo v čom je problém?"

Viliam Páleník: "Ako ktorí. Ja som bol účastník prvej vlny kupónovej privatizácie, z toho mi vzniklo prvé portfólio akcií, ktoré som ani nechcel. Venoval som sa tomu, trochu sa to rozrástlo. Je to rôzne. Tie impulzy sú rôzne. Z kupónovej privatizácie, z druhého piliera. Ale sme krajina, ktorá zažila komunizmus, tieto veci neexistovali a aj po dvadsiatich piatich rokoch sa to musíme učiť a musíme sa tomu venovať."

Martin Strižinec: "Čiže vaša rada, viac-menej všetkých troch, je taký aktívnejší prístup, venovať sa tomu. A teraz finálna otázka na poslednú minútu asi, naozaj krátko. V okolitých krajinách ten druhý pilier už viac-menej poriadne nefunguje nikde. V Poľsku myslím polovica tých úspor skončila v štáte, v Česku sa to ani nerozbehlo, v Maďarsku je to znárodnené. Prežije druhý pilier u nás? A mal by prežiť? Pán Šebo."

Ján Šebo: "Odpovedal by som "too big to fail" - už je príliš veľký na to, aby spadol."

Martin Strižinec: "Pán Páleník."

Viliam Páleník: "Ja verím, že prežije."

Martin Strižinec: "A mal by prežiť?"

Viliam Páleník: "Mal by."

Ján Šebo: "Mal by."

Ľuboš Pavelka: "Ja som toho názoru, že prežije. Otázne je, akú bude mať funkciu, aký bude mať význam pre tých konkrétnych sporiteľov v tej fáze, keď už budú z neho dostávať tú rentu."

Martin Strižinec: "No, takže sme sa dostali k tomu, že tí najstarší by mali počkať, či sa schvália minimálny dôchodok, tí ostatní by sa mali viac zaujímať o to, čo majú na tom účte, a zvolit' vhodnú, možno rizikovejšiu investičnú stratégiu, aby im tie peniaze neležali len tak ladom, a ostatné sa vyveštit' nedá."

Ján Šebo: "Treba im začať pomáhať. To je naša úloha."

Martin Strižinec: "A treba viac osvetu a tak ďalej. Takže verme tomu, že teda ľudia sa začnú zaujímať o svoje dôchodkové úspory. A tie rozhodnutia, ktoré teraz budete musieť urobiť, zvážte, diskutujte o tom s ľuďmi, ktorí sa tomu vyznajú. Neexistuje jednoznačné riešenie, každý si s tým musí naozaj poradiť sám. A ako ste počuli aj v dnešnej debate, z veľkej časti treba aj nejakú krištáľovú guľu, alebo nejaké veštecké schopnosti. Páni, veľmi veľká vďaka za to, že ste tu boli. Verím, že sme ľuďom aspoň trochu pomohli. Pán Ján Šebo z Inštitútu sporenia investovania."

Ján Šebo: "Ďakujem. Pekný deň ešte prajem."

Martin Strižinec: "Aj ja. Pán Viliam Páleník z Ekonomického ústavu Slovenskej akadémie vied."

Viliam Páleník: "Ďakujem. Príjemný deň prajem."

Martin Strižinec: "A ďakujem aj Ľubošovi Pavelkovi z **Ekonomickej univerzity v Bratislave**."

Ľuboš Pavelka: "Dovidenia. Ďakujem."

Martin Strižinec: "Ešte peknú nedeľu. Peknú nedeľu aj vám. Stretneme sa znova o týždeň O päť minút dvanásť. Tešilo ma, dovidenia."

[Späť na obsah](#)

27. Trh sa prebúdzá

[Téma: Ekonomická univerzita; Exclusive; 09/03/2015; 03/2015; s.: 20,21; TIME OUT; Redakcia]

MATÚŠ PALA, generálny riaditeľ slovenského zastúpenia značiek Peugeot, Citroen a DS, tento rok osláví 36 rokov a patrí tak k najmladším riaditeľom importérskych spoločností. Jeho diplom zdobí pečať nielen bratislavskej **Ekonomickej univerzity**, ale aj parížskej Université de Marne-La-Valee. Vo voľnom čase lyžuje, hrá futbal a rád cestuje. Je ženatý a má dve deti. V spoločnosti Peugeot Slovakia pracuje od septembra 2003, v roku 2014 sa stal generálnym riaditeľom značiek Peugeot, Citroen a DS. Ako vôbec prvý Slovák v histórii.

Značky skupiny PSA patria na Slovensku už dlhodobo k najúspešnejším. Čo stojí za ich úspechom?

Dôvodov je viac. Už tradične majú na Slovensku značky Peugeot a Citroen dlhú tradíciu a známu kvalitu. Máme dlhodobo stabilnú sieť, mnohí z našich dílerov sú spojení so značkou už 20 rokov a je to cítiť. Druhým, veľmi dôležitým faktorom je skutočnosť, že niektoré naše autá vyrábame od roku 2006 na Slovensku. Sme v podstate národnou značkou. Aj preto je pre celú našu skupinu slovenský trh veľmi dôležitý a cítime veľkú podporu centrály.

Na tento rok avizujete viacero novinek. Ktoré zarezonujú najviac?

Dnes disponujeme najmladšou modelovou radou v histórii. Aj v roku 2015 budeme ťažiť najmä z novinek, ktoré sme uviedli v minulom roku. Sú to najmä modely Peugeot 308 SW a Citroen C4 Cactus. Naša produktová ofenzíva však nekončí, v máji tohto roku príde nový Peugeot 208 a v týchto dňoch uvádzame tiež inovovaný Citroen C4.

Súčasťou modelovej ponuky značiek - Peugeot, Citroen aj DS, ktoré tvoria koncern PSA sú aj vyslovene ekologicky ladené modely. Na Slovensku žiaľ zvýhodnenie ich predaja zo strany štátu zatiaľ neexistuje. Ako to vnímate?

Je to paradox, ak si uvedomíme, že Slovensko je vzhľadom na počet obyvateľov automobilovou veľmocou. Sme jedna z posledných krajín v **EU**, ktorá nemá systém podpory kúpy či prevádzky ekologicky ladených vozidiel. Myslím si, že je to škoda. Výrobcovia áut sú Bruselom doslova tlačení k tomu, aby hľadali a vyvíjali ekologické riešenia. Ale už máme prvé náznaky, že v budúcnosti sa legislatíva zmení a Slovensko sa zaradí ku krajinám, ktoré už ekologické automobily podporujú. Keďže koncern PSA je európskym lídrom v priemerných emisiách CO2 na jedno vyrobené auto, boli by sme tomu len radi.

Modely značiek Peugeot, Citroen a najnovšie aj DS, sú obľúbené u firemných klientov. Čím si ich získavate?

Sme radi, že máme na Slovensku veľkú rodinu spokojných firemných zákazníkov. Jedným z dôvodov je naša široká ponuka všetkých troch značiek. Veľký krok dopredu sme urobili aj z pohľadu efektívnosti a spoľahlivosti. Dôležitým bodom je kvalita služieb a široká servisná sieť. Na Slovensku možno tiež viac ako inde, je firemné vozidlo znakom a výrazným prvkom imidžu osoby. Aj preto sa tešia naše modely so skvelým dizajnom vo firmách obľube. Úspech nás teší, ale zároveň zaväzuje.

Neoddeliteľnou súčasťou každej značky je kvalitná dílerská sieť. Ako hodnotíte tú vašu?

Máme verných dílerov, ktorí majú k značke osobný vzťah a to je veľmi dôležité. Ako skupina sme veľmi nároční na kvalitu služieb a spoločne s ochotou našich partnerov sa stále zlepšovať, sa nám podarilo dosiahnuť veľmi dobré výsledky. Nedávno jeden z našich dílerov získal ocenenie najlepší autoservis na Slovensku za rok 2014. Veľmi nás teší, že toto ocenenie získal práve člen našej siete.

Vaše značky už tradične podporujú športovcov, ktorí dosahujú svetové úspechy. Nakolko to pomáha vášmu marketingu?

Sme národná značka a preto cítime ako svoju povinnosť podporovať úspešné projekty, ktoré vznikli na Slovensku a slovenskú národnú hrdosť. Peugeot už 12 rokov podporuje Slovenský tenisový zväz. Na medzinárodnej úrovni sme už 30 rokov partnerom turnaja Roland Garros. Citroen má veľmi silné lokálne partnerstvo s Petrom Saganom, ktoré sa tento rok umocnilo medzinárodnou spoluprácou značky s jeho tímom Tinkoff-Saxo. V súlade s medzinárodnou stratégiou značiek, aj týmto spôsobom odovzdávame posolstvo našich hodnôt.

Dobrá reklama vám určite robí aj fakt, že koncern PSA postavil neďaleko Trnavy ultramoderný výrobný závod. Vnímajú Slováci tam vyrobené autá ako svoje?

Slovenské firmy si stále viac uvedomujú, že keď sa bude dariť slovenskej ekonomike, bude sa dariť aj im. Významnú časť nášho priemyslu tvorí automobilový priemysel. Je teda zrejmé, že úspech slovenskej

ekonomiky je previazaný s úspechom slovenských automobiliek. Slováci si to uvedomujú, od roku 2003, kedy PSA prišlo na Slovensko, sa veľa vecí v tomto smere zmenilo k lepšiemu a mnoho zákazníkov pri kúpe prihliada na slovenský pôvod značky.

Ste prvým Slovákom, ktorý u nás riadi importérsku spoločnosť PSA. Ako ste si získali dôveru vedenia v Paríži?

Do skupiny PSA som vstúpil tesne po mojich štúdiách, už je to pár rokov dozadu. V čase keď som nastúpil, bolo vedenie spoločnosti na sto percent francúzske. Bol som obklopený skúsenými manažermi. Veľmi veľa som sa od nich naučil a veľmi mi pomohli. Veľká časť úspechu patrí tiež tímu. Máme veľmi lojálny tím a mnohých spolupracovníkov, ktorí sú u nás viac ako desať rokov. Pri kariérnych postupoch však treba mať aj šťastie a hrať vo váš prospech musia aj okolnosti.

Vediete tím skúsených odborníkov. Ako ich motivujete?

Máme mladý a dynamický kolektív skúsených odborníkov. Majú vlastný "náhon na štyri kolesá" a silnú vôľu sa prekonávať. Tým pádom je jednoduchšie takýto tím riadiť. Ja sa snažím vytvoriť dobrú chémiu v našom pracovnom prostredí. Je to dôležité, pretože sú pred nami vysoké ciele. V kvalite služieb a inovatívnom marketingu chceme byť na Slovensku lídrami.

Práce máte skutočne dosť. Kedy a ako relaxujete?

Časuje žiaľ málo, preto sa snažím všetok voľný čas venovať rodine. Predovšetkým sa venujem mojim dvom malým deťom. V minulosti som hrával veľa a rád futbal, snáď sa mi to s rastúcimi deťmi postupne podarí lepšie sklbiť.

Prezradte niečo o svojich plánoch do blízkej či vzdialenej budúcnosti.

Hlavnou ambíciou je tento rok potvrdiť naše obchodné úspechy. Sme radi, že trh na Slovensku sa prebudil a náš predaj rastie. Pripravujeme sa aj na autosalón v Bratislave, kde chceme ako národná značka ukázať to najlepšie, čo naša skupina ponúka. Špeciálnou udalosťou už v najbližom období bude návšteva prezidenta koncernu PSA, na Slovensko príde pán Carlos Tavares. V osobnom živote sa už teraz teším na letnú dovolenku.

Aké sú vaše záľuby?

Predovšetkým šport, futbal a lyžovanie. V technickej oblasti som fascinovaný dynamikou vývoja multimédií, smartfónov, celkovo konektivity. A zdá sa, že rovnako fascinované tabletmi sú aj moje ratolesti, takže musíme často ich nadšenie pre techniku doma krotiť. *

Foto: Niki Bankovich

[Späť na obsah](#)

28. Oddnes je otvorený 2. dôchodkový pilier

[Téma: Ekonomická univerzita; STV Jednotka, 19:00; 15/03/2015; Správy RTVS; z domova; Rita Fleischmanová]

Ľubomír Bajaník, moderátor: "Oddnes sa na tri mesiace otvára druhý dôchodkový pilier. Vláda ho otvorila, pretože prvým sporiteľom prišli veľmi nízke ponuky na dôchodky."

Jana Košíková, moderátorka: "Ekonomovia v relácii RTVS O 5 minút 12 sa zhodli, že ľudia s nízkymi príjmami a tesne pred penziou by mali nákup dôchodkov ešte odložiť."

Rita Fleischmanová, redaktorka: "Ľudia pred penziou, ktorí málo zarábali, by mali podľa ekonóma Jána Šeba so žiadosťou o dôchodok z druhého piliera ešte počkať. Ján Šebo pripúšťa, že otvorenie druhého piliera nerieši problém nízkych dôchodkov. Sporitelia pred dôchodkom by mali podľa neho vyčkať na schválenie minimálneho dôchodku."

Ján Šebo, ekonóm, Univerzita Mateja Bela: "Pre nich by sa oplatilo tým, že solidarita v prvom pilieri by navyšovala dôchodky, no tak logicky ako vystúpiť. Lenže ten inštitút minimálneho dôchodku vám povie. Keď si zoberiete dôchodok z prvého piliera, aj z druhého piliera a stále to nebude dosť, my vám doplatíme do nejakého minima."

Ľuboš Pavelka, ekonóm, **Ekonomická univerzita**: "Keď im nevyjde kombinácia prvý pilier, plus druhý pilier viac ako by dostali z prvého, tak im vlastne štát doplatí. Ale toto môžeme považovať jednoznačne

za takzvanú určitú formu morálneho hazardu. Morálny hazard znamená, že keď je strata, tak stratu znáša v tomto prípade štát a keď je výnos, tak ho znáša individuálna osoba alebo firma."

Rita Fleischmanová: "Ľuboš Pavelka z **Ekonomickej univerzity** argumentuje v prospech odloženia nákupu doživotného dôchodku z druhého piliera aj tým, že na akciových trhoch je zlá situácia. Ak by si sporiteľ kúpil penziu teraz, podľa ekonóma to môže mať pre neho doživotné následky."

Ľuboš Pavelka: "Keďže tie peniaze momentálne nie je kam vhodné investovať bezpečne, tak z toho zodpovedá aj veľmi nízka renta, takže momentálne veľmi zlý a nevhodný čas na zakúpenie tejto doživotnej renty."

Ján Šebo: "Dôchodok z druhého piliera tvorí len možno desatinu alebo deväťtinu ich celkového dôchodku. Tak radšej nech si tie prostriedky nechajú, počkajú si, čo sa stane a zatiaľ, nech nepodpisujú tú zmluvu, však majú na to sväté právo."

Rita Fleischmanová: "Podľa Viliama Páleníka z Ekonomického ústavu Slovenskej akadémie vied je na škodu, že doteraz nevznikla konkurenčná štátna poisťovňa, ktorá by vyplácala dôchodky."

Viliam Páleník, Ekonomický ústav SAV: "Do určitej miery nie je prekvapivé, že ten, kto krátko spobil a má nízky príjem, tak bude mať aj nízky druhý dôchodok. Na druhej strane ak ministerstvo financií usudzuje, že tie dôchodky sú nízke, tak rozhodne by bolo najlepšie, keby si založilo štátnu poisťovňu, ktorá by vypočítala vysoké dôchodky a dokázala by ich bez straty vyplácať."

Rita Fleischmanová: "Druhý pilier bude otvorený tri mesiace. Zatvorí sa pätnásteho júna."

[Späť na obsah](#)

29. Tatiana: U nás doma sa vždy dobre a zdravo varilo

[Téma: Ekonomická univerzita; pravda.sk; 14/03/2015; Žurnál; Jana Kollárová Pravda]

Blogovaním sa Táňa zlepšila vo varení aj v písomnom prejave.

Autor - Archív Foodbloggerka

Tatiana: U nás doma sa vždy dobre a zdravo varilo

Tatiana Leová si v detstve najviac pochutnávala na klasike – pečenom kurčati s ryžou a paradajkovo-cibuľovým šalátom. Dnes má rada ázijskú kuchyňu a jedlá s tajomnými názvami – pho bo (vietnamská hovädzia polievka), tom yum goong (thajská krevetová polievka), prípadne krevety na akýkoľvek spôsob. Tatiana sa od malička motala v kuchyni.

"U nás doma sa vždy dobre a zdravo varilo, čo je vo veľkej miere dané tým, že mám polovičné korene z Ázie. Od otca som sa priučila ázijskej kuchyni, od mamy slovenskej klasike. Koriander, kokosové mlieko, škoricu, zázvor alebo kurkumu používam pri varení bežne." Hoci vyštudovala **Ekonomickú univerzitu** a pracovala vo finančnom kontroľingu, s grafmi a tabuľkami nebola kamarátka. "Už počas vysokej školy som začala sledovať gastronomicky ladené programy, čítať knihy a časopisy o varení a experimentovať v kuchyni. To ma drží doteraz."

Začala aj viac dbať na to, čo má na tanieri. Čítala zloženie výrobkov na etiketách, starostlivo vyberala potraviny a ich zdroje. "Prestala som kupovať polotovary, obmedzila návštevy fastfoodov a začala viac variť doma, pokiaľ možno zo sezónnych a lokálnych surovín, ktoré neprecestovali polovicu zeme." Jedlá, ktoré Tatiana pripravovala, chutili jej expriateľovi, rodine aj kamarátkam. Presvedčali ju, aby si založila blog. Ako vznikol jeho názov? "Chcela som niečo, čo vystihuje môj pozitívny prístup k jedlu a keďže blogy ako foodlover alebo foodie už v tom čase existovali, zvolila som Foodbloggerku."

Kilo cibule za päť minút

Tatiana priznáva, že je typická "foodie maniačka", ktorá si fotí jedlo v akejkoľvek podobe – či už vlastné výtvary, jedlo v reštaurácii alebo čerstvé suroviny na trhoch. V začiatkoch blogovania stačilo poprosiť o fotky osvedčených receptov. Až postupne začala pridávať nové. Pozitívne ohlasy na blog, ktoré pribúdali, ju motivovali k zdokonaľovaniu. Ešte viac študovala knihy o jedlách a navštevovala kurzy varenia. Tatiana sa inšpiruje aj televíznymi programami o varení, kupuje si časopisy a sleduje slovenských a zahraničných blogerov. Väčšinu jedál varí podľa vlastných receptov, zvyšok tvoria osvedčené receptúry, pozmenené podľa chuti a stavu špajze.

"Na začiatku blogovania som bola plná eufórie, varila a uverejňovala som recepty takmer každý deň. Naučila som sa popritom variť veľa nových jedál a získala určitú zručnosť a rýchlosť v kuchyni. Kedysi som šúpala kilo cibule aj hodinu, teraz mi to trvá len päť minút. Blogovanie mi tiež pomohlo vycibriť si

písomný prejav. Každý príspevok totiž musí mať hlavu aj päťu, príbeh a čitateľ by sa mal popri recepte aj niečo dozvedieť. Najlepší pocit mám vtedy, keď mi niekto napíše, že varil podľa môjho receptu."

Okrem aranžovania jedlo pred fotením nijako neupravuje. "Nie som veľký zástanca priveľmi štylizovaných fotiek, som skôr za prirodzenosť. Jedlo nevylepšujem lakom ani olejom, ako to zvyknú robiť foodstylisti. To, čo je na fotke, aj zjem," smeje sa Tatiana, ktorá okrem blogovania organizuje aj kurzy varenia.

Kokosová polievka s karfiolom a ostriežom.

Autor - Archív Foodbloggerka

Kokosová polievka s karfiolom a ostriežom
Ingrediencie:

2 filety ostrieža, 1/2 karfiolu, rybí vývar, kokosové mlieko, 1 ks citrónovej trávy, 1 cibuľa, 1/2 ČL horčičných semienok, 2 ČL kari pasty, 1 ČL šafránu, olivový olej, soľ, biele mleté korenie, kôpor/koriander.

Postup: Filety naporciujeme na približne dvojcentimetrové kúsky, osolíme a okoreníme z každej strany. Karfiol si rozdelíme na ružičky. Na panvicu dáme olivový olej, horčičné semienka, citrónovú trávu roztlačenú čepeľou noža, kari pastu a orestujeme. Pridáme filety, z každej strany orestujeme a nakoniec pridáme karfiol. Filety s karfiolom zalejeme vývarom, kokosovým mliekom, pridáme šafran, dochutíme soľou, korením a varíme. Do hotovej polievky pridáme najemno nakrájaný kôpor alebo koriandrovú vňať.

© AUTORSKÉ PRÁVA VYHRADENÉ

Zdieľať článok na Facebook

[Späť na obsah](#)

30. Čína sa stala tretím najväčším vývozcom zbraní na svete

[Téma: Ekonomická univerzita; Rádio Slovensko, 12:00; 16/03/2015; Rádiožurnál Slovenského rozhlasu; Tamara Lištiaková]

Oto Görner, moderátor: "Čína sa stala tretím najväčším vývozcom zbraní na svete. Predbehla tak Nemecko, Francúzsko aj Veľkú Britániu a upevňuje si nielen svoju ekonomickú, ale aj geopolitickú pozíciu. Investície do armády by mali tento rok narásť o 10 percent."

Tamara Lištiaková: "Ekonomický gigant, ktorý naberá aj na politickej sile. Peking sa snaží byť rovnocenným partnerom Spojených štátov na geopolitickom poli. Ešte keď v roku 2009 nastupoval americký prezident Barack Obama do úradu oznámil, že USA presúvajú svoju vojenskú pozornosť do Ázie. Reagoval tým aj na nástup Číny ako veľmoci. Peking je však zamestnaný nielen súperením s Američanmi. Má rozohratých mnoho regionálnych hier v bezpečnostnej aj vojenskej oblasti. Napríklad spory o územia v Juho- a Východočínskom mori. Rastúce sumy, ktoré smerujú do armády majú však aj iný dôvod. Približuje ho expert na Čínu Peter Baláž z **Ekonomickej univerzity v Bratislave**."

Peter Baláž, **Ekonomická univerzita Bratislava**: "Čínska ekonomika je stále vedená čínskou komunistickou stranou a je to krajina, ktorá v podstate, kde má dominantnú úlohu dneska aj v tých stranických orgánoch armáda. To značí, že ona posilňuje svoje vnútorné pozície, pretože rozvojom demokracie ... tak samozrejme vzniká opozícia, uvoľňujú sa rôzne sociálne prvky a to samozrejme znamená, že to posilnenie tej úlohy a postavenia armády je nielen smerom navonok ale aj smerom dovnútra."

Tamara Lištiaková: "Zbrane so značkou made in China smerujú najmä do krajín Latinskej Ameriky a Afriky. Peking tak zaberá trhy, ktoré nemôžu získať členovia Severoatlantickej aliancie. Vysvetľuje Peter Baláž."

Peter Baláž: "Rozhodnutie veľkých hráčov ako je Francúzsko, Veľká Británie, USA je dneska jednotné, pretože všetci sú členovia Severoatlantického paktu, tak v mnohých oblastiach nemôžu vyvážať zbrane. A naopak Čína si prostredníctvom vývozu zbraní vlastne upevňuje svoje politické a ekonomické pozície v krajinách, ktoré od nich odoberajú v podstate zbrane. To, keď odoberáte zbrane, dostávate sa v podstate na Čínu do závislosti."

Tamara Lištiaková: "Kúpa čínskeho lietadla znamená, že pilota musia vycvičiť v Číne. Tak isto

zamestnajú tamajšieho mechanika a musia získať čínske revízie. Aj tak sa prejavuje závislosť od Pekingu. Mnohé krajiny, ktoré nechcú byť pod vplyvom USA či Ruska, si tak volia práve čínsku cestu."

[Späť na obsah](#)

31. Čína je 3. najväčším vývozcom zbraní na svete

[Téma: Ekonomická univerzita; Rádio Slovensko, 14:00; 16/03/2015; Správy; zo zahraničia; Tamara Lištiaková]

Rado Tomeš, moderátor: "Čína sa stala tretím najväčším vývozcom zbraní na svete. Predbehla tak Nemecko, Francúzsko, aj Veľkú Britániu. A upevňuje si nielen svoju ekonomickú, ale aj geopolitickú pozíciu. Investície do armády by mali tento rok narásť o desať percent. Čína sa tak snaží byť rovnocenným partnerom Spojeným štátom."

Tamara Lištiaková, redaktorka: "Zbrane so značkou Made in China smerujú najmä do krajín Latinskej Ameriky a Afriky. Peking tak zaberá trhy, ktoré nemôžu získať členovia Severoatlantickej aliancie. Expert na Čínu Peter Baláž z **Ekonomickej univerzity v Bratislave**."

Peter Baláž, **Ekonomická univerzita v Bratislave** (telefonát): "Rozhodnutia veľkých hráčov ako je Francúzsko, Veľká Británia, USA je dneska ... pretože všetci sú členovia severoatlantického paktu. Tak v mnohých oblastiach nemôžu vyvážať zbrane. A naopak, Čína si prostredníctvom vývozu zbraní vlastne upevňuje svoje politické a ekonomické pozície v krajinách, ktoré od nich odoberajú v podstate zbrane. To, keď odoberáte zbrane, dostávate sa v podstate na Čínu do závislosti."

[Späť na obsah](#)

32. Porota

[Téma: Ekonomická univerzita; zenskyweb.sk; 16/03/2015; Redakcia]

Marek Maďarič
predseda nominačnej komisie
minister kultúry SR

RNDr. Tomislav Jurik
člen nominačnej komisie
generálny riaditeľ a predseda predstavenstva spoločnosti Unipharma - 1. slovenská lekárnická akciová spoločnosť

Václav Mika
člen nominačnej komisie
generálny riaditeľ RTVS

Marián Chudovský
člen nominačnej komisie
generálny riaditeľ SND

prof. Ing. Rudolf Sivák
člen nominačnej komisie
prorektor pre rozvoj **Ekonomickej univerzity v Bratislave**

prof. RNDr. Jaromír Pastorek
člen nominačnej komisie
splnomocnenec vlády SR pre výskum a inovácie

JUDr. Renáta Zmajkovičová
člen nominačnej komisie
poslankyňa Národnej rady SR

Ing. Erich Feix, CSc.
člen nominačnej komisie
člen predstavenstva Prvej stavebnej sporiteľne

Ing. Marián Gajdoš
člen nominačnej komisie

zo spoločnosti GAMO, a. s.

Elvíra Chadimová
člen nominačnej komisie
prezidentka TOP centra podnikateliek

Mikuláš Milko
člen nominačnej komisie
generálny riaditeľ CK Hydrotour

MUDr. Miroslav Mikolášik
člen nominačnej komisie
poslanec Európskeho parlamentu

Vladimír Grežo
člen nominačnej komisie
riaditeľ BKIS

Mgr. Mária Miková
člen nominačnej komisie
šéfredaktorka týždenníka Slovenka

Žofia Lehotská
člen nominačnej komisie
predsedníčka Odborového zväzu pôšt a logistiky

-END

[Späť na obsah](#)

33. Pravda o dôchodkoch z druhého piliera

[Téma: Ekonomická univerzita; HN; 17/03/2015; 52/2015; s.: 12; NÁZORY & ANALÝZY; Rudolf Gálik]

AKTUÁLNA TÉMA

Mohli prvé dôchodky z druhého piliera vyplatené po desiatich rokoch sporenia niekoho potešiť?

Odpoveď je zrejma: nemohli. To konštatuje aj poslanec Kaník. Prečo nemohli? V druhom pilieri si mali budúci dôchodcovia sporiť – 9 percent z celkových 18 percent odvodov na starobné poistenie – na svoje budúce dôchodky. DSS im mali tieto peniaze zhodnocovať tak, aby ľudia po odchode do dôchodku získali z druhého piliera vyšší dôchodok ako z prvého piliera. Skutočná výplata prvých súkromných dôchodkov je však iná, dôchodky sú smiešne nízke.

Pozor na vek

Sporitelia totiž nespĺňajú predpoklady, ktoré ministerstvo práce zahrnulo do prepočtov pri spúšťaní druhého piliera. Uvažovalo o týchto predpokladoch: zamestnanec zarába priemernú mzdu, jeho mzda rastie ročne o 2 percentá a peniaze v DSS sa zhodnocujú ročne o 3,5 percenta. Ak sporiteľ uvedené predpoklady splní, jeho dôchodok z druhého piliera sa bude rovnať dôchodku z prvého piliera, ak bude sporiť 17 rokov. Ak bude sporiť dlhšie, ak bude mať vyššiu mzdu a ak DSS dosiahne vyššie zhodnotenie, tak dôchodok sporiteľa z druhého piliera bude vyšší. Sporiteľmi sa stali aj takí zamestnanci, ktorí tam podľa predpokladov ministerstva nemali byť. Ide predovšetkým o zamestnancov, ktorí mali plat nižší, ako je priemerná mzda – a tých je väčšina. Z nízkych miezd platia nízke odvody a z nich si nemohli nasporiť dostatok peňazí na svoje vyššie budúce dôchodky. Dokonca si nemohli nasporiť ani toľko, aby dostali dôchodok na úrovni prvého piliera.

Nízke výnosy v DSS

Druhým dôvodom je, že si v druhom pilieri doposiaľ sporiť len 10 rokov. Podľa pôvodného zákona sporiteľ mohol zhodnocovať peniaze v rastovom fonde len vtedy, ak mal viac ako 15 rokov do odchodu do dôchodku. Aj keď sa tieto obdobia skrátili a povinné percentá znížili, sporitelia, ktorí sporiť 10 rokov, už tieto zmeny nemohli využiť na podstatné zhodnotenie svojich peňazí. Hoci posledné dvatri roky sú investične výnosné, skôr získali len v kríze stratenú hodnotu. Otázkou tak je celkový výnos za uvedených 10 rokov sporenia. Kaník uvádza, že indexové fondy zarobili až 20 percent, akciové zhruba 10 percent a zmiešané 7 až 8 percent. K 4. marcu 2015 dosiahli indexové negarantované fondy zhodnotenie od 15,138 do 17,642 percenta za rok, akciové negarantované od 2,28 do 3,638 percenta. Problémom však je to, čo Kaník nespomína, že indexové fondy boli zriadené len pred dvoma rokmi. To

je doba, počas ktorej nemohli sporiteľom nahradiť nízku úroveň ich mzdy ani krátke obdobie ich sporenia. Presnejší obraz dostaneme, ak uvedieme, že v indexovaných fondoch je len 1,862 percenta z celkovej čistej hodnoty majetku sporiteľov v DSS. Ostatné peniaze sporiteľov sa zhodnocujú podstatne nižšie, medzi 2 až 3,6 percenta ročne. Takéto zhodnotenie sa približuje zhodnoteniu peňazí na termínovaných bankových vkladoch. Ak vychádzame z daných informácií, takíto sporitelia nemali byť účastníkmi sporenia v druhom pilieri. Vynárajúcou sa otázkou je, prečo sú jeho účastníkmi.

Kampane DSS

Zámery DSS a ich náborová kampaň sú odpoveďou na danú otázku. DSS je jedno, kto je ich sporiteľom. Nezaujímali sa a ani sa nezaujímajú o to, kto sa stane ich sporiteľom. Ak by DSS a predajcovia na základe mzdových a časových predpokladov presvedčili záujemcov o druhý pilier, že je pre nich nevýhodný, alebo by ich dokonca odmietli, sporitelia by sa vyhli situácii, v ktorej sa niektorí nachádzajú dnes a ešte sa budú nachádzať minimálne ďalších 7-10 rokov. Na druhej strane, tak DSS, ako aj predajcovia by boli proti sebe. Za 10 rokov sporenia týchto klientov DSS získali výnos z poplatkov za mesačnú platbu na účet sporiteľa z priemerného stavu účtu sporiteľa a z výnosu. Ak by, povedzme, odhadovaných 700-tisíc sporiteľov nemali, prišli by o tieto poplatky.

3 000 na osobu

Podobne boli motivovaní aj predajcovia DSS. Za každého získaného sporiteľa vyplatili DSS predajcovi priemerne 3 000 korún (dnes asi 100 eur). Predajca tak získal províziu aj za sporiteľa, ktorý z druhého piliera nebude mať výhody. Pre DSS je provízia vo výške 100 eur nákladom, ktorý získa od sporiteľa s minimálnou mzdou späť za uvedené obdobie. Rudolf Gálik **Ekonomická univerzita v Bratislave**

Sporiteľmi sa stali aj takí zamestnanci, ktorí tam podľa predpokladov ministerstva nemali byť. Ide predovšetkým o zamestnancov, ktorí mali plat nižší, ako je priemerná mzda a tých je väčšina.

[Späť na obsah](#)

34. BBS sa zamerala aj na manažment samosprávy a jej kontrolórov

[Téma: Ekonomická univerzita; Obecné noviny; 17/03/2015; 11/2015,12/2015; s.: 8; VZDELÁVANIE; st]

Ekonomická univerzita v Bratislave je najväčšia univerzita v SR, ktorá zabezpečuje vzdelávanie v ekonomických programoch a netreba ju bližšie predstavovať. Ale Bratislavská Business School (BBS) **Ekonomickej univerzity v Bratislave** už možno nie je pre všetkých takou známou inštitúciou. Aká je jej činnosť a poslanie? O tom sme sa porozprávali s jej riaditeľom Ing. Milanom Staňom.

- Ako by ste stručne charakterizovali poslanie a ciele Bratislavskej Business School **Ekonomickej univerzity v Bratislave**.

V skratke by sa dalo povedať, že BBS je univerzitným vzdelávacím, projektovým, znaleckým a konzultačným pracoviskom, ktoré poskytuje nadštandardné vzdelávanie v oblasti ekonomiky, financií, marketingu, manažmentu a práva. Naša činnosť je sústredená do troch hlavných oblastí:

- poskytovanie vzdelávacích programov a kurzov
- výkon znaleckej činnosti a vzdelávania v oblasti znalcstva,
- doplnkové služby.

Poslaním BBS v oblasti ďalšieho vzdelávania je umožniť účastníkom vzdelávacích programov a špecializovaných kurzov doplniť, rozšíriť a prehĺbiť si získané vzdelanie, rekvilifikovať sa, pripraviť sa na vzdelanie vyššieho stupňa na univerzite a vytvoriť si predpoklad pre ďalší kariérny rast. Naším cieľom je vychovávať lídrov, ktorí budú nielen disponovať potrebnými manažérskymi schopnosťami, ale budú mať súčasne zmysel pre sociálnu zodpovednosť a schopnosť pôsobiť ako katalyzátor zmien v súčasnom dynamickom a internacionalizovanom prostredí. Chceme poskytovať postgraduálne vzdelávanie manažérom porovnateľné s medzinárodným štandardom. Spoločným menovateľom našich vzdelávacích aktivít je atraktivita a zmysluplnosť, čím zároveň sledujeme aj celkové pozitívne zviditeľňovanie **Ekonomickej univerzity v Bratislave**. Toľko vo všeobecnosti. Spomenúť by som však chcel aj to, že okrem aktivít smerom k podnikateľskému prostrediu sme svoju pozornosť zamerali aj na oblasť manažmentu samosprávy a jej kontrolórov. Tieto vzdelávacie aktivity **Ekonomickej univerzity v Bratislave** sú pripravované v spolupráci s Úradom vlády SR, Ministerstvom financií SR, Ministerstvom vnútra SR, Právnickou fakultou UK v Bratislave, Združením miest a obcí Slovenska, Úniou miest Slovenska, Združením hlavných kontrolórov miest a obcí SR a s ďalšími stavovskými organizáciami.

- O čo konkrétne pôjde?

Ako som už spomenul pôjde o dve hlavné oblasti:

- oblasť TOP-manažmentu samosprávy

- kontrolórov samospráv.

Termín zahájenia týchto vzdelávacích aktivít je plánovaný tak, aby sme využili synergický efekt u potenciálnych frekventantov z miestnej samosprávy po komunálnych voľbách z novembra 2014. Pár slov o oblasti vzdelávania TOP manažmentu. BBS ponúka absolvovanie vzdelávania s atraktívnym obsahom zameraným na vedomosti spojené s účelným vynakladaním finančných zdrojov, ale aj rozšírenie si obzoru o ďalší všeobecný prehľad a ich uplatnenie v prospech zvýšenia kvality života občanov v príslušnej obci, meste resp. regióne. Z celkového obsahového zamerania tohto vzdelávania by som zdôraznil hlavné oblasti: Financie územných samospráv vo verejných financiách - finančný manažment a finančné politiky. Miestny a regionálny finančný systém je súčasťou celého systému verejných financií. Základné funkcie verejných financií sa premietajú aj do miestnych financií, ktoré sú charakteristické svojou autonómiou a závislosťou na mechanizmoch financovania - väzby štát (štátny rozpočet) a územná samospráva (rozpočty obcí a rozpočty VÚC). Finančné politiky určujú princípy a ciele, ktoré usmerňujú prax finančného manažmentu miestnej samosprávy. Otvplyvňujú finančné rozhodovania, vedú k vypracovaniu finančných stratégií na dosiahnutie cieľov a zabezpečujú normu na hodnotenie a monitorovanie výkonnosti finančného manažmentu. Základnou metódou dosahovania finančných politík je finančné plánovanie, ktoré využíva viacero techník - zostavovanie rozpočtu, finančné prognózovanie, plánovanie investícií, plánovanie dlhu, monitorovanie trendov. Finančný manažment predstavuje tvorbu, presadzovanie a realizáciu finančných politík (grantový, dlhový, hotovostný manažment, maximalizácia príjmov, štandardizácia nákladov) Má svoju procesnú a personálnu rovinu. Rozpočtové hospodárenie obce a VÚC - tvorba rozpočtu a efektívnosť hospodárenia. Rozpočet je plán a nástroj na zabezpečovanie stanovených kompetencií a potrieb svojich občanov a na realizovanie rozvojovej politiky zvereného územia. Je výsledkom schopnosti predstaviteľov samospráv narábať s daným objemom prostriedkov. Autonómnosť a veľkosť rozpočtu je závislá tak na kvalite finančného manažmentu samosprávy, ale aj na rozpočtových pravidlách a kritériách financovania samospráv regulovaných štátom. Tvorba rozpočtu a dlhodobé financovanie majú svoju procesnú a legislatívnu stránku. Pri tvorbe rozpočtu sa rešpektujú platné normy a pravidlá a zostavovanie viacerými metódami. Dlhodobé financovanie predikuje finančnú stabilitu a predvídavosť. Dôležitý je proces financovania plánu kapitálových investícií a zvládnutie cyklu projektu kapitálových investícií. K týmto dvom predchádzajúcim tematickým blokom sa uskutočnia aj spoločné praktické cvičenia, pričom ich veľkosť bude limitovaná max. 20 účastníkmi v skupine.

- Primátori a starostovia sú verejní činitelia, od ktorých sa automaticky vyžaduje aj takpovediac kultúra vystupovania na verejnosti a v masmédiách.

Samozrejme a naše vzdelávacie aktivity sa orientujú aj týmto smerom. Urobím len krátky a nie úplný výpočet: Verbálna a neverbálna komunikácia - vystupovanie pred kamerou. Čo je komunikácia, prejav, efektívny prejav. Média - môžu nám pomôcť, ale aj ublížiť, ako ich využiť vo svoj prospech, ako sa pripraviť na prejav, ako komunikovať odborne, no zároveň ľudsky a prirodzene. Verbálna versus neverbálna komunikácia - gestika, mimika, proxemika. Oblečenie, tréna - ako ju prekonať, vystupovanie pred kamerou spojené s tréningom. Bezprostredným prínosom prednášok zo strany lektora bude aj poskytnutie vlastných rád, skúseností, trikov priamo z praxe. Zárukou profesionálneho odovzdania skúsenosti z tejto oblasti je Lucia Barošová, moderátorka verejnosti známej televízie, ktorá bude lektorovať v rozsahu 24 hodín túto, pre nás všetkých, dôležitú oblasť. Etika TOP manažmentu samosprávy, charakteristika všeobecných princípov etického správania, základné atribúty etiky manažéra, špecifiká etického správania TOP manažéra samosprávy, výhody a nevýhody etického správania a riešenie etických dilem v činnosti etického správania TOP manažmentu samosprávy Slovenská diplomatická služba - zameranie ekonomickej diplomacie vo väzbe na spoluprácu s územnou samosprávou. Úvod do diplomacie, dimenzie diplomacie, úlohy a postavenie ekonomickeho diplomata. Spolupráca a možnosti využitia ekonomickej diplomacie pre rozvoj samosprávy. Etiketa spoločenského správania a diplomatický protokol, štátny protokol, protokolárne prednostné poradie. Spoločenská etiketa spoločenská prednosť, oslovenie a tituly, interkultúrne aspekty spoločenského kontaktu. Spoločenské podujatia a ich účastníci (príprava, pozvánky, zasadací poriadok, pravidlá správania sa, oblečenie, servírovanie, protokolárne poradie účastníkov spoločenských podujatí) Využitie protokolárnych a etiketných pravidiel v oblasti miestnej samosprávy.

- Pre akú cieľovú skupinu je toto vzdelávanie zamerané a aký je jeho rozsah a termín?

Cieľovú skupinu by prioritne mohli tvoriť primátori miest, zástupcovia primátorov, prednostovia MsÚ a starostovia obcí, podpredsedovia samosprávnych krajov, riaditelia úradov samosprávnych krajov, pričom je na zvážení štatutára príslušnej inštitúcie, akého vedúceho zamestnanca deleguje na predmetné

vzdelávanie. Termín otvorenia je plánovaný na 14. apríla 2015 - 27. októbra 2015 s rozsahom 60 vyučovacích hodín. V praxi to znamená dvakrát za mesiac jednodňové sústreďenie v čase od 9. do 16. hodiny. V prípade mimoriadneho záujmu zo strany potenciálnych frekventantov z východného Slovenska a z časti stredného Slovenska, vytvoríme podmienky na vzdelávanie aj v Košiciach. Inak vzdelávanie bude prebiehať v Bratislave, v sídle BBS na Palisádach č.22 (v centre mesta).

- V úvode ste spomenuli aj vzdelávanie kontrolórov samospráv.

Ide o špecializované modulárne vzdelávanie pre hlavných kontrolórov v dvoch úrovniach:

- výkon kontroly vo verejnej správe s dôrazom na územnú samosprávu - základný kurz predovšetkým pre tých, ktorí majú minimálne skúsenosti s výkonom kontroly,

- výkon hlavného kontrolóra vo verejnej správe - pokročilý kurz pre zvýšenie kvalifikácie kontrolórov, so zameraním na činnosť hlavného kontrolóra.

Cieľom základného kurzu je poskytnúť odborné vzdelávanie širšieho zamerania pre kontrolórov verejnej správy. Po jeho absolvovaní by mali účastníci získať komplexný prierez vedomostí a teoretických znalostí spolu s praktickými príkladmi z praxe od skúsených lektorov pre zabezpečenie potrebných činností kontrolóra. Cieľom pokročilého kurzu je prehĺbenie vedomostí a najmä praktických zručností v odbore a získanie nových poznatkov predovšetkým diskusiou medzi účastníkmi a lektorom/lektormi, a to najmä so zameraním na činnosť hlavného kontrolóra. Garantmi a lektormi kurzov sú vysokokvalifikovaní lektori z **Ekonomickej univerzity v Bratislave** a Právnickej fakulty Univerzity Komenského v Bratislave, ako aj zástupcovia z Úradu vlády SR, Ministerstva financií SR, Ministerstva vnútra SR a Združenia hlavných kontrolórov miest a obcí SR a z ostatných stavovských organizácií SR. Termín otvorenia je plánovaný na 22. apríla 2015 - 26. novembra 2015 s rozsahom 8 modulov, základný kurz - spolu 96 hodín, pokročilý kurz - spolu 92 hodín. V praxi to znamená jedenkrát mesačne dvojdnové sústreďenie v čase od 9. do 16. hodiny, s možnosťou absolvovať celý kurz, alebo iba vybrané moduly, pričom vykonanie skúšky a získanie osvedčenia je podmienené absolvovaním aspoň 75 % výučby.

Viac informácií: Bratislavská Business School **Ekonomickej univerzity v Bratislave**, Palisády 22, 811 06 Bratislava, www.euba.sk/bbs

Zhovárал sa a snímka: (st)

[Späť na obsah](#)

35. Porota

[Téma: Ekonomická univerzita; zenskyweb.sk; 17/03/2015; Redakcia]

Mgr. Marek Maďarič
predseda nominačnej komisie
minister kultúry SR

Ing. Václav Mika
člen nominačnej komisie
generálny riaditeľ RTVS

Mgr. art. Marián Chudovský
člen nominačnej komisie
generálny riaditeľ SND

Ing. Erich Feix, CSc.
člen nominačnej komisie
člen predstavenstva Prvej stavebnej sporiteľne

RNDr. Tomislav Jurik
člen nominačnej komisie
generálny riaditeľ a predseda predstavenstva spoločnosti Unipharma - 1. slovenská lekárnická akciová spoločnosť

Dr. H.C. Prof. Ing. Rudolf Sivák, PhD.
člen nominačnej komisie
prorektor pre rozvoj **Ekonomickej univerzity v Bratislave**

prof. RNDr. Jaromír Pastorek, DrSc.

člen nominačnej komisie
splnomocnenec vlády SR pre výskum a inovácie

JUDr. Renáta Zmajkovičová
člen nominačnej komisie
poslankyňa Národnej rady SR

Ing. Marián Gajdoš
člen nominačnej komisie
zo spoločnosti GAMO, a. s.

PhDr. Elvíra Chadimová
člen nominačnej komisie
prezidentka TOP centra podnikateliek

Ing. Mikuláš Milko
člen nominačnej komisie
generálny riaditeľ CK Hydrotour

MUDr. Miroslav Mikolášik
člen nominačnej komisie
poslanec Európskeho parlamentu

Vladimír Grežo
člen nominačnej komisie
riaditeľ BKIS

Mgr. Mária Miková
člen nominačnej komisie
šéfredaktorka týždenníka Slovenka

Žofia Lehotská
člen nominačnej komisie
predsedníčka Odborového zväzu pôšt a logistiky

-END

[Späť na obsah](#)

36. Za pohodlie si musia študenti v Bratislave priplatiť. Porovnali sme ceny niektorých internátov

[Téma: Ekonomická univerzita; dnes24.sk; 17/03/2015; Tomáš Stupavský]

Študenti, ktorí prichádzajú do hlavného mesta za štúdiom zo všetkých častí Slovenska, musia v prvom rade riešiť ubytovanie. Väčšina z nich sa rozhodne pre bývanie na internátoch. V Bratislave majú na výber zo štátnych aj súkromných ubytovacích zariadení. Porovnali sme ceny niektorých internátov.
17. marec 2015 Tomáš Stupavský

O študentských internátoch na Slovensku je vo všeobecnosti známe, že väčšina z nich je v úbohom stave. Pleseň, starý nábytok, pobežujúce rôzne druhy živočíchov, to všetko môžete v útrobach niektorých "intrákov" nájsť. No nie všetky vyzerajú zle.

Niektoré internáty sa ozaj podobajú na päť hviezdikové hotely. Bohužiaľ väčšinou sa jedná iba o súkromné ubytovacie zariadenia. Avšak, kto si chce užívať luxus, musí si za služby aj priplatiť. Preto sa študenti častokrát rozhodujú, či dajú prednosť nadštandardnému bývaniu za vyššiu sumu alebo sa uspokojia s horšími priestormi, ale za nižšiu cenu.

Porovnali sme služby a ceny aké ponúkajú niektoré súkromné a štátne vysokoškolské internáty v Bratislave.
Student House

V mestskej časti Ružinov sa nachádza internát, v ktorom sa študenti musia cítiť ako v hotely. Student house ponúka vybavenie a služby na vysokej úrovni. Je to voľba pre tých, ktorí hľadajú alternatívu medzi internátom a privátnym ubytovaním.

Celkovo sa tu nachádza 59 apartmánov. Okrem toho majú študenti k dispozícii wellness, posilňovňu, práčovňu či študovňu. Ak sa chcú večer zabaviť pri poháriku môžu využiť miestny bar. Dokonca sa v tomto modernom internáte nachádza aj mini market alebo cooking room, ktorý je k dispozícii 24 hodín pre každého študenta. Pochopiteľne v celom zariadení je k dispozícii Wi-Fi.
Uninova Hostel

V Rači sa nachádza súkromný vysokoškolský internát Uninova Hostel, ktorý bol zrekonštruovaný v roku 2009. Určený je prevažne pre študentov Paneurópskej vysokej školy, ktorí tu majú k dispozícii 378 lôžok.

V zariadení sa okrem samotných izieb nachádza fitness centrum, spoločenská miestnosť, práčovňa, bufet a aj wellness. Aj tu je celý internát pokrytý Wi-Fi signálom.
Student Residence

V priestoroch novozrekonštruovaného Hotela Incheba môžu vysokoškolskí študenti nájsť komfortné bývanie, dobré podmienky pre štúdium a bohaté športové, kultúrne a spoločenské vyžitie s kvalitnou infraštruktúrou.

Internát na Viedenskej ceste ponúka vyšší štandard ubytovania. Pochopiteľne aj na tomto mieste sa nachádza Wi-Fi pripojenie, ďalej práčovňa, kuchynky, študovňa, fitness centrum, reštaurácia. No k dispozícií je aj tenisový kurt a beach volejbalové ihrisko.

Príjemné chvíle môžu mladí ľudia počas krásnych dní stráviť na letnej terase. Zákazníci môžu využívať aj zľavy zo vstupného na výstavy a podujatia organizované spoločnosťou Incheba, a. s.
Vysokoškolský internát Družba

Univerzita Komenského v Bratislave má niekoľko vysokoškolských internátov pre cezpoľných študentov. My sme si vybrali "intrák" nachádzajúci sa v Karlovej Vsi. Ten ťaží z výbornej polohy, keď za desať minút električkou môžete byť v centre. Každá izba má vlastné sociálne zariadenie (WC, vaňa), TV, chladničku, internet, izbový trezor a telefón pre príjem hovorov.

Okrem toho v celom komplexe sa nachádza študentská jedáleň, bary, kongresové centrum, či športoviská na tenis, basketbal a plážový volejbal.
Študentský domov Dolnozemska

Študenti dennej formy štúdia na **Ekonomickej univerzite v Bratislave** majú na výber z niekoľkých internátov. Študentský domov Dolnozemska sa nachádza priamo v areáli univerzity. Aj tu nájdú študenti vhodné podmienky pre štúdium, záujmovú činnosť, kultúrny a spoločenský život.

Prezrite si koľko stojí mesačné ubytovanie v jednotlivých internátoch:

Internát 1-lôžková izba 2-lôžková izba 3-lôžková izba
Student House Standard 350 eur Standard 175 eur Deluxe 175 eur
Uninova Hostel – 155 eur 155 eur
Student Residence 270 eur 155 eur –
Družba – 68.39 eur 64.07 eur
Dolnozemska – 64 eur 55,20 eur

[Späť na obsah](#)

37. VARIÁCIE ŠTÚDIA PRE ZAUJÍMAVÉ UPLATNENIE

[Téma: Ekonomická univerzita; Profit; 17/03/2015; 06/2015; s.: 39,40,41,42,43; Mobilita na školách; KLAUDIA LÁSZLÓOVÁ]

Ak si chce absolvent vysokej školy nájsť dobré uplatnenie, nestačí mu špecializácia v trendovom odvetví. Nevyhnutne potrebuje ďalšie odbornosti - IT, jazyky, komunikáciu, projektový manažment či základy podnikania. Niektoré netradičné kombinácie odborov predstavujú dokonca na trhu práce špeciálny bonus.

TEXT: KLAUDIA LÁSZLÓOVÁ

V spoločnosti Softec tvoria štyridsať percent zamestnancov ľudia, ktorých si sami vychovali ešte ako študentov infromatických odborov na Slovenskej technickej univerzite (STU) a Matematicko-fyzikálnej fakulte UK. Napriek tomu im niečo chýbalo, na niečo ich škola nepripravila. „Absolventom často chýbajú takzvané soft skills, mäkké zručnosti, ktoré sú nevyhnutné pri práci s klientmi," povedal pre Profit Ľuboš Korbaš, manažér ľudských zdrojov Softecu.

VÝHODA MNOHOSTRANNOSTI. V praxi väčšina absolventov rieši tieto problémy, ako sa vraví, za

jazdy, rovno v zamestnaní. V lepšom prípade má firma pre svojich zamestnancov systém vzdelávania. V tom horšom to musí človek zvládnuť sám. Softec takýto program má. Aktívne počúvanie, asertívne správanie, manipulačné techniky, projektové riadenie, voľba vhodných slov do analytických textov to všetko je v ňom podľa slov Ľ. Korbaša zahrnuté. Aj mnoho ďalších firiem si svojich zamestnancov vychová podobným spôsobom. Nikto keď si študent už počas štúdia uvedomí, čím všetkým by mal doplniť svoje odborné vzdelanie, stáva sa jasným favoritom vo výberových procesoch. „Ak si máme vybrať z dvoch kandidátov na pracovnú pozíciu s rovnakými odbornými kvalitami, určite si vyberieme toho, kto absolvoval niečo navyše z oblastí, kde získal mäkké zručnosti, má prípadne aj nejaké humanitné vzdelanie," hovorí Ľ. Korbaš. Ďalším takýmto bonusom môže byť napríklad kombinácia IT so znalosťou segmentu, pre ktorý firma vyrába softvéry: bankovníctvo, mobilné technológie, štátna správa. Opäť firma zaučí absolventov, ale znalosť segmentu môže byť tým maličkým závažím, ktoré preváži jazýček na váhach vo výberovom procese. Nikto to nevie lepšie ako Angličanka Carol Stephensová. „Aj keď som bola celkom dobrá vo všetkých predmetoch, vždy som mala rada dejiny a staré civilizácie. A tak som sa prihlásila na štúdium egyptológie. Získala som bakalársky titul a zrazu som nevedela, čo ďalej. Egyptológia je tu stále populárna, takže absolventov tohto odboru je viac než dosť. A nie každý si nájde dobrú prácu." Musela zväziť, na čo sa zamerať. Pragmatické rozhodnutie ju zaviedlo na odbor informačných technológií, kde si dokončila magisterské štúdium. „A verte či nie, keď som práve dostala diplom, vypísali na prestížnej Škole afrických a orientálnych štúdií v Londýne konkurz na programátora a koordinátora databázového systému. S mojím kombinovaným vzdelaním som nemala konkurenciu," pochvaľuje si Carol, ktorá sklbila vášeň s novou odbornosťou a vďaka tomu má už desať rokov prácu snov.

HUMANITNÉ VEDY AKO BONUS. Manažér ľudských zdrojov Softecu Ľ. Korbaš je sám príkladom toho, aké môže byť dôležité humanitné vzdelanie vo veľkej IT firme. „Študoval som andragogiku a sociálnu psychológiu. V roku 2000 som získal zamestnanie v IT firme, lebo majitelia pochopili, že potrebujú niekoho, kto im pomôže premostiť komunikáciu s expertmi IT odborov a vybuduje systém na rozvoj soft skills zamestnancov," hovorí. Výsledkom jeho pätnásťročnej práce je funkčný systém vzdelávania. „**Ekonomická univerzita** tiež pripravuje odborníkov pre HR, ale ich systém nie je vhodný pre IT firmy. Tam je vhodný humanitne vedený HR manažment," dodáva Ľ. Korbaš. Absolvent humanitného odboru mal teda prednosť, prečo? „Pre absolventov humanitných odborov je charakteristické kritické myslenie, schopnosť komplexne analyzovať problémy a vnímať ich z rozličných perspektív, ďalej tvorivosť a invenčnosť, komunikačné a prezentačné schopnosti a kultúrna citlivosť," hovorí Martin Slobodník, prodekan Filozofickej fakulty UK pre rozvoj a informačné technológie. Zuzana Husárová sa stala odborníčkou v niečom, kde sa spája humanitné vzdelanie, umenie i digitálne technológie. Pre svoju špecializáciu sa rozhodla ku koncu štúdia na Trnavskej univerzite, keď na odbore anglistiky a amerikanistiky robila diplomovú prácu z modernej literatúry. Od nej sa dostala k digitálnemu umeniu a literatúre, z ktorých si neskôr urobila doktorát. Dnes je jednou z akademických expertov na digitálnu literatúru, ktorých počet je na Slovensku jednociferným číslom. Zuzana prednáša digitálnu literatúru v Bratislave na Pedagogickej fakulte Univerzity Komenského a v Brne na Masarykovej univerzite. Okrem toho píše a so svojimi performáciami cestuje na festivaly po celom svete. Práve ona nás uviedla ďalší príklad jedinečného spojenia humanitných a technických vied, s ktorým sa stretla počas štúdií v USA. „Na stáži na Massachusettskom technologickom inštitúte (MIT) som sa zúčastnila na prednáške psychológa o robotike. Hovoril o tom, aké dôležité je konštruovať takzvané milujúce roboty, ktoré starým a osamelým ľuďom dokážu okrem technickej pomoci poskytnúť aj pocit kamarátstva, povedať - mám ťa rád. Študenti robotiky na MIT, ktorí majú povest' géniov, sa priznali, že o tom dovtedy vôbec nerozmýšľali." Možno sme práve niekoho inšpirovali, aby študoval IT a psychológiu. Humanitné vzdelanie sa môže zísť aj pre dnes trendové analýzy sociálnych sietí. Absolventov s takouto kombináciou určite nie je na trhu práce pretlak. „Poznanie spoločenských a humanitných vied je nevyhnutné preto, že nijakú z kľúčových civilizačných výziev nemožno vyriešiť bez vkladu týchto vedných disciplín," hovorí M. Slobodník.

MOBILITA JE RIEŠENIE. Motivovať študentov, aby neostávali otrokmi jednej špecializácie, a presvedčiť ich o tom, že všeobecný rozhľad a kombinácia technických a humanitných odborov sa na trhu práce cení, však nestačí. V rámci existujúceho systému akreditovaných odborov na Slovensku sa totiž študenti len veľmi ťažko hýbu už medzi odbormi, nieto ešte medzi fakultami a školami. „Univerzity sú u nás vnútorne uzavreté, ktokoľvek môže študovať IT predmety na Matematicko-fyzikálnej fakulte UK, prípadne z študenti z rôznych fakúlt by mohli jazyky absolvovať na filozofickej fakulte. Ale veľmi to nerobia, čo je škoda," hovorí Renáta Králiková, špecialistka na vysoké školstvo v Inštitúte pre dobre spravovanú spoločnosť (SGI). Angličanka Carol mala šťastie, že jej systém umožnil získať humanitný základ a skombinovať ho s technologickou špecializáciou. Slováci Z. Husárová a Ľ. Kardoš sa k svojej súčasnej špecializácii prepracovali až po skončení štúdia. „Škola mi dala tak tridsať percent toho, čo potrebujem v praxi, ostatné som získal v ďalšom vzdelávaní. Štyri roky som študoval psychoterapeutický výcvik a koučing. Keby som dnes ako študent psychológie na začiatku štúdia zistil, že sa chcem špecializovať na ľudské zdroje, ani teraz by som nemal oveľa väčšie možnosti," poukazuje na problém Ľ. Kardoš. „Ak by som si teraz vybrala digitálne umenie ako špecializáciu, nemala by som inú možnosť, ako riešiť to v zahraničí," pridáva sa Z. Husárová. Keďže sa teraz na mobilitu môže pozrieť už aj ako pedagóg, dodáva, že kým v Amerike majú študenti štyri alebo päť povinných predmetov a šestnásť

hodín do týždňa, na slovenských školách majú predmetov týždenne aj dvanásť. „Pri tomto systéme študenti nestíhajú nič navyše, ani sa zorientovať, čo sa kde dá študovať.“ Študent teda nemôže, nestíha alebo jednoducho málo využíva možnosti vybočenia z vybraného študijného plánu. Zoznam akreditovaných predmetov z troch päťn tvoria odborné a zvyšok povinne voliteľné a výberové predmety. „Pomohlo by, keby sa neakreditovalo na úrovni špecializácie, ale o úroveň vyššie, na úrovni odboru. Vytváralo by to väčší priestor pre variácie štúdia. V Česku už idú týmto smerom,“ uzatvára R. Králiková z inštitútu SGI.

KEĎ SI ŠTUDENT UŽ POČAS ŠTÚDIA UVEDOMÍ, ČÍM VŠETKÝM BY MAL DOPLNIŤ SVOJE ODBORNÉ VZDELANIE, STÁVA SA FAVORITOM VO VÝBEROVÝCH PROCESOCH

NA EKONOMICKEJ UNIVERZITE TIEŽ PRIPRAVUJÚ ODBORNÍKOV NA ĽUDSKÉ ZDROJE, ALE ICH SYSTÉM NIE JE VHODNÝ PRE IT FIRMY

POZNANIE SPOLOČENSKÝCH A HUMANITNÝCH VIED JE NEVYHNUTNÉ PRETO, ŽE NIJAKÚ Z KLÚČOVÝCH CIVILIZAČNÝCH VÝZIEV NEMOŽNO VYRIEŠIŤ BEZ VKLADU TÝCHTO VEDNÝCH DISCIPLÍN

V RÁMCI SYSTÉMU AKREDITOVANÝCH ODBOROV NA SLOVENSKU SA ŠTUDENTI LEN VEĽMI ŤAŽKO HÝBU UŽ MEDZI ODBORMI, NIETO EŠTE MEDZI ŠKOLAMI

Mobilita za hranicami

V Európe sa organizácia vysokého školstva riadi takzvaným bolonským procesom, ktorý má 47 signatárov (vrátane Slovenska) a prekračuje hranice EÚ aj kontinentu. Pravidlá akreditácie odborov, uznávania diplomov a kreditných systémov sú vo všetkých krajinách rovnaké, ale rozdiely v mobilite medzi školami sú veľké. Napríklad v Británii môže študent absolvovať jeden odbor na bakalárskom a iný na magisterskom stupni, zatiaľ čo na Slovensku je problém aj to, aby si študent bakalárskeho stupňa zapísal predmet z magisterského: nedostane zaň kredity. Závisí to, samozrejme, nielen od pravidiel akreditácie, ale aj od veľkosti univerzity, jej organizácie a spolupráce s inými univerzitami. V USA systém podporuje maximálnu mobilitu a orientáciu na prax. „Po skončení strednej školy študenti majú možnosť najskôr absolvovať dvojročnú ‚college‘, kde majú iba všeobecné predmety. Potom nasleduje bakalárske štúdium a väčšina z nich titulom bakalára skončí štúdium. Má ale možnosť študovať ďalej na magisterskom a doktorandskom stupni alebo dokonca hneď na doktorandskom. Mala som možnosť presvedčiť sa, že tam každý s každým spolupracuje lektori, odborníci aj študenti sa voľne pohybujú medzi školami,“ hovorí lektorka digitálnej literatúry Zuzana Husárová. „Každý študent má jeden hlavný predmet - ‚major‘, z ktorého si robí bakalársky titul. Okrem toho musí absolvovať deväť základných oblastí, ktoré mu dajú širšie vzdelanie. Sem patria humanitné, sociálne, prírodovedné a umelecké predmety. Študenti si za štúdium platia a keď chcú, môžu byť na škole päť-šesť rokov a získať dva tituly, prípadne jeden hlavný a jeden vedľajší,“ charakterizuje systém štúdia na univerzite v americkom štáte Montana vedúci katedry matematiky Tomáš Gedeon, pôvodom zo Slovenska. Nora Franzová, ktorá prednáša matematiku na Langara College v kanadskom Vancouveri, opisuje systém garantujúci absolútnu slobodu pohybu medzi jednotlivými školami. „Vo Vancouveri máme organizáciu, ktorá sa stará o mobilitu študentov. Naši študenti môžu začať na ktorejkoľvek akreditovanej škole a potom sa presunúť na inú, a zase na inú. Vždy si prenesú kredity a absolvované kurzy. Označujú sa ako ‚artikulované‘ - to znamená, že sa učia na viacerých školách, ktorých predstavitelia sa raz za čas stretnú a potvrdia si, že vyučujú viac-menej to isté v danom kurze,“ tvrdí N. Franzová. Z. Husárová si zo štúdií v zahraničí odniesla aj to, ako sú školy prepojené s praxou. „Firmy financujú vysoké školy, ktorým sa to mnohonásobne vráti, keď študentom dávajú riešiť reálne projekty z praxe. Spoločnosť a školstvo tu pôsobia ako partneri, zatiaľ čo na Slovensku akoby rešpekt spoločnosti voči školám chýbal,“ hovorí.

PRÍPRAVA NA PODNIKANIE

Dobrým príkladom medzi slovenskými vysokými školami, ktoré majú komplexný program výučby základov podnikania, sú Slovenská technická univerzita (STU) a Vysoká škola múzických umení (VŠMU).

STU má dlhú prax spolupráce s podnikateľským sektorom. Základy podnikania, marketingu, manažmentu, inovácií a komunikácie sú zaradené do študijných plánov jednotlivých odborov. Vyuvíja ich samostatný vedecký Ústav manažmentu STU.

Na VŠMU existuje katedra divadelného manažmentu a špecializácia s rovnakým názvom sa tu vyučuje už od roku 1999. Učí sa buď samostatne, alebo v kombinácii, napríklad s hudobnou dramaturgiou. Manažment v umení môže však absolvovať každý študent umeleckých odborov.

V roku 2011 sa obe školy, spolu s VŠVU, zúčastnili na spoločnom projekte Kultúrny rozvoj mesta - interdisciplinárnom vzdelávacom module, ktorý vznikol pod záštitou Inštitútu pre dobre spravovanú

spoločnosť (SGI). Tímy z troch škôl mali spoločne navrhovať projekty kultúrneho rozvoja Bratislavy.

Foto:

PREDNÁŠA ĽUBOŠ KORBAŠ

RENÁTA KRÁLIKOVÁ

MARTIN SLOBODNÍK (V STREDE)

ZUZANA HUSÁROVÁ

[Späť na obsah](#)

38. Braňo Závodský Naživo: Ján Remeta

[Téma: Ekonomická univerzita; Rádio Expres, 12:10; 17/03/2015; Braňo Závodský Naživo]

Branislav Závodský, moderátor: "Znížiť dane a odvody, lepšie vyberať DPH, aj firemné dane, a bude na Slovensku zasa lepšie. Toto nie sú výhrady a návrhy opozície. So štúdiou, ako to robiť lepšie, prichádza samotné ministerstvo financií spolu s OBSE, teda Organizáciou pre bezpečnosť a spoluprácu v Európe. Ako by sa mali dane znižovať a ako ich lepšie vyberať? Aké sú odporúčania? A pretavia sa nakoniec aj do reálneho života? O tomto všetkom sa pobavíme s analytikom ministerstva financií, z Inštitútu finančnej politiky, Jánom Remetom. Dobrý deň, pán Remeta, vitajte."

Ján Remeta, analytik Inštitútu finančnej politiky pri ministerstve financií (host v štúdiu): "Dobrý deň vám a aj poslucháčom Rádia Expres."

Branislav Závodský: "Veľmi pekne vám ďakujeme, aj že ste prišli. Na úvod, aby nám teda bolo celkom jasné, o čom tu hovoríme, mohli by ste nám veľmi stručne vysvetliť, čo je to za štúdiu a o čom je teda?"

Ján Remeta: "Jasné. Štúdiu sme vypracovali, ešte vám opravím trošku, s OECD, čo je Organizácia pre ekonomický rozvoj a spoluprácu."

Branislav Závodský: "Tak, samozrejme. Prepáčte."

Ján Remeta: "Nevadí, nič sa nedeje. Táto štúdia by mala vyvolať diskusiu o tom, ako by mohol vyzeráť daňový systém na Slovensku z hľadiska analytikov a tej ortodoxie ekonómie. To znamená, že naším zámerom bolo vyvolať širokú diskusiu v rámci ekonómov a odbornej verejnosti, ako by to mohlo vyzeráť v zdanení celkovo na Slovensku."

Branislav Závodský: "Rozumiem tomu. Chystáte k tomu, povedzme, aj nejaké podujatia, nejaké ďalšie diskusie, lebo vidíte, no padlo to na úrodnú pôdu, už dnes o tom začíname verejne diskutovať, snáď sa chytia aj ďalší, teda ekonómovia, odborná verejnosť."

Ján Remeta: "Je to naším cieľom, proste čo najviac diskutovať o týchto témach. Prvou lastovičkou už bola prezentácia minulý piatok, ktorú sme organizovali pred analytikmi z Tatra banky, Národnej banky Slovenska, **Ekonomickej univerzity**, a všetky tieto odporúčania, ktoré sme spolu formulovali s OECD, sme navzájom diskutovali, a ich názory a pohľad na tieto odporúčania."

Branislav Závodský: "Môžeme sa k tomu ešte vrátiť nakoniec, ale teraz poďme teda priamo po tých témach, čo je také asi najzaujímavejšie, sú samozrejme dane a odvody, no a tam z tej správy, ktorá teda vyšla v médiách, tak veľmi, veľmi stručne zhodnotená tá štúdia, tak tam sa hovorí o tom, že určite by sme mali ísť trošku sa pozrieť na zdaňovanie práce, ak tomu správne rozumiem, teda na daň z príjmu, že čo s tým teda urobiť. V týchto chvíľach je to jasné, fyzické osoby majú 19-percentnú daň, firemné dane sú cez 20 percent, ale aj pri fyzických osobách to môžu dotiahnuť až do 25 percent, čiže keby sme sa bavili reálne, tak malo by sa toto nejak zmeniť, mali by ísť tie sadzby nižšie, alebo by sa to malo len nejak teda, povedzme, z jednej kôpky na druhú prehadzovať?"

Ján Remeta: "Hlavným problémom, a teda výzvou, ekonomickou výzvou Slovenskej republiky je v súčasnosti zamestnanosť, dlhodobá nezamestnanosť, máme jednu z najvyšších nezamestnaností mladých absolventov, máme jednu z najvyšších nezamestnaností, nesúlad... práce a dopytu na trhu práce, čiže hlavným cieľom a odporúčaním je znížiť zaťaženie práce, avšak problémom nie je samotná daň z príjmu, ale vysoké odvodové zaťaženie."

Branislav Závodský: "Práve to som chcel povedať, že odvody máme jedny z najvyšších vôbec v Európskej únii."

Ján Remeta: "Áno, to platí. Keď sa pozrieme na porovnanie napríklad s priemerom OECD, krajiny v OECD v priemere tak, ako aj na Slovensku, 50 percent z daní vyberajú práve zo zaťaženia práce. Problémom však, že my z toho zaťaženia práce až 80 percent generujeme práve z odvodov, kdežto iné krajiny sú na úrovni 50 percent, čiže je to pomerne vysoké, a sťažuje to zamestnávanie, nakoľko zvyšuje to náklady práce."

Branislav Závodský: "V súčasnosti je ten podiel odvodov na príjme človeka, ak to zoberieme priemerne, povedzme zamestnanca, tak aký je to pomer z tej mzdy, ktorú dostane, ktorú musí odviesť na odvodoch približne?"

Ján Remeta: "Pri priemernom zamestnancovi to je okolo 60, 70 percent."

Branislav Závodský: "To znamená, že ak sú tie odvody tak vysoké, a tvoria tak podstatnú časť z jeho zárobku, vaša analýza a odporúčanie je aké, kde by mali ísť?"

Ján Remeta: "Naše odporúčanie je zamyslieť sa nad tým, ako znížiť zaťaženie práce. Tým hlavným posunom by malo byť práve zníženie toho odvodového zaťaženia, ale otázkou je, akým spôsobom to je. Sú na stole hlavne dva smery. Tým prvým smerom je celkové zníženie odvodového zaťaženia pre všetkých, alebo potom sa selektívne zamerať na konkrétne skupiny, ktoré sú znevýhodnené, buď na trhu práce, alebo kde máme tie najväčšie problémy. Jedna, aj druhá strana má svoje výhody, aj nevýhody. Tou nevýhodou hlavnou toho neutrálneho zníženia zaťaženia práce pre všetkých je vlastne to, že je to príliš drahé. Čiže nevieme či si to budeme môcť dovoliť..."

Branislav Závodský: "Toto máte aj odstupňované na nejaké, že ak by to kleslo, ja neviem, o koľko percent, pre štátny rozpočet by to znamenalo taký výpadok a taký, aby teda..."

Ján Remeta: "V minulosti sme kalkulovali napríklad, že ak by sme zaviedli odvodovú odpočítateľnú položku vo výške 67 percent priemernej mzdy, stálo by to rozpočet vo výške 4,4 percenta HDP. Čiže tiež sú to veľké peniaze."

Branislav Závodský: "To už sú naozaj obrovské peniaze. Ak teda sa rozprávame o odvodoch, nakoniec to už dlhé roky aj ekonómia, teda mimo ministerstva financií upozorňujú na to, že by sme s tým naozaj mali niečo robiť, aby naši ľudia nemuseli platiť tak veľké peniaze zo svojich výplat, ale ak sa znovu vrátim k tej dani z príjmu, tak tá 19-percentná sadzba, tá sedí?"

Ján Remeta: "Tá sedí."

Branislav Závodský: "Alebo vy ste s ňou šli nižšie v rámci odporúčaní?"

Ján Remeta: "V rámci odporúčaní ako nebola v diskusii samotná daň z príjmov fyzických osôb, nakoľko proste v porovnaní s ostatnými krajinami zdaňujeme relatívne nižšie ako ostatné krajiny v OECD."

Branislav Závodský: "Mali sme tu aj taký problém, riešila to aj bývalá pravicová vláda Ivety Radičovej, a hneď potom aj vláda, ktorú na ministerstve financií zastupujete, a to bol ten problém, že čo sa týkalo daňového zaťaženia, v porovnaní zamestnanci, živnostníci, firmy, a vzniklo z toho to, že tí zamestnanci sa majú najhoršie z toho pohľadu platenia. Dnes už ten problém nie je taký, keď aj, povedzme, živnostníkom sa zrušili tie paušálne odpočítateľné veci a takéto."

Ján Remeta: "Áno, zmeny v rokoch 2013, 2014 a de facto aj 2015 znížili rozdiel v zdanení zaťaženia práce, rôznych úväzkov, to znamená, že keď v roku 2012 napríklad príjmy z dlhu neboli zodvodnené vôbec, príjmy, resp. zisky živnostníkov boli zdanené oveľa nižšie ako príjmy zamestnancov, a posledné zmeny, ktoré sa uskutočnili, tak to viac priblížili to zaťaženie, aby nevznikli také neželané motivácie na trhu práce, kde ľudia zo zamestnaneckých pomerov nám prechádzali do dohôd, a zároveň rástol počet živnostníkov, ktorí mali charakter závislej práce. To znamená, jednoducho povedané, keď sme si porovnali údaje z roku 2004... 2005, pardon, tak počet dohodárov, ktorí sa stávali zamestnancami, bol vo výške cca 2 percent, v roku 2012 to už bolo 12 percent."

Branislav Závodský: "Tým, že sa upravili tie podmienky, a už nebolo pre nich tak výhodné... rozumiem tomu. Inak je zaujímavé, ako aj samozrejme tieto vládne opatrenia, nariadenia ovplyvňujú ten bežný život, lebo zas ekonómia hovoria, že v posledných mesiacoch a možno aj v poslednom roku zas nám ubúdajú živnostníci a pribúdajú eseročky, ale zas tam tiež vznikol problém, keď sa obmedzilo to zakladanie tých eseročiek, čiže toto tiež nie je problém, že sa to tak trochu deformuje potom celé?"

Ján Remeta: "Svojím spôsobom je to problém, ale ten vyplýva práve z toho rozdielného zdanenia práce a potom ziskov právnických osôb. Živnostníci majú motiváciu viac zakladať eseročky, alebo daňovo optimalizovať, to nie je, že robia daňové úniky, ale optimalizujú v rámci zákonných možností a prelievajú

si príjmy do takých úväzkov, ktoré sú nižšie zdanené. A keďže to vytvára súčasná legislatíva, vytvárala doteraz, je možnosť oveľa viac, tak proste sa to dialo."

Branislav Závodský: "V rámci tej štúdie ma zaujala jedna vec, až skoro neskutočne to znelo, pretože tam konštatujete zlý výber daní u právnických osôb, dokonca sa tam píše, že za posledné roky daň neplatilo viac ako 50 percent firiem na Slovensku, to je niečo neuveriteľné, ale to sa chcem opýtať, zavedením daňovej licencie to padá asi, lebo teraz už budú všetky právnické osoby musieť zaplatiť, povedzme, tú tzv. minimálnu daň, teda daňovú licenciu, takže to bude asi lepšie už. Alebo nie?"

Ján Remeta: "Áno, bude to lepšie, ale nehodnotil by som to lepšie, bude platiť, že budú zrazu platiť všetky právnické osoby, ktoré sú založené za účelom dosahovania zisku, budú platiť určitú daň, zavedenie minimálnej dane bolo reakciou na dlhodobu klesajúci výnos dane z príjmov právnických osôb relatívne voči tej makrozákadni, z ktorej sa platí. Tým hlavným problémom, ktorý sme by identifikovali z údajov z daňových priznaní, ktoré sme analyzovali, došli sme k tomu, že každoročne od roku 2004 viac ako 50 percent neplatí daň..."

Branislav Závodský: "To je neuveriteľné."

Ján Remeta: "A oveľa väčší problém je, ešte keď sme sa na to pozreli hlbšie, je, že sme tam našli pätinu firiem, ktoré existovali v období ôsmich rokov nepretržite a nezaplatili daň ani v jednom z tých rokov."

Branislav Závodský: "A to bolo čo? Čo boli rôzne daňové optimalizácie, presuny ziskov do nejakých nákladov, alebo tieto veci?"

Ján Remeta: "Áno. Nemáme urobenú detailnejšiu analýzu, čo sú dôvody tak nízkeho pomeru platenia daní, problémom však je, a demonštruje to, že ide aj o daňové úniky, najmä to, že 57 percent z tej jednej pätiny vlastne boli firmy, ktoré v celom období vykazovali daňovú stranu, čiže je úplne nelogické, aby firma mohla fungovať nepretržite osem rokov, vykazovať daňovú stranu, pričom tá priemerná daňová strata dosahovala približne 30-tisíc eur ročne."

Branislav Závodský: "Rozumiem. Dobré. Ak teraz to zabezpečí štát minimálne tou minimálnou daňou, ale ešte stále to nebude ono, ak správne chápem to, čo hovoríte, aké ďalšie návrhy z vášho pohľadu tam sú, aby výber daní od právnických osôb, a teraz myslím daní z príjmu, bol ešte lepší?"

Ján Remeta: "Ten lepší výber daní sa dá dosiahnuť efektívnejšou kontrolou..."

Branislav Závodský: "Napríklad aj... teda vy ste hovorili kontrolu, ja som čakal, že poviete niečo iné, ale napríklad aj znížením tej dane? Lebo ja som trochu aj tam smeroval, aj minister financií Peter Kažimír po tom, ako súčasná vláda zdvihla daň z príjmu právnických osôb na 23 percent, hovoril, že máme lepší výber, no tak snáď o nejaký ten percentuálny bodík by sme mohli ísť dole, ale zatiaľ teda žiadne konkrétne návrhy v tomto nie sú."

Ján Remeta: "Pri zavedení minimálnej dane už došlo k zníženiu sadzby dane. Pôvodne v roku 2013 bola vo výške 23 percent, so zavedením minimálnej dane sa znížili a na 22 percent s cieľom motivovať tie subjekty, ktoré platia dane, a znížiť im daňové zaťaženie. My si myslíme, analytici a OECD, že je priestor na zníženie tej sadzby dane..."

Branislav Závodský: "Aké?"

Ján Remeta: "Ten závisí od úspechu výberu tejto dane a rozšírenia základu dane."

Branislav Závodský: "Ja by som sa vás spýtal v tejto chvíli, a v pozícii, keď ste vypracovávali štúdiu, tak by to bolo aké číslo? 20? Alebo nebudaj naspäť 19?"

Ján Remeta: "Je to ťažko diskutovať o konkrétnych číslach v tejto chvíli. Podstatná nie je samotná sadzba dane, ktorá je zákonná, ale podstatná je efektívna sadzba dane, do ktorej musíte zaradiť všetky veci, ako sú odpisovanie, zdanenie dividend atď., a keď si zrátate všetky tieto veci, dostanete výslednú a efektívnu sadzbu dane, ktorá hovorí o tom zdanení podnikateľského subjektu, a by treba porovnávať, a v tomto kontexte my na tom nie sme až tak zle ako v prípade základnej sadzby dane, v porovnaní s našimi konkurentmi vo V-4, čiže nie je dôvod nejak výrazne zvyšovať, a sme určite obmedzení..."

Branislav Závodský: "Znižovať. Znižovať..."

Ján Remeta: "Znižovať, pardon. Ospravedlňujem sa, a nie je dôvod ani z toho cieľa, že potrebujeme konsolidovať verejné financie."

Branislav Závodský: "Čiže radšej teraz radíte vydržať a neznižovať a zbierať tie peniaze na deficit a na

dlh, a ja neviem, na čo všetko?"

Ján Remeta: "Skôr radíme zvýšiť úspešnosť a tie peniaze použiť na zníženie dane."

Branislav Závodský: "Dobre, tak to je zaujímavé. Samozrejme, tomu som rozumel, to je samo o sebe zaujímavé. Ešte by som s určite pristavil na skok aj k dani z pridanej hodnoty, lebo to je tak veľká téma, aj tejto vlády, ktorá teda sa snaží zvrátiť ten strašne negatívny trend, ktorý na Slovensku máme zhruba od roku 2006. Mám taký pocit, že už sa dostávame na tú úroveň výberu DPH, ktorá bola v tých časoch na Slovensku, čo radia analytici svojmu ministrovi, aby to bolo ešte lepšie, aj po sérii tých opatrení, ktoré tu vidíme, ktoré boli zavedené posledné dva roky?"

Ján Remeta: "Náš pohľad na to je, že treba prvotne vyhodnotiť všetky opatrenia, ktoré boli prijaté, spätne, a ich účinnosť na zvýšenie úspešnosti výberu dane, vybrať tie najefektívnejšie, na ne sa zamerať ešte väčšmi, a tie, ktoré boli menej efektívne, alebo ktoré neprospeli tak, ako sme pôvodne očakávali, možno zvážiť ich ďalšie..."

Branislav Závodský: "Budte trošku konkrétnejší, ktoré sú také problematické z tých opatrení, ktoré by boli... dobré zrušiť teda."

Ján Remeta: "No, v súčasnosti je... ťažko hodnotiť, ktoré opatrenia sú tie najefektívnejšie. Treba povedať, že naraz bolo prijatých takmer 50 opatrení na boj proti daňovým únikom, a je veľmi zložitá vyhodnotiť, obzvlášť, keď... sa nemyslelo na všetko, na všetky potrebné dáta, ktoré by boli k tomu potrebné, ale myslíme si, že jedno z opatrení, ktoré pozitívne prispelo, je napríklad zrušenie registrácie nekontaktných osôb napríklad, to je asi jedno, ktoré by som..."

Branislav Závodský: "Čiže nechcete vybrať naopak aspoň jedno, dve, ktoré nepadli na úrodnú pôdu."

Ján Remeta: "Zatiaľ nie je taká..."

Branislav Závodský: "Že tam nie sú."

Ján Remeta: "... zatiaľ nie je taká analýza k dispozícii, čiže ťažko sa vyjadrovať."

Branislav Závodský: "Dobre. No tak budeme samozrejme na to čakať, aj na to, ako vôbec s týmito vašimi návrhmi bude pracovať samotný minister financií, preto možno aj moja posledná otázka, že viete, no keď poviete podnikateľovi, alebo či je to teda živnostník, alebo je to právnická osoba, alebo sa budete baviť so zamestnancom a budete mu hovoriť o znižovaní odvodov, tak bude určite rád, pretože to vždy znamená, že viac peňazí zostáva v jeho vrecku, a preto sa pýtam na záver, že do akej miery táto štúdia, ktorú aj s OECD ste teda vypracovali, bude mať nejaký reálny vplyv aj na ministra financií Petra Kažimíra, aby to zobral za svoje, a aby sme, povedzme, ja neviem, o týždeň, alebo o mesiac po rokovaní vlády na tlačovej besede počuli, že vláda ide znižovať odvody."

Ján Remeta: "Tak, ako som spomínal, cieľom tej diskusie bolo vyvolať tú odbornú diskusiu a presvedčiť čo najviac analytikov, nájsť spoločný prienik, ako by mohol vyzeráť daňový systém na Slovensku. Veľmi dobre vieme, že sme rok pred voľbami a jednotlivé politické strany budú chystať svoje programy pred voľbami, a to je priestor, akým spôsobom by sme mohli tento náš nápad čo najviac optimálny systém presunúť do ich programu."

Branislav Závodský: "Čiže do volieb nejaké zásadné zmeny asi očakávať už nemôžeme."

Ján Remeta: "Skôr nie."

Branislav Závodský: "Dobre. No, uvidíme, ako to celé dopadne. Ján Remeta, analytik Inštitútu... ministerstva financií, Inštitút finančnej politiky, aby som bol úplne celkom korektný. Veľmi pekne vám ďakujem, že ste boli, a samozrejme ešte príjemný deň."

Ján Remeta: "Ja ďakujem tiež veľmi pekne vám, aj za to, že som mal možnosť odprezentovať výsledky tejto štúdie."

Branislav Závodský: "Dovidenia."

Ján Remeta: "Dovidenia."

[Späť na obsah](#)

39. Spoznajme príbehy ÚSPEŠNÝCH

[Téma: Ekonomická univerzita; Slovenka; 17/03/2015; 11/2015; s.: 16,17; Nezaradene; LUDMILA GRODOVSKÁ]

Odštartovala anketa SLOVENKA ROKA 2015

Počas doterajších šiestich ročníkov ankety Slovenka roka, ktorú vyhlasuje týždenník Slovenka v spolupráci s Rozhlasom a televíziou Slovenska a Slovenským národným divadlom, mohla verejnosť spoznať už viac ako stodvadsať výnimočných žien. Na tlačovej besede, ktorou oficiálne odštartoval siedmy ročník tejto prestížnej ankety, sa predstavilo ďalších dvadsaťpäť skvelých dám. V ôsmich kategóriách sa budú uchádzať o titul Slovenka roka 2015.

„Tento priestor v hoteli Devín je pekný, ale spoločnosť, ktorá sa tu zišla, je ešte krajšia,“ povedal na úvod svojho príhovoru generálny riaditeľ RTVS Václav Mika a doložil, že ešte nikdy sa takto zrána necítil v spoločnosti toľkých pekných a úspešných dám. Podobných komplimentov na adresu dvadsiatich piatich nominovaných, ale aj mnohých, ktoré sa medzi kandidátky na titul Slovenka roka nedostali, odznelo na tlačovej besede mnoho. Možno je aj dobre, že v komisii, ktorá každoročne vyberá nominantky v ôsmich kategóriách, prevažujú muži. Ich úžas a obdiv nad tým, čo niektoré ženy dokážu, je nefalšovaný a úprimný. Viacerí vyslovili vďačnosť za možnosť byť pri tom, keď sa vyberá z množstva návrhov a spoznávajú príbehy žien, o ktorých dovtedy nikdy nepočuli a ktoré skromne vo svojich laboratóriách, pracovniach, ambulanciách či v kontakte s ľuďmi, ktorí potrebujú pomoc, dokazujú svoju múdrosť, silu, tvorivosť, schopnosť viesť iných a meniť svet. Členovia nomináčnej komisie preto považujú túto prácu za česť. Ako povedal generálny riaditeľ Slovenského národného divadla Marián Chudovský, výber nie je náhodný. Počas celého roka mapovali činnosť výnimočných žien, aby mohli vybrať tie naj. Prorektor pre rozvoj **Ekonomickej univerzity Bratislava** Rudolf Sivák a splnomocnenec vlády SR pre výskum a inovácie Jaromír Pastorek, ktorí majú v gescii kategórie Veda a Vzdelávanie a výchova mladých talentov, listami oslovili vysoké školy aj vedecké inštitúcie po celom Slovensku, aby priamo od nich získali tipy. Elvíra Chadimová, ktorá ako prezidentka TOP centra podnikateliek „patronuje“ kategóriu Biznis, vyzdvihla zásluhu redakcie Slovenky a riaditeľky vydavateľstva Starproduction pani Márie Rehákovéj, ktorá je iniciátorkou tejto ankety, za možnosť prezentovať ženy, ktoré veľmi veľa pracujú a inak by nemali šancu zviditeľniť sa a svojím príkladom aj motivovať. Viaceré z prítomných kandidátok na titul Slovenka roka priznali, že ich nominácia prekvapila a zo skromnosti váhali, či ju vôbec prijať. No po zvážení, akým dôkladným výberom padla voľba práve na ne, nominácie prijali. Je to totiž príležitosť hovoriť nielen o sebe, ale aj o svojom odbore a svojich kolegoch. Napríklad ukázať, že v našom toľko kritizovanom zdravotníctve pracujú aj dobrí lekári... Každá má svoj príbeh, ktorý stojí za to poznať. Už od budúceho čísla ich začneme postupne uverejňovať. O tom, ktoré z nominovaných sa stanú Slovenkami roka 2015 v jednotlivých kategóriách, sa dozvieme 24. mája v priamom prenose galavečera z historickej budovy Slovenského národného divadla, ktorý odvysielala RTVS.

LUDMILA GRODOVSKÁ, foto: Ramon Leško, Peter Kováč

Foto:

Elvíra Chadimová, prezidentka Top centra podnikateliek

Katarína Podobová, vedúca odboru reklamy a propagácie PSS

Miloš Blanárik z Prvej stavebnej sporiteľne a Dalibor Suchánek zo spoločnosti Unipharma - 1. slovenská lekárska akciová spoločnosť

Riaditeľ BKIS Vladimír Grežo a prorektor **Ekonomickej univerzity v Bratislave** Rudolf Sivák

Zástupcovia spoluyhlasovateľov: Václav Mika, generálny riaditeľ RTVS, Mária Reháková, riaditeľka vydavateľstva Star production a Marián Chudovský, riaditeľ SND

Helena Krasňanská, majiteľka firmy Sheron, ktorá víťazkám venuje vzácne šperky

Na tlačovej besede boli aj nominantky a víťazky predchádzajúcich ročníkov ankety: zľava MUDr. Anna Hlavatá, profesorka Eva Blahová, PhDr. Jana Illéšová, profesorka Iveta Šimková, docentka Eliška Kubíková a Ing. Monika Céreová

Šéfredaktorka Slovenky Mária Miková, profesorka Iveta Šimková a fotografka Ivona Orešková

[Späť na obsah](#)

40. Eurofondy čerpáme pomaly a podľa Bruselu s veľkými chybami, čo nás má stáť stovky miliónov

[Téma: Ekonomická univerzita; Rádio Slovensko, 18:18; 18/03/2015; K veci]

Jaroslav Barborák, moderátor: "Z eurofondov mohlo mať Slovensko niečo viac ako 11,5 miliardy eur. Ak by sme hovorili o korunách, šlo by o závratných vyše 30 miliárd, a to len za programovacie obdobie rokov 2007 až 13, ktoré sa dá dočerpať už len do konca tohto roka. Skutočnosť je však taká, že úroveň čerpania týchto peňazí sa pohybuje na úrovni približne 70 percent. Naviac, Brusel u nás konštatuje vysokú chybovosť projektov, a stovky miliónov nám tak ani nepoše. V Rádiožurnále sme poukázali na prípad Štatistického úradu. Posledné dni však ukazujú, že v tom nezostane sám. Prečo nedokážeme eurofondy čerpať úspešne? Prečo sú s prácou našich kontrolórov nespokojní tí v Bruseli? A je šanca, že si pochybenia nájdú svojich vinníkov? Aj to sú problémy, na ktoré budeme hľadať odpovede s odborníkom na eurofondy Jánom Rudolfom, analytikom portálu Európske noviny. Vitajte v štúdiu."

Ján Rudolf, odborník na eurofondy, analytik portálu Európske noviny, (host' v štúdiu): "Dobrý deň prajem."

Jaroslav Barborák: "V Rádiožurnále sa už mesiac venujeme prípadu Štatistického úradu, ktorý má podľa Bruselu pre pochybenia pri verejnej súťaži vrátiť 4 milióny eur z 22-miliónového projektu, ide teda o pätinu. Teraz sa ukazuje, že rezort zdravotníctva má vrátiť 6 miliónov, rezort vnútra 25, a na zozname sú ďalšie štátne úrady a inštitúcie. Pán Rudolf, v čom je problém? Nevieme robiť verejné súťaže, alebo je chyba v pravidlách?"

Ján Rudolf: "Je treba povedať hneď na začiatku, že verejné obstarávanie je problémom eurofondov už od začiatku od roku 2007, keď Európska komisia neustále upozorňuje za toto obdobie na to, že Slovenská republika robí neustále chyby vo verejnom obstarávaní a nedokáže tieto chyby napraviť."

Jaroslav Barborák: "Po ôsmich rokoch?"

Ján Rudolf: "Aj po ôsmich rokoch. Ako prax nám ukazuje, že aj také inštitúcie ako Štatistický úrad a ministerstvá, ktoré by mali byť vzorom vo verejnom obstarávaní, zlyhávajú, a potom musíme do Bruselu vracat', resp. Brusel nám nepreplatí stovky miliónov eur, to boli len čiastkové sumy, samozrejme toto sa týka všetkých operačných programov, mohli by sme povedať všetkých eurofondov, a tie sumy sú niekoľko stomiliónové za tých sedem rokov."

Jaroslav Barborák: "Čiže problém... ako to postavili, problém v pravidlách? Alebo v tom, že to nevieme robiť?"

Ján Rudolf: "Nie, problém nie je v pravidlách, pravidlá sú jasné, problém je v tom, že obstarávatelia veľmi radi, či už schválne, alebo neschválne a veľmi často obchádzajú tento zákon, resp. modelujú si ho na svoje podmienky, potom sa stáva, že európsky audit zistí, že zákazky sú niekoľkonásobne predražené, že zákazky vyhrávajú spriaznené firmy, a podobne, myslím, že to nemusím vysvetľovať, je to poslucháčom veľmi dobre známe, no a toto je problém proste, že my ten zákon o verejnom obstarávaní rešpektujeme, a jednoducho si ho prispôsobujeme tak, ako sa nám to hodí, a potom samozrejme aj tá kontrola, ktorá príde z Bruselu, si na toto dáva pozor, omnoho detailnejšie pozerá na procesy verejného obstarávania, a tie sú častokrát pochybné, a potom sa stane, že nám jednoducho projekty nepreplatí."

Jaroslav Barborák: "Hej, práve prax ukázala, že, spomínate kontrolou, že nie je kontrola ako kontrola. Minulý rok projekty prešli rukami našich kontrolórov, no neprešli cez tých bruselských. Ako je toto možné?"

Ján Rudolf: "No práve aj toto bol jeden veľký problém..."

Jaroslav Barborák: "Kontrolujú to isté podľa tých istých pravidiel, a zistia čosi iné."

Ján Rudolf: "Áno, presne tak, pretože aj minulý rok, bolo to aj medializované, škandál na orgáne auditu, ktoré funkciu plní ministerstvo financií, audit zavádzal, vydával nepresné, nepravdivé, zavádzajúce stanoviská pre Európsku komisiu, naša kontrola je nedostatočná zo strany riadiacich orgánov, teda ministerstiev, tých, ktorí to majú kontrolovať, ktorí zodpovedajú za implementáciu operačného programu, teda za čerpanie eurofondov, a prehliadajú chyby, ktoré prehliadať nemali. A potom sa stane, že..."

Jaroslav Barborák: "Prehliadajú, lebo môžu, alebo...?"

Ján Rudolf: "No prehliadajú, pretože tá kontrola je nedostatočná, sám ste povedali, že nie je kontrola ako kontrola, to znamená..."

Jaroslav Barborák: "V čom je rozdiel práce tých bruselských... rozdielna práca tých bruselských kontrolórov a tých našich?"

Ján Rudolf: "No tých, že naši privierajú oči, tých, že naši kontrolóri proste aj pochybné veci, ktoré sú pochybné vo verejnom obstarávaní, jednoducho nejakým spôsobom zahmlievajú, zakrývajú, tá kontrola je nedostatočná, a príde bruselský úradník, alebo bruselský kontrolór, a ten sa na to pozrie, by sme povedali, detailnejšie, kvalitnejšie, naozaj ide o európske peniaze, tento nevidí žiadne záujmy, len záujmy Európskej únie a Európskej komisie, ktorej jediný záujem je, aby sa peniaze použili transparentne a vysúťažili transparentne, no a on zistí, že tá transparentnosť na Slovensku ako pokrívka, značne pokrívka, no a potom sa stane, že teda to nepreplatí a poukáže nielen na to, že pochybujeme vo verejnom obstarávaní, ale poukáže aj na to, že tá kontrola verejného obstarávania, audity na Slovensku sú veľmi nedostatočné, chabé, a jednoducho Brusel s týmto má problém."

Jaroslav Barborák: "Čiže viac kontroly zo strany Bruselu by pomohlo úspešnosti možno aj slovenským eurofondom?"

Ján Rudolf: "No tak ja si myslím, že hlavne je to hanba, a viac kontroly by len ukázalo ešte väčšie nedostatky a ešte viac pochybení, takže asi by stálo za zmienku považovať nad tým, ako kontrola na Slovensku funguje, ako si plnia si kontrolné orgány svoju funkciu, ako si plní svoju funkciu Úrad pre verejné obstarávanie, a ako v podstate obstarávame, a potom, keď my v podstate naozaj budeme súťažiť transparentne, tak sa domnievam, že eurofondy budú využité efektívne a tie peniaze neprepadnú, resp. neprídu na vrub štátneho rozpočtu."

Jaroslav Barborák: "Podľa mňa k tomu, čo nám má uniknúť. Na chybovosť našich projektov upozornil Brusel, napríklad nám pri spomínanom operačnom programe Informatizácia verejnej správy, ten známy opis, kde sa vyčerpalo 480 miliónov eur, sú tzv. korekcie, čiže opravy na úrovni 100 miliónov, čiže pätina peňazí sa bude musieť vrátiť. Je to vysoká miera pochybení?"

Ján Rudolf: "Domnievam sa, že je to veľmi vysoká miera pochybení, ale dovoľm si vás opraviť, nebudú sa tie peniaze musieť vrátiť, ale stane sa to, že jednoducho Európska komisia povie, že zo 400 miliónov nepreplatí 100 miliónov, a bude..."

Jaroslav Barborák: "K nám neprídu a musí to zaplatiť ktosi ďalší."

Ján Rudolf: "Ktosi ďalší, a to je..."

Jaroslav Barborák: "Kto?"

Ján Rudolf: "To je štát, to znamená, ide to na vrub štátneho rozpočtu, to znamená všetkých daňových poplatníkov. Inak povedané, európske peniaze, ktoré sa nepreplatia, neposkytnú na dané projekty, je pravda, že môžu sa poskytnúť na iné projekty, o tom ešte teda predpokladám, že ešte budeme hovoriť, ale to, čo sa nepreplatí v tých pochybných projektoch, ide na vrub štátneho rozpočtu. To znamená, všetko musia zaplatiť daňoví poplatníci. My tie peniaze zatiaľ nestratíme, ale stratíme ich až vtedy, keď to programové obdobie končí, a to je december..."

Jaroslav Barborák: "A sa nám ich nepodarí vyčerpať. O 100-miliónových korekciách hovoríme len v prípade spomínaného jedného operačného programu, ako je to pri ostatných, je ich viac ako desať. Aký je ten obraz?"

Ján Rudolf: "Ten obraz je podobný, ako som spomínal v úvode, na korekciách už prišlo Slovensko o stovky miliónov eur, tú konečnú sumu budeme môcť vyčíslieť na konci programového obdobia, a to je, ako som spomínal, december tohto roka, to obdobie už definitívne skončí a o všetky peniaze, ktoré nevyčerpáme, prideme, a prideme aj o tie, ktoré teda boli korekciami nepreplatené, a v podstate, ako som spomínal v úvode, sú to skutočne stovky miliónov eur, ktoré sme na korekciách od toho roku 2007 nepreplatili, a jednoducho skutočne išli na vrub štátneho rozpočtu. O tom sa mlčí, o tom je ticho, ministri to zahmlievajú, ale v podstate pravda je taká, že to, čo sa nepreplatí z Bruselu na vrub prijímateľa, a väčšinou pri týchto veľkých projektoch je prijímateľom štát ako Štatistický úrad, pretože kto to za ten Štatistický úrad zaplatí? No len štátny rozpočet, to znamená daňoví poplatníci."

Jaroslav Barborák: "Vicepremiér Ľubomír Vážny, ktorý je zodpovedný za eurofondy, hovorí, že v tom novom programovacom období takýmto chybám zabráni nové pravidlá. Predsa len, pri spätnom pohľade, ako je to s vyodením zodpovednosti, na kom je tá zodpovednosť podľa súčasných pravidiel? Na úradníkoch, vedúcich úradov, či ministroch?"

Ján Rudolf: "No, zodpovednosť, ako hovoria nariadenia Európskej komisie, je na pleciach riadiacich orgánov, to znamená, to sú tie inštitúcie, ktoré zodpovedajú za implementáciu operačného programu, to

znamená, za čerpanie eurofondov v danom programe..."

Jaroslav Barborák: "Ale ako môže byť u nás zodpovedný orgán?"

Ján Rudolf: "No a to je ministerstvo. U nás sú riadiace orgány ministerstvá, to znamená, ministerstvo zodpovedá za riadenie operačného programu, aj za čerpanie eurofondov v tomto programe, a kto je na čele ministerstva, minister, vláda zodpovedá, vicepremiéra pre investície, ktorý je zodpovedný za ako centrálny koordinačný orgán za implementáciu všetkých eurofondov, takže samozrejme vinník sa bude hľadať ťažko, ale myslím, že poslucháč veľmi ľahko si zráta, odkedy tu ktorá vláda bola, a kto za to niesol zodpovednosť od roku 2007 po dnešný deň môžeme čerpať tieto prostriedky, mali sme tu rôzne kauzy, ako nástenkový tender, a proste zodpovedná je jednoznačne vláda za implementáciu, a to nielen u nás..."

Jaroslav Barborák: "Čiže ešte raz, čiže nie úradníci, ale vyslovene..."

Ján Rudolf: "Úradníci sú vykonní a už je vec ministerstva, ale myslím, že podľa našich zákonov je zodpovedný za chod ministerstva minister ako politická funkcia, a vedúci služobného úradu ako štátny zamestnanec, najvyšší štátny zamestnanec."

Jaroslav Barborák: "Vzhľadom na čas, na záver, v čom vidíte také to zákonné minimum, aby sa tá dnešná situácia s eurofondami nezopakovala?"

Ján Rudolf: "Ja myslím, že nedá sa hovoriť o zákonných minimách, ale dá sa hovoriť o tom, o manažmente, o morálke, o zodpovednosti, o tom, či naozaj chceme, aby sa tie peniaze dostali do regiónov, aby ich občania... mali vyššiu životnú úroveň, aby na tom participovali, a aby politici nekradli, pretože v zásade od roku 2007 po dnešný deň v podstate, sa stretávame s množstvom škandálov o eurofondoch, Európska komisia to veľmi dobre vie, a je to v podstate len o tom, že verejné obstarávania sú manipulované, sú to zákazky dávané vlastným ľuďom, spriazneným dušiam, že jednoducho mnohí politicky sprísnení prijímatelia eurofondy defraudujú, využívajú zle, že boli preplatené niekoľkonásobne predražené projekty, či už sú to stroje, zariadenia, technika, cesty, diaľnice a podobe, takže v podstate eurofondy sa rozkrádajú pomaly a plynulo, žiaľ, mnoho z nich prepadne, to znamená, to ešte budeme vidieť na konci tohto roka, že skutočne Slovensko príde o viac ako miliardu eur, ktorú nedokázala žiadna vláda, ktorá tu bola od roku 2007, zabezpečiť, aby tieto peniaze prišli do regiónov, aby sa vyčerpali, aby z nich Slovensko a slovenskí občania mali ošoh."

Jaroslav Barborák: "Problémy s čerpaním eurofondov a Ján Rudolf z **Ekonomickej univerzity**. Ešte pekný večer."

Jaroslav Barborák: "Ďakujem, pekný večer."

[Späť na obsah](#)

41. Znížte dane a odvody - radia odborníci

[Téma: Ekonomická univerzita; Rádio Slovensko, 12:30; 19/03/2015; Z prvej ruky; Juraj Jedinák]

Juraj Jedinák, moderátor: "Nízke dane aj odvody, aby nám z výplaty zostávalo viac vo vrecku. To je sen každého z nás. Na jeho podporu teraz prichádzajú analytici OECD a Inštitútu finančnej politiky. V analýze totiž radia štátu práve zníženie odvodov z práce. Naopak, peniaze, ktoré by potom chýbali, by sa mali vybrať z vyšších majetkových daní. Cieľom autorov bolo vyvolať odbornú diskusiu o tejto téme, po desiatich rokoch od daňovej reformy. Hodenú rukavicu sme prijali a o daniach a odvodoch budeme diskutovať s našimi dnešnými hosťami. Tým prvým je Ľuboš Pavelka z **Ekonomickej univerzity v Bratislave** a takisto Marek Radvanský z Ekonomického ústavu Slovenskej akadémie vied, dobrý deň."

Keďže aj autori sa inšpirovali tými desiatimi rokmi daňovej reformy, môžeme aj my začať pri tom. Čo priniesla táto reforma a ako ju možno hodnotíte spätne za tých desať rokov."

Marek Radvanský, ekonomický ústav Slovenskej akadémie vied: "Zavedenie rovnej dane bolo jedným z kľúčových prvkov rastu, významného rastu, ktorý sme zažívali počas rokov od roku 2000 po rok 2007. De facto bolo to v časoch, keď Slovensko bolo vnímané ako východoeurópsky tiger a jedna z tých asi najviditeľnejších opatrení bola rovná daň, kde sme mali jednotnú sadzbu na DPH, dane z príjmu fyzických osôb a dane z príjmu právnických osôb na úrovni 19 percent."

Juraj Jedinák: "Ukázalo sa to pre štát ako dobré riešenie?"

Marek Radvanský: "Určite to prispelo ku konkurencieschopnosti v tomto období, Slovensko bolo vnímané z tohto dôvodu ako krajina s prehľadným systémom zdaňovania, aj keď to nebolo úplne tak."

Prilákalo alebo mohlo to napomôcť aj k prilákaniu určitého typu investícií. Na druhú stranu treba povedať, že počas posledných rokov sme de facto od tohto systému upustili, nemáme 19-percentnú sadzbu takmer v ničom, okrem dane z príjmu fyzických osôb, aj to len tú zníženú sadzbu. Máme druhú sadzbu 25 percent, daň z príjmov právnických osôb aj DPH sa mierne zvýšila."

Juraj Jedinák: "Pán Pavelka..."

Ľuboš Pavelka, **Ekonomická univerzita Bratislava**: "Ja by som k tomu ešte zareagoval, samozrejme, bolo to rozhodnutie, ktoré v tom čase malo veľký, by som povedal, predstavovalo veľký ekonomický marketing, ktorý pozitívne vplýval na priame zahraničné investície, na vytváranie nových pracovných miest a podobne. Zatraktívnil podnikateľské prostredie, zviditeľnil viac Slovensko v zahraničí, tá devätnástka naozaj aj politicky, aj ekonomicky, aj podnikateľsky v zahraničí rezonovala. Navyše, k tomu si musíme uvedomiť, že okrem tejto devätnástky symbolickej, nejakej baťovskej, tuná zapôsobila aj tá skutočnosť, že sme zrušili aj iné dane, napríklad dane z dividend, dane z prevodu majetku a zároveň sme ponechali už predtým nastavené pomerne štedré odvody, teda odpisy, ktoré sa týkali, účtovné odpisy, ktoré sa týkali nehnuteľného majetku. Čo znamená, že ten daňový základ bol veľmi veľkoryso v prospech podnikateľského sektora nastavený, čo teda aj mnohé firmy využili, bez ohľadu na to, či mali alebo nemali investičné stimuly v podobe daňových prázdnin."

Juraj Jedinák: "Otázka je, diskutovalo sa tam o tom, či nemala byť nižšia ešte tá sadzba ako 19 percent. Že by bola možno účinnejšia a priaznivejšia pre ekonomiku."

Ľuboš Pavelka: "Niektoré krajiny mali a vieme, ako dopadli. Či už to bol Cyprus alebo to bolo Írsko a podobne. Druhá vec je, že akékoľvek znížovanie daní samozrejme vytvára potom zasa rozpočtovú diery a jednoducho štátny rozpočet a financie a tempo zadlžovania krajiny neumožňovalo ešte ďalšie znížovanie. Navyše si musíme uvedomiť, že Slovensko patrilo a dokonca dodnes patrí medzi krajiny, ktoré z tej dane, ktorá už je vyrúbená, vyberú pomerne malé sústo, to znamená, že sú tam pomerne veľké ešte daňové diery, čo bolo teda predmetom trošku aj kritiky už teraz zo strany OECD."

Juraj Jedinák: "No od toho 95-teho nám dane klesali, teraz začínajú stúpať. Aké sú možno dôvody toho, pán Radvanský?"

Marek Radvanský: "Tak vo všeobecnosti dane ako také samozrejme sa nejakým spôsobom vyvíjajú. To, čo bolo prezentované v štúdiu bol vývoj podielu daní na HDP, to znamená, že treba to brať aj v tomto kontexte. HDP je ukazovateľ, ktorý nám hovorí o celkovej výkonnosti, nehovorí nám o celkovom daňovom základe. Takže aj tým, že Slovensko sa stalo proexportnou krajinou, jednoducho ten podiel daní na HDP mierne klesal. Na druhú stranu treba povedať, že pri nižších daniach ako bolo povedané, tá efektívnosť výnosu, tá schopnosť alebo ochota platiť dane sa zvyšuje. Tým negatívnym faktorom je, pokiaľ daňovník vidí, že tie dane sú na výdavkovej strane miňané neefektívne, že dochádza k využívaniu prostriedkov iným spôsobom, ako bolo určené, opäť je tu tendencia vyhýbať sa plateniu daní. To, čo prispieva k tej možnosti znížiť ďalej dane alebo môže prispieť, je naozaj brať čo najširší základ dane jednoduchým systémom a mať dostatočný dobrý kontrolný mechanizmus na to, aby sa platenie daní nedalo jednoducho obchádzať."

Juraj Jedinák: "Dobre, čiže to, čo ste začali, a možno tak tvrdsie sa opýtam pána Pavelku, je to preto, že povedzme politici niečo nasľubovali a potrebujú na to vyzbierať peniaze a aj preto, že povedzme špekulujú firmy a neplatia dane? To sú povedzme, môžu to byť dva dôvody, prečo tá daň začína rásť?"

Ľuboš Pavelka: "Tak s takouto rétorikou sme sa stretli aj v zahraničí s tým, že niektorí politici odkazovali - plaťte dane, prosím vás, lebo keď nebudete platiť dane, tak vám ich zvýšime. To znamená tým, čo platia, oni sa musia poskladať na tých, čo tie dane nezaplatili. Druhá vec je, že štát samozrejme chcel vybrať aj pri tých daniach, ktoré boli nastavené a ktoré boli zvýšené podotýkam, dane právnických osôb, to znamená dane zo zisku boli zvýšené neskôr z 19 na 23 percent, potom sme teraz skokovito išli z 23 na 22 percent, ale musíme si uvedomiť tuná jednu vec, že my máme teraz 22-percentnú daň, ale nemáme dane z dividend, dane z podielu na zisku s.r.o., čo zase v iných krajinách majú. To znamená, že mali by sme pravdepodobne, nemôžeme brať do úvahy len samotné percento zdanenia, ale aj to, ako sa tá daň, z akého základu sa tá daň počíta, ako sme sa k tomu dopracovali. Veď napríklad v Českej republike majú 15-percentnú daň z dividend a navyše, odvody zamestnávateľa do poisťovních fondov nie sú odpočítateľnou položkou z daňového základu firmy. Tým pádom porovnávať nejaké percentá české a slovenské, to je ako keby ste porovnávali hrušky s jablkami."

Juraj Jedinák: "Dobre, poďme už teda aj konkrétnejšie k tým odporúčaniam zo štúdie. Takým hlavným odkazom je, odporúčaním znížiť zaťaženie práce a vysoké odvodové zaťaženie. Tak možno na úvod sa spýtam, že či ísť radšej cestou znížovania odvodov alebo cestou znížovania daní. Alebo obidvoch."

Marek Radvanský: "Tak nadväzuje to priamo na to, čo povedal pán Pavelka. Jednoducho máme výdavky, ktoré treba pokryť z verejných rozpočtov, sú tu výdavky aj daňové, sú tu výdavky sociálne. Ide

o to, ako nastaviť ten optimálny daňový mix alebo daňovo-odvodový mix, keď do toho zahrnieme aj odvody. Bolo v štúdiu povedané, že vhodnejšie je naozaj preorientovať sa na dane z majetku a možno zvýhodniť pracovné zaťaženie, odvodové zaťaženie. Tuto by som sa s týmto názorom aj čiastočne ztožnil. Čo sa týka celkových príjmov to, čo nebolo možno v tom zhrnutí až tak spomínané, ale bude jedným z dôležitých faktorov v budúcnosti a je to diskutované výrazne na európskej úrovni, sú environmentálne dane, ktoré de facto sú spomínané len okrajovo, typu cestná daň a daň z palív, ale vo všeobecnosti sa uvažuje so zavedením nového typu environmentálne dane, napríklad zo spotreby energií alebo z vypúšťania CO₂, ktoré už čiastočne funguje."

Juraj Jedinák: "Čiže to by mohla byť taká náhrada za ten výpadok na nižších odvodoch a daniach, tak?"

Marek Radvanský: "Samozrejme, ten balík financií, ktorý chceme pokryť, bude približne rovnaký aj predtým, aj po hypotetickej daňovej reforme, ktorá tu bola spomínaná. To, akým spôsobom to pokryjeme, je politické rozhodnutie, ale určite pre obyvateľstvo, pre ten základný cieľ hospodárskej politiky zlepšiť teda tú životnú úroveň ľudí je najrozumnejší variant znižovať vo všeobecnosti dane z práce."

Juraj Jedinák: "Pán Pavelka, chcete na tie environmentálne dane reagovať?"

Ľuboš Pavelka: "Tie environmentálne majú problém, pokiaľ sa jedná o nejaké pohonné hmoty alebo nejaké pohonné hmoty alebo nejaké ekologické dane, tak tam to podporuje samozrejme cezhraničnú turistiku a či už kamióny alebo osobné vozidlá vo veľkom nakupujú pohonné hmoty v zahraničí a tá daň sa nedostáva tam, kam sa tá dostať, tá spotrebná daň do štátneho rozpočtu na Slovensku. Ale čo sa týka tých daní majetkových alebo tej tendencie a odporúčaní OECD zvyšovať majetkové dane, tam to naráža na jeden problém, že ľudia chcú za svoje zaplatené dane vyššiu pridanú hodnotu a vyššiu kvalitu tých poskytovaných služieb zo strany tých samospráv. Stačí sa pozrieť tuná v susednom Rakúsku, ako sa tam správajú jednoducho tí komunálni politici alebo tie samosprávy vo vzťahu k tým daňovníkom, ktorí platia niekoľko stoeurové ročné dane za domček alebo nejaký rodinný dom v Burgenlande alebo v Dolnom Rakúsku a stačí sa pozrieť u nás. To znamená, že keď hovoríme o zvyšovaní daní, museli by sme hovoriť aj o zlepšovaní tej kvality tých služieb, čo ten obyvateľ toho daného regiónu za tieto svoje dane dostáva, alebo zatiaľ on vidí, že to, čo platí, je dostatočné. Mohli by sme to prirovnať k tomu, cestovať sa dá vlakom aj druhou triedou a dá sa cestovať aj prvou triedou a dneska už máme aj rôzny business class. To znamená, že jednoducho ten daňovník, keď vidí, že tie služby dostáva slabé, tak nie je ochotný alebo veľmi s nedôverou a nevdôľou je ochotný akceptovať zvýšenie daní, aby sa mu zvýšili na niekoľkonásobok doterajšej dane. U tých majetkových daní je zvláštne to, že doteraz sa vyhovávali teda politici na to, že nemáme cenové mapy a že to nemôžeme zaviesť atď. Podľa posledných informácií z minulého týždňa z Inštitútu finančnej politiky, cenové mapy na nehnuteľnosti, teda na byty máme, celoslovenské. Zatiaľ nám chýbajú na rodinné domy a tam je to trošku, teda oveľa komplikovanejšie vôbec takú cenovú mapu komplexnú vyhotoviť a nejak férovo povedať, toto má hodnotu takú a onakú, aj podľa regiónov, aj podľa jednotlivých miest. Ale je tu teda problém v tom, že pokiaľ by sme zvýšili tie majetkové dane dajme tomu na dvojnásobok súčasnej úrovne, tak vyberieme navyše 30 miliónov eur. Teraz si zoberte, že vyberieme 30 miliónov eur, ale samozrejme je to politicky nepopulárne opatrenie, ktoré nikto v predvolebnom období nebude ani len vyťahovať na stôl a navyše si treba uvedomiť, že Slovensko napríklad len na úrokoch z verejného dlhu, ročne zaplatí 1,3 miliardy eur."

Juraj Jedinák: "Otázka je, či by samotná tá majetková daň vyriešila celý problém a náhrady za ten nižší odvod alebo daň?"

Ľuboš Pavelka: "To by nepomohlo, to by bolo len kozmetickou náplastou do celého toho spektra a balíčka daňových zmien. Zatiaľ je veľmi pozitívne, kvitované aj zo strany OECD, ale koniec koncov aj podnikateľského prostredia na Slovensku, to zníženie daní ľudí s nízkymi príjmami, ktoré motivuje vytvárať pracovné miesta, pretože tá cena práce sa zdá, teda už automaticky pretaví do atraktívnejšieho podnikateľského prostredia a je možné dať ľuďom prácu aj takým, ktorí majú dajme tomu, ktorí produkujú nižšiu pridanú hodnotu alebo jednoducho nemajú takéto pracovné zručnosti, kvalifikáciu na to, aby ich výsledky práce prinášali dostatočný zisk tomu podnikateľovi, ktorý im tú pracovnú príležitosť dal."

Juraj Jedinák: "Pán Radvanský, prispela by ale možno práve táto majetková daň k tomu, že by tam bola tá progresívnosť, o ktorej stále ľudia hovoria, že by tam nejaká tá solidarita mala byť, že naozaj by sa to nedotklo aj povedzme slabších skupín?"

Marek Radvanský: "Tak tá progresívnosť by tam určite bola, na druhú stranu treba si uvedomiť, že keď nejaký dôchodca byva v trojgeneračnom dome, samozrejme tá majetková daň by sa týkala hodnoty toho majetku, to znamená, že muselo by tam byť dôjsť opäť k nejakým prehodnoteniam, zníženiam dane pre nízkopříjmové obyvateľstvo alebo by bol takýto starší človek prinútený predať dom, čo je určite opäť pri proklamovanom výnose, je to opatrenie, ktoré sa mi nezdá ako najvhodnejšie. Čo sa týka toho zdanenia práce, to, čo bolo povedané, akýsi impulz na zamestnávanie je z hľadiska daňového systému dôležitý. Druhým faktorom, ktorý treba povedať zároveň je, že daňový systém ako taký je len veľmi malá časť trhu

práce a samotné nízke zdanenie pracovnej sily neprinesie tie impulzy pre zamestnávateľov na tvorbu enormného počtu pracovných síl. Samozrejme, je to jeden z dôležitých impulzov, ale nie je jediný."

Juraj Jedinák: "Dobre, vráťme sa ešte k tým odvodom, od ktorých sme trochu odbočili, ale samozrejme, keďže majetkovú daň odporúčali v tejto štúdii ako náhradu, tak sme o nej podebatovali, ale k tým odvodom. Akým spôsobom ich riešiť? Znižovať ich všetkým, pán Pavelka, alebo len nejakým selektívnym skupinám a mali by sme vôbec na to?"

Ľuboš Pavelka: "Zatiaľ sme znížili odvody ľuďom, ktorí zarábajú menej, myslím, že menej ako dve tretiny priemernej mzdy v ekonomike. Znížili sme im zdravotné odvody. Má to logiku v tom, že zdravotné odvody sú prakticky určitou obdobou dane. Pokiaľ by sme znížili aj sociálne odvody, tak treba počítať s tým, že potom by menej prostriedkov plynulo do Sociálnej poisťovne, ale vznikali by aj menšie nároky na dôchodkové plnenie Sociálnej poisťovne v budúcnosti, to znamená generovali by sme si potom väčší problém, čo s tými ľuďmi, keď budú starí a budú mať nízke dôchodky, keď už teraz nariekajú nad tým, že tie dôchodky sú nedostatočné. To znamená, že keď sa bavíme o odvodoch, tak musíme hovoriť o tom, že predovšetkým sa treba zamerať na zdravotné odvody. Vieme o tom, že zdravotné odvody ako určitá obdoba alebo forma dane nie sú zrovna efektívne použité potom v tom systéme zdravotníctva, vieme o tom, že mnohí lekári si účtujú rôzne zdravotné úkony, ktoré ani nevykonali a je veľmi málo poisťencov, ktorí si dajú tú námahu, aby si svoju elektronickú zdravotnú kartu v počítači prezreli a zistili, čo si vlastne lekár na ich konto od zdravotnej poisťovne vypýtal a čo mu tá zdravotná poisťovňa aj zaplatila. Takže v tomto smere existujú rezervy a môžeme si brať príklad aj z iných vyspelých krajín v Európskej únii, ktoré majú systém efektívne nastavený tak, aby ten poistenec mal naozaj záujem pozrieť sa na prsty aj tej nie zdravotnej poisťovni, ale predovšetkým tomu zdravotníckemu zariadeniu, lekárovi, nemocnici alebo tomu, kto si zaňho účtoval zdravotné výkony, že či tie prostriedky v tom zdravotnom systéme sú vynakladané efektívne. To znamená, že tak, jak máme teraz napríklad bločkovú lotériu, kde daňovník, ktorý si kúpi tovar a zaplatí daň z pridanej hodnoty, si môže ľahko overiť, či ten bloček je pravý alebo falošný, takéto niečo treba do budúcnosti aj v súvislosti so zdravotnými odvodmi, lebo je tam jedna veľká diera, ktorou unikajú prostriedky, naznačujú to aj samotní lekári."

Juraj Jedinák: "Čiže hovoríte o zlepšení kontroly, nie o znížení toho odvodu."

Ľuboš Pavelka: "Hovorím o zlepšení kontroly, zníženie tých zdravotných odvodov, zdravotné odvody predstavujú 14 percent z hrubej mzdy zamestnanca alebo z vymeriavacieho základu živnostníka. Zoberme si, že tá sadzba 14 percent je podobná, plus-mínus, možno o nejaké jedno percento niekde je vyššia alebo nižšia ako v iných krajinách, takže svojim spôsobom pravdepodobne by nepomohlo, že by sme teraz znížili o jedno percento alebo o dve percentá zdravotné odvody, ja neviem, zamestnávateľom, že by to prispelo k zatraktívneniu toho podnikateľského prostredia. Podnikateľské prostredie ako také, a to naznačujú mnohé obchodné komory, ktoré sú zastúpené na Slovensku, ktoré robia rôzne prezentácie, konferencie a podobne naznačujú, že problém tu nie je, že by sme mali vysoké dane alebo vysoké odvody, pretože tie vysoké odvody sú len percentuálne. Pretože ten základ, z ktorého sa tie odvody počítajú je pomerne nízky, lebo tie pracovné mzdy, tie odmeny za vykonanú prácu vo forme miezd a plátov sú u nás oveľa nižšie ako je priemer vyspelých krajín. Ale problém tu je v inom a problém tu je vo vymožitelnosti práva a nespoľahlivosti fungovania celého systému, kde podnikatelia nariekajú nad tým, že tuná prídu o majetok tým, že im nezaplatia obchodní partneri a že štát sa nestará o to, aby zlepšil to podnikateľské prostredie a sú ochotní, dokonca hovoria jednu vec. Spravte ten systém tak bezpečný a tak kvalitný ako je to v tých najvyspelejších európskych krajinách a my sme ochotní akceptovať to, že budeme platiť 25-percentnú daň z príjmu."

Juraj Jedinák: "O tom sme už mali aj samostatnú reláciu. Pán Radvanský, ako vy by ste sa teda k tým odvodom postavili, tiež by ste išli možno cez nejakú transparentnosť alebo predsa len by ste nejaké odvody aj znížili?"

Marek Radvanský: "Odvodový systém tak, ako bolo povedané, treba rozdeliť na dve položky. Jedno je ten sociálny odvod, druhé sú zdravotné odvody. Keďže zdravotné odvody majú charakter dane, samozrejme to, či sa to zahrnie do daňového systému ako takého bez stropu alebo iným spôsobom by sa táto daň upravila, mohlo by to napomôcť zjednodušeniu systému a možno aj k zefektívneniu jeho výberu. Momentálne tá nešťastná zdravotná alebo zdravotné poistenie je v tom, že pokiaľ v zdravotnom zúčtovaní vznikne nedoplatok alebo preplatok, je podľa správnosti treba podať opravné daňové priznanie, čo teda 99 percent ľudí nerobí, ale je to jedna zo slabín, že nefunguje a neexistuje daňovo-odvodové zúčtovanie. Čo sa týka tých sociálnych odvodov, tam si viem predstaviť samozrejme určitú formu stimulácie, povedzme podobne ako je to, nezdaniteľná položka mohla by existovať určitá nezodvoditeľná položka na strane osobného príjmu alebo na strane tých služieb, ktoré potom takýto poistenec dostane, je potom otázka, ako by sa riešil napríklad znížený príjem do dôchodkového sporenia. Toto je otázka, ktorá by sa v prípade takéhoto opatrenia musela riešiť. To, čo bolo možno v štúdii čiastočne spomenuté aj z hľadiska zdaňovania príjmov, bolo pri tých nízkopríjmových skupinách vymyslieť alebo uplatniť inú formu znižovania základu dane, napríklad pre nízkopríjmové skupiny by mohla vzdelávanie, rôzne rekvalifikačné kurzy, ktoré by dobrovoľne absolvoval tento človek na to, aby si

zlepšiť svoje postavenie na trhu práce, započítať ako oprávnený náklad do poistenia."

Juraj Jedinák: "Jednou vetou reakcia..."

Ľuboš Pavelka: "Ja by som k tomu len to, že pre tých ľudí, ktorí zarábajú menej ako je priemerná mzda, je veľmi dôležitá aj skutočnosť, či si cestovné náklady môžu odpočítať z daňového základu. Dnes tomu tak nie je a všade inde existujú rôzne tzv. pendlerpauschale, rôzne náklady, ktoré predstavujú preukázateľné výdavky na cestovanie za prácou. Takže na jednej strane hovoríme o mobilite pracovnej sile alebo o potrebe zvýšiť mobilitu pracovnej sily a na druhej strane ten daňový systém k tomu nie je naklonený."

Juraj Jedinák: "Podme aj k daniam, tie sme len tak načrtli veľmi. Pán Radvanský, čo sa týka dane z príjmu 19 percent ísť s ňou dolu a rovno sa pýtam aj na korporátnu daň, tá je momentálne 22 percent, ísť s ňou dolu alebo nechať tak, ako je?"

Marek Radvanský: "Čo sa týka korporátnej dane, treba si uvedomiť, že nežijeme teda v daňovom vákuu, nežijeme krajina samostatne. Veľmi dôležitým faktorom je, ako sa táto sadzba vyvíja v okolitých krajinách. Vo všetkých okolitých krajinách, okrem Rakúska, je táto sadzba dane nižšia, to znamená, pokiaľ Slovensko si prilákať viac kapitálu, tam by malo dôjsť k zníženiu tohto zaťaženia povedzme na tých 19 percent, čo je približne priemer. Druhým faktorom sú daňové licencie, ktoré boli naznačené, že mali by byť iba dočasným opatrením, nemali by byť trvalým opatrením a tretím faktorom je teda tá efektivita výberu. To znamená, že keď zjednodušíme ten systém, tak v tom prípade tá efektivita výberu a kontrola samotná môže byť jednoduchšia."

Juraj Jedinák: "Jednou vetou daň z príjmu."

Marek Radvanský: "Daň z príjmu v kontexte celého toho bloku treba zobrať do úvahy vysoké zaťaženie, to znamená išiel by som skôr nižšie povedzme pri zdravotných odvodoch alebo nejakým spôsobom kompenzoval daň z práce."

Juraj Jedinák: "Ako sa vy pozeráte, pán Pavelka, na tie dane, znižovať alebo?"

Ľuboš Pavelka: "My máme pri daniach z fyzických osôb občanov dve pásma, 19 percent a 25 percent. Okrem toho, to znamená 25 percent sa to niekedy nazýva, že miliónárska daň, ale okrem toho tu máme ešte tzv. nejakú tzv. polmiliónársku daň, to znamená u ľudí nad 19-tisíc aj niečo drobných eur, už je krátenie nezdaniteľného minima. To znamená, že už to by som nazval nejakou takou prvou etapou alebo prvou fázou tej miliónárskej dane, pretože si nemôže uplatniť takú nezdaniteľnú položku ten daňovník, ten platiteľ daní ako iný zamestnanec s nižším príjmom. Takže myslím si, že z tohto pohľadu je to nastavené v zásade férové, ale treba si uvedomiť, že to druhé pásmo 25 percent je de facto, teda v zahraničí je Slovensko považované za krajinu, ktorá má veľmi nízku daň pre tých vysokopríjmových. Na druhej strane si musíme uvedomiť, že akonáhle tam začnete s tým daňami hýbať, tak je tam väčšia tendencia vyhýbať sa tým daniam, platí tzv. lafferova krivka. To znamená so zvyšujúcim sa daňovým zaťažením klesá záujem platiť tieto dane."

Juraj Jedinák: "Ďakujem za diskusiu, čas na reláciu vypršal, dovidenia."

[Späť na obsah](#)

42. Druhý pilier je otvorený

[Téma: Ekonomická univerzita; TA3, 21:30; 19/03/2015; Analýzy a trendy; z domova; Andrej Horváth, Marek Mašura]

Marek Mašura, moderátor: "Dobrý večer prajem, sledujete Analýzy a trendy. Dnes bude reč o druhom pilieri. Od pätnásteho marca je opäť otvorený, po štvrtýkrát v jeho histórii. Sporitelia majú tri mesiace na to, aby z neho vystúpili, alebo aby do neho vstúpili. Opozícia upozorňuje, že sa tak deje v čase, keď Ústavný súd rozhoduje o zrušení finančných príspevkov do sociálneho fondu."

(začiatok reportáže)

Andrej Horváth, redaktor: "Mnohí sporitelia zistili, že štát im vyplatí vyššie penzie ako životné poisťovne. Práve pre nich vláda opäť otvorila druhý pilier. Ľudia, ktorí majú záujem z neho vystúpiť, musia o tom písomne informovať Sociálnu poisťovňu. Tá sa už potom o všetko potrebné postará."

Michal Stuška, hovorca ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny: "Z pohľadu výpočtu budúceho dôchodku takého sporiteľa, ktorý sa rozhodne vystúpiť v tomto období, sa bude naňho nahliadať, ako keby nikdy v druhom pilieri nebol."

Andrej Horváth: "Vo všeobecnosti platí, že sporiť v druhom pilieri sa oplatí najmä mladým ľuďom s nadpriemerným platom. Životné poisťovne by však mali v prvom rade podľa politikov odtajniť parametre výpočtu dôchodkov, ako aj to, akú províziu si nechávajú."

Ivan Švejna, podpredseda strany (Most-Híd): "Chcem, aby ľudia videli aj brutto dôchodok, to znamená, že koľko si de facto na svoje náklady a na zisk zoberie životná poisťovňa."

Andrej Horváth: "Opozičná strana Most-Híd upozorňuje, že sporitelia v druhom pilieri odvádzajú do fondu solidarity zhruba päť percent z ich vymeriavacieho základu, o tieto peniaze sú pritom ukrátení. Smerujú totiž výlučne sporiteľom v prvom pilieri. Podnetom sa zaoberá aj Ústavný súd."

Radovan Ďurana, analytik INESS (telefonát): "Na jednu stranu štát otvára druhý pilier s argumentom, že poisťovne dávajú o tri, štyri eurá nižšie doživotné anuity, a na druhej strane je to ten istý štát, ktorý tým sporiteľom berie ďalších trinásť eur."

Andrej Horváth: "Druhý pilier sa opäť uzatvorí pätnásteho júna. Po tomto termíne už z neho nebude možné vystúpiť a vstúpiť doňho budú môcť iba ľudia do tridsiateho piateho roku života."

(koniec reportáže)

Marek Mašura: "Dnešná debata bude aj o odporúčaniach, komu sa oplatí vystúpiť a komu sa oplatí zostať v druhom pilieri. V štúdiu vítam Radovana Ďurana, analytika INESS. Pán Ďurana, prajem príjemný dobrý večer. Vitajte u nás."

Radovan Ďurana, analytik INESS (host' v štúdiu): "Dobrý večer."

Marek Mašura: "A pozvanie do štúdia takisto prijal Ľuboš Pavelka z **Ekonomickej univerzity v Bratislave**. Pán Pavelka, aj vám prajem príjemný dobrý večer."

Ľuboš Pavelka, **Ekonomická univerzita v Bratislave** (host' v štúdiu): "Dobrý večer prajem."

Marek Mašura: "Páni, tak máme pred sebou veľa tém. Poďme sa najprv pozrieť na odporúčanie Sociálnej poisťovne, ktoré prišlo tento týždeň. V ňom stojí, že každý, kto zarába menej ako priemernú mzdu, čiže menej ako osemstôpäťdesiatosem eur v hrubom, by mal zvážiť vystúpenie z druhého piliera. Pán Ďurana, prvé slovo máte vy. Čo si o tom myslíte?"

Radovan Ďurana: "Myslím si, že povedať jedno číslo a jednoduché odporúčenie je zavádzajúce a nie je to vhodný spôsob, ako viesť občanov k takému tomu informovanému rozhodnutiu. Chýba mi, že tie údaje Sociálnej poisťovne nie sú podložené žiadnymi číslami, žiadnymi informáciami, ako vlastne poisťovňa dospela k týmto záverom, na základe čoho. A myslím si, že je mnoho okolností, keď sporiteľ sa môže aj pri nižšej mzde zodpovedne rozhodnúť pre zotrvanie v druhom pilieri a nemusí to znamenať, že na konci skončí s nižším dôchodkom."

Marek Mašura: "A v akých prípadoch napríklad?"

Radovan Ďurana: "Za prvé, keď sa mu podarí dobre zhodnocovať prostriedky. Dnes aktívnym prístupom môže sporiteľ získať výrazne vyššie zhodnotenie ako nejakým iným prístupom. Za druhé, napríklad človek, ktorý má kľudne aj štyridsať rokov, ale vidí pred sebou ešte nejakú kariéru, podarilo sa mu získať nejaké znalosti, tak ten človek... môže rásť jeho mzda. A za tretie, to samotné porovnanie je podľa mňa nešťastný spôsob. Pretože porovnávať dve čísla, to je, ako keď dostanete dve ponuky z práce, jedna hovorí sedemstôpäťdesiatpäť eur a druhá hovorí sedemstošesťdesiatpäť eur. A teraz vy sa máte rozhodnúť len preto, že asi v tej práci dostanete viacej ako v tej druhej asi dostanete. Čiže my sa bavíme o dvoch neistých informáciách. A ten človek chce vedieť podstatne viacej, nielen tie dve čísla. Na základe jednoduchého čísla sa proste rozhodnúť nedá."

Marek Mašura: "Pán Pavelka, teraz máte priestor na reakciu vy. Z tých čísiel, ktoré zverejnila Sociálna poisťovňa, vyplýva, že zhruba milión sporiteľov, čiže asi dve tretiny, by mali zvážiť zotrvanie v druhom pilieri. Myslíte si, že naozaj takéto veľké číslo sporiteľov by malo vystúpiť, alebo aspoň zvážiť túto možnosť?"

Ľuboš Pavelka: "Je to ťažké odhadnúť, že koľko ľudí by malo vystúpiť a zostať v tom druhom pilieri. Ale jedno je isté – do úvahy netreba brať len súčasný pracovný príjem a to, či spadám do nejakej hranice osemsto alebo sedemstôpäťdesiat eur, ale akú perspektívu pracovného života mám pred sebou. Keď počítam s tým, že budem pomerne často vypadávať z toho pracovného pomeru z dôvodu práceneschopnosti, z dôvodu toho, že môj zamestnávateľ je nestabilný a moje pracovné miesto je ohrozené, respektíve sa mi stane v budúcnosti to, že určitú časť roka strávim doma na podpore v

nezamestnanosti, kde si síce môžem dokúpiť tie chýbajúce roky, ale otázne je, či to bude pre mňa výhodné a nevýhodné. To znamená, abstrahovať to, alebo zostrihať to len na jednu vec, mám osemsto eur príjem, mám vystúpiť alebo mám zostať, je veľmi povrchné, ale aj veľmi nezodpovedné voči samému sebe a voči rodine, pre každého toho, kto je účastníkom teraz toho druhého piliera."

Marek Mašura: "Čiže, inými slovami, nedajú sa určiť presné vekové alebo príjmové hranice, kedy je ešte výhodné byť v druhom pilieri a kedy už nie?"

Ľuboš Pavelka: "No tá variabilita je tam veľmi široká. Závisí, koľko rokov pracovného života mám ešte pred sebou, aká je perspektíva toho pracovného života, či sa mi teraz nestane to, že v budúcnosti síce budem mať prácu, ale možno tá práca nebude tak finančne ohodnotená, pretože v súčasnosti som dostával vysoké prémie a v budúcnosti ich dostávať nebudem, alebo zmení zamestnávateľ majiteľa, teda firma, kde pracujem, zmení vlastníka a ten vlastník sa inak bude správať. A takéto tendencie už tuná sú. Takže tých okolností je tam veľmi veľa. Ale bavíme sa, pokiaľ hovoríme o príjme, tak bavíme sa o ľuďoch, ktorí zarábajú okolo priemernej mzdy a menej, ktorí potom musia brať do úvahy, okrem teda toho absolútneho príjmu, ešte aj tieto ďalšie skutočnosti."

Marek Mašura: "S tými číslami, s ktorými prišla Sociálna poisťovňa, by nesúhlasili odborníci z Univerzity Mateja Bela v Banskej Bystrici, ktorí vypočítali a hovoria aj o tom, že ostať sa opláti aj tým, ktorí majú iba pár rokov do dôchodku, ale zarábajú v hrubom aspoň šesťsto eur. Tak ako vnímate tieto údaje, pán Ďurana?"

Radovan Ďurana: "Ja si myslím, že vláda teraz vystavila sporiteľov veľmi nepríjemnej úlohe rozhodovať sa v prostredí celkom veľkej neistoty. Pretože my by sme nemali riešiť len to, koľko človek dostane ako sporiteľ, ale hlavne koľko dostane aj ako poistenec. Pretože nám je tu prezentovaný prvý pilier ako garancia, ako niečo, čo je vytesané do kameňa a už sa nikdy nezmení, hej? A kto sa pozrie na históriu posledných pätnástich rokov prvého piliera, tak tie zmeny sú tam neustále a vláda neustále prijíma opatrenia, ktoré znižujú tú dôchodkovú náhradu. Tá demografická prognóza speje k tomu, že bude jeden pracujúci na jedného dôchodcu. Nevieme presne, ako si štát poradí s financovaním takto náročného dôchodkového systému."

Marek Mašura: "Čiže, inými slovami, nikto nevie garantovať, že dnes tie priemerné štyristo eurové dôchodky z prvého piliera sa budú vyplácať aj za tridsať rokov. Rozumiem tomu správne?"

Radovan Ďurana: "Áno. Nikto to nevie, nemôže garantovať. My vlastne máme nejaké prognózy, kde vidieť, že ten súčasný deficit prvého piliera, ktorý už tam je, bude ešte rásť. A uvidíme, ako sa s tým štát vysporiada. Môže to byť posúvanie veku odchodu do dôchodku, môže to byť znižovanie tej dôchodkovej náhrady. Takže tie prepočty s horizontom desať, dvadsať rokov už sú prirodzene nepresné. A to, čo má byť o štyridsať rokov, tak je nepresné tiež. Na druhú stranu, my sa ani nemôžeme spoliehať na to, že v druhom pilieri sa zase budú krásne zhodnocovať prostriedky. To, čo sme videli minulý rok, sa určite nebude opakovať nasledujúcich desať rokov. Je tam neistota na oboch stranách. A pre toho sporiteľa, ktorý čelí tejto neistote, tak potom je tam ešte ten problém s tým, že môžu sa zmeniť podmienky, ako sa priznáva dôchodok sporiteľovi z prvého piliera. To je tak zložito povedané, ale dnes je ten systém nastavený tak, že sporitelia na to doplácajú, dostávajú menší dôchodok v porovnaní s tým, ako platia odvody. Keď sa toto zmení, tak už tá bilancia sa zase posunie v prospech, alebo nie že v prospech, ale sporiteľ bude mať pocit, že je to preňho výhodnejšie. A potom je tam ten ďalší aspekt, napríklad dedenie. To, že keď ja mám deti, tak pre mňa je dedenie dôležité. A to, či ja dostanem pri kombinovanom dôchodku o päť eur viac alebo menej ako pri dôchodku z prvej poisťovne, z prvého piliera, tak to pre mňa ďaleko vynahradí tá možnosť toho dedenia."

Marek Mašura: "Pán Ďurana, prepáčte, ja vám ďakujem v tejto chvíľke za reakciu. Keďže naozaj ste toho povedali veľa, tak poďme si to rozmeniť na drobné, jedno po druhom. Začnem možno tým zhodnocovaním úspor. Štúdia Inštitútu finančnej politiky ukázala, že DSS-ky nezhodnocovali úspory tak, ako by mohli. Napríklad akciové indexy rástli oveľa viac ako výnosy z penzijných spoločností. Ako vy vnímate tieto údaje, pán Pavelka?"

Ľuboš Pavelka: "Je to v zásade naozaj tak. Fondy zhodnocovali vo všeobecnosti prostriedky oveľa menším tempom ako rástli akciové indexy."

Marek Mašura: "A prečo tak robili?"

Ľuboš Pavelka: "Tých dôvodov môže byť viac. Ja by som len odcitoval jednu vetu z jedného materiálu určeného pre privátnych klientov jednej banky na Slovensku. Medzi rokmi 1989 až 2008 bol priemerný ročný výnos amerického akciového indexu Standard & Poor's osem celá štyri percenta, avšak priemerný investor v akciových fondoch zarobil iba jedna celá deväť percenta."

Marek Mašura: "Tak to je naozaj veľký rozdiel."

Ľuboš Pavelka: "A ten rozdiel je tam neuveriteľne veľký. To znamená, opierať sa o to, že akciové fondy veľmi dobre zarábajú, že sú oveľa výnosnejšie ako je priemerná mierna inflácia dokonca za niekoľko dekád dozadu, to je všetko len jednostranný zorný uhol pohľadu. Otázne je, aká je profesionalita, erudovanosť tých správcov fondov. Druhá vec je, či vedia zachytiť teda včas tie trendy, ktoré na tom trhu sú, či spravujú so všetkou zodpovednosťou tie zverené finančné prostriedky v prospech sporiťelov, alebo tam trošku myslia ani nie že na zadné vrátka, ale aj pre seba samého a sem-tam nejaké tie hrozienka z toho koláča vyberú. A tí sporiťelia potom to pociťujú na celkovom zhodnotení toho fondu, do ktorého práve investovali. A môže to byť dokonca aj ten indexový fond. A to, čo tu hovoril pán Ďurana, v plnom rozsahu platí, že to vynikajúce, to výborné zhodnotenie, ktorého sme boli svedkami za rok 2014 v druhom pilieri, ale aj v treťom pilieri, len tak pre zaujímavosť, dôchodkového sporenia, sa už v zásade pravdepodobne nebude opakovať, lebo ten, by som povedal, ten nárast bol naozaj veľmi vysoký. Momentálne..."

Marek Mašura: "A myslíte si, že to zhodnocovanie bude v budúcnosti lepšie? Je tu potenciál, aby DSS-ky lepšie zhodnocovali naše úspory?"

Ľuboš Pavelka: "Takto, lepší ako ten priemer za celú dekádu, za celých desať rokov, tá šanca tuná je, ale nie lepší ako za posledný rok. Ale keď si zoberiete obdobia, že oni v niektorých rokoch dokonca boli mínusoví, to znamená, že to zhodnotenie bolo záporné, a teraz sme v období kvantitatívneho uvoľňovania, veľmi nízkych úrokových sadzieb, prakticky výnosy úrokové už ani neexistujú, pretože už máme vydávané dlhopisy so zápornými úrokovými sadzbami, a z každého de facto investora, alebo z každého investora v druhom pilieri, ktorý chce zhodnotiť svoje peniažky viac ako by mu doniesli akékoľvek úrokové produkty, sa stáva takzvaný strihač kupónov. To znamená, že je to niekto, kto má v ruke nožničky a odstriháva si jeden kupón za druhým v podobe výnosov na zisku spoločnosti. To znamená, či chce alebo nechce, investor musí podstupovať riziko a to riziko je spojené aj s prepadom trhov."

Marek Mašura: "Pán Pavelka, ja vám v tejto chvíli ďakujem. Opäť sa vraciam k vám, pán Ďurana. K tej problematike prvého piliera sa dostaneme o chvíľu, o ktorej ste hovorili. Zostaňme ešte predsa len pri tom druhom pilieri. Väčšina sporiťelov je v garantovaných fondoch aj vďaka zmenám, ktoré urobila vláda. Je to tak podľa vás v poriadku?"

Radovan Ďurana: "Zaujímavý bol hlavne ten presun. Ten v podstate nebol dobrovoľný, i napriek tomu, že každý sporiťel sa mohol aktívne ako postaviť proti tomu presunu. Ja si myslím, aj v súvislosti s tým zhodnocovaním, že to, čo by... že namiesto toho, aby sme tuná devätnásťkrát otvárali druhý pilier a aby sme tuná platili nákladné kampane, podľa mňa by pomohlo slovenským sporiťelom významne viac, keby štát podporoval aktívny prístup k úsporám. Pretože na jednu stranu DSS-ky možno nerobia tú svoju prácu úplne stopercentne, ale ešte viac sa o svoj výnos pripravujú samotní sporiťelia tou pasivitou."

Marek Mašura: "Aký by mohol byť ten aktívny prístup? Čo by ste radili?"

Radovan Ďurana: "No prvý krok je, že každý sporiťel môže rozložiť svoje úspory do dvoch fondov už teraz. Na internet banking je už zvyknutá pomerne veľká časť populácie a v dôchodkovej spoločnosti môžete svoje úspory riadiť na diaľku cez internet banking. A sporiťel sa môže rozhodnúť, keď chce akceptovať riziko, polovičku svojich úspor dáť do negarantovaných, polovičku do garantovaných. Alebo minulý rok negarantované fondy robili zázrak, preto predpokladám, že to sa zase nepodarí zopakovať, na chvíľku si to presuniem tam, počkám, kým sa situácia utrasie, a presuniem ďalej. Na to ako človek nemusí mať vysokú školu investorskú, respektíve stačí sa zastaviť za odborníkmi a pýtať sa ich. Pretože ja si myslím, že by bol veľký nezmysel, aby sme očakávali od milióna sporiťelov, že všetci budú odborníci na investovanie, to je proste nezmysel. Ale to, že sa človek zaujíma o svoje úspory a o ten vývoj, tak určite mu pomôže zvýšiť výnos. A platí taká, alebo častokrát sa spomína taká štandardná poučka, že mladší investor by mal akceptovať väčšie riziko. Tak ako za normálnych okolností tie akcie mu môžu pomôcť doniesť vyšší výnos. Teraz ale nemáme úplne normálne okolnosti. Za prvé, je tam to kvantitatívne uvoľňovanie, proste centrálné banky manipulujú cenou peňazí, to sa prejavuje aj takým silným rastom v aktívach. Ale už len prísť do tej DSS-ky, poradiť sa tam, alebo prísť do nejakej inej poradenskej spoločnosti, a ten človek môže zabezpečiť sám seba vyšší výnos ako keby ostal iba v garantovaných fondoch."

Marek Mašura: "Pán Pavelka, pred chvíľou sme tu hovorili o tom, že veľká väčšina ľudí je teda v tých garantovaných fondoch. Je to tak správne?"

Ľuboš Pavelka: "Určite nie."

Marek Mašura: "Alebo poďme si povedať na konkrétnych prípadoch, kto by mal byť v negarantovanom a kto v garantovanom fonde?"

Ľuboš Pavelka: "Jasné. V zásade keby si investori, ktorí sú účastníkmi druhého piliera, pozreli akúkoľvek

príručku pre obozretného investora, čo by zistili? Majú tam odporúčenie - nedávaj všetky vajčička do jedného košíka. Čo to znamená? Nemôžem všetko stavať na jednu kartu a zostať len v negarantovanom, teda v garantovanom fonde, u ktorého je jeden predpoklad, že je konzervatívny. Konzervatívny znamená, že investuje do tých najbezpečnejších aktív, medzi ktorými sa rozumie nejaké termínované vklady, respektíve dlhopisy krajín, alebo nejakých spoločností s vysokým ratingom a s vysokou bonitou. Tam je garancia aká? Garancia minimálneho zhodnotenia, doslova momentálne sa blížiaceho k nule. Takáto stratégia je vhodná len pre toho, kto už končí a tá svieca, nazvem to nie životom, ale toho sporenia mu dohára..."

Marek Mašura: "Čiže tí najstarší sporitelia."

Ľuboš Pavelka: "Tí najstarší sporitelia, ktorí už plánujú odchod z toho druhého piliera, tak je to..."

Marek Mašura: "Povedzme starší ako päťdesiat, päťdesiatpäť rokov?"

Ľuboš Pavelka: "Tak dajme tomu starší ako päťdesiatpäť rokov. Tak tam... Dajme tomu, ale aj u tých už analytici odporúčajú, aby aspoň nejakú menšiu, nejakú malú časť predsa len dali aj do niečoho rizikovejšieho, pretože ešte tam je dajme tomu horizont päť a viac rokov, a potom takzvaný zmiešaný výnos, keby sme to spojili dohromady, by mohol byť atraktívnejší ako keby zostali len v tých konzervatívnych fondoch. Takže toto ľudia majú možnosť si takýmto spôsobom aktívne riadiť svoje, by som povedal, svoje peniažky sporené v druhom pilieri. Bohužiaľ to nerobia, správajú sa pasívne a tá pasivita znamená garancia nízkeho dôchodku, garancia málo nasporených peňazí v tom druhom pilieri a potom bohužiaľ aj slabé zabezpečenie v čase staroby."

Marek Mašura: "Ešte vás prosím o krátku reakciu. Čo by ste radili tým, ktorí akurát v súčasnosti vstupujú do druhého piliera? V akých fondoch by si mali sporiť?"

Ľuboš Pavelka: "No pokiaľ sú to mladí ľudia, majú pred sebou pracovnú kariéru, počítajú, že sa im bude v živote v zásade dariť, že na pracovnom trhu dostali celkom dobré ohodnotenie, musia ísť, či sa im to páči alebo nepáči, či chcú riskovať alebo nechcú riskovať, musia ísť do tých agresívnejších pozícií, to znamená riskovať, ale riadiť sa teda tým pravidlom risk je zisk, a minimalizovať, alebo dávať oveľa menej na tú stranu tých váh toho garantovaného, lebo garantované na dlhé obdobie znamená garantovaná strata."

Marek Mašura: "Páni, poďme sa posunúť trochu ďalej. Argument, ktorý spustil otvorenie druhého piliera, boli nízke dôchodky, ktoré začiatkom roka začali vyplácať poisťovne. Tie prekvapili sporiteľov, ale aj odborníkov. Pán Ďurana, ako vnímate diskusiu, ktorá sa rozpútala začiatkom roka?"

Radovan Ďurana: "Štát vytvoril problém a teraz ten problém sa snaží riešiť otvorením druhého piliera namiesto toho, aby riešil len problém. Ak sa zamyslíte nad tým, že v čom sme momentálne, ako ten argument je - poisťovne ponúkajú nízke doživotné dôchodky sporiteľom. A teraz kde je riešenie toho problému? Ako tu nie je žiadny nový návrh, hej? Nie je riešenie, ale skôr úplne iný problém sa rieši otvorením druhého piliera. Otvorenie druhého piliera teraz môže pomôcť akurát tým, ktorí práve dosiahli ten dôchodkový vek, vláda ich odsúdila na tie neatraktívne ponuky životných poisťovní a pre nich sa môže oplatiť vrátiť nazad do prvého piliera. Ale to není riešenie toho problému. Ako riešenie..."

Marek Mašura: "A čo je riešením?"

Radovan Ďurana: "To riešenie toho problému je dať sporiteľom na výber, ako naložia so svojimi úsporami. Pretože za nich teraz parlament a vláda rozhodla, že jediný dobrý spôsob, čo urobiť s úsporami, je kúpiť si doživotný dôchodok. Lenže sporitelia môžu preferovať iný spôsob tých peňazí, využitia tých peňazí. A to sú dva základné spôsoby, hej? Že nemusí to byť iba životná poisťovňa, ktorá robí zložité poisťné kalkulácie technickej rezervy, môže to byť regulovaný termínovaný vklad v banke, kde bude zákonom stanovené, akú časť, aby to vyšlo na dostatočne dlhú dobu, bude ten sporiteľ dostávať mesačne. A je veľmi pravdepodobné, že v horizonte dvadsiatich dvoch až dvadsiatich troch rokov dostane ten sporiteľ viac peňazí týmto spôsobom ako keby išiel cez doživotný dôchodok dnes. Tie poisťovne majú na to svoje dôvody, že dávajú tak nízke dôchodky. A ten trh je otvorený. Keby to mal byť lukratívny biznis, tak tam máme ďalších sedem poisťovní, ktoré sa o to hlásia. Druhá vec je, že ten druhý pilier má ohromnú výhodu oproti prvému, a to v tom, že on nemá to obmedzenie mesačných dávok. Z prvého piliera nemôžu byť vyššie dôchodky práve preto, že tá poisťovňa nemá tie peniaze. To zamestnanci musia... ôsmeho zaplatia a dôchodky sa vyplatia deviateho. Tam nič viacej neostane. Ľudia na to zabúdajú. Ale ten druhý pilier má tú možnosť, že človek má tie úspory pohromade. Potrebuje doplatiť hypotéku, aby nemusel platiť úrok banke, on tie úspory by mohol použiť na tento účel a zníži si tým mesačné výdavky na nasledujúce roky. Takže keby vláda vniesla viacej slobody do použitia tých úspor, tak ten problém by vyzeral úplne ináč. Pretože neverím tomu, že keby sporiteľ mohol nakladať so svojimi úsporami vo veľkej miere, tak by išiel štrajkovať pred vládou, že poisťovne, životné poisťovne mu dávajú malé ponuky, alebo neatraktívne ponuky. Proste tie úspory patria sporiteľom a vláda by im mala

priznať možnosť s nimi nakladať."

Marek Mašura: "Pán Ďurana, ďakujem za reakciu. Pán Pavelka, poďme sa posunúť trochu ďalej k ďalšej téme, ktorú pred chvíľou spomínal aj pán Ďurana. V rámci nastavenia druhého piliera je stále otvorený jeden atribút – príspevky do rezervného fondu solidarity, ktoré sa sporiteľom v druhom pilieri nezapočítavajú. Celú vec posudzuje Ústavný súd. Spýtam sa vás konkrétne. Mali by, alebo mala by nízke dôchodky dorovnávať Sociálna poisťovňa z tohto rezervného fondu? Čo si myslíte?"

Ľuboš Pavelka: "Tento rezervný fond solidarity v minulosti, keď bol kedysi zriadený celý, alebo nastavený daňovo-odvodový systém, slúžil na jednu vec – v ekonomike bolo veľmi veľa firiem, ktoré sa často dostávali do insolvenencie a neplatili za svojich poistencov odvody. To znamená, že tento rezervný fond solidarity mal vykrývať tie diery, alebo nezaplatené odvody v systéme. Tento dôvod je na ústupe, pretože vzhľadom na legislatívne zmeny a tak ďalej už ten odvod svojím spôsobom stráca na význame a Sociálna poisťovňa ho skôr používa na krížové dotácie tam, ako to potrebuje. Keby sme zobrali Sociálnu poisťovňu ako takú, ona má deficit tak či tak. Kedysi sa to volalo, že diskrétné dotácie, ani sa o tom veľa nepísalo. Jednoducho bola dotovaná zo štátneho rozpočtu na to, aby mala dostatočný objem prostriedkov na vyplácanie dôchodkov. Ale nielen starobných, veď ona platí vdovské, vdovecké, invalidné a tak ďalej. Niektorí povie – však invalidné poistenie je zvlášť. Ten rezervný fond solidarity rozpustíš tak, že vlastne účastníci druhého piliera by dostávali väčšie príspevky, no, neviem, či to bude, by som povedal, ani nie že politicky, ale rozpočtovo priechodné, pretože možno analytici Sociálnej poisťovne by došli k tomu, že áno, keď to urobíme, tak sa deficit Sociálnej poisťovne, myslím globálny celkový, zvýši, ja neviem, o pol miliardy alebo o koľko eur. Takže to východisko z tohto pohľadu neviem. Druhá vec je, nemôžeme ísť ani do situácie, že dobre, keďže rozpustíme ho a potom tým účastníkom druhého, alebo tým účastníkom dôchodkového poistenia, za ktorých zamestnávateľ nezaplatil odvody, skončil v konkurze, tak to obdobie, odkedy prestal platiť, jednoducho strihneme a to im nezapočítame do penzie. To sa tiež nedá."

Marek Mašura: "Pán Ďurana, aký je váš názor?"

Radovan Ďurana: "Ja mám pocit, že je to také krátkozraké politické riešenie, kde my pár stoviek sporiteľov rýchlo vyriešime týmto spôsobom, že presunieme časť peňazí z rezervného fondu solidarity, ale bol by to v podstate podvod na všetkých tých ostatných sporiteľov. A ten problém spočíva v tom, že ten druhý pilier je zásluhový - to znamená, že ten, kto bol neaktívny, nestaral sa o svoje úspory, dosiahol nižšie zhodnotenie, má nižší dôchodok ako ten, ktorý bol aktívny – a tento návrh eliminuje tento rozdiel, hej? A to by bolo veľmi zlé, keby sme sa teraz tvárili, že zodpovednosť za svoju správu úspor nenesieme, pretože nám to vyhladí rezervný fond solidarity. My by sme mali ten rezervný fond priznať sporiteľom v celom rozsahu. A nielen ten rezervný fond. My sa môžeme baviť ešte aj o prebytkoch ostatných fondov, pretože rezervný fond je štyri celá sedemdesiatpäť, ale na ten prvý pilier na starobné dôchodky idú ešte ďalšie tri percentá z ostatných fondov. Takže ak by boli tieto príjmy, respektíve tieto odvody zohľadnené, tak človeku s priemernou mzdou by dôchodok z prvého piliera vzrástol z nejakých štyristodvanásť o nejakých trinásť eur. Teraz, hej, po tých desiatich rokoch, hej? Že celkom významná položka. Dá sa povedať, že na tom rozdiel kombinovaného dôchodku oproti dôchodku čisto z prvého piliera najväčšiu rolu hrá práve tento efekt. Nie nízke ponuky životných poisťovní, ale práve to, že štát vlastne na sporiteľoch šetrí. On si znižuje deficit tým, že sporiteľom priznáva nižšie dôchodky z prvého piliera."

Marek Mašura: "Páni, ešte na záver posledná téma - minimálny dôchodok. Tiež by som sa rád na to opýtal. Poslanci rozhodujú, že táto dávka sa od júla zavedie. V médiách už odznela správa, informácie, názory niektorých odborníkov, že môže dokonca motivovať nízko príjmové skupiny, aby zostali, respektíve vstúpili do druhého piliera. Páni, poprosím vás každého ešte o krátku reakciu, ako to vnímate. Pán Pavelka."

Ľuboš Pavelka: "Tí, čo zarábajú veľmi málo a zostanú v druhom pilieri, majú istotu pri zavedení minimálneho dôchodku, že tak či tak im štát dorovná do toho minimálneho dôchodku ich penziu. To znamená, že prakticky sú dve možnosti – buď ten druhý pilier bude pre nich tak lukratívny, že dostanú viac o niečo ako keby zostali len v prvom, takže svojím spôsobom nemajú čo stratiť... Ale toto môžeme označiť jedine za morálny hazard, ktorý svojím spôsobom je spoločensky neželateľným javom."

Radovan Ďurana: "Ja vôbec nepochybujem o tom, že vláda ešte teraz v horizonte týždňov alebo mesiacov príde s návrhom, aby z toho bol ten druhý pilier vylúčený, z toho posudzovania, aby ten minimálny dôchodok sa vzťahoval len na ten prvý pilier, aby tam nevznikal tento morálny hazard. Ale dostane sa tým vláda to takého nekonzistentného prístupu, pretože bude hovoriť, že mňa nezaujíma, aký je váš príjem, mňa zaujíma len príjem z prvého piliera, ale na druhej strane ona hovorí, že druhý pilier je súčasť verejného dôchodkového systému. To hovorí ako vláda. A to je taký, podľa mňa, selektívny prístup a som zvedavý, že či by takýto postoj neskončil na Ústavnom súde pre ako diskrimináciu."

Marek Mašura: "Páni, ja vám v tejto chvíli ďakujem veľmi pekne, že ste si našli čas pre našich divákov. Naozaj to bola veľmi zaujímavá diskusia, prebrali sme mnohé témy. Čas na diskusiu však už, bohužiaľ, v tejto chvíli uplynul. Pán Pavelka, prajem vám ešte príjemný dobrý večer."

Ľuboš Pavelka: "Pekný večer, dovidenia."

Marek Mašura: "A takisto aj vám, pán Ďurana."

Radovan Ďurana: "Ďakujem za pozvanie. Pekný večer."

[Späť na obsah](#)

43. Štát by mal znížiť odvody z práce

[Téma: Ekonomická univerzita; Rádio Slovensko, 18:00; 22/03/2015; Rádiožurnál Slovenského rozhlasu; z domova; Jana Maťková]

Oto Görner, moderátor: "Štát by mal znížiť odvody z práce. Slovensku to v spoločnej štúdii odporúča Organizácia pre ekonomickú spoluprácu a rozvoj a Inštitút finančnej politiky. Nepozdáva sa im ani vysoká daň právnických osôb a pomerne nízka úspešnosť výberu DPH. Závety štúdie považujú ekonomickí experti za správne. Nižšími daňami by sa podľa nich zlepšili životné podmienky Slovákov."

Jana Maťková, redaktorka: "Skresat' výšku daní a odvodov z práce a výpadok kompenzovať vyššími daňami z majetku. Takto by mal podľa OECD a Inštitútu finančnej politiky v nasledujúcich rokoch fungovať slovenský daňový systém. Hlavným odporúčaním je práve zníženie celkového zaťaženia práce, ktoré je napriek nízkej dani z príjmu vysoké a to pre odvody. Z analýzy citujeme."

Z analýzy: "Vysoké zaťaženie práce vytláča zamestnancov mimo trhu práce."

Jana Maťková: "Slovenský trh práce podľa OECD potrebuje impulz v podobe rozsiahlejšej štrukturálnej reformy. S konštatovaním štúdie sa stotožňuje aj Marek Radvanský z Ekonomického ústavu Slovenskej akadémie vied."

Marek Radvanský, Ekonomický ústav Slovenskej akadémie vied: "Pre obyvateľstvo pre základný cieľ hospodárskej politiky zlepšiť životnú úroveň ľudí je najrozumnejší variant znižovať dane z práce."

Jana Maťková: "Zvýšenie dane z majetku, ktoré by malo pokryť výpadok po navrhovaných opatreniach, je však podľa Ľuboša Pavelku z **Ekonomickej univerzity** nepopulárny politický krok. Zároveň upozorňuje, že za zvýšenú daň by si ľudia automaticky nárokovali na vyššie služby od samospráv."

Ľuboš Pavelka, **Ekonomická univerzita**: "Ten daňovník keď vidí, že tie služby dostáva slabé, tak nie je ochotný akceptovať zvýšenie daní."

Jana Maťková: "Či sa odporúčania pretavia do reality, ministerstvo financií bližšie nešpecifikovalo. Hovorkyňa Alexandra Gogová."

Alexandra Gogová, hovorkyňa Ministerstva financií SR: "Návrhy na riešenie jednotlivých výziev sú predovšetkým na dotknutých rezortoch, následne spoločne budeme analyzovať potrebu financovania jednotlivých opatrení."

Jana Maťková: "Analýza okrem zníženia odvodov z práce vidí priestor aj na pokles dvadsaťdvapercentnej dane z príjmov právnických osôb. Na druhej strane vyzdvihuje odvodovú úľavu pre dlhodobo nezamestnaných."

[Späť na obsah](#)

44. BRATISLAVA CHCE BYŤ VÝZNAMNÝM KONGRESOVÝM MESTOM

[Téma: Ekonomická univerzita; InStore; 20/03/2015; 02/2015; s.: 26,27; people; Miloš Nemeček]

Bratislava má ambíciu stať sa významným kongresovým mestom. Aká je jej súčasná pozícia, aké sú jej reálne možnosti a perspektívy a čo robí pre to, aby tento svoj cieľ dosiahla?

Tieto otázky nie sú celkom nové, hoci výraznejšie rezonujú práve v poslednom čase. Už v roku 1993, teda hneď po svojom vzniku sa Slovenská republika stala členom UNWTO, teda Svetovej turistckej organizácie, ktorá je špecializovanou agentúrou OSN a najreprezentatívnejšou globálnou štruktúrou pre

toto odvetvie. O rok neskôr sa Bratislava stala členom Európskej federácie kongresových miest a pri desiatom výročí svojho vstupu hostila jej valné zhromaždenie.

Ako vyzerajú najvýznamnejšie štatistiky o celkovom vývoji turizmu? Toto odvetvie výrazne napreduje a Európa si stále drží dominantné postavenie s podielom vyšším ako polovica celosvetového počtu turistov. A náš starý dobrý kontinent nezaostáva ani rastom za novými destináciami zemegule. Vlni uverejnené čísla hovoria o päťpercentnom zvýšení, teda dvojnásobnom oproti priemeru obdobia 2005 - 2012. A na špiči s prírastkom sedem percent je práve stredná a východná Európa.

Podnetná návšteva

Čísla sú to teda prajné - čo to však znamená pre Slovensko a konkrétne Bratislavu? Aké sú šance a snaženia našej krajiny a jej hlavného mesta?

Pred koncom minulého roku k nám prišiel prvý raz na návštevu šéf svetovej turistickej organizácie. Viaceré rady generálneho tajomníka UNWTO Talaba Rifaia sa oplatí pripomenúť. „Ohlásite sa svetu inteligentným spôsobom. Nestačí vyzerat' dobre, musíte byť dobrí“, povedal na stretnutí s predstaviteľmi cestovného ruchu.“ A pri prednáške na **Ekonomickej univerzite** to povedal konkrétnejšie: „Ak má Slovensko uspieť v medzinárodnej konkurencii v zápase o turistu, musí byť hlasné, sexi a musí byť iné.“ To doslova platí aj pre Bratislavu.

Práve na jej pôde sa Talab Rifai stretol so štátnym tajomníkom Františkom Palkom, najvyššími predstaviteľmi mesta a jeho organizácie cestovného ruchu Bratislava Tourist Board. Za svetovú turistickú organizáciu prisľúbil, že urobí všetko pre to, aby sa naša metropola dostala na zaslúžené miesto v oblasti cestovného ruchu. Napríklad aj ponukou, aby sa Bratislava stala členom 23-člennej skupiny miest, ktorá tvorí stratégiu mestského cestovného ruchu. Z jeho úst však zaznievalo predovšetkým presvedčenie, že najviac preto musíme urobiť my sami.

Future of MICE

Presne v tomto duchu Bratislava Tourist Board/ BTB/ a Americká obchodná komora usporiadali začiatkom vlaňajšieho decembra medzinárodnú odbornú konferenciu Budúcnosť MICE v Bratislave a na Slovensku. Pojem MICE je širší a presnejší než kongresová turistika, sú za ním iniciály slov Meeting, Incentives, Conference & Events. Dodajme, že práve táto línia cestovného ruchu sa najrýchlejšie rozvíja, ba dokonca je podľa štatistík Svetovej obchodnej organizácie tretím najdynamickejšie sa rozvíjajúcim odvetvím na svete.

O hmatateľnej podobe tejto skutočnosti hovorí špecialistka BTB pre MICE Agáta Mikulová: „Keď prídu do akéhokoľvek mesta stovky až tisícky účastníkov konferencie či kongresu, žije tým prakticky celé mesto. Z organizácie kongresu ťaží široké spektrum firiem, podnikateľov aj poskytovateľov služieb.“ Výkonný riaditeľ BTB Martin Horváth vyjadril presvedčenie, že konferencia Budúcnosť MICE prinesie plodnú odbornú diskusiu o tom, aké možnosti ponúka Bratislava potenciálnym organizátorom kongresov a konferencií.

Jeho želanie sa naplnilo a zaznelo množstvo cenných názorov a podnetov. Osobitne pripomeňme špičkových zahraničných hostí, veľmi uznávaných v tejto sfére. Z Írska to boli Pádraic Gilligan a Patrick Delaney, ktorí majú podiel na pozoruhodnom rozmachu Dublinu v tejto oblasti a radia aj mnohým iným kongresovým mestám. Ukázali viacero rukolapných príkladov úspechov, ale aj sklamaní v tejto náročnej sfére a opätovne podčiarkovali nevyhnutnosť inovatívneho prístupu a najmä spolupráce všetkých relevantných subjektov. Obaja majú v tomto smere tridsaťročné skúsenosti, rovnako ako belgický rodák Hugo Slimbrouck. Ten pripomenul predovšetkým inšpiráciu z Rigy v súvislosti so súčasným predsedníctvom Lotyšska v Rade EÚ - rovnakú príležitosť bude mať o čosi viac než rok Slovensko a Bratislava.

Predsedníctvo a Expo

Dalo by sa povedať, že vtedy dostaneme všetko ako na striebornom podnose. Počas pol roka predsedníctva sa tradične odohrá okolo dvesto významných podujatí a na nich približne 20 tisíc účastníkov. Nikde však nie je povedané, že všetky musia byť u nás - pre europolitikov a najmä euroúradníkov je pohodlnejšie čo najviac zorganizovať v Bruseli. Všetci naši predstavitelia od špičkovej reprezentácie štátu po zástupcov nášho hlavného mesta, ale aj podnikateľských, kultúrnych, vedeckých a ďalších kruhov by po príklade Rigy mali urobiť všetko, aby čo najviac ich kolegov chcelo pri tejto príležitosti zavítať k nám.

Lobovať je správne, potrebné a nevyhnutné - treba však na to mať aj argumentačnú muníciu. Rovnako ako spomínaní zahraniční hostia, aj Martin Horváth zdôrazňuje, že Bratislava dokáže premostiť svoj najväčší deficit - chýbajúce väčšie moderné kongresové centrum. Perspektívne je isteže prepotrebné. V

prípade dvoch najväčších akcií posledného desaťročia, stretnutia Bush - Putin a ministerialu NATO, pomohli upravené priestory Incheby, pre predsedníctvo je pripravená predovšetkým vynovená Reduta, ale aj Bratislavský hrad, Slovenské národné divadlo a historická budova Národnej rady SR. Zaujímavých, či už historických, postindustriálnych a ďalších priestorov je tu aj viac, treba však pridať v spolupráci a ochote ich prevádzkovateľov. A k dispozícii je viacero moderných hotelových konferenčných sál.

Podme k prednostiam Bratislavy. Dopravné spojenie po ceste aj železnici je výborné, popri vlastnom nevelmi frekventovanom letisku je v blízkosti Schwechat s napojením na všetky významné svetové destinácie. Cesta odtiaľto do Bratislavy je často rýchlejšia, ako z materských letísk najslávnejších kongresových miest Londýna a Paríža do ich centra. V tomto aj inom je blízkosť ďalšieho veľikána vo svete MICE Viedne ani nie konkurenciou, ale skôr nevyužitou synergickou príležitosťou.

Ubytovacia a gastronomická ponuka Bratislavy sa pozoruhodne rozšírila a skvalitnila. Ako jedna z mála metropol leží priamo v zaujímavej vinárskej oblasti, v blízkosti sú naše najvýznamnejšie kúpele, nevšedná história, kultúra aj dynamická súčasnosť, príťažlivá príroda s Dunajom aj lesmi. Ide o to, ako to vhodne definovať a účinne komunikovať. Tu sme opäť pri téme spolupráce a ťahaní za jeden povraz.

Najbližšia príležitosť je svetová výstava Expo v Miláne, začína sa už v máji, koncom júna je slovenský deň a do skončenia na jeseň sa všeličo dá prezentovať. Potom už iba čosi cez polrok zostáva do predsedníctva. Samozrejme ani ono nebude čarovným prútikom, ale nevšednou šancou, ktorú treba využiť na poriadnu akceleráciu a jej pokračovanie. Je to veľká výzva pre všetkých, ktorým záleží na rozvoji Slovenska a jeho hlavného mesta.

Miloš Nemeček

[Späť na obsah](#)

45. O šteklivých záberoch nebola reč

[Téma: Ekonomická univerzita; Šport; 26/03/2015; 71/2015; s.: 34; volejbal; LUCIA JEŽÍKOVÁ]

Volejbalové vicemajsterky zo Slávie **Ekonomická univerzita Bratislava** nafotili kalendár v spoločenských šatách

Nápad nafotiť kalendár s inými zábermi ako klasicky v drese sa zrodil ešte koncom minulého roka v hlave dlhoročného podporného partnera slávistiek, rektora **Ekonomickej univerzity v Bratislave** Rudolfa Siváka. Keďže sa mu 31. januára skončilo druhé funkčné obdobie, s volejbalistkami 14-násobného slovenského majstra sa chcel dôstojne rozlúčiť.

"Kalendár bral ako skvelú pamiatku na roky strávené po našom boku. Za podporu sme veľmi vďačné a preto sme mu s radosťou vyhoveľi," vysvetlila kapitánka slávistiek Miroslava Kuciaková. Na téme spoločenské šaty sa zhodli jednoducho, o odvážnejších fotografiách nepadlo ani slovo. "Popravde, ja už mám za sebou podobný zážitok z olomouckého angažmán. Šlo o mierne šteklivé zábery, ale boli sme zahalené. Nevieť si predstaviť, že by som bola ,na Evu'." Pred objektívom Petra Noskoviča zapózovali v spoločenskom oblečení. "Každá sme mali svoje šaty, akurát ja som si ich požičala od spoluhráčky Moniky Rákošovej. Líčenie a úpravu vlasov sme si každá zabezpečili po vlastnej línii," prezradila 179-centimetrová smečiarica Slávie **EU**. Pred objektívom v interiéri päťhviezdičkového hotela v Bratislave nervózna nebola, ale pravdepodobne sa pod to podpísalo aj dodržiavanie tímovej dohody. "S babami sme si povedali, že každá bude s fotografom sama a ostatné sa nebudeme pozerat'. Všetky sme mali vlastný priestor a o to viac sme si užili potom spoločné chvíle, z ktorých vzniklo tiež pár vtipných záberov. Celé to bolo milé, ale ak mám byť úprimná, som rada, že moja hlavná náplň je volejbal. Nie som stavaná pred objektív, na ,modelkovanie' veľmi nie som," usmiala sa 45-násobná slovenská reprezentantka. Výsledok však bude mať čestné miesto nielen u rektora, ale aj v rodine Kuciakovcov. "Ocino nám robí akúsi familiárnu "stenu slávy" - kútik, kde máme svoje trofeje. Predpokladám, že aj môj kalendár tam skončí," skonštatovala sestra futbalových brankárov Dušana a Martina. A čomu vďačí za svoju januárovú pozíciu? "To určil prezident klubu pán Hančík. Mám však vtedy aj narodeniny a na drese nosím jednotku. Jednoducho, trafil sa," uzavrela Miroslava Kuciaková.

LUCIA JEŽÍKOVÁ

Foto:

Slávistky vyzerajú predsa len lepšie v šatách a s rozpustenými vlasmi.

Monika Doležajová

Lucia Mikšíková

Kristína Harmanová

Michaela Candráková

Darja Doludová

Monika Zamecová

[Späť na obsah](#)

46. Minimálny dôchodok

[Téma: Ekonomická univerzita; STV Jednotka, 19:00; 25/03/2015; Správy RTVS; z domova; Rita Fleischmanová]

Ľubomír Bajanič, moderátor: "Ľudia v druhom pilieri budú mať zrejme nižší minimálny dôchodok. Inými slovami, pri jeho výpočte sa nebude brať do úvahy suma, ktorú si v druhom pilieri našetrili. Návrh schválil parlamentný sociálny výbor. Opozícia hovorí o ďalšej nespravodlivosti. Pozrime si teraz podmienky minimálneho dôchodku, ale pre tých, ktorí nie sú v druhom pilieri. Tieto čísla sú totiž známe. Nárok na minimálny dôchodok budú mať ľudia, ktorí síce málo zarábali, ale museli odpracovať najmenej tridsať rokov a za ten čas samozrejme aj odvádzať odvody. Minimálny dôchodok vtedy dosiahne takmer dvestosedemdesiat eur. Za každý ďalší odpracovaný rok sa bude zvyšovať. Napríklad po štyridsiatich piatich rokoch by minimálna penzia mala byť takmer tristoštyridsaťjeden eur."

Rita Fleischmanová, redaktorka: "Penzisti s dôchodkom aj z druhého piliera, ktorí po celý život zarábali málo, by nemali mať rovnaký minimálny dôchodok ako tí, čo ho dostanú len zo Sociálnej poisťovne."

Ján Richter, minister práce, sociálnych vecí a rodiny SR (Smer-SD): "Pri výpočte možného minimálneho dôchodku nebude zohľadnená suma, ktorú ten sporiteľ nasporil v druhom pilieri pre podmienky minimálneho dôchodku. To znamená, len pomernú časť, ktorá vychádza z prvého piliera."

Rita Fleischmanová: "Pozmeňujúci návrh podal predseda parlamentného sociálneho výboru. Tvrdí, že ak by takáto zmena neprišla, podporovali by v druhom pilieri ľudia, ktorí tam nemajú čo robiť. Na tom sa zhodovali aj ekonómovia."

Michal Nalevanko, ekonóm, odborník na 2. pilier: "V tej podobe, ako je minimálny dôchodok navrhnutý, je výrazne pro... alebo v prospech druhého piliera už len kvôli tomu, že dáva nízkopříjmovým ľuďom jednoznačný alebo jednoznačný návod, ako by sa mali rozhodnúť."

Ľuboš Pavelka, ekonóm, **ekonomická univerzita**: "Keď im nevyjde kombinácia prvý pilier plus druhý pilier viac ako by dostali z prvého, tak im vlastne štát doplatí. Ale toto môžeme považovať jednoznačne za takzvanú určitú formu morálneho hazardu."

Ján Podmanický, predseda Výboru NR SR pre sociálne veci (Smer-SD): "Ak by sme akceptovali minimálny dôchodok v takej výške, ako majú povedzme ľudia, ktorí sú len v prvom pilieri, tak by sme vlastne podporili špekulovanie. Tým by sme len ľudí navádzali k nezodpovednému prístupu k druhému pilieru."

Rita Fleischmanová: "Na minimálny dôchodok, ktorý by sa mal zaviesť od budúceho roka, má nárok necelých sedem percent dôchodcov. Týkať by sa mal aj zhruba troch percent ľudí, ktorí si sporia v druhom pilieri. Opozícia vládnu zmenu v minimálnom dôchodku odmieta a tvrdí, že má vyhnať čo najviac ľudí z druhého piliera. Pilier je totiž otvorený do pätnásteho júna."

Jozef Mihál, poslanec NR SR (SaS): "Vy sa neviete dočkať, kedy títo nešťastníci, ktorí nevedia, čo činia a dajú na vašu propagandu a propagandu Sociálnej poisťovne, kedy vám odovzdajú svoje peniaze, svoje dôchodkové úspory, aby ste ich mohli minúť na bohumilé ciele. No, pionierske tábory budú. Výborne."

Ľudovít Kaník, poslanec NR SR (SDKÚ-DS): "Dochádza k zavedeniu iného metra na jednu skupinu ľudí a iného metra na druhú skupinu ľudí, čo nie je v súlade s ústavou."

Rita Fleischmanová: "Parlament by mal návrh na krátenie minimálnej penzie spolu s minimálnym dôchodkom schváliť na nasledujúcej schôdzi parlamentu. Hneď potom sa opoziční poslanci chystajú krátenie minimálneho dôchodku pre ľudí z druhého piliera podať na Ústavný súd."

Ľubomír Bajanič: "O minimálnom dôchodku budú v Správach a komentároch hovoriť štátny tajomník ministerstva práce Jozef Burian a poslanec Ľudovít Kaník. Večer na Dvojke."

[Späť na obsah](#)

47. Nové podmienky minimálneho dôchodku

[Téma: Ekonomická univerzita; STV Dvojka, 21:00; 25/03/2015; Správy a komentáre; z domova; Rita Fleischmanová, Marta Jančkárová]

Marta Jančkárová, moderátorka: "Ľudia v druhom pilieri budú mať zrejme nižší minimálny dôchodok. Inými slovami, pri jeho výpočte sa nebude brať do úvahy suma, ktorú si v druhom pilieri našetřili. Návrh schválil parlamentný sociálny výbor. Opozícia hovorí o ďalšej nespravodlivosti."

Rita Fleischmanová, redaktorka: "Penzisti s dôchodkom aj z druhého piliera, ktorí po celý život zarábali málo, by nemali mať rovnaký minimálny dôchodok ako tí, čo ho dostanú len zo Sociálnej poisťovne."

Ján Richter, minister práce, sociálnych vecí a rodiny SR (Smer-SD): "Pri výpočte možného minimálneho dôchodku nebude zohľadnená suma, ktorú ten sporiteľ nasporil v druhom pilieri pre podmienky minimálneho dôchodku. To znamená, len pomernú časť, ktorá vychádza z prvého piliera."

Rita Fleischmanová: "Pozmeňujúci návrh podal predseda parlamentného sociálneho výboru. Tvrdí, že ak by takáto zmena nepřišla, podporovali by v druhom pilieri ľudia, ktorí tam nemajú čo robiť. Na tom sa zhodovali aj ekonómovia."

Michal Nalevanko, ekonóm, odborník na 2. pilier: "V tej podobe, ako je minimálny dôchodok navrhnutý, je výrazne pro... alebo v prospech druhého piliera už len kvôli tomu, že dáva nízkopríjmovým ľuďom jednoznačnú alebo jednoznačný návod, ako by sa mali rozhodnúť."

Ľuboš Pavelka, ekonóm, **ekonomická univerzita**: "Keď im nevyjde kombinácia prvý pilier plus druhý pilier viac ako by dostali z prvého, tak im vlastne štát doplatí. Ale toto môžeme považovať jednoznačne za takzvanú určitú formu morálneho hazardu."

Ján Podmanický, predseda Výboru NR SR pre sociálne veci (Smer-SD): "Ak by sme akceptovali minimálny dôchodok v takej výške, ako majú povedzme ľudia, ktorí sú len v prvom pilieri, tak by sme vlastne podporili špekulovanie. Tým by sme len ľudí navádzali k nezodpovednému prístupu k druhému pilieru."

Rita Fleischmanová: "Na minimálny dôchodok, ktorý by sa mal zaviesť od budúceho roka, má nárok necelých sedem percent dôchodcov. Týkať by sa mal aj zhruba troch percent ľudí, ktorí si sporia v druhom pilieri. Opozícia vládnu zmenu v minimálnom dôchodku odmieta a tvrdí, že má vyhnáť čo najviac ľudí z druhého piliera. Pilier je totiž otvorený do pätnásteho júna."

Jozef Mihál, poslanec NR SR (SaS): "Vy sa neviete dočkať, kedy títo nešťastníci, ktorí nevedia, čo činia a dajú na vašu propagandu a propagandu Sociálnej poisťovne, kedy vám odovzdajú svoje peniaze, svoje dôchodkové úspory, aby ste ich mohli minúť na bohumilé ciele. No, pionierske tábory budú. Výborne."

Rita Fleischmanová: "Parlament by mal návrh na krátenie minimálnej penzie spolu s minimálnym dôchodkom schváliť na nasledujúcej schôdzi parlamentu. Hneď potom sa opoziční poslanci chystajú krátenie minimálneho dôchodku pre ľudí z druhého piliera podať na Ústavný súd."

Marta Jančkárová: "O téme budeme diskutovať so štátnym tajomníkom ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Jozefom Burianom zo Smeru-SD, dobrý večer prajem."

Jozef Burian, štátny tajomník Ministerstva práce SR (Smer-SD, hosť v štúdiu): "Pekný večer prajem."

Marta Jančkárová: "A s poslancom parlamentu Ľudovítom Kaníkom z SDKÚ-DS, vitajte."

Ľudovít Kaník, podpredseda Výboru NR SR pre sociálne veci (SDKÚ-DS, hosť v štúdiu): "Ďakujem pekne, dobrý večer."

Marta Jančkárová: "Pán Burian, prečo by teda penzisti, ktorí dostanú dôchodok aj z druhého piliera a zarábajú málo... zarábali málo, nemali mať rovnaký minimálny dôchodok ako tí, ktorí dostávajú penziu len z prvého piliera?"

Jozef Burian: "Ja chcem len povedať na začiatku, že tak ako to bolo v tej reportáži uvedené, týka sa to

sedemdesiatpäťtisíc ľudí. A čo je dôležité, tých sedemdesiatpäťtisíc ľudí dnes nebude čakať na dávku v hmotnej núdzi, ale dostane normálne legálny dôchodok zo Sociálnej poisťovne, dnes zvyšujeme minimálne dôchodok priemerne o dvanásť eur. Ale čo je dôležité, nebudú sa spolu posudzovať osoby v domácnosti. To znamená, že v niektorých prípadoch to bude podstatne väčšie navýšenie minimálneho dôchodku a preto si myslím, že je to veľmi dobrá správa pre ľudí, ktorí odpracovali viac ako tridsať rokov..."

Marta Jančkárová: "Dobre a teraz k tej otázke..."

Jozef Burian: "Teraz k vašej otázke. Myslíme si, že táto diskusia bola aj na ministerstve práce, sociálnych vecí a rodiny a potrebovali by sme aj právne stanovisko k tejto formulácii. Myslíme si, že nebolo by celkom správne, aby ľudia, ktorí jednoducho nepatria do tohto systému a myslím si, že asi sa zhodneme na tom, nielen ja, ale myslím, že aj veľká časť odbornej verejnosti sa zhodne na tom, že ľudia, ktorí zarábajú veľmi nízke príjmy, jednoducho budú ukrátení v tomto celom systéme a jednoducho oni nepatria do toho systému, tak práve preto im chceme jednoducho ukázať tú cestu, aby nešli do tohto systému alebo vyviazali sa do tohto systému..."

Marta Jančkárová: "Čiže vy vlastne priamo priznáвате, že je to aj tlak na to, aby odišli tí, ktorí podľa vás tam nepatria?"

Jozef Burian: "Myslím si, že je teda, na tomto sa myslím, že zhodneme určite, že teda títo ľudia do tohto systému nepatria. To sú ľudia, ktorí zarábajú veľmi nízke príjmy a stane sa iba to, že títo ľudia potom, čo teda zostanú v tomto druhom pilieri, môžu prísť približne asi o tridsaťštyri eur na minimálnom dôchodku."

Marta Jančkárová: "Dobre. Reakcia pána Kaníka teraz. Čo hovoríte na ten argument, že je to morálny hazard alebo bol by, keby ten návrh bol v pôvodnom stave, že napríklad ľudia, ktorým by dôchodok z prvého a druhého piliera spolu vyšiel menej, ako keby ho dostali iba z prvého a keby to štát doplatil, tak že by to bol podľa predkladateľa návrhu hazard."

Ľudovít Kaník: "No, v prvom rade treba najprv povedať, že čo si máme myslieť o návrhu zákona, s ktorým príde vláda do parlamentu s veľkými fanfárkami o minimálnom dôchodku, o veľmi sociálnom opatrení a vlastný návrh zákona po prvom čítaní rozbije na cimpr-campr. Toto, čo teraz urobila na sociálnom výbore cez pozmeňovací návrh, je rozbitie vlastného návrhu zákona naozaj na padrt', pretože vytvorilo nie minimálny dôchodok, ale tisíce rôznych výšok dôchodky podľa zložitých prepočtu, zložitých kritérií, ktoré zavádza tri skupiny dôchodcov A, B, C. Tri nerovnoprávne diskriminované skupiny dôchodcov a považujem to jasne za nielen nespravodlivý, ale protiústavný krok. Už v tom prvotnom návrhu bola silná protiústavnosť a diskriminácia, pretože vytvára skupinu dôchodcov, ktorá je inak posudzovaná a prísnejšie, výrazne prísnejšie, keď nemá odpracovaných tridsať rokov a iná skupina, ktorá už má odpracovaných tridsať rokov a nemyslím nárok na minimálny dôchodok, ale iné kritériá, ako sa s nimi zaobchádza..."

Marta Jančkárová: "Áno, ale vráťme sa, teraz ešte vyčerpajme túto prvú tému, to znamená, že..."

Ľudovít Kaník: "Ten morálny hazard, na ktorý ste sa pýtali. Najväčší morálny hazard je vyháňať ľudí z druhého piliera, pretože sa hazarduje s verejnými financiami. Každý jeden, v tom naozaj nebudem súhlasiť, sklame pána štátneho tajomníka, že tí ľudia tam nepatria. Každý, kto je v druhom pilieri, pomáha prežiť verejným financiam vo vzťahu k dôchodkovému systému. Poviem to na jednoduchom príklade. Je jedno, aká je výška príjmu a dôchodku. Ale keď človek zostane v druhom pilieri a dajme tomu je jeho dôchodok z druhého piliera v jeho výške dôchodku bude tvoriť dvadsať percent alebo tridsať percent, tak keď tento človek prejde do len prvého piliera, čo chce táto vláda, tak Sociálna poisťovňa bude musieť plných sto percent hradiť z verejných zdrojov, ktoré sú silne dotované, na ktoré doplácame. Musíme ich dopĺňať. Keď zostane v druhom pilieri, Sociálna poisťovňa tých dvadsať alebo tridsať percent ušetrí a jeho tých dvadsať-tridsať percent budú hradiť kapitálové trhy, výnosy na kapitálových trhoch. To znamená..."

Marta Jančkárová: "Dobre, čiže podľa vás, len veľmi krátko vás poprosím..."

Ľudovít Kaník: "To znamená pre verejné financie je to správne a hazard je to..."

Marta Jančkárová: "Čiže ešte stále je to výhodnejšie, ako keby..."

Ľudovít Kaník: "...vtedy, keď budú vyhánaní z druhého piliera."

Marta Jančkárová: "Dobre, čiže je to podľa vás výhodnejšie aj v prípade, že štát, respektíve Sociálna poisťovňa by doplatila ten rozdiel?"

Ľudovít Kaník: "Samozrejme. My dokonca navrhujeme, aby v tom transformačnom prechodnom období,

kedy rôznymi zásahmi, politickými kotrmelcami, ktoré tu Ficove vlády robili, bol poškodený majetok všetkých, ktorí sú v druhom pilieri, aby v prípade, že vyjde nižší dôchodok o niečo, ako keby boli len v prvom pilieri, aby sa im dorovnal tento dôchodok a je to úspornejšie opatrenie, ako keby sme ich vyhánali z druhého piliera a presúvali... z druhého piliera a presúvali do Sociálnej poisťovne."

Marta Jančkárová: "Pán Burian, teraz samozrejme, môžete reagovať s tým, že opozícia hovorí aj o ďalšom argumente. Že vlastne ten doplatok do minimálneho dôchodku by mal mať napríklad podľa Jozefa Mihála, ktorého sme pred chvíľou videli v reportáži, charakter sociálnej dávky. Čo hovoríte na to?"

Jozef Burian: "Myslím, že na začiatku chcem odpovedať na to, že musím sklamať pána Kaníka a myslím si, že ja rozumiem tomu legitímnemu právu opozície dnes kričať a možno aj zakladateľom druhého piliera, lebo dnes je jasné, že asi deväťdesiatdeväť percent ľudí, ktorí budú vstupovať... vystupovať z druhého piliera, bude mať nižší dôchodok, ako by zostali v prvom pilieri. A už pre tých, ktorí sú okolo minimálnej mzdy a budú bojovať kvázi o ten minimálny dôchodok, pri týchto je absolútne jednoznačne jasné, že dlhodobo nebudú úspešní v tomto systéme. Tu nejde o vyhánanie. To na každom občanovi Slovenskej republiky, ktorý vstúpil do druhého piliera a preto si myslím, že je to na jeho osobnom rozhodnutí. Ale je klamlivé a je lživé rozprávať tu o tom, že títo ľudia budú úspešní a že jednoducho je to výborné pre verejné financie. To je možno rétorika pána Kaníka, lebo teraz zistil, že dnes je podstatná časť ľudí neúspešných v tomto systéme. Ja hovorím, že ľudia nadštandardne zarábajúci, nadštandardne zarábajúci dnes nie sú úspešní. Možno v dlhodobom procese dvadsať a viac ako dvadsať rokov môžu byť tí nadštandardne zarábajúci úspešní. A teraz k vašej otázke. Na tom, či teda je to morálny hazard. Áno, je to morálny hazard vo vzťahu k tým ľuďom, aby sme im nepovedali pravdu. Treba im jednoznačne povedať pravdu, aby jasným spôsobom sa vedeli systémovo rozhodnúť a keď hovoríme o cimpr-campr, bol to jeden pozmeňujúci návrh. Ja som zažil stopäťdesiat pozmeňujúcich návrhov, keď ... pán Kaník svoje zákony na ministerstve. Takže myslím si, že žiadne cimpr-campr tam nie je."

Marta Jančkárová: "Ešte jednu otázku mám, keby ste sa konkrétnejšie vyjadrili. Pán Kaník hovoril, že podľa neho sa to ekonomicky oplatí aj v prípade, že by štát doplatil ten rozdiel k minimálnemu dôchodku, ak by..."

Jozef Burian: "Myslíte, že je správne, že štát bude doplácať z daní ostatných alebo teda ďalších ľudí..."

Marta Jančkárová: "Áno, len pán Kaník hovoril, že sa to oplatí..."

Ľudovít Kaník: "Dopláca z daní prvému pilieru. Tridsať percent dotujeme každý jeden dôchodok z prvého piliera..."

Marta Jančkárová: "Oplatí ekonomicky... čiste ekonomicky vás poprosím, nech sa páči..."

Jozef Burian: "Myslím si, že nie je celkom správne, že človek napriek tomu, že sa rozhodne, má možno benefity z druhého piliera z titulu možno dedenia, preto sa tam rozhodol. Ale jednoducho zároveň, ak mu náhodou nevyjde to jeho investovanie, tak mu štát pod' a doplať mi ten minimálny dôchodok. Myslím si, že toto asi, na tom sa môžeme aspoň zhodnúť a normálne trpezivo rozmyšľajúci ľudia a dokonca mali sme aj možnosť vypočuť si analytikov, ktorí sa vyjadrovali k tomu, že je to neštandardné riešenie, aby štát tu nastúpil a jednoducho, keď to nevyjde, tak štát doplať. To je taká socializácia strát a privatizácia ziskov a to je možno aj ten návrh, ktorý predložil aj pán poslanec Kaník o tom, že teda komu nevyjde náhodou z druhého piliera lepšie hodnotenie, tak jednoducho štát doplať všetkým. Tak podľa mňa to nie je správne."

Marta Jančkárová: "Ešte raz sa opýtam na jednu vec, pán Kaník. Lebo naozaj z pohľadu bežných sporiteľov môže byť nespravodlivé, keď by sa všetci ostatní sporitelia mali povedzme zbierať na doplnenie dôchodku tých, ktorým to nevyšlo, ktorí neinvestovali až tak šťastne, povedzme že patria do toho minima, kde to až tak nevyšlo, tak je to spravodlivé?"

Ľudovít Kaník: "V prvom rade treba povedať, že tí ľudia neinvestujú. Investujú za nich správcovské spoločnosti, profesionálne spoločnosti, ktoré sú na to vytvorené. Takže zodpovednosť za to, aby znášal jednotlivец, ktorý vôbec nemusí mať šajnu o tom, ako sa investuje a ani nemá a ani len na to nemá žiadny vplyv, je určite nesprávne vôbec do takej pozície ho stavať. Ale hlavne treba povedať. Tá socializácia strát prebieha na Slovensku každým rokom. My každý rok sa skladáme všetci na dôchodky predovšetkým nízkopříjmových skupín, na dôchodky zo Sociálnej poisťovne. Dnes ich dotujeme dvadsiatimi ôsmimi percentami. Táto dotácia bude každým rokom rásť, pretože demografia sa vyvíja vo vzťahu k tomuto systému negatívne a práve preto potrebujú verejné financie druhý pilier, aby prevzal časť záväzkov Sociálnej poisťovne. Táto vláda robí obrovskú chybu do budúcnosti, pretože zväčšuje deficit tým, že ľudí tlačí do prvého piliera. Poškodila ľudí napríklad aj tým, že ich zaviedla a prinútila ich de facto nepriamo vstúpiť do garantovaných fondov, ktoré majú najnižšie výnosy. Keby sa držali toho, čo bolo pred tým a boli v akciových a indexových fondoch, dnes majú výnosy štrnásť až tridsať percent..."

Marta Jančkárová: "To si už žiada, samozrejme, reakciu. Pán štátny tajomník, nech sa páči."

Jozef Burian: "Myslím si, že to, čo je merito dnes veci, bavíme sa o sedemdesiatpäťtisíc ľuďoch, ktorí sú na... alebo ktorí by mali mať nárok na minimálny dôchodok. Z jedna a pol milióna."

Ľudovít Kaník: "Ale vy im ho beriete..."

Jozef Burian: "Z jedna a pol milióna ľudí, ktorí sú v druhom pilieri, to je možno asi šesť-sedem percent, plus z tých sedemdesiatpäťtisíc ľudí možno tretina v druhom pilieri. Čiže bavíme sa tu o marginálnej skupine troch percent ľudí, štyroch percent ľudí, ktorí jednoznačne a pán Kaník, ak teda chce, ja už som ho niekoľkokrát vyzval v reláciách, nech teda uzavrie stávkou, ak si myslí teda, že títo ľudia budú úspešní. Jednoducho nebudú úspešní a jednoducho títo ľudia jednoducho tým, že to, čo pán Kaník sa snaží tu predstierať, že jednoducho Smer sa snaží vyháňať týchto ľudí z druhého piliera. Nie, oni môžu kľudne zostať, ale ak chce prísť o to, že príde o minimálny dôchodok, o časť minimálneho dôchodku, ale nie preto, že ho niekto vyháňa, ale preto, že v druhom pilieri tá výnosnosť je tak nízka, že jednoducho nenasporí si tú časť."

Marta Jančkárová: "Páni, definitívne sa o tomto návrh bude rozhodovať zrejme na schôdzi, ktorá sa začne piateho mája. Pán Kaník, prídete s nejakým návrhom?"

Ľudovít Kaník: "Samozrejme. Prídem s návrhom, ktorý bude sa snažiť odstrániť diskrimináciu, ktorá medzi dôchodcami existuje, ktorú vláda navrhuje, kedy naozaj ich delí do rôznych kategórií, kedy zo zákona o minimálnom dôchodku spravila kladivo na vyhánanie dôchodcov z druhého piliera a na trestanie tých, ktorí sú v druhom pilieri. Ale nie som naivný. Viem, že všetky tieto poslanecké návrhy budú zmetené zo stola. A že vláda prijme protiústavný návrh zákona. My sa obrátíme na Ústavný súd. Ten spravídla veľmi dlho rozhoduje, rešpektívne nechá to aj dva roky ležať na stole a nezostane nič iné a to naozaj tento záväzok platí zo strany opozície, že akonáhle Smer nebude mať vládnú moc v rukách, napravíme tento systém a aj späťne vyladíme ho tak, aby akákoľvek diskriminácia, akékoľvek trestanie ľudí za to, že sú v druhom pilieri, bolo odstránené."

Marta Jančkárová: "Rezort práce ale napriek všetkému, čo tu odznelo, pripúšťa nejaké zmeny, nejaké návrhy, že by mohli byť akceptované. Povedal to pán Richter napríklad. Aké zmeny pripúšťate vy?"

Jozef Burian: "Myslím, že nejaké podstatné zmeny nie. Pokiaľ budeme možno vyladovať ešte niektoré veci, ktoré sa týkajú, ja veľmi sa teším na to, akým spôsobom bude odladovať budúca vláda tento systém, lebo mimochodom, pokiaľ sa týka anuit, na tom sme sa dokonca s opozíciou dohodli. Pokiaľ sa týka vyhánania, je to absolútny nezmysel. Pán Kaník veľmi dobre vie čísla. Že jednoducho dnes ľudia, ktorí vystupujú z druhého piliera, kvôli ktorým sme otvorili tento druhý pilier, jednoducho budú podstatná časť neúspešných. A znovu opakujem. Ľudia, ktorí nebudú v tomto systéme minimálne dvadsať rokov a majú nadštandardný zárobok, teda nadpriemerný zárobok, dlhodobo nebudú úspešní v tomto systéme a už nehovoriac o minimálne ľudí, ktorí sú na minimálnej mzde, ale proste budú bojovať o minimálny dôchodok. To je absolútne, ale absolútne mimo, scestné a ja dovoľím si povedať, že ak teda verí tomu pán Kaník, tak nech dá verejný prísľub, že všetky tieto náležitosti zabezpečí..."

Marta Jančkárová: "Pán Burian, ďakujem. Pán Kaník, vy ste, dá sa povedať, otcom druhého piliera. Tak, čo hovoríte na argument, že naozaj niektorí ľudia nebudú až tak úspešní a nenašetrí si toľko, ako možno ste aj pôvodne vy očakávali?"

Ľudovít Kaník: "Tá situácia by nenastala, ani by sme o nej nehovorili, keby z tých desiatich rokov, čo druhý pilier je, sedem rokov nebol torpédovaný zo strany Ficových vlád a poškodzovaný. Zmeny legislatívy, ktoré prijala predovšetkým prvá Ficova vláda, zobrali ľuďom milióny a to im treba nahradiť..."

Jozef Burian: "Nezmysel..."

Ľudovít Kaník: "Jednoducho to im treba nahradiť, pretože to sú reálne peniaze, o ktoré títo ľudia prišli. Lebo poslednú vetu, čo chcem povedať. Samozrejme, každý nech sa dobrovoľne rozhodne, či zostane, či neodíde. Keď sa chce rozhodnúť darovať svoje súkromné peniaze pánovi Ficovi a Sociálnej poisťovni, môže tak urobiť, ale nech si je toho vedomý, že to je dar na sociálne balíčky, ktorými si chce pán Fico kúpiť voličov."

Jozef Burian: "No, je to zase len demagógia, ktorú si asi opozícia osvojila. Myslím, že to je, jednoducho, je to lož a tých desať rokov mala právo a možnosť napraviť to v posledných dvoch rokoch a jednoznačne nič neurobila."

Marta Jančkárová: "Dobre, páni, vidno, že je o čom debatovať, tak snáď najbližšie podrobnejšie. Ďakujem pekne, že ste prišli, dovidenia."

Jozef Burian: "Ďakujem pekne, pekný večer prajem."

Ľudovít Kaník: "Dovidenia, pekný večer."

[Späť na obsah](#)

48. V Bratislave dnes inaugurovali nového rektora Ekonomickej univerzity

[Téma: Ekonomická univerzita; teraz.sk; 27/03/2015; TASR]

Prezident Andrej Kiska ho za rektora vymenoval koncom januára. Okrem toho dnes inaugurovali aj dekanov viacerých fakúlt univerzity.

Slávnostná inaugurácia rektora a dekanov **Ekonomickej univerzity (EU)** v **Bratislave** na funkčné obdobie 2015-2019 v piatok 27. marca 2015 v Aule **EU** na Dolnozemskej ceste v Bratislave. Na snímke rektor **EU** prof. Ferdinand Daňo (vľavo) skladá slávnostný sľub. Foto: TASR/Štefan Puškáš

Bratislava 27. marca (TASR) - V Aule **Ekonomickej univerzity v Bratislave** dnes slávnostne inaugurovali rektora Ferdinanda Daňa. Prezident Andrej Kiska ho za rektora vymenoval koncom januára. Okrem toho dnes inaugurovali aj dekanov viacerých fakúlt univerzity.

Slávnostnej inaugurácii sa zúčastnili zástupcovia slovenských a zahraničných univerzít, podnikateľského sektora, tretieho sektora, štátnej správy, samosprávy, veľvyslanci viacerých krajín a študenti univerzity.

TASR informovala Lucia Knappek z Centra komunikácie a vzťahov s verejnosťou **Ekonomickej univerzity**.

[Späť na obsah](#)

49. V Bratislave v piatok inaugurovali nového rektora Ekonomickej univerzity

[Téma: Ekonomická univerzita; dnes24.sk; 28/03/2015; TASR]

V Aule **Ekonomickej univerzity v Bratislave** v piatok slávnostne inaugurovali rektora Ferdinanda Daňa. Prezident Andrej Kiska ho za rektora vymenoval koncom januára. Okrem toho dnes inaugurovali aj dekanov viacerých fakúlt univerzity.

Slávnostnej inaugurácii sa zúčastnili zástupcovia slovenských a zahraničných univerzít, podnikateľského sektora, tretieho sektora, štátnej správy, samosprávy, veľvyslanci viacerých krajín a študenti univerzity.

Informovala o tom Lucia Knappek z Centra komunikácie a vzťahov s verejnosťou **Ekonomickej univerzity**.

Zdroj - TASR

[Späť na obsah](#)

50. Peter Krištofovič: Existuje recept na úspech?

[Téma: Ekonomická univerzita; teraz.sk; 28/03/2015; Školský servis; Školský servis]

Prednáška bola určená najmä študentom, ktorí chcú niečo dosiahnuť, či už rozbehnúť podnikanie alebo sa v živote v nejakej oblasti presadiť.

Banská Bystrica 28. marca (SkolskyServis.sk) - V utorok 24. marca sa v Aule Rotunde na Ekonomickej fakulte Univerzity Mateja Bela konala prednáška a moderovaná diskusia s Petrom Krištofovičom, úspešným podnikateľom a skvelým motivačným rečníkom. Podujatie zorganizovalo občianske združenie ZADOBE v rámci projektu Uvedomelá mládež.

Existuje recept na úspech? A čo je vlastne úspech? Na tieto a ďalšie otázky zodpovedal Peter Krištofovič, ktorý vo svojich 35 rokoch v roku 2007 mal 3 miliardy SKK na účte. Svoju kariéru vo finančnom poradenstve úspešne rozbehol ešte ako študent **Ekonomickej univerzity v Bratislave**. Založil a vybudoval najväčšiu poradenskú spoločnosť na Slovensku - Salve Group, ktorá expandovala na Ukrajinu, do Čiech, Rumunska a Ruska. V medzinárodnom biznise sa rovnako presadil ako spolujateľ veľkej private equity spoločnosti Arca Capital, ktorá nachádza nové investičné príležitosti v

strednej a východnej Európe. Majetok Arcy je zhruba 150 miliónov eur.

"Prednáška bola určená najmä študentom, ktorí chcú niečo dosiahnuť, či už rozbehnúť podnikanie alebo sa v živote v nejakej oblasti presadiť. Peter je úžasný motivátor, vie dodať chuť a energiu. Zúčastnili sa však aj "starší", už pracujúci či podnikajúci ľudia. Veríme, že účastníci, ktorých bolo viac ako 270, odchádzali spokojní inšpirovaní zaujímavým životným príbehom." hovorí Mária Svidroňová, výkonná riaditeľka občianskeho združenia ZADOBE.

Zdá sa, že spokojnosť účastníkov bola naplnená, z ich vyjadrení možno vybrať pár výrokov:

"Bolo to fakt super, páčilo sa to aj tým, čo som poznal a došli zo Zvolena, vraveli, že oplatilo sa prísť takto večer do Bystrice. A aj s kamarátom sme sa rozprávali, že v podstate pán Krištofovič hovoril stále, ale nebolo to vôbec nudné, ba naopak dobre sa to počúvalo," uviedol študent Ekonomickej fakulty UMB. "Páčilo sa mi, ako Peter nehovoril len o biznise, ale aj o životných hodnotách. Odnášam si z jeho prednášky veľa, ale najviac ma oslovila tá hviezda o oblastiach úspechu," povedala študentka strednej školy z projektu Mini-Erasmus.

Z radov podnikateľov sa vyjadril majiteľ rozbiehajúcej sa spoločnosti s ručením obmedzením: "Vďaka prednáške viem identifikovať, v akej fáze sa moja firma nachádza a myslím, že som na dobrej ceste. Vážim si rady, ktoré tu dnes odzneli a hlavne, že to bolo úprimné. Peter Krištofovič je veľmi výrazná osobnosť, presne ako povedal, aby človek mohol zapáliť ostatných, musí on sám horieť. Aj to je jedným z kľúčových faktorov úspechu."

Radoslav Hruška, člen organizácie ZADOBE a moderátor diskusie dodáva: "Veľmi si vážime, že Peter Krištofovič si našiel čas a prišiel medzi nás. Sme hrdí, že ocenil spôsob, akým máme tieto podujatia zorganizované, označil to za veľmi profesionálne. Z podujatia bude aj videozáznam, ktorý v krátkom čase pribudne na stránke www.zadobe.sk v časti Kalendár podujatí."

Podujatie bolo súčasťou projektu Uvedomelá mládež, ktorého cieľom je prinášať príbehy známych osobností, ich cestu z bodu A do bodu B, tzn. aký je ich príbeh, kým sa vypracovali tam, kde sú dnes a stali sa úspešní. Okrem dosiahnutého úspechu, ktorý má mladých ľudí inšpirovať, aby aj oni pracovali na pretavovaní svojich snov do reality, hostia z cyklu diskusií majú aj určité morálne poslanstvo, ktoré má formovať spoločenské hodnoty u mladých. Projekt bol podporený z Fondu pre mimovládne organizácie prostredníctvom programu Aktívne občianstvo a inklúzia. Program Aktívne občianstvo a inklúzia je spravovaný konzorciom – Nadácia Ekopolis, Nadácia SOCIA a Nadácia pre deti Slovenska.

ZADOBE je občianske združenie, ktoré sa venuje práci s mládežou z hľadiska jej komplexného rozvoja a budovania zručností, hodnôt a vyváženého životného štýlu. Víziou združenia je vytvoriť sieť uvedomelých mladých ľudí, ktorí sa rozvíjajú a osobnostne rastú, ktorým nie je ľahostajné verejné dianie a ktorí vedú vyvážený pracovný a osobný život.

Mária Svidroňová, ZADOBE

[Späť na obsah](#)

51. Premiér je spokojný s tým, ako čerpáme eurofondy

[Téma: Ekonomická univerzita; Rádio Expres, 12:00; 27/03/2015; Infoexpres; Branislav Závodský]

Anna Laceková, moderátorka: "Eurofondy tvoria 80 percent všetkých našich verejných investícií a bez nich by sme nevedeli opraviť cesty, rekonštruovať školy či opravovať nemocnice. Viac vie Braňo Závodský."

Branislav Závodský, redaktor: "Zopakoval to predseda vlády Robert Fico po stretnutí s eurokomisárkou pre regionálnu politiku Corinou Cretu."

Robert Fico, (Smer-SD), predseda vlády SR: "Sú to pre nás neopakovateľné zdroje, a preto venujeme tejto problematike mimoriadnu pozornosť."

Branislav Závodský: "V novom programovacom období v rokoch 2014 až 2020 dostaneme z Únie cez 15 miliárd eur. Podľa Fica sme programovacie obdobie začali veľmi dobre."

Robert Fico: "V novembri, decembri, vo februári boli schvaľované konkrétne operačné programy, čo nám dnes už umožňuje postupne aj čerpať tieto finančné prostriedky."

Branislav Závodský: "Opačne to vidí analytik portálu Európske noviny z **Ekonomickej univerzity** Ján Rudolf."

Ján Rudolf, analytik portálu Európske noviny, **Ekonomická univerzita**: "Už sme v marci 2015 a doteraz sme z toho nového obdobia nevyčerpali ani euro."

Branislav Závodský: "Tam nám svieti nula zatiaľ?"

Ján Rudolf: "Áno. Úplná nula. Vyše roka sme mohli čerpať aj z nového obdobia, no ale my máme problém so starým a dočerpať staré, nie ešte aby sme začali čerpať nové."

Branislav Závodský: "Aj eurokomisárka Corina Cretu verí, že sa v čerpaní zlepšíme."

Corina Cretu, eurokomisárka pre regionálnu politiku: "Je potrebné poučiť sa z chýb z minulosti. Som presvedčená, že riadiace orgány už nadobudli dostatok skúseností a vyhnú sa im."

Branislav Závodský: "V programovacom období 2007 až 2015 mohlo Slovensko čerpať z eurofondov 11,5 miliardy eur. Podľa Rudolfa však veľkú časť peňazí už vyčerpať nestihneme."

Ján Rudolf: "Ja sa domnievam, že bude to okolo 2 miliárd, ktoré prepadnú definitívne."

Branislav Závodský: "Za takmer deväť rokov sme vyčerpali len okolo 7,5 miliardy a teraz máme stihnúť za deväť mesiacov dočerpať ešte okolo štyroch."

[Späť na obsah](#)

52. Európska stabilita rok po Kryme

[Téma: Ekonomická univerzita; noveslovo.sk; 29/03/2015; noveslovo.sk; FRANTIŠEK ŠKVRNDA]

Západné "hlavnoprúdové" médiá sa vyhýbajú diskusii o národe (ale aj vlasti a ľude), lebo podľa ich vnímania sveta sa môžu dostať do protirečenia s aktuálne preferovaným chápaním liberálnej demokracie (lokajsky oddane im sekundujú aj ich slovenské odnože). V prípade ukrajinskej krízy sa však vlna nacionalizmu s prvkami extrémizmu (kde výrazne pôsobila už od jej vypuknutia) prehliadala a začala sa aj rozlične podporovať.

Po kontroverznej zmene vládnej moci v Kyjeve 22. februára 2014 sa situácia na Ukrajine čoraz väčšmi komplikovala a radikalizovala. Prispel k tomu o. i. aj návrh na zrušenie účinnosti zákona o základoch štátnej jazykovej politiky, ktorý bol schválený už nasledujúci deň. Zákon z roku 2012 sa zrejme považoval za dedičstvo "janukovyčovskej" éry, ktoré bolo potrebné v záujme dokázania vplyvu protiruských síl v nových pomeroch čo najrýchlejšie zrušiť.

Zakrátko sa prišlo na to, že to nebol dobrý ťah, a dočasný prezident O. Turčynov vyhlásil, že rozhodnutie parlamentu nepodpíše, pokiaľ nebude prijatý nový zákon. Došlo aj k ďalším nejasnostiam pri postupe novej moci a vo viacerých častiach štátu prepukli znovu nepokoje – odlišné od tých z konca novembra 2013. Udalosti nadobudli rýchly spád – za necelý mesiac od zmeny vlády v Kyjeve sa bývalé časti Ukrajiny už pod pomenovaním Republika Krym a Sevastopol' (mesto federálneho významu) stali súčasťou Ruskej federácie.

Nebudeme opakovat' fakty a závery, ktoré sa v súvislosti s prvým výročím týchto udalostí často a podrobne rozoberali. O spôsobe, akým sa to stalo, možno z hľadiska medzinárodného práva treba diskutovať, ale na Kryme je pokoj a poriadok.

A v podmienkach ukrajinskej krízy, ktorá odvtedy prerástla do občianskej vojny (momentálne v stave krehkého prímeria), došlo k tejto zmene bez toho, aby niekoho zabili či zastrelili. Porovnajme to s tým, ako vojensky zasiahli USA v 21. storočí – či už v Iraku, Afganistane alebo Líbyi. Medzinárodné spoločenstvo si ešte pamätá aj to, čo sa odohrávalo v Kosove pred bombardovaním "malej Juhoslávie" v roku 1999 i po ňom.

Nebudeme sa dohadovať, či zmena statusu Krymu bola anexiou, výsledkom separatistického hnutia alebo čímsi iným. Záleží totiž na uhle pohľadu, ktorý zvolíme – tobôž, keď vidíme, ako sa v medzinárodných vzťahoch uplatňuje zo strany USA a NATO dvojaký meter.

Ide o fait accompli. Doslova to možno preložiť ako dokonanú (či aj vynikajúcu) záležitosť. Vofnejšie to však znamená, že niekoho po neočakávanej rýchlej akcii postavíme pred hotovú vec. Je to čosi ako nezvratný krok, ktorý sa uskutočnil neštandardným spôsobom, a situácia sa v daných podmienkach (priestore a čase) dá už len veľmi ťažko zmeniť.

V ďalšom vývoji ukrajinskej krízy sa medzi bezpečnostnými expertmi, ale aj v iných kruhoch stala "šlágrom" tzv. hybridná vojna. Z toho, ako sa charakterizuje, však vôbec nevieme, či túto vojnu začalo Rusko proti Ukrajine (v širšom vrah aj Západu) alebo Západ vedený USA proti Rusku. Rinčí sa nielen zbraňami, ale vedie sa aj ekonomická vojna. Vstupujú do nej médiá, "bojuje" sa na informačnom fronte a pôsobia v nej takisto rozliční neštátni aktéri.

Po krymských udalostiach sa dôležitou časťou tzv. hybridnej vojny stali sankcie, ktoré na Rusko uvalili USA a následne aj EÚ. Sankcie na kríze nič podstatné nezmenili, hoci sa sprísňovali a dopĺňali. Bezpochyby na ruskú ekonomiku zle doľahli, ale odvetné opatrenia RF priniesli starosti aj pre viaceré štáty EÚ. Aký je postoj USA k problému, uvádza F. Cunningham v kritickom spravodajstve Informations Clearing House z 20. februára 2015, keď píše, že viceprezident USA J. Biden sa pochválil tónom, ktorý vyznieval, akoby išlo o sexuálny úspech – apatických Európanov bolo vraj treba hrozbami prinútiť pridať sa k sankciám proti Rusku.

Za rok, ktorý uplynul od krymských udalostí, nemožno robiť ďalekosiahle historicko-sociologické závery, no problém sa nedá hodiť za hlavu. Na pozadí ukrajinskej krízy iracionálne rastie napätie na európskom kontinente. "Vojenské" svaly napína Moskva, ale ešte viac NATO. USA vyvíjajú rôzne aktivity, aby posilnili svoju pozíciu v Európe. Šírila pri tom nestabilitu, ktorá ma síce znepokojevať RF, ale neprospieva ani EÚ.

Z hľadiska vlastnej historickej zodpovednosti (aj za riešenie ukrajinskej krízy) musí EÚ pristúpiť ku globálne nevyhnutnému kroku – uskutočňovaniu politiky odlišnej od USA. Nepôjde o ústupky Moskve, ale o hľadanie primeraného partnerstva medzi susediacimi veľmocami (potenciálnymi supervelmocami) v multipolárnych medzinárodných vzťahoch.

K náznakom tohto trendu patria rokovania nemeckej kancelárky a francúzskeho prezidenta s prezidentmi Ruskej federácie a Ukrajiny, ktoré umožnili Minsk II. Môže sa ním stať aj diskusia, ktorú nečakane vyvolal J.-C. Juncker úvahou o potrebe vytvorenia armády EÚ. Zatiaľ sa s týmito i ďalšími aktivitami stále spája otázka, čo na to povie Washington. Veľa nám iste ukáže ďalší vývoj rokovaní o transatlantickej dohode o obchode a investíciách.

Autor prednáša medzinárodné vzťahy na **Ekonomickej univerzite**

Vyšlo v Literárnom týždenníku 11 – 12/2015

[Späť na obsah](#)

53. Stredoškólači ovládli vysoké školy vo veľkom štýle

[Téma: Ekonomická univerzita; europskenoviny.sk; 30/03/2015; Európske Noviny; Miroslav Hajnoš]

Občianske združenie Future Generation Europe v spolupráci s partnermi prinieslo koncom marca na vysoké školy opäť projekt Mini-Erasmus. Vďaka projektu sa mohlo rekordne 230 žiakov pozrieť na svoje budúce alma mater a vidieť tak, či je pre nich daná inštitúcia vhodná. Projekt sa uskutočnil na 7 vysokých školách – Paneurópska vysoká škola v BA, Slovenská technická univerzita v BA, Univerzita Komenského v BA, **Ekonomická univerzita** v BA, Fakulta sociálnych vied UCM v Trnave, Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici a Slovenská poľnohospodársku univerzita v Nitre.

"Naším cieľom bolo priniesť úspešný projekt opäť stredoškólačom a tentokrát vo väčšom. Naš cieľ sa nám podarilo splniť. Je to skutočne skvelý pocit vidieť vďačných žiakov, ktorým projekt naozaj pomohol rozhodnúť sa kvalifikovanejšie o svojej budúcnosti. Projekt len potvrdil, že daná oblasť v edukácii chýba" hovorí autor projektu a predseda FGE Matúš Jarolín. "Nebolo to však len o tom. Chceli sme žiakom ukázať viac. Vysoká škola nie je len o štúdiu samotnom. Je predovšetkým o možnostiach, ktoré žiaci majú v priestore Európskej únie. Preto sme vďační za možnosť spolupracovať s partnermi ako ESN, AIESEC alebo AZU, ktorí žiakom ukázali počas workshopov ešte väčšiu pridanú hodnotu štúdia" dodáva.

"Vďaka tomuto projektu som oveľa rozhodnutejšia, kde budem študovať a ako môj život bude nasledujúce roky vyzeráť. Ďakujem organizátorom za túto príležitosť a dúfam, že aj ostatní spolužiaci v budúcnosti využijú túto možnosť. Vďaka Mini-Erasmu som získala informácie, ku ktorým by som inak nemala prístup" hodnotí projekt účastníčka z Gymnázia Milana Hodžu v Sučanoch.

Ak raz bude projekt o 500 účastníkoch, budeme potrebovať podporu kompetentných.

Aká je budúcnosť projektu Mini-Erasmus? "Každý deň máme nových záujemcov, ktorí nám píšu zo škôl, ktoré neboli zatiaľ do projektu zapojené. Svedčí to o veľkom záujme a dopyte po tomto projekte. Dokonca máme záujem o projekt aj zo zahraničia, čím sa nám začínajú črtáť nové a zaujímavé možnosti, kam projekt posunúť" približuje budúcnosť organizátorka Miroslava Dujčová.

"Čím viac však projekt bude rásť, budeme potrebovať podporu od inštitúcií, ktoré by nám v expanzii mohli pomôcť. Ak raz bude projekt o 500 účastníkoch, budeme potrebovať podporu kompetentných. S prípravou tohto projektu sa spája obrovské množstvo administratívy. Aj my budeme musieť preto rásť aby sme vedeli projekt pokryť pri veľkých číslach" upozorňuje podpredseda FGE Tomáš Hajdušek.

Projekt Mini-Erasmus vznikol pod projektom EuroSchool a je priamo pod záštitou Zastúpenia Európskej komisie na Slovensku a europoslanca Ivana Štefana.

Share on Facebook

Tweet on Twitter

Share on Google

Related

[Späť na obsah](#)

54. Bratislava opäť patrila SSOSTE !

[Téma: Ekonomická univerzita; Noviny Poprad; 25/03/2015; 12/2015; s.: 12; PP-36]

Žiaci Súkromnej strednej odbornej školy, Ul. 29. augusta v Poprade, ktorá už siedmy rok úspešne pôsobí v podtatranskom regióne v zriaďovateľskej pôsobnosti Tatranskej akadémie, sa rozhodli so svojimi pedagógmi navštíviť Bratislavu - hlavné mesto Slovenska. Program troch dní sľuboval nevšedné zážitky i množstvo nezabudnuteľných informácií pre žiakov študijného odboru Právo a podnikanie.

Prvý deň priniesol prehliadku priestorov Národnej rady Slovenskej republiky. Rokovacia sála zapôsobila na všetkých - dôstojnosťou, veľkosťou, pocitom realnosti "tvorby práva". Študenti našej školy sedeli na miestach členov vlády, poslancov parlamentu a úplne nové skúsenosti s parlamentným životom "konfrontovali" s poslancom NR SR a predsedom Ústavnoprávneho výboru NR SR JUDr. Róbertom Madejom, Phd. Parlamentná politika, rozhodnutia Ústavného súdu SR, reformy školstva... Živá diskusia, zaujímavé názory a hlavne dôkaz, že mladým nie je ľahostajný spoločenský život, že chcú aktívne vstupovať do jeho systému. Nesporne najväčším a najdôležitejším zážitkom celej exkurzie sa pre všetkých stalo stretnutie s prezidentom Slovenskej republiky Andrejom Kiskom pri návšteve Prezidentského paláca. Napriek tomu, že je pán prezident Popradčan, stretnúť sa s ním "naživo", mať možnosť diskutovať, vypočuť si jeho názor, bolo nezabudnuteľné a zanechalo hlboký dojem. Nádherné priestory Prezidentského paláca v nás všetkých evokovali vrchol slovenskej štátnosti, diplomatický protokol, významné prezidentské návštevy i menovania členov vlády, profesorov, rektorov... Pri tejto prehliadke sa mnohí videli ako diplomati, ministri...

Počas druhého dňa študenti navštívili monumentálnu budovu Národnej banky Slovenska, v ktorej sa uskutočnila diskusia s pracovníkmi banky o jej úlohách v eurosystéme a prehliadka veľmi zaujímavej výstavy "Od slovenskej koruny k euru". Fakulta práva Paneurópskej vysokej školy okrem prehliadky unikátneho interiéru poskytla priestor na množstvo otázok našich študentov, budúcich vysokoškolákov, o možnostiach štúdia s prodekanom fakulty Petrom Potaschom. Večer zaujal nečakaným zážitkom. Predstavenie v divadle Astorka Korzo 90 "Sen svätéhojanskej noci", s hviezdnyh obsadením, znamenal pre všetkých 150 minút neutíchajúceho smiechu a vynikajúcej zábavy.

Posledný deň exkurzie priniesol stretnutie s prodekanom Fakulty medzinárodných vzťahov **Ekonomickej univerzity** Martinom Grančayom, PhD. a diskusiu o možnostiach štúdia, blížiacich sa prijímacích skúškach i uplatnení absolventov. Poslednou časťou vydarenej exkurzie bola návšteva televízie Markíza, prehliadka jej priestorov, štúdií. Konečne možnosť vyskúšať si moderátorské kreslo, kameru, či techniku.

Ako mnohé predchádzajúce, i táto exkurzia, svoj cieľ naplnila, ponúkla žiakom študijného odboru Právo a podnikanie prepojenie vzdelávacieho programu s reálnym svetom okolo nás. Úspech dokazovali spokojné tváre žiakov, fotografie a hlavne plné stránky v knihe spomienok. K ich uchovaniu prispel i štáb školskej televízie, ktorý neúprosne mapoval priebeh. Tvorivosť a zaniatenosť sú typické vlastnosti pedagógov a žiakov tejto školy. Výsledkom bola i táto vynikajúca exkurzia v Bratislave. PP-36

[Späť na obsah](#)

55. Nový rektor Ekonomickej univerzity

[Téma: Rektor EU; GoodWill; 06/03/2015; 01/2015; s.: 74; Vzdelávanie; MI]

Prezident SR Andrej Kiska vymenoval koncom januára piatich **rektorov** vysokých škôl, medzi inými aj nového **rektora Ekonomickej univerzity Ferdinanda Daňa**. Vystriedal Rudolfa Siváka. **F. Daňo** bol od roku 2007 prorektorom pre vzdelávanie, predtým, od roku 2000, dekanom Obchodnej fakulty, na ktorej

pôsobil aj ako prodekan.

MI

[Späť na obsah](#)

56. V Bratislave dnes inaugurovali nového rektora Ekonomickej univerzity

[Téma: Rektor EU; teraz.sk; 27/03/2015; TASR]

Prezident Andrej Kiska ho za rektora vymenoval koncom januára. Okrem toho dnes inaugurovali aj dekanov viacerých fakúlt univerzity.

Slávnostná inaugurácia rektora a dekanov Ekonomickej univerzity (EU) v Bratislave na funkčné obdobie 2015-2019 v piatok 27. marca 2015 v Aule EU na Dolnozemskej ceste v Bratislave. Na snímke rektor EU prof. Ferdinand Daňo (vľavo) skladá slávnostný sľub. Foto: TASR/Štefan Puškáš

Bratislava 27. marca (TASR) - V Aule Ekonomickej univerzity v Bratislave dnes slávnostne inaugurovali rektora Ferdinanda Daňu. Prezident Andrej Kiska ho za rektora vymenoval koncom januára. Okrem toho dnes inaugurovali aj dekanov viacerých fakúlt univerzity.

Slávnostnej inaugurácie sa zúčastnili zástupcovia slovenských a zahraničných univerzít, podnikateľského sektora, tretieho sektora, štátnej správy, samosprávy, veľvyslanci viacerých krajín a študenti univerzity.

TASR informovala Lucia Knappek z Centra komunikácie a vzťahov s verejnosťou Ekonomickej univerzity.

[Späť na obsah](#)

57. V Bratislave v piatok inaugurovali nového rektora Ekonomickej univerzity

[Téma: Rektor EU; dnes24.sk; 28/03/2015; TASR]

V Aule Ekonomickej univerzity v Bratislave v piatok slávnostne inaugurovali rektora Ferdinanda Daňu. Prezident Andrej Kiska ho za rektora vymenoval koncom januára. Okrem toho dnes inaugurovali aj dekanov viacerých fakúlt univerzity.

Slávnostnej inaugurácie sa zúčastnili zástupcovia slovenských a zahraničných univerzít, podnikateľského sektora, tretieho sektora, štátnej správy, samosprávy, veľvyslanci viacerých krajín a študenti univerzity.

Informovala o tom Lucia Knappek z Centra komunikácie a vzťahov s verejnosťou Ekonomickej univerzity.

Zdroj - TASR

[Späť na obsah](#)
